

EVSEBII CANONVM EPITOME

EX DIONYSII TELMAHARENSIS CHRONICO PETITA

SOCIATA OPERA VERTERVNT NOTISQVE ILLUSTRARVNT

CAROLVS SIEGFRIED ET HENRICVS GELZER

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEUBNERI

MDCCCLXXXIV

ADOLFO SCHMIDT

VIRO OMNIS ANTIQVITATIS PERITISSIMO

IN STVDIIS CHRONOLOGICIS HOC IPSO TEMPORE STRENVE VERSANTI

DIEM AVSPICATISSIMVM

QVO ANTE HOS QVINQVAGINTA ANNOS

PHILOSOPHIAE DOCTORIS ET AA. LL. MAGISTRI HONORIBVS RITE ORNATVS EST

EX ANIMO GRATVLANTES

OPVSCVIVM HOCCE CHRONOLOGICVM

MERITO SACRVM ESSE VOLVERVNT

EDITORES.

Praefatio Editorum.

Dionysius Telmaharensis¹⁾, praeclarus inter Syros rerum scriptor, inde ab a. Gr. 1129 (p. Chr. 828) usque ad a. Gr. 1156 (p. Chr. n. 845) Orthodoxorum²⁾ patriarcha Antiochenus fuit. Qui priusquam summum pontificatus munus suscepit, cum vitam monachicam professus in compluribus Syriae orientalis coenobiis aetatem degeret, annales conscripsit ab orbe condito usque ad suam aetatem (a. Gr. 1086, p. Chr. n. 775) perductos. Cuius chronici duplex circumfertur editio, altera explicatior, altera brevior. Et brevioris editionis pervetustum exemplar Assemanus in Scetensi Deiparae Syrorum monasterio nactus Romam attulit, ubi extat in bibliotheca Vaticana. Ex eodem libro textum transcripsit notisque illustravit O. F. Tullberg, Professor Upsaliensis Upsaliae a. 1850. Sed priorem tantum chronici partem exhibuit, qua res ab orbe condito usque ad Constantini Magni tempora gestae enarrantur. Ipse autem Dionysius fol. 122 (B. O. II pg. 100) de singulis operis sui partibus explicat haec: „Incipit haec supputatio seu chronicon ab exordio mundi et percurrit usque ad ortum Abrahae regnumque Nini qui Niniven condidit, regnavitque in ea annos LII: anno enim XLII Nini natus est Abraham patriarcha teste Eusebio, ex quo isthaec omnia descripsimus usque ad aetatem fidelis Constantini. Hinc vero usque ad Theodosium iuniorem Socratem Novatianum secuti sumus. A Theodosio autem ad Iustinianum imperatorem, h. e. ad a. 885, ducem habuimus S. Ioannem episcopum Asiae. Hinc vero usque ad praesentem annum, in quo sumus, usque ad annum Alexandri 1086., qui est Hegirae 158., neminem nacti sumus, qui antiquorum scriptorum exemplo res a maioribus gestas, calamitatesque tum patrum nostrorum memoria, tum nostra aetate ingruentes, hanc praesertim amaritudinis et tribulationis tempestatem, quam propter peccata nostra ab Assyriis et Barbaris patimur, accurate descripserit etc.“ Eusebium igitur prioris partis fontem esse disertis verbis Dionysius affirmat idemque rebus Constantini enarratis (pg. 198 ed. Tullb.): „Finitus est“, inquit, „liber quem ab Eusebio desumpsimus cum aliis rebus, quas collegimus e multis ad peragendam viam qua ingressi sumus.“

Neque illa quidem, quae XX prioribus editionis Tullbergianae paginis continentur, ad Eusebium ullo modo spectant; Syrorum enim sunt de spelunca thesauri similibusque rebus ridicula commenta. Sed quae deinceps sequuntur ab extrema pg. XX ad finem usque, Eusebiana omnia esse videbis nonnullis tamen aliunde admixtis. Atque quod pauculis ex paginis facillime intellegitur, id Aemilium Roediger, virum linguae Syriacae peritissimum, in Eusebii editione Schoemiana adornanda plane effugisse non possumus non mirari. Idque eo mirabilius est, quod chronicon quoddam Syriacum a. 636 p. Chr. n. conscriptum in altero Eusebii chronicorum volumine ad verbum ille convertit, quamquam nullus fere pretij est, quippe quod res tantum perpauca annis non adscriptis enarret. Longe alia est Dionysiani chronici ratio, quod ad quem Abrahami annum „historia“ quaeque pertineat, exactissime plerumque denotat. Ac vellemus eadem semper diligentia usus esset ille chronographus! Sed fit, ut unius facti anno definito alia proferat incertius addens: „eodemque tempore floruerunt“ vel „per idem tempus accidit“ vel similia. Fila regnorum ita exhibet, ut unius tantum regis annum ultimum ascribat. Atque primum reges Assyrios a Nino usque ad Balaetum recenset, dein Aegyptios ab Apophi usque ad Mosis aetatem, tum Persarum reges, Ptolemaeos, Romanorum imperatores. Summa autem industria in spatio historico

1) cfr. I. S. Assemani B. O. T. II. pg. 98 sq. et pg. 344 sq. et Barhebraei chron. eccles. ed. Abbeloos et Lamy I pg. 343 sq. 2) quibus Romani et Graeci Monophysitarum notam adiciunt.

describendo usus est, atque saepissime versionem Syriacam conspirare videmus cum optimis Hieronymi libris, raro cum Armenia versione. Interdum Dionysius solus sana exhibet. Exempla afferamus: Libro I Euseb. chron. pg. 71 ed. Schoene legimus: „diluvium ab Ebraeis enarratum, ab illis temporibus distans MCC ferme annis prius quam Ogigis tempora.“ Quam rem cum maior pars codicum Hieronymianorum habeat ad a. Abr. 260 (942 + 260 = 1202), Bongarsianus autem et Middlehillensis ad a. Abr. 263 (942 + 263 = 1205), Dionysius collocat a. Abr. 258 (942 + 258 = 1200).

Nonnumquam in definiendis annis facit cum interprete Armenio, cfr. notas ad a. Abr. 578, 1282, 1565, 1720, 1808, 1944 alias. Deinde quod ad a. Abr. 981 adscribit (Samos urbs condita est), neglectum ab Hieronymo, ad eundem annum referunt Armenii, itemque, quae in Tochatensi solo videntur ad a. Abr. 1260 de Selinunte et Zancle urbibus conditis scripta, eadem ad eundem annum narrantur a Dionysio. Sed multo saepius de anno consensus inter Hieronymum et Syrium interpretem existit Armenio errante, cfr. ann. ad a. Abr. 1416, 1569, 1583, 1755, 1871 etc. Ubi vero Syrus et ab Armenia versione et ab Hieronymo Schoemiano recedit, easdem saepius temporum notas praebet, quas Hieronymi codices praestantissimi. Habeas exempla.

	eidem anno factum adscribunt:		eidem anno factum adscribunt:
1363. urbes Lampsacus et Abdera conditae sunt.	AMPRE.	Lacedaemonii Messanam expugnaverunt.	APM.
		1419. urbs Massalia condita est.	MPF.
1358. Byzantium urbs condita est.	AMPF.	1708. Cyprus a Ptolemaeo subacta est.	APR.
1360. urbs Asturas in Ponto condita est.	APRM.	1708. Theodorus ille atheus floruit.	PFM.
1370. Borysthenes urbs in Ponto condita est.	APRM.		
1520. Pythagoras moritur.	APRF.	528. Epaphus filius Iouis et Iovis Memphin condidit, cum esset rex utriusque Aegypti.	RM.
		540. Dardanus condidit Dardaniam.	AR.
514. Creta condita est et ibidem rex fuit Apteros qui ipse eam condidit.	FRM.	592. conditae sunt urbes Melos et Paphos et Thasos et Kalliste.	PM.
900. Eli sacerdos mortuus est, eodemque anno Philistini filios Israel trucidaverunt et arcam Dei secum abstulerunt.	RPF.	1310. Parthenii condiderunt Tarentum et Corinthii condiderunt Corcyram.	RP.
1282. Sanherib ascendit contra Ierusalem et Catana et Syracusae conditae sunt eodemque anno		1642. Plato et Xenophon et Isocrates rhetor floruerunt.	PM.
		1665. Aegyptus ab Ocho rege subacta est.	F.

Quod si versio Syriaca ad a. Abr. 237 cum P et ad a. Abr. 502 cum R sola consentit, hoc casu evenisse quispiam dicat. Veruntamen saepius Middlehillensis et Dionysius eundem uterque annum praebent, cfr. ad a. Abr. 731, 1030, 1746, 1824, 1826. Denique Freherianus conspirat cum Dionysio in definiendis annis Abr. 611, 965, 968, 971, 1304, 1591. Qua ex re paullo maiorem eximii illius codicis auctoritatem esse colligas, quam vult vir harum rerum peritissimus Alfredus de Gutschmid.¹⁾ Atque haec quidem de Eusebio; nunc explicandum est, quibus praeterea Dionysius fontibus usus sit. Quorum prae ceteris commemorandi sunt hi:

I) Quae ad historiam sacram spectant, quae sunt permulta, ea, quoniam in Chronico Paschali inveniuntur, Dionysius et Chronici auctor ex uno fonte hausisse putandi sunt.

1) Fleckeiseni annual. XIII. 1867 pg. 680.

II) Nonnulla habet quae eadem vel a Syncello vel a Gregorio Abulpharagio afferuntur. Velut ad a. Abr. 176 enarrat, Antiochiam a Caso et Belo, Inachi filiis, conditam esse, quod et Syncellus pg. 237 et Epitome Syria pg. 223 memoriae produnt. Anno Abr. 1285¹⁾ teste Dionysio conditae sunt in Sicilia Leontini, Megara, Martonia urbes et Abulpharagius pg. 25 exhibet: „Hoc tempore Syracusae, Catana, Leontium, Maglara, Marathonia et Baronis (= Cherronesus) in Sicilia conditae sunt“. Perinthum urbem conditam ad a. 1416 Dionysius refert, quod cum neque apud Hieronymum neque apud Armenium extet, et Freherianus codicesque interpolati praebent ad a. 1415 et Syncellus pg. 453, 9. Quae omnia Panodoro deberi vel simiae eius Amiano, cuius scrinia prae ceteris Syrorum chronographi compilaverunt, luce clarius est. Eiusdem vestigiis apud Dionysium deprehensis, minus fit probabilis Alfredi de Gutschmid sententia, Amianum acque ac Syncellum et Epitomen Syriam annos canonum omisisse opinati.²⁾

III) Regum Edessenorum seriem exhibet ex chronico fortasse Edesseno, quam publici iuris fecit I. S. Assemanus in primo Bibliothecae Orientalis tomo.

IV) Permulta inseruit Dionysius ex ecclesiastica Eusebii historia.

V) Frequenter etiam usus est libro Syriaco, Spelunca Thesauri inscripto.

VI) Inseruit etiam Alexandri historiam, narrationes nonnullas apocryphas de magis, de VII dormientibus, Iosephi relationem de excisis Hierosolymis, id genus alia, quae maximam partem omisimus, ne libri ambitus nimis augetur. Et quid ad Eusebium blateronum Syriorum nugae?

Editionem ita disposuimus, ut in parte sinistra verba Dionysii, a Carolo Siegfried latine versa, ponerentur, media columna Hieronymi versionisque Armeniae anni continerentur, in dextra parte Eusebiana ex Cyrillo, Chronico Paschali, Eclogario Crameriano, Syncello petita conferrentur.

1) A Syrio igitur infimae aetatis monacho memoriae proditum est cui anno Eratosthenes Leontinorum *κτίων* adscripserit. 2) Fleckeiseni ann. XIII, 1867, pg. 677.

Conspectus signorum.

- * stellulae indicant paginas Syriacas.
..... puncta singula indicant in contextu Syriaco non-
nulla deesse.
[] uncis rectis inclusa sunt verba a Tullbergio
suppleta.
() uncis rotundis inclusa sunt verba a Carolo Siegf-
ried addita.
< > uncis fractis inclusa sunt ea, quae Dionysius ex
aliorum scriptis praeter canonem Eusebianum
mutuatus est.
(G) Haec litterula in Siegfriedii commentario ea notatur,
quae Gelzer addidit.

- Sp. Th. Spelunca Thesauri. Die Schatzhöhle übersetzt von
C. Bezold. Leipzig 1883.
Cyr. B. Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini contra Iulia-
num L. I (T. VI, 2 ed. Aubert. Parisiis 1638).
H. Hieronymus.
A. Amandinus.
B. Bongarsianus.
F. Freherianus.
M. Middlehillensis.
P. Petavianus.
R. Regius.
S. Fragmenta Petaviana.

Dionysii Telmaharensis chronici liber primus.

Textum e codice MS. Syriaco bibliothecae Vaticanae transcripsit notisque illustravit Otto Friedericus Tullberg. Upsaliae MDCCCL.

Ab Adamo usque ad diluuium sunt MM annorum et [CCXLII anni] et a diluuiio usque ad Abrahamum sunt DCCCCXLII anni.

[Primus rex] totius Asiae excepta India fuit Ninus, Beli filius per LII annos.

Et anno quadragesimo *tertio natus est Abraham. Et hic est primus annus Abrahami,

et VI Abr. anno Ninus aedificauit Ninum urbem in terra Assyria ad Tigridem (sitam) eamque nomine suo Ninum appellauit.

VII Abr. anno bellum erat inter Ninum Nini urbis regem et Sudastarem¹⁾ magum, regem Bactrianorum²⁾.

Et X Abr. anno Ninus rex Nini urbis mortuus est et Semiramis uxor eius loco eius regina facta est per XLII annos.

Multae de illa historiae narrantur. Expugnauit enim Asiam et ob inundationem aggeres extruxit.

Anno XXII Semiramis Babylona urbem aedificauit.

Anno XLV erat principium Iubilaei XLI secundum numerum Hebraeorum. Iobel autem apud eos vocatur (spatiu) L annorum, ita ut ab Adamo usque ad hunc annum secundum illorum supputationem II milia annorum praeterierint.

<Hoc est quod dixi illos in supputatione inter se discordare, cum alter

anni Hieronymi

Eusebius

H. a.

H. a.

H. 1.

H. 7. F.

H. 10.

H. 11. AB. 12.

H. 11.

A. 49. PBRM. 50.

Cyr. p. 9 E. πρώτος Ἀσσυρίων ἐπιφανῶς βασιλεῦσαι λέγεται Νίνος.

Cyr. p. 10 A. Νίνου τοίνυν τὴν Ἀσσυρίων διέποντος βασιλείαν, Εὐρώπου δὲ τὴν Σικωνίων, γενέσθαι φασὶ τὸν μακάριον Ἀβραάμ.

Synce. pg. 185, 3. Ἀρχὴ τοῦ μὲ Ἰωβηλαίου παρ' Ἑβραίοις. Ἰωβὴλ δὲ παρ' αὐτοῖς ἢ πεντηκονταετηρὶς, ὡς εἶναι ἀπὸ Ἀδάμ καὶ αὐτοῦς ἐπὶ μὲ ἔτος Ἀβραάμ ἔτη βν'.

1) Hieron.: Zoroastres. 2) Hieron. Bactrianorum. In textu syriaco Dionysii legitur ܩܕܝܫܐ, Tullbergius: „quod nescio „inquit“ an sit ܩܕܝܫܐ legendum“.

Dionysius

anni Hieronymi

Eusebius

minorem alter maiorem (numerum) ponat.)

Anno Abr. LII Semiramis regina Nini urbis mortua est et Ninyas filius eius post illam per annos XXXVIII regnavit. H. 52.

Anno Abr. LXXV hic Dei revelatione dignus habitus est et promissione, quae ad eum fiebat. Et hic erat primus annus repromissionis; <et ipso *(hoc anno) Abraham e domo patris sui ex (urbe) Haran profectus est et Euphraten (fluvium) transiit cum Sara uxore sua. H. 75.

<Anno LXXVI erat fames magna et Abraham descendit in Aegyptum cum Sara uxore sua. H. 75.

Anno LXXXVI Abrahamo ab Agare Ismael, pater Arabum (Tajensium), natus est. R. 86. F. M. 87. H. 88.

Anno XLC Ninus¹⁾, rex Nini urbis mortuus est et loco eius Arjus²⁾ rex factus est per XXX annos. H. 90.

Anno Abr. C natus est Isaac. H. 100.

Anno Abrahami, prophetarum principis, CI verbum Dei in figura hominis apparuit et vocationem gentium annuntiavit³⁾, signum⁴⁾, quod nostro tempore verbum Messiae ad finem perduxit per praedicationem evangelii apud omnes gentes. H. 101.

Anno Abr. CXX Arjus, rex Nini urbis, mortuus est et loco eius Aralius⁵⁾ per XL annos regnavit. H. 120.

<Anno Abr. CXL et Isaaci XL hic Rebeccam in matrimonium duxit.>

Et anno CLX Isaaco a Rebecca filii gemini geniti sunt: prior Esau, id est H. 160.

Chr. Pasch. 94, 6. πρώτον έτος της του θεου προς τον Αβραάμ επαγγελίας.

<Chr. Pasch. 94, 13. τούτω (πε) αυτου τω έτει Αβραάμ λιμου μεγίστου γενομένου εν τη χώρα των Χαναανίων, κάτεισιν εις Αιγυπτον.>

Chr. Pasch 94, 18. τούτω (πς) τω έτει του Αβραάμ έτεκεν αυτω Αγάρ η παιδίσκη τον Ισμαηλ, αφ ου το των Ισμαηλιτων γένος. Οι δ αυτοι εισιν Αγαρηνοι οι και Σαρακηνοι καλούμενοι.

Chr. P. 98, 8. τούτω τω ρ έτει του Αβραάμ γίνεται αυτω παϊς γνήσιος Ισαάκ. ω έπέξησεν έτη οε'.

Chr. P. 98, 10. πρώτω προφητων οντι τω Αβραάμ ο τον θεου λόγος φανείσ εν ανθρωπου σχήματι την των εθνων κλησιν θεσπίζει, ην καθ ημας ο του Χριστου λόγος εις πέρας ηγαγεν δια της εις πάντα τα εθνη ευαγγελικης διδασκαλίας.

<Chr. P. 104, 2. τούτω τω έτει (μ) της αυτου ηλικίας Ισαάκ έλαβε γυναίκα την Ρεβέκκαν, υντος Αβραάμ του πατρος αυτου ετων ρμ.>

Chr. P. 104, 9. τούτω τω έτει γίνονται τω Ισαάκ δύο παιδες δίδυμοι εκ της

1) In T. S. scriptum est ܨܘܨܐ. emendandum est ܨܘܨܐ Ninyas (cf. p. 21 lin. 14 et supra p. 1 ad H. 10). 2) ܨܘܨܐ. 3) ܨܘܨܐ. 4) ܨܘܨܐ. 5) ܨܘܨܐ.

	Dionysius	anni Hieronymi.	Eusebins
	Edom, a quo [Edom]itae nomen ceperunt, alter Jacob, ex quo Israelitae, qui sunt [I]udaei, oriundi sunt.		Ῥεβέκκας, πρῶτος Ἰσαὺν ὁ καὶ Ἐδώμ, ἀφ' οὗ τὸ Ἰδουμαίων ἔθνος, δεύτερος Ἰακώβ ὁ μετονομασθεὶς Ἰσραήλ, ἀφ' οὗ Ἰσραηλιταὶ οἱ καὶ Ἰουδαῖοι.
	<Hoc tempore Melchisedec, rex Salem, floruit ¹⁾ , (qui) erat sacerdos dei summi.>		
	Anno C [(LX) mortuus est Aralius rex] Assyriae. Et loco eius regnavit Achshirash ²⁾ per XXX annos.	H. 160.	
	Hoc tempore autem Aegyptii imagines Ionis ³⁾ fecerunt, eamque adoraverunt nec non fluvium nomine illius Ionem ⁴⁾ appellaverunt.*	H. 161.	
p. 23.	Praeterea hoc tempore clarus fuit Castor scriptor de temporibus. ⁵⁾	H. 166.	
	Anno CLXXV, qui est annus C repositionis, decessit [Abraham de] hoc [mundo], CLXXV annos natus.	H. 175.	
	<Anno CLXXVI Antiochia ad Orontem fluvium a [Caso] et Belo ⁶⁾ , Inachi filius, aedificata est, quae prima illius urbis aedificatio est.>		<Sync. 237, 12. Κάσος καὶ Βῆλος Ἰνάχου παῖδες πρὸς τῷ Ὀρόντη ποταμῶ καὶ τὴν νῦν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας πόλιν ἐκτίσαν. cfr. Epitom. Syr. pg. 205.>
	Anno CXC rex Assyriae mortuus est et regnavit loco eius Armamithros ⁷⁾ per XXXVIII annos.	H. 190.	
	Praeterea hoc tempore Aegyptii Apis simulacra posuerunt eaque venerati sunt atque deum quendam, quem Serapim appellaverunt.	H. 180. F. 181. K. 182.	
	Anno CCXXVIII rex Assyriae mortuus est et loco eius Balachus ⁸⁾ per XXXV annos regnavit.	H. 228.	
	Hoc vero tempore floruit Phoroneus ⁹⁾ filius Inachi et Niobes. Is primus leges et aedificia iudicialia ¹⁰⁾ condidit, de quibus temporibus eadem narrat quasi de antiquissimis celeberrimus Plato in libro, cui Timaeus inscribitur, et cum sibi proponeret, ut progrediretur ad pertractanda ea, quae ab antiquis hominibus in quaque civitate veterum acta sint, conatus est disserere de Foroneo,*	H. 211.	
p. 24.	qui primus (ita) appellatus est et de		Sync. 236, 15. Φορωνεὺς παῖς Ἰνάχου καὶ Νιόβης πρῶτος λέγεται νόμους καὶ κριτήρια παρ' Ἑλλήσι θεῖσθαι.

1) ٤٤٥. 2) ٤٤٦. 3) ٤٤٧. 4) sc. Nilum, quum Ic eis Tsit. 5) chronographus. 6) ٤٤٨. 7) ٤٤٩. 8) ٤٥٠. 9) ٤٥١. 10) ٤٥٢.

Dionysius	anni Hieronymi	Eusebius
Nioba et de omnibus illis, qui post cataclysmum (vixerunt).		
Anno CCXXXI bellum moverunt Thelcines ¹⁾ et Caroiates ²⁾ contra Foroneum et Parusios. ³⁾	H. 230. M. 229. F. 233.	Synec. 238, 12. Τελχίνες και Καροιάται πρὸς Φορωνεά και Παρρασιούς ἐπολέμησαν.
Anno CCXXXVI aedificata est Atnes ⁴⁾ urbs et Eleusina ⁵⁾ ab Ogyge.	H. 236. A. 234. F. 222. PM. 237. R. 239.	<Synec. 238, 8. Ὀγγυγος πρῶτος βασιλεὺς Ἀκτῆς τῆς νῦν Ἀττικῆς.>
Anno CCXXXVII Iacob descendit in Mesopotamiam et apud Labanum XIV annos servivit.	R. 236. P. 237. H. 238. F. M. 240.	
Anno CCXLVI natus est Ruben primogenitus Iacobi filius.	AP. 245. H. 246. F. 247.	
Anno CCXLVII Iacobus Simeonem et Levi ⁶⁾ procreavit.	H. 247. H. 248.	
Anno CCXLVIII Iacob Indam procreavit et ab hoc Iudaei nomen ceperunt.	H. 249.	Chr. P. 109, 8. Ἰακώβ γεννᾷ τὸν Ἰούδαν ἐξ οὗ Ἰουδαῖοι.
Anno CCLII Iacob Iosephum procreavit et erat in primo Iosephi anno Iacob XCII annos natus.	H. 252. R. 251.	cfr. Chr. P. 109, 16. αβ' (ἔτει) τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰακώβ γεννᾷ τὸν Ἰωσήφ ἐκ τῆς Ῥαχὴλ.
<Et repromissionis CLXXVIII anni (praeterierant).>		
Anno CCLVI Messana ⁷⁾ aedificata est.	H. 260.	
Anno CCLVIII erat cataclysmus, qui erat in diebus Ogygis.	H. 260. BM. 263.	
Anno CCLXII mortuus est rex Assyriae et loco eius Balaens ⁸⁾ per LII annos regnavit.	H. 263.	
Anno CCLXVIII Ioseph a fratribus suis venditus est et in Aegyptum descendit.	H. 263.	
Anno CCLXXXVI aedificata est *Memphis in Aegypto ab Api ⁹⁾ rege Argivorum ¹⁰⁾ .	P. 279. R. 280. M. 281. H. 282.	<Synec. 282, 5. τότε Μέμφις ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τούτους ἐκτίσθη τοὺς χρόνους.>
<Anno CCLXXXIX in Aegypto Apophis ¹¹⁾ rex factus est. Hic vidit somnia illa, quorum Iosephus interpretes fuit, et hic Iosephum regem iuxta se constituit.>		
<Anno CCLXXXII Apophis somnia vidit, qui erat Pharaon.>		
Et eodem anno Ioseph princeps Aegypti factus est.	H. 282.	<Chr. P. 111, 19. ραβ' ἔτει τοῦ Ἰακώβ (160 + 122 = 282) γενόμενος Ἰωσήφ ἐτῶν λά παρῆστη τῷ Φαραῶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐκρίνευ αὐτῷ τοὺς

1) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 2) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 3) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 4) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 5) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 6) Hoc loco sequuntur: 𐤀𐤓𐤁𐤂 . . . 𐤀, quae litterae ex parte mutilae explicari non possunt. 7) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 8) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 9) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 10) 𐤀𐤓𐤁𐤂. 11) 𐤀𐤓𐤁𐤂. Apophis regnat a. XIV Euseb. Schoene I, 143, 19. Itaque scribendum erat: Anno CCLXXXIX in Aegypto mortuus est rex Archles et Apophis rex factus est. (G.)

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
Anno CCCLXIV mortuus est Maphres, (amicus Iosephi) et loco eius rex Aegypti factus est Mispharmutoses ¹⁾ (inimicus Iudaeorum per XXVI annos).	H. 364.	365.	
Anno CCCXC ille mortuus est et rex factus est Thutmoses per IX annos.	H. 390.	391.	
Anno CCCXCVI floruit Syrus rex Syrorum, cuius nomine Syria appellata est.	H. 400. B. 398.	400.	<esr. Africani verba ap. Sync. 283, 12, unde sua desumpsit Eusebius: τούτοις τοῖς χρόνοις Σύρος ἱστορεῖται γεγενῆσθαι γηγενῆς, οὐ ἐπώνυμος ἢ Συρία.>
Anno CCCC rex Aegypti mortuus est et eius loco regnavit Amenophis per XXXI annos.	H. 399.	400.	
Hoc tempore vero Aethiopes ²⁾ ab Indo flumine demigraverunt et iuxta Aegyptum consederunt.	H. 404. RM. 403.	405.	Sync. 286, 13. Αἰθίοπες ἀπὸ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἀναστάντες πρὸς τῇ Αἰγύπτῳ ὤκησαν.
<p data-bbox="31 808 77 832">p. 27.</p> <p data-bbox="92 739 568 1001"><Eodemque tempore cum in Aegypto multi reges essent, in regione Heliopolis Palmauteus³⁾ rex factus est et erat* iste inimicus Iudaeorum. Erat ei autem filia, cui nomen erat Merris et dedit eam Chenferae⁴⁾, regi Memphidis (in matrimonium). Haec vero erat princeps, quae Mosen inter filios suos recepit.</p>			<p data-bbox="886 739 1354 731"><Chr. P. 116, 1. καὶ πολλῶν βασιλέων ἡγουμένην Παλμανωθῆς ἐβασίλευσεν τῶν περὶ Ἠλιοῦπολιν τόπων. οὗτος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων βασιλέων φαύλως τοῖς Ἑβραίοις προσεφέρετο. καὶ γέροντι τούτῳ τῷ Παλμανωθῆι θυγάτηρ ὀνόματι Μερρί, ἣν ἐξέδοτο Χενεβρῶν βασιλεύοντι τῶν ὑπὲρ Μέμφιν τόπων. αὕτη δὲ ἡ Μερρί στείρα οὖσα τὸν Μωϋσῆν ῥιφέντα εἰς τὸν ποταμὸν ἀνελομένη ἀνεθρέψατο εἰς υἱόν.</p>
Postquam Moses adolevit, Hermopolin ⁵⁾ condidit et bella cum Aethiopibus gessit per decem annos.			Chr. P. 116, 19. τούτῳ αὐτοῦ τῷ ἔτει (λα') Μωϋσῆς κτίζει τὴν Ἐρμούπολιν, καὶ Αἰθίοψιν ἐπολέμησεν ἐπὶ ἔτη ι'.
Ac post mortem Merris quae Mosen adoptaverat, Chenfera coniux eius Mosi insidias paravit, eumque interficere studuit. Merris autem sepulta est in Aegypto et nomine eius urbs Meroῦ appellata est.			Chr. P. 117, 1. Τοῦ δὲ Χενεβρῶν βασιλέως τῶν ὑπὲρ Μέμφιν τόπων διὰ φθόνον ἐπιβουλεύοντος τῷ Μωϋσεῖ, καὶ τῆς Μερρίνης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τῆς ἀνελομένης τὸν Μωϋσῆν ἐκ τοῦ ποταμοῦ εἰς υἱὸν ἑαυτῆς τελευτησάσης καὶ ταφείσης εἰς τοὺς ὑπὲρ Αἴγυπτον τόπους, ἔκτισε πόλιν [Ἐρμούπολιν ¹⁾] Μωϋσῆς, ἣντινα Μερρίν κληθῆναι παρεσκεύασεν.
Moses vero Chenferae dolum animo praesagiens Chananatum ⁶⁾ se interficere conantem interfecit. Tum in Arabiam ad Reguelem confugit eiusque filiam in			Chr. P. 117, 7. Εἶτα γνοὺς Μωϋσῆς τὴν τοῦ Χενεβρῶν ἐπιβουλὴν φονεῦει Χανεθώθην τὸν μέλλοντα ἀναρθεῖν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ οὕτω φεύγει εἰς Ἀραβίαν

1) ܡܫܦܪܡܘܬܘܨܝܫ. 2) ܡܫܦܪ. 3) ܡܫܦܪܡܘܬܘܨܝܫ. 4) ܡܫܦܪ. 5) ܡܫܦܪܘܨܝܫ. 6) ܡܫܦܪܘܨܝܫ.

1) Ineptum librarii additamentum.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	matrimonium duxit (uti Artamnus ¹⁾ narrat).			πρὸς Ῥαγουήλ τὸν τῶν τόπων ἄρχοντα καὶ ἔλαβε Σεπφώραν τὴν θυγατέρα Ῥαγουήλ πρὸς γάμον. ταῦτα ἱστορεῖ Ἀρτάβανος.)
p. 28.	Amram Mosen LXX annos natus anno CCCXXIV procreavit. Hic est annus gravis servitii ²⁾ filiorum Israelis.*	H. 425. F.M. 426. AP. 428. B. 429.	425.	Cyr. p. 10 C. ἔτους μὲν γὰρ διαγεγονότος ὑκέ' μετὰ τὸν θεσπέσιον Ἀβραάμ τίκεται μὲν ἐν Αἰγύπτῳ Μωσῆς.
	Anno CCCXXV Epidauros ³⁾ urbs condita est.	F. 428. H. 429.		Cramer Anecd. Paris. II 188, 9. οἷς χρόνοις καὶ Ἐπίδουρος πόλις κίττειται εἰς τὸ Ἄργος.
	Anno CCCXXX rex Aegypti mortuus est et loco eius regnavit Horos per XXXVIII annos.	H. 430.	431.	
	Anno CCCCL condidit Chsantus ⁴⁾ Triopa ⁵⁾ Lesbum ⁶⁾ urbem.	H. 451. F. 447.		
	Hoc tempore floruit primus Heracles et Cecrops.	H. 443. F. 444. B. 445. (Her.) H. 469. (Cec.)	461.	Cyr. p. 10 D. λέ' ἔτει Μωσείως (= 460 a. Abr.) προῖτος βασιλεύκεν Ἀθήνησι Κέκροψ ὁ ἐπίκλην διφυής.
	Anno CCCCLXVI Moses Aegyptum reliquit et ad Reguelem se contulit.	H. 465. M. 467. H. 468. F. 469. B. 470.	468.	Chr. P. 118, 1. Μωϋσῆς τὰς ἐν Αἰγύπτῳ καταλιπὼν διατριβὴς κατὰ τὴν ἐρημον ἐφιλοσόφει.
	Anno CCCCLXVIII rex Aegypti mortuus est et regnavit Achencheres ⁷⁾ (filia Hori) per duodecim annos.	H. 463.	468.	
	Anno CCCCLXXV Chaldaei ascenderunt et Phoenicibus bellum intulerunt.	H. 478. R. 479.	481.	Syne. 290, 5. Χαλδαῖοι κατὰ Φοινίκων ἐστράτευσαν.
	Anno CCCCLXXX regina Ae[gypti] mortua est [et regnavit] (frater eius) Athurius ⁸⁾ per novem annos.	II. 480.	480.	
	Anno quadringentesimo . . . et . . . et . . . urbs Athnus ⁹⁾ condita est a Duaro. ¹⁰⁾	AF. 488. M. 489. H. 490. R. 492.	481.	Syne. 290, 8. Κέκροψ Ἀθήνας τὰς καὶ Διάδας ἐν Εὐβοίᾳ ἔκτισεν.
	Anno CCCCLXXXIII erat inundatio in Thessalia ¹¹⁾ quae erat in diebus Phaeontis.	A. 490. FR. 491. PM. 492.	477.	Syne. 297, 7. ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλισμός ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ὁ ἐπὶ Φαέθοντος ἐμφορησμός ἐν Αἰθιοπία. Cyr. p. 10 E. ξξ' ἔτει Μωσείως (= 492) τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλισμὸν ἐν Θεσσαλίᾳ γενέσθαι φασὶν καὶ μὴν ἐν Αἰθιοπία τὸν, ὡς αὐτοὶ φασὶ, Ἰλίου παῖδα καταφλεχθῆναι Φαέθοντα. Cramer Anecd. P. II. 10. γίνεται ὁ κατὰ Δευκαλίωνα κατακλισμός ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ὁ ἐπὶ Φαέθοντος ἐμφορησμός ἐν Αἰθιοπία.

1) ἄρταμνος. 2) Λεω (λαω cf. Ex. 6, 9 πρὸς τὴν 27). 3) ἑπίδουρος. 4) χσάντος apud H. Xanthus. 5) ἑπίδουρος. 6) ἑπίδουρος. 7) ἄχενχερος. 8) φουρίος Arm. Athoris. 9) ἀθῆνας. 10) δούριος. 11) ἑσθάλια.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Anno CCCCLXXXVIII in Aethiopia ¹⁾ magnae clades erant, uti Plato scribit.	AM. 494. PF. 495. R. 496.	477.	Synec. 297, 8. <i>πολλὰ δὲ καὶ ἄλλαι γερόνασιν Ἑλλήσι τοπικαὶ φθοραὶ, ὡς Πλάτων ἐν Τιμαίῳ. Cramer l. c. II 189, 11. καὶ πολλὰ φθοραὶ γερόνασι τοπικαὶ, ὡς φησι Πλάτων.</i>
p. 29.	Anno CCCCXC rex Aegypti mortuus est et regnavit Chencheres ²⁾ per XVI annos. (Hic erat aequalis ³⁾ *Mosis, Iannis et Iambri magorum. Ad hunc spectant quae Moses enarrat: Pharaonem et exercitum eius in sinum Arabicum demersos esse.)	H. 489.	489.	
	Anno CCCCXCVI urbs Kurnetos ⁴⁾ condita est.	R. 502. H. 503. M. 505.		Synec. 288, 15. <i>Κόρινθος ἡ πάλαι Ἐφύρα καλουμένη ἐκτίσθη.</i>
	Anno DI Deus Mosi ad montem Sinai apparuit (et ille in Aegyptum missus est; et bellavit cum Pharaone quinque annos, quoque anno duo miracula faciens).	H. 503.	505.	Chr. P. 118, 13. <i>Μωϋσῆς θεοφανείας ἐπὶ τοῦ Σιναίου ὄρους ἤξιοῦτο.</i>
	Anno DII templum in Delo insula ⁵⁾ Apollini dicatum ⁶⁾ conditum est ab Erisychthone. ⁷⁾	FM. 505. AP. R. 506. B. 507.	500.	
	Anno DVI populus ex Aegypto profectus est; Mose vero LXXX annos natus erat, cum dux constitueretur in exitu filiorum Israel ex Aegypto, et erat cum illis in deserto, cum illis leges daret per XL annos.	H. 505.	505.	
	Hoc tempore autem floruit Heracles (qui Dionysus ⁸⁾) vocatur eiusque ope vitis cultura inventa est.	M. 507. RAP. 508. (Hercules) H. 510 (Dionysus)	508. 508.	Synec. 290, 19. <i>Ἡρακλέα τινὲς φασὶν ἐν Φοινίκῃ γνωρίζεσθαι Δισανδὰν ἐπιλεγόμενον, ὡς καὶ μέχρι νῦν ὑπὸ Καππαδόκων καὶ Ἰλίων (Ἠλείων). Synec. 290, 12. Ἀμπελοργία ὑπὸ Διονύσου ἐγνωρίσθη, οὐχὶ τοῦ ἐκ Σεμέλης.</i>
	Anno DX tribunal Areopagi constructum est.	H. 509. R. 506.		Synec. 290, 13. <i>Ἀρειος πάργος ἐκλήθη καὶ δικαστήριον κατέστη.</i>
	Anno DXI Aaron munus sacerdotale suscepit: hic est primus sacerdos.	H. 510.	511.	Chr. P. 141, 15. <i>εἴτε τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ... Ἀαρὼν ὁ ἀδελφὸς Μωϋσέως (πῦρ ἔτος κατάρων) πρῶτος Ἐβραίων ἀρχιερεὺς κατέστη.</i>
	Anno DXIV Creta condita est et ibidem rex fuit Apteros ⁹⁾ , qui ipse eam condidit.	FRM. 514. P. 515. H. 518.	513.	Synec. 296, 19. <i>Κρήτης ἐβασίλευσεν Ἀπτέρας, ὃς καὶ τὴν πόλιν ἔκτισεν.</i>

1) 'in Aethiopia' Hieronymus aeque prave cum sequentibus coniungit, verba finem faciunt notae ad a. Abr. 490/1·2. (G.)
 2) حنحر. 3) *موسى. 4) كورنتوس. 5) ديلوس. 6) آبوللون. 7) ερισυχθων. 8) Dionysius notitias ad a. Abr. 508 et 510 prave contaminavit. (G.) 9) απτερος.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Anno DXXVI templum Delium conditum est ab Erisychthone, filio Cecropis.	ARM. 526. H. 528.	525.	Sync. 290, 3. τὸ ἐν Δήλῳ ἱερόν Ἀπόλλωνος Δηλίου ὑπὸ Ἐρυσίχθονος υἱοῦ Κέκροπος ἰδρύνθη.
p. 30.	Anno DXXVIII Apaphus ¹⁾ , filius Ionis et Iovis ²⁾ , Memphim condidit, cum esset rex * utriusque Aegypti.	H. 529. RM. 528.	529.	Sync. 288, 13. Ἐπαφος Ἰοῦς [καὶ Διὸς] τῆς δευτέρας ἐβασίλευσεν Αἰγύπτου καὶ Μέμφιν ἔκτισε.
	Anno DXXX Cadmea ³⁾ condita est a Cadmo ⁴⁾ , filio Semelae.	H. 530.		
	Anno DXL Dardanus condidit Dardaniam.	H. 538. F. 539. AR. 540.	538.	Sync. 298, 10. Δάρδανος ἔκτισε Δαρδανίαν. Cyr. p. 11 A. ἄρ' ἔτι (= 545) Μωσέως Δάρδανος κτίζει Δαρδανίαν. ¹⁾
	Hoc tempore vero rex Aegypti fuit Aegyptus, a quo terra Aegypti cognomen duxit.	H. 534. FM. 536. H. 537.	534.	Cyr. p. 11 A. (Ῥαμεσῆς) ἐκαλεῖτο δὲ καὶ αὐτὸς καὶ Αἴγυπτος ὁ Δαναοῦ ἀδελφός.
	Anno DXLV Aaron sacerdos summus ex hoc mundo decessit <et in monte Hor sepultus est>; et sacerdotium eius occupavit Eleasar filius eius.	H. 546.		Cyr. p. 11 B. τελευτήσαντος δηλονότι τοῦ Ἀαρὼν Ch. P. 141, 19 Ἐβραίων τὴν ἀρχιερωσύνην δεύτερος διεδέξατο Ελεάζαρος υἱὸς Ἀαρὼν.
	Anno DXLVI etiam Mose mortuus est <et in monte Hor ⁵⁾ sepultus est>; et locum eius obtinuit Iosua filius Nun. <Mortuus est autem CXX annos natus, e quibus XL annos populum duxit.>	H. 545.	545.	
	Hucusque quinque libri Mosis, qui res gestas annorum IIIIDCCXXX secundum LXX interpretum computationem ⁶⁾ enarrant.	H. 545.	545.	
	Hoc tempore autem Danaus bellum movit per L filias suas et interfecit L filios fratris sui Aegypti, excepto Lynceo ⁷⁾ , qui post se regnum occupavit. Neque est dubitandum de multitudine filiorum apud barbaros propter multitudinem pellicium quas sibi ascisebant.	H. 550.	551.	Sync. 288, 3. <ἐννῶρον τὸ Ἄργος κατεστήσατο ὁ Δαναὸς διὰ τῶν λεγομένων Δαναίδων. αὐταὶ δὲ ἦσαν αὐτῶν θυγατέρες ἑ, αὐ τοὺς ἑ υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Αἰγύπτου διεχρήσαντο χωρὶς ἐνὸς τοῦ Λυγκέως, ὃς καὶ ἐβασίλευσε μετ' αὐτόν. οὐκ ἄπιστον δὲ ἐν βαρβάροις ἢ πολυτεχνία διὰ τὸ πλῆθος τῶν παλλακῶν.
	<Atque anno DXLVII filii Israel Iordanem transgressi sunt et in regione filiorum terrae huius habitaverunt.>			
	Anno DLIII Iosua terram Palaestinensem inter filios Israelis secundum agellos distribuit.	H. 555.		
p. 31.	Anno DLXXII Iosua filius Nun* CX annos natus mortuus est <et (in urbe)	H. 572.	572.	

1) 𐤀𐤓𐤁𐤏/ Erophus. 2) 𐤀𐤓𐤁𐤏 𐤀𐤓. 3) 𐤀𐤓𐤁𐤏. 4) 𐤀𐤓𐤁𐤏.
5) 𐤀𐤓𐤁𐤏 𐤀𐤓𐤁𐤏. Sic. lin. 8 scriptum est; sed videas Dt. 34,
1-6. 6) 𐤀𐤓𐤁𐤏 𐤀𐤓𐤁𐤏 𐤀𐤓𐤁𐤏. 7) 𐤀𐤓𐤁𐤏.

1) addit Cyrillus: βασιλεύοντος Ἀσουρίων Ἀμόντα, Ἀργείων
δὲ Σθενέλου, Αἰγυπτίων Ῥαμεσῆ. Inde vides, erroneum esse
S^{ci} Cyrilli numerum, nam ultimus Stheneli annus est 542.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
Thimnat-Serach quae ad montem Abarim (sita) est anno DLXXIII sepultus est.) <Israel populus a gentibus oppressus est et serviebant illis VIII annos. Tum surrexit Othniel et liberavit eos.> <[Hucusque liber] Iosuae filii Nun (pertinet) qui agit de viginti de rebus gestis et de distributione agrorum regni [filiorum] Israel.> Anno DLXXVIII Eleasar summus sacerdos mortuus est et suscepit sacerdotium eius Pinehas filius eius.	H. 580.	578.	Cyr. p. 11 AB. ρξ' ἔτει (= 585) μετὰ Μωσεία . . . διεδέξατο δὲ τὸ τηρικᾶδε τὴν παρ' Ἑβραίοις ἱερωσύνην Φινεὲ υἱὸς Ἐλεάζαρου τοῦ Ἀαρῶν. Chr.P. 144, 20. Ἑβραίων τὴν ἀρχιερωσύνην τρίτος διεδέξατο Φινεὲς.
Anno DLXXXI surrexit Othniel et liberavit populum suum et regnavit cum illis octo ¹⁾ (annis), quibus gentes in eos dominabantur, XL annos.	H. 573 + 8 = 581.	573 + 8 = 581.	
Anno DXCII conditae sunt urbes Melos ²⁾ et Paphos ³⁾ et Thasos ⁴⁾ et Caliste ⁵⁾ .	F. 589. H. 590. A. 591. PM. 592.		Sync. 299, 5. Μῆλος καὶ Θάσος καὶ Ἀλκισθῆ (γρ. Καλλίστη) ἐκτίσθησαν καὶ Πάφος. Cramer Anecd. Paris. II 190, 11. οἱς χρόνοις Μῆλος καὶ Θάσος καὶ Καλλίστη πόλεις κτίζονται. Sync. 299, 6. Βιθυνία ἐκτίσθη ὑπὸ Φοίνικος, ἢ πρὶν Μαριανδυνῆ καλουμένη.
Anno DXCIII Bithynia ⁶⁾ condita est a Phoenice ⁷⁾ .	H. 593.		Cramer Anecd. Paris. II 190, 12. ἐν οἷς καὶ Βιθυνία ὑπὸ Φοίνικος Μαριανδυνῆ πρὶν καλουμένη. Sync. 300, 1. Καδμεία ἐκτίσθη καὶ Σίδη ἐν Κιλικία.
Anno DCXI in Sicilia ⁸⁾ Cadmea ⁹⁾ et Sida ¹⁰⁾ condita est.	F. 611. APM. 612. H. 613. R. 617.		
Anno DCXII mortuus est Othniel et in illos dominabantur gentes XVIII annos et isti etiam cum Ehud (temporibus) coniunguntur.			
Anno DCXVII Achaia ¹¹⁾ urbs ab Achaeo ¹²⁾ condita est.	PFM. 619. R. 620. H. 622.		Sync. 299, 20. Ἀχαΐα ὑπὸ Ἀχαιοῦ ἐκτίσθη.
Anno DCXXX Ehud filius Gerae surrexit et populum liberavit et regnavit LXXX annos cum illis octodecim, quibus gentes in illos dominabantur.	H. 612 + 18 = 630.	612 + 18 = 630.	

1) Vide supra lin. 3 T. syr. 2) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 3) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 4) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 5) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 6) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 7) 𐤇𐤍𐤏𐤋.
8) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 9) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 10) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 11) 𐤇𐤍𐤏𐤋. 12) 𐤇𐤍𐤏𐤋.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebins
p. 32.	Anno DCLXX *Perseus ¹⁾ magno cum exercitu contra Persas ²⁾ ad bellum (gerendum) profectus est.	H. 670.	670.	Sync. 305, 19. Περσεύς τὰς στρατείας ἐπιτέλει καὶ ἐπὶ Πέρσας ἐστράτευσε. Cramer Anecd. Paris. II 190, 28. παρ' Ἑλλησιν ἱστορεῖται Περσεύς, ὃς ἐπὶ Πέρσας ἐστράτευσε.
	Anno DCLXXXII Cyrena ³⁾ urbs in Libya ⁴⁾ condita est.	F. 680. APRM. 681.	683.	Sync. 306, 7. Κυρήνη ἐκτίσθη ἐν Λιβύῃ. Cramer A. P. II 191, 5. ἐν δὲ Λιβύῃ κτίζεται πόλις Κυρήνη.
	Anno DCXC Dionysios ⁵⁾ ad bellum (gereudum) profectus est contra Indos ⁶⁾ , et urbem Nysam ⁷⁾ condidit ad Indum flumen.	F. 684. R. 686. APM. 687. H. 691.	689.	Sync. 306, 10. Διόνυσος ἐπὶ Ἰνδοὺς ἐστράτευσε καὶ Νύσαν πόλιν ἐκτισε πρὸς τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ.
	Anno DCXCII Ehud mortuus est et gentes dominabantur in Hebraeorum populum XX annos. Atque etiam hae pugnauerunt cum Debora et Barak.	H. 692.	692.	
	Anno DCCXI Ilium ⁸⁾ urbs ab Ilo condita est.	H. 709. R. 713.	709.	Sync. 305, 15. Ἴλιον ὑπὸ Ἴλου ἐκτίσθη.
	Anno DCCXX templum Eleusinium ⁹⁾ aedificatum est.	H. 715. P.R. 716.		Sync. 306, 15. Ὁ ἐν Ἐλευσίνι νεῶς ἐκτίσθη. Cramer A. P. II 193, 29. τὸν ἐν Ἐλευσίνι ναὸν οἰκοδομησαί (γρ. οἰκοδομηθῆναι) φασι.
	<Eodemque anno ¹⁰⁾ fuit proelium Debora et Baraci cum Sissera duce regis Ammonitarum ¹¹⁾ , Nabin ¹²⁾ ad montem Tabor. Et dominus confregit Sisseram coram Baraco. ¹³⁾ Et regnavit Barac XL annos cum illis Nabini.>			
	Anno DCCXXXI Miletus urbs condita est.	H. 730. M. 731.	719.	Sync. 306, 14. Μίλητος ἐκτίσθη πόλις. <Cramer A. P. II 193, 29. Μίλητον ὑπὸ Μιλήτου αὐτόχθονος κτισθῆναι (φασι.)>
	Anno DCCXXXII mortua est Debora et Barac et dominabantur in populum Midianitae VII annos et pugnauerunt cum Gideone.	H. 732.	732.	
	<Anno DCCXXXIX bellum Israelitis intulerunt Oreb et Seeb et Sebah et Zalmana ¹⁴⁾ et omnes hi reges congregati sunt et consederunt in valle Iesreel cum	H. 732 + 7 = 739.	732 + 7 = 739.	

1) 𐤀𐤓𐤏𐤁. 2) 𐤀𐤓. 3) 𐤇𐤏𐤁. 4) 𐤋𐤁𐤁. 5) 𐤃𐤏𐤏𐤏𐤏𐤏. 6) 𐤋𐤏𐤓𐤏. 7) 𐤋𐤏𐤏. 8) 𐤋𐤏𐤏. 9) 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏𐤏𐤏𐤏. 10) Cum Ehud a. 692 mortuus sit, Dionysius haud dubie a. DCCXII aedificatum esse templum Eleusinium scripsit, quod propius accedit ad numeros Hieronymianos. (G.) 11) 𐤏𐤏𐤏𐤏 𐤏𐤏𐤏𐤏: hac in re erravit Dionysius, nam Sissera fuit dux regis Canaanitorum. cf. Iud. 4, 2. 12) 𐤏𐤏; sed in Hebraeo legitur 𐤏𐤏 Iud. 4, 2 sqq. 13) 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 cf. Iud. 4, 23 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏 𐤋𐤏𐤏. 14) cf. Iud. c. 7. 8.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
<p>omnibus exercitibus suis. Et surrexit Gideon filius Ioae et trucidavit omnes acie gladii. Et regnavit in Israel XL annos cum *illis VII (annis) Midianitarum.)</p>	<p>H. 735. RM. 736. F. 737. AP. 739. (Tyros.) A. 742. P. 745. MK. 746. (Cyzicus.)</p>	<p>745 (Tyros). 740 (Cyzicus).</p>	<p>Cramer A. P. 194, 14. Τύρος δὲ πόλις ἐκτίσθη πρὸ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ ὡς ἔτεσι σ' καὶ μ', ὡς ἱστορεῖ Ἰώσηπος ἐν γ' λόγῳ. Chr. P. 148, 19. Τύρος ἐκτίσθη πρὸ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις νεῶ ἔτεσι τνα' (Euseb. σμ'). Chr. P. 148, 16. Κύζικος <Ἐλλησπόντου καὶ Ἀσίας μητρόπολις ὑπὸ Κυζίκου> ἐκτίσθη <μετὰ δὲ ἔτη τοῦ τὸ Ἴλιον κτισθῆναι (— 711)>. <Cramer A. P. 194, 9. ἐν δὲ Ἀσίᾳ Κύζικος πόλις κτίζεται ὑπὸ Κυζίκου αὐτόχθονος, τοῦ καὶ τὸν τόπον διέπωντος.>¹⁾</p>
<p>Anno DCCLXXII Gideon mortuus est et rex factus est Abimelech filius eius. <Anno DCC²⁾III interfecit Abimelech LXX fratres suos.></p>	<p>H. 772.</p>	<p>772.</p>	
<p>Anno DCCLXXV <cum Abimelech Thebez oppugnaret, mulier fragmentum lapidis molaris³⁾ in eum deiecit et eum interfecit et> mortuus est.</p>	<p>H. 775.</p>	<p>775.</p>	
<p>Et post eum surrexit Thola, filius Phuae et regnavit in Israel XXII annos.</p>	<p>H. 776.</p>	<p>776.</p>	
<p>Anno DCCXCVII Thola mortuus est et regnavit in Isra[el Iair XX]II annos.</p>			
<p>Anno DCCCII Carchedon⁴⁾ [urbs condita est ab] Azuro⁵⁾ et Carchedo⁶⁾. <Hoc tempore autem Minos leges dedit.></p>	<p>F. 798. H. 803. R. 807.</p>		<p>Syne. 324, 2. Καρχηδόνα φησὶ Φίλιστος κτισθῆναι ὑπὸ Ἀζώρου καὶ Καρχηδόνοιο τῶν Τυρίων κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον.</p>
<p>Anno DCCCXVIII Iair mortuus est et regnavit Nefta⁷⁾ VII annos. <Eodemque tempore Nefta bellum gessit contra Ammonitas et Moabitas et devicit eos ab Aroer usque ad intro-</p>	<p>H. 819.</p>	<p>819.</p>	<p><cf. Syne. 308, 2. Μίνως ἐθαλασσοκράτει καὶ Κρησὶν ὡς παρὰ Διὸς ἐνομοθῆται.> <Cramer A. P. 194, 18. Μίνως ὁ Εὐρώπης ἐθαλασσοκράτει καὶ Κρήταις ἐνομοθῆται.></p>

1) 𐤀𐤓𐤌𐤍. 2) certe deest numerus: „septuagesimo“, quamvis non in codice MS. sit lacuna. 3) 𐤁𐤓𐤌𐤍 𐤁𐤓𐤌𐤍 cf. Iud. 9, 53 𐤁𐤓𐤌𐤍 𐤁𐤓𐤌𐤍. 4) 𐤁𐤓𐤌𐤍. 5) 𐤁𐤓𐤌𐤍. 6) 𐤁𐤓𐤌𐤍 = Carchedon. 7) 𐤁𐤓𐤌𐤍: in Hebraeo habetur: 𐤁𐤓𐤌𐤍 cf. supra p. 32 lin. 20. Nabin. labin.

1) ὑπὸ Μιλήτου αὐτόχθονος et ὑπὸ Κυζίκου αὐτόχθονος desunt in versione Hieronymi et Armenii; inde suspicor, ecologarium sua ex Dexippii chronicis deprompsisse.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	<p>itum¹⁾ Machir²⁾ viginti vicos³⁾ et usque ad Abel Kerawin clade maxima et filii Ammon fugerunt filios Israel.)</p> <p>Anno DCCCXXV Nefsa mortuus est et regnavit post eum Chesbon⁴⁾ VII annos.</p>	II. 825.	825.	
p. 34.	<p><Hic habuit XXX filias et XXX *filios et XXX filias dedit foras et XXX nurus foris intulit (in domum suam).⁵⁾></p> <p>Anno DCCCXXXII Ibsan⁶⁾ mortuus est et Bethlehem (in urbe) sepultus est.</p> <p>Et post eum regnavit in Israel Elon Sebulonensis⁷⁾ VIII annos.</p> <p>Diebus illius Ilion expugnata est ab Alexandro.⁸⁾</p>	II. 832.	832.	
	<p>Anno DCCCXL Elon⁹⁾ mortuus est et est sepultus in urbe Elon¹⁰⁾ et post eum regnavit in Israel Abdon X annos.</p> <p><Hunc non affert Eusebius in chronico suo, et quamvis illum enumeret liber iudicum¹¹⁾, tamen eum omittit. Hic habuit XL filios et tres filias.></p> <p><Post eum Philistini in filios Israel dominati sunt XL annos et cum iudicibus pugnaverunt.></p> <p><Tunc Simson surrexit et regnavit in Israel XL annos.></p> <p><Eodem tempore innotuit Boas et Ruth.></p>	II. 840.	840.	
	<p>Anno DCCC(XL)V urbs Alubas¹²⁾ condita est ab Aseanio, Aeneae filio.</p>	F. 842. PMR. 843. H. 845.	844.	<p>Chr. P. 152, 3. Τρίτω ἔτει τοῦ Λαβδῶν τὸ Ἴλιον ἦλω.</p> <p>Cyr. p. 11 C. τὸ ἔτει μετὰ Μωσέα (= 835) πεπόρθηται τὸ Ἴλιον.</p>
	<p>Anno DCCCLX Simson mortuus est et post eum Eli sacerdos in Israel regnavit XL annos.</p>	H. 860.	860.	<p><Sync. 65, 9. ἔτι δὲ καὶ Ἀώδων τὸν κριτὴν οὐκ ἐστοιχείωσε κριναντα τὸν Ἰσραὴλ ἔτη ι'. οἱ δὲ ο' ἐρμηνευταὶ αἰ' κριτὴν αὐτὸν ἔταξαν ex Anniano.></p>
	<p>Anno DCCCLXXIII Amazones¹³⁾ templum Ephesivum incenderunt.</p> <p><Hoc tempore filii Israel Benjaminsitas trucidaverunt.></p>	H. 871.	873.	<p>Sync. 334, 18. Αἴται (Ἀμαζόνες) καὶ τὸ ἐν Ἐφέσῳ ἱερὸν ἐνέπρησαν.</p>
p. 35.	<p>Anno DCCC(. .)IX *Samuel vaticinari coepit.</p>	H. 901.		

1) מַכִּיר cf. Iud. 11, 32 מַכִּיר. 2) מַכִּיר Machir: errore ita scriptum est; legitur Iud. 1. c. מַכִּיר. 3) לְעֹשֶׂת cf. Iud. 11, 32 מַכִּיר. 4) חֶשְׁבֹן, sed Iud. 12, 8 legitur: חֶשְׁבֹן. 5) cf. locum Iud. 12, 9. 6) hoc loco scriptum est: אִבְסָן cf. not. 4. 7) cf. Iud. 12, 11. 8) אֶלְיוֹן cf. ap. Sync. 320, 5. Πόλυβος Ἀλεξάνδρος (sic AB) ἀνήρ. 9) אֶלְיוֹן Iud. 12, 12 אֶלְיוֹן. 10) אֶלְיוֹן Iud. 1. c. אֶלְיוֹן. 11) Iud. 12, 13—15. 12) אֲלֻבָּס. 13) אֲמַזֹנִים.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
Anno DCCCC Eli sacerdos mortuus est; eodemque anno Philistini filios Israel trucidaverunt et arcam Dei secum abstulerunt.	A. 899. PFMR. 900. H. 901.	900.	Cyr. P. 11 D. ξέ' ἔτει τῆς Ἰλίου ἀλώσεως (= 900) τετελεύτηκε μὲν ὁ ἱερεὺς Ἰηλ... ἀλλόφυλοι δὲ τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν ἐαντῶν γῆν ἀπεκόμισαν, προφητεύοντος μὲν τοῦ μακαρίου Σαμουήλ.
Post Eli sacerdotem Samuel et Saul regnaverunt XL annos.	H. 901.	901.	
Hoc tempore vero Homerus ¹⁾ sapiens floruit.	cf. APF. 909. M. 912.	cf. 915.	<Cramer A. P. II 227, 22. Ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις καὶ Ὅμηρον τὸν ποιητὴν τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσειαν ἐκδέσθαι.>
<Anno DCCCCXXX Saul trucidavit Amalecitas.>			
<Anno DCCCCXXXIII David unctus est.>			
<Anno DCCCCXXXVII Samuel mortuus est.>			
<Anno DCCCCXL bellum erat inter Philistinos et filios Israel, et filii Israel in fugam coniecti sunt a Philistinis atque etiam Saul et filii eius in proelio illo necati sunt, quod erat ad montem Gilboae.>			
Post eum primus rex fuit filiorum Israel, David, Isai filius, a gente Iuda oriundus, XL annos.	H. 941.	941.	
Illo tempore floruit Abjathar sacerdos summus et vaticinati sunt Gad et Nathan et Assaf.	H. 947. (Abjathar.) H. 948. (profetae.)	949.	Chr. P. 157, 14. Εβραίων ἀρχιερεὺς Ἀβιαθάρ ἐγνωρίζετο. Chr. P. 157, 16. προεφήτεον Γὰδ, Νάθαν καὶ Ἀσάφ. Cramer A. P. II 228, 27. ἐφ' οὗ (Δαβίδ) προεφήτεον Γὰδ, Νάθαν, Ἀσάφ.
Anno DCCCCLXII Magnesia ²⁾ urbs in Asia condita est.	F. 961. H. 964. M. 965.	964.	Cramer A. P. II 228, 29. Μαγνησία δὲ πόλις κτίζεται.
Anno DCCCCLXV Cumae ³⁾ urbs in Italia condita est.	F. 965. APMR. 967.		Sync. 340, 13. Κύμη ἐκτίσθη ἐν Ἰταλίᾳ. Cramer l. c. 29. ἐν δὲ τῇ Ἰταλίᾳ Μυκῆνη (κτίζεται).
Anno DCCCCLXVII Murina ⁴⁾ urbs condita est.	H. 970. PMR. 971.		Sync. 340, 11. Μυρίνα <ἢ παρά τισι Σμύρνα λεγομένη> ἐκτίσθη ἐν Ἀσίᾳ.
Anno DCCCCLXVIII Ephesus urbs ab Androcono ⁵⁾ condita est.	F. 968. H. 972.		Sync. 340, 12. Ἐφεσος ἐκτίσθη ἐν Ἀσίᾳ ὑπὸ Ἀνδρονίκου.
Anno DCCCCLXXI Carchedon urbs a Didone Carchedi ⁶⁾ filia condita est.	F. 971. H. 974. M. 973.	978.	Sync. 340, 14. Καρχηδῶν ἐπεκτίσθη ὑπὸ Καρχηδόνοιο τοῦ Τυρίου, ὡς δ' ἄλλοι ὑπὸ Διδόου τῆς ἐκείνου θυγατρὸς μετὰ τὰ Τρωικὰ ἔτεσιν ὀλγ' ἐκαλεῖτο

1) 900. 2) 965. 3) 965. 4) 970. 5) 965. 6) 978.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
p. 36. Anno DCCCCLXXX David *rex mortuus est et regnavit post eum Salomon filius. eius XL annos.	H. 980.	980.	δὲ πρὸ τοῦτου Ὀριγῶ. Cramer A. P. II 228, 30. τότε καὶ Χαλκηδῶν πόλις κτίζεται ὑπὸ Χαλκηδόνος τοῦ Τυρίου τὸ πρὶν καλουμένη Ὀριγῶ ὕστερον τῶν Τρωικῶν ὡς ἔτεσί που ρμ'.
Anno DCCCCLXXXI Samos urbs condita est.		981.	
<[Hucusque pertinent] libri Iosuae filii Nun et iudicum et Samuelis>, [qui ea enarrant] quae annis CCCCLXX evenerunt. Ab Adamo usque ad cataclysmum sunt HMCCXLII anni, et a cataclysmo usque ad Mosen sunt MCCCCXLVII anni, et a Mose usque ad templi aedificationem sunt CCCCLXXX anni secundum Iudaeorum supputationem. Summa horum omnium sunt IVMCLXX anni.	H. 984.	988.	
	H. CCCCLXXX.	CCCCLXXX.	
	H. 985.		
	H. IICCXLII.		
	H. MCCCCXLVII		
	H. CCCCLXXX.		
	H. IIIICXVIII
P ^o IIIICLXX.		
Anno DCCCCLXXXIV Salomo coepit templum Hierosolymitanum aedificare.	H. 984.	984.	
<Anno DCCCXC templi aedificatio ad finem perducta est.>			
Hoc tempore Zadoc sacerdos floruit; vaticinati sunt vero Zadoc et Ahia Silonites.	H. 994.
M. 997.
ARP. 998.
H. 1000.	997.
996.	Sync. 342, 11. Ἑβραίων ἀρχιερεὺς ἡ ἀπὸ Ἀαρῶν Σαδῶν ἐγνωρίζετο κατὰ τὸν Εὐσέβιον.
			Ch. P. 169, 4. προεφήτευσεν Σαδῶν, Νάθαν καὶ Ἀχίας Σιλωνίτης καὶ Σαμαίᾶς (υἱὸς Ἐμβλᾶς καὶ ὁ Ἀδόχ.) Sync. 342, 1. ἐπ' αὐτοῦ προεφήτευσεν Νάθαν καὶ Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης Σαμαίᾶς τε (καὶ Ἀδδῶ) καὶ Σαδῶν.
Anno MXX Salomo mortuus est et post eum regnavit Rehabeam XVII annos. Inde ab hoc tempore Israelitae se inter duos reges dividerunt. Rehabeam factus est rex duarum tribuum: Iudae et Benjamin, qua de causa etiam nomine Iudaeorum omnes Israelitas adpellabant. Ierobeam rex decem tribuum factus est. <Hic vituli simulacrum posuit et Israel ad peccandum illexit.> <Vaticinati sunt autem eo tempore Ahia et Semaja Iudaeus.>	H. 1020.	1020.	Chr. P. 170, 16. μετὰ τελευτὴν Σολομῶνος στασιάσαντος τοῦ Ἰουδαίου ἔθνους καὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν διαμεθείσθη, ἐν Σαμαρείᾳ δέκα φυλῶν ἡγήται τοῦ Ἰσραὴλ Ἰεροβοᾶμ . . . Ἰούδα δὲ καὶ Βενιαμὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ βασιλεύει Ῥοβοᾶμ υἱὸς Σολομῶντος, αἷς ἐπάννυμον Ἰουδαία διὰ τὸ ἐκ φυλῆς Ἰούδα κρατεῖν τοὺς βασιλεῖς· ὅθεν καὶ τὸ πᾶν ἔθνος τῆν τῶν Ἰουδαίων εἰληφεν ἐπωνυμίαν.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
p. 37.	Anno MXXX urbs Samos condita est et Smyrna ¹⁾ condita est* anno MXXXIV. <Vaticinati sunt autem (tunc illi duo profetae, quorum) alter in urbe Bethel habitabat, alter de ara ²⁾ (verba fecit).>	H. 1031.
M. 1030.
R. 1032.		<Ch. P. 171, 11. προφητεύει Ἀχίας ὁ Σιμωνίτης καὶ Σαμαίας, υἱὸς Βαλαμεί.>
<Ch. P. 173, 19. προεφήτευσεν ὁ ἐν Βεθὴλ οἰκῶν καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. Sync. 354, 1. προεφήτενον ὁ οἰκῶν ἐν Βαιθὴλ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.>
	Anno MXXXVII Rehabeam mortuus est et Abia filius eius regnavit post eum III annos.	H. 1037.		
	Anno MXL Abia mortuus est et Asa filius eius post eum regnavit XLI annos.	H. 1040.		
	Anno MXXXVII ascendit Sisak ³⁾ <*rex Aegypti contra Ierusalem et totum thesaurum templi in Moria et totum thesaurum regni Davidici et Salomonici secum duxit et in Aegyptum detulit>.	M. 1023.
P. 1029.
H. 1030.		Sync. 350, 19. ἀνέβη Σουσακιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου (καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ πάντα τὰ ὄπλα τὰ χρυσᾶ). Chr. P. 173, 9. Σουσακίμ βασιλεὺς Αἰγύπτου... ἀναβὰς εἰς Ἱερουσαλήμ ἐσύλησε τὸν ναὸν, λαβὼν τοὺς ἐν αὐτῷ θησαυροὺς καὶ τοὺς θησαυροὺς Ῥοβοὰμ καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσᾶ... καὶ τὰ ὄπλα τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησε Σολομῶν.>
	<Anno MXLVII Serach Aethiops ascendit et Libyes secum duxit et castra metati sunt contra Iudaeos et rex Asa contra eos profectus est et persequutus est illos et trucidavit eos acie gladii in valle Gader ⁴⁾ ; et ii, qui e clade evaserant, in mari mergebantur.>			<Ch. P. 176, 10. Ζαράθ ὁ Αἰθίοψ συμπαράλαβὼν Αἰβύας ἐπεστράτευσεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ἐξελεθῶν δὲ Ἀσᾶ ἐτροπώσατο αὐτὸν ἐν Γεράροις.>
	<Hoc tempore vero Ioel, filius Iddonis ⁵⁾ vaticinatus est.>			
	<Anno MLXIII bellum erat domus Asae regis Iudae cum Baesa rege Israelis, et secum duxit ⁶⁾ etiam Hadadum, Syriae regem.>			<Ch. P. 177, 1. Ἀσᾶ βασιλεὺς Ἰουδα πολεμοῦμενος ὑπὸ Βαασᾶ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐμισθώσατο εἰς βοήθειαν τὸν υἱὸν Ἀδερ βασιλέως Συρίας.>
	<Hoc tempore vaticinati sunt Iehu et Hanani.>			<Ch. P. 177, 6. προεφήτευσεν Ἰηοὺ. 8. προεφήτευσεν Ἀνανίας.>
p. 38.	Anno *MLXXXI Asa mortuus est et Josaphat filius eius regnavit post eum XXV annos.	H. 1081.		

1) מִסְמָר; cf. quae supra ad p. 35 lin. 16 T. S. dicta sunt. 2) Spectat auctor duos illos profetas, quorum nomina non scripta sunt in libro Regum, quum I Reg. 13, 1 alter tantum „vir dei de Iuda“ adpelleretur, qui, quod de ara in Bethel vaticinium edidit (v. 2. 3), ab auctore nostro breviter אֲשָׁרָה בְּבֵתֶל nominatur. De altero profeta autem I Reg. 13, 11 tantummodq dicitur: „propheta quidam senex habitabat in Bethel“; itaque hunc vocat auctor noster: וְאֶחָד מֵהֵם in V. T. פֶּתַח. 4) בְּוַדַּי, sed II Chron. 14, 13 scriptum est בְּוַדַּי. 5) יֹאֵל בֶּן־יִדְדֹנָי Erravit auctor: Ioel enim erat filius Pethnelis cf. Io. 1, 1; fortasse cogitavit de Ioach, filio Iddonis I Chr. 6, 6. 6) sc. Asa I Reg. 15, 18—20.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Hoc tempore vaticinati sunt Elia et Obadja et Iehu ¹⁾ et Michä et Usiel ²⁾ et profetae falsi Zedekia ³⁾ et Elieser ⁴⁾ , <et reliqui ceterorum CCCC.>	H. 1086.		Sync. 351, 22. προεφήτενον παρ' Εβραίοις Ἰλίας, Ἰηοῦ, Ἀβδιοῦ, Ὀζειλ, Μιχαίας. ψευδοπροφηται δὲ Σεδεκίας, Ἐλιέζερ <καὶ ἕτεροι>. Ch. P. 178, 13. προεφήτενον Ἰηελ, Ἀβδιοῦ, Ὀζειλ, Ἰηοῦ, Μιχαίας. 15. ψευδοπροφηται Σεδεκίας, Ἐλιέζερ <καὶ ἄλλοι ὕ>.
	<Anno MXC siccitas Eliae erat per tres annos et sex menses.>			<Ch. P. 178, 17. Ἀνομβρία γέγονεν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἐπὶ ἔτη γ' καὶ μῆνας ε'.>
	Anno MCVI Iosaphat mortuus est et regnavit post eum Ioram filius eius VIII annos.	H. 1106.		
	Vaticinati sunt hoc tempore <Esriel ⁵⁾ et Elieser> et Elia et Elisa.	H. 1108.	1100.	<Ch. P. 179, 2. προεφήτενον Ἰεζεκιήλ ὁ τοῦ Ἐλιέζερ.> Cyr. p. 12 A. σξή' ἔτει τῆς Ἰλιον ἀλώσεως προεφήτενον Ἰλίας καὶ Ἐλισσαῖος.
	Anno MCXIII Elia in coelum abreptus est.	H. 1113.
FM. 1114.	1113.	Sync. 352, 10. Ἰλίας ὁ Θεσβίτης ἀνελήφθη = Cramer A. P. II 230, 7. Ch. P. 179, 19. Ἰλίας ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν.
	Anno MCXV Ioram mortuus est et Ahasja filius eius regnavit post eum per unum annum. Anno MCXVI Iehu interfecit Ahasjam et Athalja mater eius regina facta est [Iudae] (et regnavit) VII annos.	H. 1114.
H. 1115.	1114.
1115.	
	<Haec manifeste; et fornicati sunt viri cum mulieribus sicuti non fas est Isebelis et impietas, Ahab: facinus (?) Hierosolymae mares domus David.>			<Sp. Th. p. 46.>
	Hoc tempore floruit Ionadab sacerdos. ⁶⁾	H. 1116.	1116.	Ch. P. 184, 1. Ἰωναδὰβ υἱὸς Πηγάβ ἐγνωρίζετο.
p. 39.	<Anno MCXXII *filii Israel secum reputaverunt, quemnam sibi regem eligerent. Quod quum Iojada sacerdos audivisset, convocavit in domum suam in (monte) Moria duces millenorum et duces centenorum et dixit illis Iojada sacerdos: quis est dignus qui sedeat in throno Davidis nisi rex qui est filius regis e filiis David. Et cum illis Ioam ostenderet, magno gaudio affecti sunt et detulerunt eum in domum a Moria (monte) et eum in throno regni con-	H. 1122.	1122.	<Sp. Th. p. 46.>

1) cf. 2 Chr. 20, 34. 2) Ἰ. L. / α. Tempore Iosaphati non aliquid invenitur de Usiel in V. T. 3) cf. 1 Reg. 22, 11 2 Chr. 18, 10. 4) de hoc vide 2 Chr. 20, 37. 5) Ἰ. L. / β. De hoc profeta nil invenitur in V. T. 6) Ionadab filius Rechab confunditur cum Iodae pontifice maximo (G.).

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Ensebius
	sidere iusserunt. Et Athalja interfecta est. Et ille infans septem annos natus rex factus est et regnavit XL annos.) <Iehu interfecit Ioramum et septuaginta filios Ahab et Isebelis.>			<Sync. 360, 1. Ἰηοῦ ἀνεῖλε τὸν Ὀχοζίαν καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀχαὰβ καὶ Ἰεζάβελ τὴν Σιδωνίαν.>
	Anno MCXXX Iojada sacerdos CXXX annos natus mortuus est et sacerdotium eius obtinuit post eum Sacharja filius eius.	<p>F. 1119.
A. 1121.
M. 1122.
H. 1123.
R. 1124.</p>	1125.	Chr. P. 186, 14. Ἰωδαὲ παρ' Ἑβραίοις ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο μόνος μετὰ Μωϋσέα βιώσας ἔτη ρλ'. Sync. 353, 6. Ἰωδαὲ θεοφιλὴς ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο βιώσας ἔτη ρλ' μόνος ἀπὸ τῶν χρόνων Μωϋσέως. = Cramer A. P II 230, 13.
	Vaticinati sunt autem hoc tempore Elisa et Sacharja sacerdos.¹⁾	<p>FM. 1130.
H. 1131.</p>	1130.	<Ch. P. 187, 5. Ἐλισσαῖος καὶ Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωδαὲ τοῦ ἀρχιερέως ὁ τὸ θρέπανον προεφήτευον καὶ Οὐζήλ καὶ Ἐλεάζαρ.>
	<Anno MCXLIV Hasael rex Syriae Israellem devicit> <idemque Hasael anno MCL exercitum coegit et eos vexavit per omnes dies Ioahae regis Israelis.>			<Ch. P. 187, 12 = Sync. 360, 6. Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας ἐπιστρατεύσας τῷ Ἰωᾶς ἀνεῖλεν πλείστον ὄχλον τοῦ λαοῦ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου. Sync. 360, 8. Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας πορθήσας τὸν Ἰσραὴλ κατὰ τοῦ Ἰωᾶς καὶ τῆς Ἱερουσαλήμ ἠτοιμάζετο. Ch. P. 191, 1. Ἀζαήλ.. ἐπιστρατεύσας τῷ Ἰωᾶς βασιλεὶ Ἰσραὴλ ἐν πρώτοις ἐξέθλιψεν αὐτὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.>
	Anno MCLV Ioas Sacharjam Iojadae filium interfecit.	<p>A. 1156.
H. 1158.</p>	1156.	Chr. P. 187, 8. Ζαχαρίας ὁ προφήτης υἱὸς Ἰωδαὲ τοῦ ἀρχιερέως ἀνηρέθη ὑπὸ Ἰωᾶς. Sync. 353, 11. παρ' Ἑβραίοις Ζαχαρίας ὁ προφήτης ἀναιρεῖται ὑπ' Ἰωᾶς τοῦ βασιλέως, ἐν ἄλλω δὲ Ἀζαρίας.¹⁾
p. 40.	Anno MCLVIII Elisa profeta mortuus est. <Anno MCLIX Syrorum exercitus *Iudam vastavit et principes eius interfecit.>	APMR. 1154.		Sync. 353, 13. Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης ἐτελεύτησεν. Chr. P. 191, 5. Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης μετέλλαξεν τὸν βίον προφητεύσας ἔτη μ'.
	Anno MCLXII Ioas a servis suis interfectus est et Amazia filius eius post eum regnavit XXIX annos. <Et anno MCLXIII Amazia Edomitas devicit et deos illorum abstulit et eos veneratus est.²⁾>	H. 1162.	1162.	<Sync. 374, 8. Ἀμεσίας ἐστράτευσεν κατὰ τῶν Ἰδομαίων καὶ τῶν υἱῶν Σηεῖρ καὶ ἔλαβε νικήσας τοὺς θεοὺς αὐτῶν καὶ ἀγαγὼν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐλάτρευσεν αὐτοῖς.>

1) cf. 2 Chr. 23, 20—22. 2) cf. 2 Chr. 25, 14.

1) Zacharias habet Hieronymus ad a. 1158 et FM. ad a. 1131, Azarias reliqui libri ad a. 1131 et versio Armenia.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	<Anno MCLXV Hasael rex Syriae mortuus est. Anno MCLXXI filii Israelis trecentos viros Iudaeorum interfecerunt.¹⁾> <Anno MCLXXX Iona (ad urbem) Nineven missus est et Ninevitarum poenitentiam²⁾ effecit.> Floruit autem (tunc) Thonus Concolurus³⁾, qui graece Sardanapalus vocatur, rex Nineres huius aetatis. <Vaticinati autem sunt hoc tempore Hosea et Amos hic est Amoz⁴⁾ pater Iesaias, et Iona et Naum.> Anno MCLXXXV bellum erat Tarsi⁵⁾ simul cum insidiis Sardanapali regis Ninevae et Arbacis regis Medorum. Et victus est Sardanapalus et exercitus eius deletus est et ipse interfectus est. Anno MCXC Amazia a Iudaeis hasta occisus est⁶⁾ et Usia filius eius regnavit post eum LII annos. <Anno MCCV Usia rex Iudae bello *moenia (urbium) Gath et Asdod⁷⁾ et Iamniae⁸⁾ destruxit. Idem bella movit contra Arabes qui in Petraea habitant.⁹⁾> Vaticinati vero sunt hoc tempore Iona¹⁰⁾ et Hosea¹¹⁾ et Amos¹²⁾ et Iesaias. Floruit etiam tunc Hesiodus, uti Porphyrius narrat. <Anno MCCXI Abrahami Usia rex in templum dei intravit, ut thus offerret. Et quum a sacerdote Asarja impediretur nec cedere vellet, subito leprosus factus est; et Esaias a vaticinando prohibitus est.¹³⁾>			Ch. P. 189, 4. Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας ἀπέθανεν. Synec. 312, 2. Ἀσσυρίων <μα> ἐβασίλευσε Θῶνος ὁ λεγόμενος Κογκόλερος, Ἑλληνιστὶ Σαρδανάπαλλος. <Ch. P. 190, 12. προεφήτεον Ὡσηέ, Ἀμώς, Ἰωνᾶς καὶ Ναούμ.> Cramer A. P. II 230, 24. ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις Σαρδανάπαλος κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἀσσυρίων χώρας, εἰς Ταρσὸν ᾤκησε. συμβαλὼν δὲ εἰς μάχην Ἀρβᾶκω τῷ Μήδω, καὶ ἠττηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἐαιτὸν εἰς πῦρ ἔριψεν. <Chr. P. 191, 20. Ὀζίας βασιλεὺς Ἰουδα πολέμῳ καθεῖλεν τὰ τεῖχη Γεθ καὶ Ἀζώτου καὶ Ἰαμνίας, ἐπολέμησε δὲ καὶ τοὺς Ἀραβας τοὺς κατοικοῦντας Πέτραν.> Synec. 375, 11. προεφήτεον δὲ Ἀμώς Ὡσηέ, Ἰσαΐας. Ch. P. 191, 17. προεφήτεον Ὡσηέ υἱὸς Βερηεί, Ἀμώς καὶ Ἰωνᾶς ὁ τοῦ Ἀμαθεὶ ἐκ Γοφέρ. <Ch. P. 192, 4. Ὀζίας ὁ καὶ Ἀζαρίας εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερόν τοῦ θεοῦ θνυμιάσαι· κωλυθεὶς δὲ ὑπὸ Ἀζαρίου τοῦ ἱερέως, καὶ μὴ βουλόμενος ἀναχωρῆσαι, ἐλεπρώθη ὅλος παραχῆμα, ὄντος ἀρχιερέως Ἀζαρίου.>
		H. 1172.
B. 1174.		
		APM. 1187.
H. 1189.
R. 1195.		
		H. 1191.		
p. 41.		F. 1208.
APMR. 1213.		
		APMR. 1208.		

1) cf. 2 Ch. 25, 13 ubi de tribus milibus agitur. Auctor noster habet lin. 6 𐤇𐤋 𐤁𐤋. 2) 𐤇𐤋𐤁𐤋 cf. hebr. 𐤇𐤋𐤁, in N. T. μετανοεῖν. 3) 𐤇𐤋𐤁𐤋 𐤇𐤋𐤁𐤋. 4) Quamvis auctor recte distinguat inter 𐤇𐤋𐤁𐤋 (𐤇𐤋𐤁𐤋) et 𐤇𐤋𐤁 (𐤇𐤋𐤁𐤋) vocabula, tamen personas confundit. 5) 𐤇𐤋𐤁𐤋 𐤇𐤋𐤁𐤋. 6) cf. 2 Chr. 26, 27. 7) 𐤇𐤋𐤁𐤋 Ἀζωτος, in V. T. 𐤇𐤋𐤁𐤋. 8) 𐤇𐤋𐤁𐤋 Ἰαμνία cf. 1. Macc. 4, 15, in V. T. 𐤇𐤋𐤁𐤋. 9) cf. 2 Chr. 26, 7. 10) sed vide supra p. 40 lin. 7. 11) sed vide supra p. 40 lin. 10. 12) vide supra l. c. 13) Rabbinii dicunt, deum Iesaiam profetam a vaticinando retinuisse, donec Usia rex mortuus sit. Ita enim explicant verba Ies. 6, 1^a. Ex verbis: „vidi dominum anno quo Usia rex mortuus est“, concludunt, profetam ante Usiae mortem dominum non vidisse. cf. Sp. Th. p. 46.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Anno MCCXXIV Phul Assyriae rex ascendit contra Samaritanam. Et quum a Menahem Israelis rege mille talenta argenti accepisset, rediit.		1232.	Ch. P. 198, 12. Φούλ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπιβὰς τῇ Σαμαρείᾳ λαβὼν παρὰ Μαναήμ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ ἀτάλαντα ἀργυρίου ἀνεχώρησεν.
	Anno MCCXL Abrahami incepit prima olympias.	II. 1240.	1240.	cf. Chr. P. 193, 8. Συγ. p. 12 B. συνάγονται τοίνυν καὶ τὰ ἀπὸ Ἰλίου ἀλώσεως μέχρι τῆς α' ὀλυμπιάδος ἔτη νέ (835 + 405 = 1240).
	Anno MCCXLI ascendit Tiglat-Pilezar Assyriae rex contra terram Iudae et multos Ebraeorum secum in Assyriam abstulit.	H. 1241.	1243.	cf. Chr. P. 199, 11.
	Anno MCCXLIII Usia mortuus est et filius eius Iotham post eum regnavit XVI annos.	II. 1243.	1243.	
	Anno MCCXLVI [Pan]dosia ¹⁾ et Metapontius ²⁾ duae urbes [in Italia] conditae sunt.		1243.	Syne. 400, 14. Ἐν Ἰταλίᾳ Πανδοσία καὶ Μεταπόντιον πόλεις ἐκτίσθησαν.
p. 42.	Anno MCCXLIX *primae naves longae ³⁾ Athenis ⁴⁾ conscendebantur.	F. 1244.
A. 1246.
RPM. 1247.		Syne. 400, 15. Ἀθήνησι πρώτη ἐναυπηγήθη τριήρης ὑπὸ Μηνοκλέους.
	Vaticinati autem sunt hoc tempore Hosea ⁵⁾ et Iesaias et Joel ⁶⁾ et Oded ⁷⁾ et Micha.	H. 1249.	1246.	Ch. P. 193, 16. προεφήτεον Ἰσαΐας υἱὸς Ἀμώς, Ὡσηὲ ὁ τοῦ Βεηρὲι, Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βαθουήλ, Ὡδῆδ καὶ Μιχαΐας ὁ Μορασθίτης. Syne. 375, 18. ἔτι προεφήτεον Ὡσηὲ, Ἰωὴλ, Ἰσαΐας, Ὡδῆδ, Μιχαΐας.
	Anno MCCLIX Iotham mortuus est et filius eius Achas post eum regnavit XVI annos.	H. 1259.	1259.	
	Anno MCCLX in Sicilia urbes Selinus et S... a conditae sunt; <eodemque anno fuit bellum domus Pecae contra Abas et Pecah Iudaeorum centum et viginti milia ⁸⁾ interfecit.>		N. 1260 =	Tochatensis vers. Arm. p. 80. in sicilia silinus et gangie conditae sunt.
	<Anno MCCLXII Rezin rex Syriae et Pecah rex Israelis cum Aha rege contenderunt et multos Iudaeorum captivos abduxerunt.>			<Synec. 381, 7. Φακεὲ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ραασσῶν βασιλεὺς Συρίας πολεμήσαντες τῷ Ἀχὰς ἀνείλον τοῦ Ἰουδα ἰβ' μυριάδας ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.>
	<Anno MCCLXIII filii Iudae ab Edomitis in captivitatem abducti sunt. ⁹⁾ >			<Ch. P. 203, 17. τούτω τῷ ζ' ἔτει τοῦ Ἀχὰς οἱ Ἰουδαῖοι συμβαλόντες αὐτῷ πολλοὺς αἰχμαλώτους ἔλαβον.>
	<Anno MCCLXV Abas ad Tiglat-Pilezar regem Assyriae (nuntios) misit (pretentes) ut sibi auxilio veniret. Et			

1) [פנודוס]. 2) [Μεταπόντιον]. 3) [נאב] navos ad bellum sc. aptae. 4) [Αθήνη]. 5) sed vide supra p. 40 lin. 10. p. 41 lin. 3. 6) sed vide supra p. 37 lin. 11. 7) [אודד] 2 Chr. 28, 9. 8) cf. 2 Chr. 28, 6. 9) cf. 2 Chr. 28, 17.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	quum venisset, interfecit Rezinum et Syros in captivitatem abduxit atque ab Aha multum argenti poposcit et (domum) profectus est.)			
	Anno MCCLXVII a Romulo Roma condita est. <Is est cuius nomine totus Latinorum populus Romani appellabantur.>	APMR. 1262.	1263.	
p. 43.	Anno MCCLXIX *Salmanassar Assyriae rex contra Samariam ascendit et decem tribus (Israelis) in captivitatem abduxit. Et compulit illos in terram Medorum et Chaldaeorum et ad terram Iudaeorum custodiendam Assyrios considerare iussit. ¹⁾ Et quum a leonibus occiderentur, rex Assyriae illis sacerdotem <Ur ²⁾ > misit, qui eos de legibus institueret. Hi sunt Samaritani, quorum nomen explicatur: observantes et custodientes. ³⁾	II. 1270.	1270.	Ch. P. 204, 1. τούτω τῷ ἔτει ἀνέβη Σαλμανάσαρ εἰς Σαμάρειαν.
<Sp. Th. p. 47.>
	Anno MCCLXXV Ahas mortuus est et Hiskia filius eius post eum regnavit XXIX annos.	II. 1275.	1275.	
	Et eodem anno Anaxus ⁴⁾ urbs Siciliae condita est.
<Anno MCCLXXVII Hiskia pascha celebravit.>	II. 1276.	1280.	Syne. 401, 2. Ἐν Σικελίᾳ Νάξος ἐκτίσθη.
<Ch. P. 214, 17. ἀπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως οἷα ἀχθέντος τοῦ πάσχα νῦν ἐπὶ Ἐzekίου ἐπετελέσθη λαμπρῶς καὶ φιλοτιμίως.>
	Anno MCCLXXXII Sanherib rex Assyriae ascendit contra Ierusalem et contra urbes Iudae et delevit eas. Angelus dei vero e castris eius centum octoginta quinque milia militum interemit ⁵⁾ ; quum vero audivisset etiam Tirhakam Aethiopum regem, ut secum dimicaret, castra movisse, Niniven rediit. <Et interfecerunt eum ibidem filii eius.>		1289
— 14 Wzech.)	Syne. 379, 7. τῷ ἰδ' ἔτει Ἐzekίου ἀνέβη Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα τὰς ὄχρως καὶ ἔλαβεν αὐτάς. cf. 377, 20. τότε ἄγγελος κυρίου νυκτὸς διέφθειρε παραδόξως ὅτι χιλιάδας ἀνδρῶν τῆς τῶν Ἀσσυρίων παρεμβολῆς. καὶ Σενναχηρίμ σὺν τοῖς ὑπολοίποις ἀνέξεν εἰς τὴν Ἀσσυρίαν. ἀκηκόως ὅτι καὶ ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασιλεὺς Βαραθάχ ἐρχεται πολεμήσων αὐτόν.
	Et eodem anno Syracusae ⁶⁾ et Catana ⁷⁾ Siciliae urbes conditae sunt.	A. 1279.
MPR. 1280.
(Sy.)
II. 1281 (Cn.)	1282.	

1) *וַיִּמְסֹךְ* vi misit. 2) *וּר* In libro Regum II c. 17, 25—28 nomen sacerdotis non legitur. Dionysius nomen Uri ex spelunca thesauri mutuatus est. 3) a radice *רשׁע*. 4) *Ἄναξος*. 5) cf. 2 Reg. 19, 35. 6) *Συρακοῦσαι*. 7) *Κατάνη*.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Eodemque anno Lacedaemonii ¹⁾ Mes-
sanam ²⁾ expugnauerunt.
<Anno MCCLXXXV Leontinoi ³⁾ et
Megara ⁴⁾ et Martonia ⁵⁾ Siciliae urbes
conditae sunt.>	R. 1281.
APM. 1282.		Barhebr. chron. Syr. p. 25. Leontium,
Maglara, Marathonia ... in Sicilia con-
ditae sunt.
<Ch. P. 216, 11. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον
ἀρρωστήσαντι τῷ Ἐζεκία καὶ μέλλοντι
τελευτᾶν προσδωρεῖται ὁ θεὸς διὰ Ἰσα-
ίου τοῦ προφήτου ἔτη ζωῆς μὲ δι' ἀνα-
ποδισμοῦ φωστήρος ἡμερινοῦ δέκα ἀνα-
βαθμίσι γενομένου. cfr. Sync. 378, 6.>
Ch. P. 216, 14. Ἐν ᾧ καιρῷ καὶ Μαρω-
δάχ υἱὸς Βαλαδᾶν ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς
καὶ πρέσβεις καὶ δῶρα τῷ Ἐζεκία.
Sync. 401, 3. Ἐν Σικελία Χερρόνησος
ἐκτίσθη.
p. 44.	<Anno *M(CC)LXXXIX Hiskia aegro-
tavit et precibus eius sol per quindecim
gradus (gnomonis) recessit.>			
	<Anno MCCXIII rex Merodach Ba-
ladan Babylone dona ad Hiskiam misit.>			
	Anno MCCC in Sicilia Chronsos ⁶⁾
urbs condita est.	A. 1298.
FM. 1299.
H. 1300.	1300.	
	Anno MCCCIV Hiskia mortuus est
et Manasse filius eius L annos post
eum regnavit.	H. 1304.	1304.	
	Et Nicomedia ⁷⁾ urbs condita est et
Sibylla ⁸⁾ floruit ⁹⁾ .	F. 1305.
H. 1306. (Nic.)
F. 1304.
H. 1305. (Sib.)	1311. (Nic.)	Cyr. p. 12 C. εἰς ὀλυμπιάδι Σιβύλλαν
ἦν καὶ Ἱεροφίλαν (Ἱεροφίλαν) ἀνό-
μαζον, γενέσθαι φασίν.
	Anno MCCCVII urbes Croton ¹⁰⁾ et
Parion ¹¹⁾ et Sybaris ¹²⁾ et Egbatana ¹³⁾
conditae sunt.	H. 1308.
H. 1309. (Ecb.)	1308.	
	Anno MCCCX Abrahami Numa Pom-
piliius fundamenta capitolii iecit ¹⁴⁾ et
Pathenii ¹⁵⁾ [condiderunt] Tar[entum] ¹⁶⁾
et Corinthii ¹⁷⁾ condiderunt Corcyram ¹⁸⁾ .	H. 1303.
APM. 1301.
(Nu.)
AF. 1309.
PR. 1310.
M. 1312.
(Ta. Co.)	1303. (Nu.)	Sync. 398, 5. Νομᾶς τὸ Καπετώλιον
ἐκ θεμελίων ᾠκοδόμησεν.
	<Anno MCCCXXVI duces exercitus
Assyrii Manassen regem Iudae in cap-
tivitatem abduxerunt et (eum) Babylo-
nem detulerunt.>			<Ch. P. 219, 18. τὸν Μανασσῆν βα-
σιλέα Ἰουδα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως
βασιλέως Ἀσσυρίων αἰχμάλωτον ἔλαβον
καὶ κατήγαγον εἰς Βαβυλῶνα.>
	Eodem anno Gela ¹⁹⁾ in Sicilia con-
dita est et Phaselis ²⁰⁾ in Pamphylia.	H. 1326.	1326.	
	Anno MCCCXXX Calchedon ²¹⁾ urbs
condita est.*	H. 1332.
R. 1333.		
p. 45.	<Anno MCCCXLII Manasse ad Deum
patrum suorum rediit ²²⁾ , cum esset in
captivitate et ascendit ²³⁾ et in locum suum
et in principatum suum restitutum est.>			<Ch. P. 220, 8. Μανασσῆς ἐν τῇ αἰχμα-
λωσία ᾧν ἐπέστρεψεν πρὸς τὸν θεὸν
τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἀπεκατεστάθη
εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.>

1) Λακεδαίμων. 2) Μεσσηνία. 3) Λεοντίνου. 4) Μεγάρου. 5) Μαρτωνίου. 6) Χρόνσου. 7) Νικομήδειαν. 8) Σιβύλλαν. 9) ἐκτίσθη.
10) Κρότον. 11) Παρίον. 12) Συβαρίαν. 13) Ἐγβατανά. 14) Ἰερουσαλὴμ. 15) Πάθενον. 16) Τάρον. 17) Κορίνθον. 18) Κορκυρά. 19) Γέλα. 20) Φασηλίσ. 21) Καλχεδόν.
22) ἠὲ τὸν θεόν. 23) εἰς τὴν πατρίδα. 24) Ἰερουσαλὴμ. 25) Ἰερουσαλὴμ. 26) Ἰερουσαλὴμ. 27) Ἰερουσαλὴμ. 28) Ἰερουσαλὴμ. 29) Ἰερουσαλὴμ. 30) Ἰερουσαλὴμ. 31) Ἰερουσαλὴμ. 32) Ἰερουσαλὴμ. 33) Ἰερουσαλὴμ. 34) Ἰερουσαλὴμ. 35) Ἰερουσαλὴμ. 36) Ἰερουσαλὴμ. 37) Ἰερουσαλὴμ. 38) Ἰερουσαλὴμ. 39) Ἰερουσαλὴμ. 40) Ἰερουσαλὴμ. 41) Ἰερουσαλὴμ. 42) Ἰερουσαλὴμ. 43) Ἰερουσαλὴμ. 44) Ἰερουσαλὴμ. 45) Ἰερουσαλὴμ. 46) Ἰερουσαλὴμ. 47) Ἰερουσαλὴμ. 48) Ἰερουσαλὴμ. 49) Ἰερουσαλὴμ. 50) Ἰερουσαλὴμ. 51) Ἰερουσαλὴμ. 52) Ἰερουσαλὴμ. 53) Ἰερουσαλὴμ. 54) Ἰερουσαλὴμ. 55) Ἰερουσαλὴμ. 56) Ἰερουσαλὴμ. 57) Ἰερουσαλὴμ. 58) Ἰερουσαλὴμ. 59) Ἰερουσαλὴμ. 60) Ἰερουσαλὴμ. 61) Ἰερουσαλὴμ. 62) Ἰερουσαλὴμ. 63) Ἰερουσαλὴμ. 64) Ἰερουσαλὴμ. 65) Ἰερουσαλὴμ. 66) Ἰερουσαλὴμ. 67) Ἰερουσαλὴμ. 68) Ἰερουσαλὴμ. 69) Ἰερουσαλὴμ. 70) Ἰερουσαλὴμ. 71) Ἰερουσαλὴμ. 72) Ἰερουσαλὴμ. 73) Ἰερουσαλὴμ. 74) Ἰερουσαλὴμ. 75) Ἰερουσαλὴμ. 76) Ἰερουσαλὴμ. 77) Ἰερουσαλὴμ. 78) Ἰερουσαλὴμ. 79) Ἰερουσαλὴμ. 80) Ἰερουσαλὴμ. 81) Ἰερουσαλὴμ. 82) Ἰερουσαλὴμ. 83) Ἰερουσαλὴμ. 84) Ἰερουσαλὴμ. 85) Ἰερουσαλὴμ. 86) Ἰερουσαλὴμ. 87) Ἰερουσαλὴμ. 88) Ἰερουσαλὴμ. 89) Ἰερουσαλὴμ. 90) Ἰερουσαλὴμ. 91) Ἰερουσαλὴμ. 92) Ἰερουσαλὴμ. 93) Ἰερουσαλὴμ. 94) Ἰερουσαλὴμ. 95) Ἰερουσαλὴμ. 96) Ἰερουσαλὴμ. 97) Ἰερουσαλὴμ. 98) Ἰερουσαλὴμ. 99) Ἰερουσαλὴμ. 100) Ἰερουσαλὴμ.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
Et eodem anno Cyzicus ¹⁾ urbs condita est et in Italia urbs Locroi ²⁾ .
Anno MCCCLVIII Byzantia ³⁾ urbs condita est.
Anno MCCCLIX Manasse mortuus est et filius eius Amon post eum rex factus est secundum septuaginta interpretum computationem per XII annos ⁴⁾ et secundum Hebraeos per II annos.
(Manasse, Iudae rex, Esaiam prophetam persecutus est et viros sceleratos ⁵⁾ misit et disciderunt eum serra in medio ligni (positum) a capite usque ad pedes eius. ⁶⁾ Et erat CXX annos natus, quum eum serra disciderent et per XC annos fuit propheta Dei.) | H. 1337.
APM. 1338.
APFM. 1358.

H. 1359. | 1341. (Cyc.)
1343. (Loc.)

1359. | Sync. 402, 3. <i>Κύζικος ᾠκίσθη.</i> |
| Anno MCCCLX Asturas ⁷⁾ in Ponto condita est.
Anno MCCCLXIII urbes Acanthus ⁸⁾ et Stagira ⁹⁾ et Lampsacus et Abdera ¹⁰⁾ conditae sunt.
Anno MCCCLXVII Selinus urbs in Sicilia condita est.
Anno MCCCLXX Borysthenes ¹¹⁾ urbs in Ponto condita est.
Anno MCCCLXXI Amon mortuus est et Iosia filius eius post eum regnavit [*] XXXI annos. | APRM. 1360.

H. 1362.
APFMR. 1363.

AMP. 1368.
F. 1369.
APMR. 1370.

H. 1371. | 1360.

1362.
1365.

1370.

1371. | Sync. 402, 8. <i>Ἐν Πόντῳ πόλις Ἰστορος ἐκτίσθη.</i>
Sync. 402, 9. <i>Ἄκανθος καὶ Στάγειρα ἐν Ἑλλάδι ἐκτίσθησαν.</i>
Sync. 402, 10. <i>Λάμψακος καὶ Ἀβδηρα ἐκτίσθησαν.</i>
Sync. 402, 12. <i>Ἐν Σικελίᾳ Σελινοῦς ἐκτίσθη.</i>
Sync. 402, 17. <i>Ἐν Πόντῳ Βορυσθενίης ἐκτίσθη.</i> |
| Hilkia (tunc) sacerdos summus floruit (et Zephanja vaticinatus est).
Anno MCCCLXXXIV Ieremias vaticinari ¹²⁾ coepit eodemque anno Batus ¹³⁾ Cyriam ¹⁴⁾ condidit.
Anno MCCCLXXXVI urbs Sinope ¹⁵⁾ condita est.
Anno MCCCLXXXVIII urbs Lipara ¹⁶⁾ condita est.
(Anno MCCCLXXXIX Iosia pascha celebravit) eodemque anno Dyrrhachium ¹⁷⁾ urbs condita est. | APF. 1373.
R. 1371.
M. 1375.

APMR. 1384.
AM. 1385.
H. 1386.
APMR. 1386.

A. 1387.
H. 1388.

MB. 1390.
H. 1391.
F. 1392. | 1375.

1386.
1385.
1387.

1389.

1391. | Sync. 405, 5. <i>Χελκίας ἀρχιερεὺς ἱεράτευσε (πατὴρ Ἰερεμίου καὶ Σωσάννης. Σοφωνίας προεφήτεψε).</i>
Sync. 405, 7. <i>τῷ γ' ἔτει Ἰωσίου ἤρξατο προφητεύειν Ἰερεμίας.</i>
Sync. 403, 5. <i>Βάττος Κυρίην ἐπέκτισε.</i>
Sync. 403, 1. <i>Σινώπη ἐκτίσθη.</i>
Sync. 403, 7. <i>Λιπάρα ἐκτίσθη.</i>

(Chr. P. 224, 9. <i>τούτῳ τῷ ἔτει τὸ πάσχα νομίμως γέγονεν.</i>)
Sync. 403, 8. <i>Ἰπίδαμος ἡ νῦν καλουμένη Δυρράχιον ἐκτίσθη.</i> |

p. 46.

1) 900/00. 2) 0.00. 3) 1300. 4) 1200. 5) 1200 et hebr. 1200. 6) Hoc secundum fabulam Indaicam narratum est de qua vide Gesenius, der Profet Isaias 1821 II, 1 p. 10-13. 7) 900/00. 8) 900/00. 9) 900/00. 10) 900/00. 11) 900/00. 12) 1300 vaticinio. 13) 900/00. 14) 900/00. 15) 900/00. 16) 900/00. 17) 900/00.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Vaticinati sunt hoc tempore Ieremia et Zephanja	H. 1392.	1393.	Cyr. p. 12 D. λς' ὀλυμπιάδι προεφήτενον ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ θεσπέσιος Ἰερემίας ἔτι τε καὶ Σοφωνίας.
	et Hulda ¹⁾ .	APMR. 1388.	1388.	Syn. 405, 11. Ὀλδὰ γυνὴ Ἑβραία προεφήτενον.
	Anno MCCCCI Pharao Necho ascendit et cum Iosia ad Euphraten ²⁾ contendit qui et ipse ab illo interfectus est. Et Ioahas filius eius post eum regnavit tres menses et Pharao illum in Aegyptum abduxit et Iojacim frater eius regnavit post eum XII annos.	A. 1399.
F. 1400.
PMR. 1402.	1402.	Chr. P. 225, 11. Ἰωσίας βασιλεὺς Ἰούδα συμβαλὼν Νεχῶ <τῶ καὶ Νεχεψῶ> ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτοῦ.
	Anno MCCCCV Nebucadnezar ascendit et Ierusalem expugnavit, multosque captivos secum duxit et vasa sacra ³⁾ secum detulit; et tributum exegit ab (urbe) Ierusalem et rediit. <Quo in captivorum numero ⁴⁾ Hananja et Asarja et Mischael ⁵⁾ filii Iojachini filii Iojakim ⁶⁾ et Daniel, filius Iojacimi ⁷⁾ filii Iosiae Babylonem descenderunt.>	H. 1405.		
p. 47.	Anno MCCCCXII ascendit iterum Nebucadnezar et Iudaeam terram expugnavit et multos Iudaeorum in captivitatem duxit et magnam copiam vasorum sacrorum secum duxit et Iojacimo tributum imperavit et rediit.		1412.	Chr. P. 238, 11. τοῦτῳ τῶ ἰ ἔτει Ἰεχονίου τοῦ καὶ Ἰωακείμ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ζ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας τὴν Ἰουδαίων χειρωσάμενος καὶ γγγ' τῶν Ἰουδαίων αἰχμαλώτους λαβὼν καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῶν ἐν τῶ νεῶ τὰ πλείστα λαβὼν, φίρον τε Ἰεχονία τῶ καὶ Ἰωακείμ ἐπιτάξας . . . ἀνεχώρησεν.
	Anno MCCCCXIV Iojacim mortuus est et Iochanja ⁸⁾ filius ejus post eum rex factus est et post tres menses regni illius Nebucadnezar iterum ascendit contra illum et eum et magnam populi copiam captivos duxit et Babylonem detulit.	H. 1415.	1414.	
	<*Vaticinatus est vero hoc tempore Uria, qui idem erat quem Iojacim interfecit ⁹⁾ et Ieremia in Iuda>			<Syn. 411, 3. Οὐρίας προφητεύων κατὰ τῆς Ἱερουσαλήμ φεύγει εἰς Αἴγυπτον, μεταπεμφάμενος δὲ αὐτὸν Ἰωακείμ καὶ ἀγαγὼν ἀπ' Αἴγυπτου ἀναιρεῖ.>

1) ܠܘܕܐ ܕܗܘܠܕܐ 2 Reg. 22, 14. 2) ܠܘܨ ܕܐܘܪܗܐ Locum 2 Reg. 23, 29 (2 Chr. 35, 20) auctor non bene intellexit. Quia illic dictum est, Nechoem contra regem Assyriae ad Euphraten fluvium iter fecisse, auctor noster opinatus est, urbem Megiddonem prope Euphraten sitam fuisse. 3) ܠܘܨܐܠܐ ܘܠܘܨܐܠܐ vasa ministerii sc. divini. 4) ܠܘܨܐܠܐ ܘܠܘܨܐܠܐ. 5) Dan. 1, 6. 6) In libro Dan. c. 1, 3 tantum de pueris e regio semine et ex optimatibus electis dicitur. Illos Iojachimi filios fuisse est traditio Iudaica. 7) Ioseph. antt. X, 10, 1 dicit Danielelem ex familia Zedeciae oriundum fuisse; illum Iojacimi filium fuisse Iudaei tradunt. cf. Epirphan. opp. II, p 242. 8) ܠܘܨܐܠܐ cf. Ier. 24, 1 ܠܘܨܐܠܐ qui rex plurimis V. Ti locis ܠܘܨܐܠܐ appellatur. 9) cf. Ier. 26, 20—23.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
et Babylone Daniel et Hananja et Asarja et Misael.
Zedekia loco Iochanjae filii fratris sui regnavit XI annos. | H. 1412.
A. 1410.
H. 1415. | 1417.

1414. | Ch. P. 257, 4. Δανιήλ ἐν Βαβυλῶνι προεφήτευσεν. ἐκείσε δὲ καὶ Ἀνανίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μισαήλ ἐγνωρίζοντο.
Cyr. p. 12 E. κατ' αὐτούς δὲ τούτους τοὺς καιροὺς γερόνουσιν οἱ περὶ τὸν μακάριον Δανιήλ. |
| [Anno mil]lesimo CCCCXVI Abrahami urbs Camarina ¹⁾ condita est <atque etiam urbs Perinthus ²⁾ condita est>.
<Vaticinati sunt autem Babylone Daniel et socii eius> | H. 1416.

<F. 1415.
(Perinthus.)> | 1418. | Sync. 453, 8. Καμαρίνα πόλις ἐκτίσθη.

<Sync. 453, 9. Πέρινθος ἐκτίσθη.> |
| et in Iuda Ieremia et Baruch. | H. 1416. | 1419. | <Sync. 435, 14. Ἐν Βαβυλῶνι προεφήτευσεν Δανιήλ Ἰεζεκιήλ, οἱ τρεῖς παῖδες ἐγνωρίζοντο.>
Chr. P. 242, 8. ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας προεφήτευσεν Ἰερεμίας καὶ Βαρούχ. |
| Anno MCCCCXIX <Ezechiel vaticinari coepit>
et urbs Masalia ³⁾ condita est.
<In exilio profeta erat Hananja. ⁴⁾ > | PFM. 1419.
R. 1418.

F. 1421.
R. 1422.
ΓΜ. 1423.
H. 1425.
A. 1426. | 1423. | <Chr. P. 244, 7. Ἐζεκιήλ ἤρξατο τῆς προφητείας ἐν Βαβυλῶνι.>

<Sync. 422, 21. Ἀνανίας ψευδοπροφήτης ἀνθιστάμενος Ἰερεμία θνήσκει.> |
| Solon ⁵⁾ (tunc) legum conditor floruit. | | 1426. | Cyr. p. 12 E. μὲν Ὀλύμπιαδι Σόλων νενομοθέτηκε τοὺς Δράκοντος νόμους περιελῶν πλὴν τῶν φρονικῶν. |
| Anno MCCCCXXVI Nebucadnezar rex Babylonis ascendit <et totam terram occidentis (regionis) ab Euphrate usque ad mare et ad insulas maris occupavit, et depopulatus est et devastavit ⁶⁾ Tyrum et eam incendio delevit et Hiramum regem Tyri interfecit, tunc contra Aegyptum Israelitis subiectis ⁷⁾ (iter fecit).
Hi quidem refugium quaesiverant* apud Pharaonem Aegyptorum regem: et Aegyptum depopulatus est et Israelitas captivos abduxit. Et quum a mari discessisset, Ierusalem expugnavit et Deus Zedeciam in manus eius dedit et ille interfecit filios eius in conspectu illius ⁸⁾ in (urbe) Ribla (terrae) Hamath ⁹⁾ et ipsum oculis privatum Babylonem misit. Et Nebusaradan, praefectus satellitum moenia Ierusalem destruxit et templum domini incendio delevit et aes ferrum vasa | H. 1426. | 1426. | |

p. 48.

1) مومسالا. 2) مومسالا. 3) مومسالا. 4) cf. Ier. 28. 5) مومسالا. 6) αὐτὸν καταστρέψας. 7) Ἰσραηλῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ. 8) ἰσραηλῶν. 9) ἰσραηλῶν. „coram eo ita ut illos aspiceret“. 9) cf. 2 Reg. 25, 6. 21.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
secum Babylonem detulit.¹⁾ Et Simeon summus sacerdos, cui aditus erat ad praefectum satellitum, illi persuasit, ut sibi omnes (sacrae) scripturae libros traderet nec eos igni deleret.²⁾ Et Simeon summus sacerdos collegit eos et servavit eos in arce et implevit magnam aeneam pyramidem igni³⁾ et eam in arce collocavit, quum Ierusalem dirueretur. Hic Simeon summus sacerdos idem est, uti homines enarrant, qui a spiritu sancto certior factus erat⁴⁾, se mortem non visurum esse, priusquam Messiam vidisset. Antecessit autem diem natalem Messiae spatio DXCI annorum. Nec est de hac re dubitandum⁵⁾, quia de Hiram Tyri rege simili modo contendunt, illum a Nebucadnezare Babylonis rege hoc anno interfectum esse, quamvis amicus Davidis et Salamonis filii eius fuerit. Hic annus vero a Davidis tempore distat spatio CCCCLXXXVI annorum. Ac si hic tam diu vixit, eum dubitemus, illum a spiritu sancto de hac re certiore factum esse.)			<Sp. Th. p. 50.>
			<Sp. Th. p. 60.>
			<Sp. Th. p. 43.>
Anno MCCCCXL Abrahami vaticinati sunt Babylone* Daniel et Ezechiel <et in Iuda Ieremia et Baruch>; <profetae falsi⁶⁾ (erant) Achiab⁷⁾ et Zedecia⁸⁾ et Simei.⁹⁾>	H. 1429.	1433.	Cyr. p. 12 E. μθ' ὀλυμπιάδι προεφήτενον παρ' αὐτοῖς (Ἰουδαίους) Δανιὴλ καὶ Ἰεζεκιήλ.
Sync. 437, 6. Δανιὴλ καὶ Ἰεζεκιήλ οἱ μεγάλοι προεφήτενον.
<Sync. 435, 18. Ἐν Βαβυλῶνι ψευδοπροφήται Ἀχίας, Σεδεκίας, Σαμαίας.>
Anno MCCCCXLIX Nebucadnezar mortuus est et Evilmerodach rex factus est. <Ieremia vaticinatus est in Aegypto>	H. 1441.	1445.	<Sync. 435, 16. Ἐν Αἰγύπτῳ Ἰερεμίας ἐλιθάσθη. Chr. P. 264, 20. ξα' ἔτος προφητείας Ἰερεμίου ἐν Αἰγύπτῳ.>
et Aesopus¹⁰⁾ fabularum scriptor¹¹⁾ floruit.	F. 1452.
PMRS. 1453.
H. 1454.	1453.	Sync. 454, 7. Αἰσωπος μυθοποιὸς ἐγνωρίζετο ὃς ὑπὸ Δελφῶν ἀπώλετο.

* p. 49.

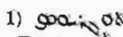
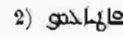
1) 2 Reg. 25, 8 sqq. 2) Variæ sunt Iudæorum fabulæ de ratione, qua libri sacri, quum templum Hierosolymitanum dirueretur, servati sint. cf. Epiphanius, de pond. et mens. c. 4 p. 162. Plerumque Ieremias tribuitur, quod auctor noster speluncam thesauri secutus de Simeone enarrat. 3) de hoc igni cf. 2 Macc. 1, 19 et Buxtorf, exercitationes Basil. 1659 p. 228 sqq. (historia ignis sacri). 4) *ܩܘܪܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ* cf. Luc. 2, 26 ἢ αὐτῷ μερομητισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου. Simeonem summum sacerdotem fuisse etiam in protevangelio Iacobi c. 24, narratur (cf. Thilo, cod. apocr. N. Ti. I, p. 271.) 5) *ܩܘܪܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ*. 6) *ܩܘܪܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ*. 7) cf. Jer. 29, 21. 22. 8) ib. 9) *ܩܘܪܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ* in V. T. *ܩܘܪܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ* Ier. 29, 31. 32. 10) *ܩܘܪܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ*. 11) *ܩܘܪܝܢܐ ܕܘܢܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ ܕܘܨܝܢܐ*.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	<Anno MCCCCLII Evilmerodach Iechoniam e carcere dimisit eumque ad honores extulit¹⁾ et ille Gajuth filiam Eljacimi in matrimonium duxit.²⁾ Et procreavit ex ea Sealthiel.³⁾ De hoc narrat scriptura: Iosiam Iechonjam fratresque eius in captivitate Babylonica procreasse⁴⁾ et Sealthielem Chatibath⁵⁾ filiam Elcanae in matrimonium duxisse. Et procreavit ex ea Serubabelem⁶⁾, qui cum populo Babylone ascendit.> Anno MCCCCLIV Evilmerodach mortuus est et post eum Belthasar⁷⁾ rex factus est. Anno MCCCCLVI Daniel ei scripturam explicavit eademque nocte ille occisus est et regnum obtinuit Cyrus⁸⁾ Persa per XXX annos. Cyrus Persa captivos Babylone usque ad (numerum) quinquaginta milium ascendere⁹⁾ passus est et aram (deuuo) extruxit et templi fundamenta iecit; sed [gentibus] (quae) circa illos (habitabant) impediens opus imperfectum usque ad regem Darium relictum est.			<Sp. Th. p. 50, 51.>
	Totum captivitatis Iudaeorum tempus vero* LXX annorum numerum effecit; hoc ita fit secundum quorundam computationem (qui) a III Iojacimi anno usque ad XIX Cyri (numerant); sed secundum aliam computationem (quae) orditur ab initio vaticinandi Ieremiani, quod incepit a XIII Iosiae anno, LXX anni inde a V anno vaticinandi Ieremiani usque ad I Cyri annum numerantur; LXX anni vero ab eversione templi (numerati) implebantur diebus Darii ab XIX Nebucadnezari anno incipientes.	H. 1456.	1457.	Chr. P. 266, 2. Κῦρος ἀνήκε τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Ἰουδαίων ἔθλους πορεύεσθαι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. καθ' ὃν ἐπανελθόντες ἀπο Βαβυλώνης ἀμφὶ τὰς εἴ μυριάδας Ἰουδαίων τὸ θυσιαστήριον ἤγειραν καὶ θεμελίους κατεβάλοντο τοῦ ἱεροῦ. Τῶν δὲ περιοίκων ἐθνῶν ἐπισχόντων, διέμεινεν τὸ ἔργον ἀτελὲς μέχρι <δευτέρου ἔτους> Δαρείου <τοῦ Ἰστάσπου> βασιλείας <Περσῶν> μόνου τοῦ θυσιαστηρίου συνεστῶτος. 268, 14. συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ὀ ἐτῶν τοῦ Ἰουδαίων ἔθλους ἀριθμούμενος κατὰ μὲν τινὰς ἀπὸ γ' ἔτους τῆς βασιλείας Ἐλιακεῖμ τοῦ καὶ Ἰωακεῖμ ἐπὶ τὸ θ' καὶ δέκατον ἔτος Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλείας, κατὰ δὲ ἑτέρους ἀπὸ ἀρχῆς τῆς Ἱερειμίου προφητείας, ἢ γέγονε κατὰ τὸ γ' ἔτος Ἰωσίου τοῦ τῶν Ἰουδαίων βασιλείας <ἐπὶ τὸ 15' Ἀστάρου>. ἀπὸ δὲ [ε' ἔτους] τῆς προφητείας
p. 50.		H. 1468.	1457.	

1) cf. 2 Reg. 25, 27—30. 2) גַּיּוּת בִּתּוּלַת אֵלְיָכִים וְיָסִיָּא בְּיָמֵי מֶלֶךְ בָּבֶל וְיָסִיָּא בְּיָמֵי מֶלֶךְ בָּבֶל Nomen Gajuth deest in V. T. conferendumque esse videtur cum aramaico vocabulo ܡܪܝܬܐ 1. paganitas 2. mulier pagana et non Iudaea. 3) Sealthielem non filium sed nepotem Iechonjae fuisse narrat scriptura 1 Chr. 3, 17 sed videas locum ev. Matth. 1, 12. 4) Scriptura (2 Reg. 23, 30) narrat Iosiam ante captivitatem Babylonicam in proelio Megiddonensi occisum esse. Sed conferas locum ev. Matth. 1, 11, ex quo hic error manavit. 5) ܫܠܬܝܐܠܝܡ . Hoc nomen non est in V. T. Fortasse comparandum est vocabulum ܫܠܬܝܐܠܝܡ domiatrix, cf. Levy, neuhebr. Lexikon T. II (1879), p. 37^b, 38^a. 6) ܫܪܘܒܒܝܠ , cf. Esr. 3, 2. 5, 2. Serubabel, filius Sealthiel vocatur, sed nihil de eius matre additur. 7) ܒܠܬܫܐܪ . 8) ܕܪܝܫ . 9) cf. supra p. 22 not. 23.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
Vaticinati sunt vero hoc tempore Babilone <Daniel et Ezechiel, in Iudaea terra Habacuc> et Haggai et Sacharja; Iosua, Iozedeci filius, sacerdos summus et Serubabel Sealthieli filius princeps populi floruerunt hoc tempore;	H. 1459.	1464.	Ἱερεμίου ἐπὶ τὸ αἴ εἶτος Κύρου ἐτη γίνεταί οἱ. <ὅπερ δοκεῖ πιθανὸν εἶναι.> τὸ δὲ ἀληθὲς τῆς ἱερημίας τοῦ ἱεροῦ ἢ ἑβδομηκονταετία ἐπὶ τὸ β' ἔτος Δαρείου τοῦ Ὑστάτου περαιοῦται ἀπὸ θ' καὶ ἰ' ἔτους Ναβουχοδονόσου ἀρχομένη.
<etiam Susa urbs tunc celeberrima erat> et Pherecydes Pythagorae¹⁾ magister tunc innotuit.	<p>MR. 1475.
A. 1476.
P. 1477.</p>	1476.	Chr. P. 266, 11. προεφήτεον <ἐν Περσίδι Δανιὴλ καὶ Ἰεζεκιήλ. ἐν δὲ τῇ Ἰουδαίᾳ Ἀμβρακὸμ), Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας> καθ' οὓς <ἐν Περσίδι> Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ ἱερεὺς ἐγνωρίζετο, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ, βασιλικοῦ γένους ὄν. οἱ καὶ ἠγήσαντο τῆς ἀπὸ Βαβυλῶνος ἐπανόδου. = Sync. 456, 7. Cyr. p. 13 A. ντ' Ὀλυμπιάδι ... προεφήτεον Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας.
Anno MCCCCLXXXII filii Sami urbem Poteolos²⁾ condiderunt.	<p>PFMR. 1486.
A. 1487.</p>	1486.	Chr. P. 269, 15. Τόμουρις γυνή, Μασσαρετῶν βασίλισσα, Κύρον ἀνείλεν.
Anno MCCCCLXXXV Tomyris mulier, regina, Cyrum interfecit et regnavit Cambyses VIII annos.	<p>M. 1480.
R. 1485.
APSF. 1486.</p>	1486.	Chr. P. 270, 2. Καμβύσην φασὶν παρ' Ἑβραίοις δεῦτερον Ναβουχοδονόσου καλεῖσθαι ἐφ' οὗ τὴν κατὰ Ἰουδαίαν ἱστορίαν λέγουσιν γεγενῆσθαι. Sync. 448, 3. τοῦτον (Καμβύσην) οἰοῦνται τινεὶ εἶναι Ναβουχοδονόσου δεύτερον τὸν κατὰ Ὀλοφέρνην καὶ τὴν Ἰουδαίαν. 457, 14. Τὸν Καμβύσην τινεὶ Ναβουχοδονόσου νομίζουσι τὸν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν.
Cambysen dicunt Hebraei Nebucadnezarem secundum appellatum esse, uti historia iudaica, (quae) diebus eius prodicit, enarrat.	<p>H. 1487.
A. 1488.</p>	1486.	
<Anno *MCCCXCIII Holofernes, dux exercitus Nebucadnezari, contra totam Syriam castra movit et abduxit captivos et interfecit (homines) et depopulatus est (terram). Et occisus est ab Hebraea Iudith; et qui legere et discere cupit atrociter facta quae peregit, legat (ea) in historia de Iudith (scripta).>			

p. 51.

1) Pithogrius; apud Euseb Πυθαγόρας. 2) cf. Hieron. Samii Dicaearriam condiderunt quam nunc Puteolos vocant.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
Et hoc anno mortuus est Cambyses et regnum occupavit frater Magorum per septem menses et post illos Darius illud per XXXVI annos obtinuit.	H. 1494.	1494.	
Apud Hebraeos vero vaticinati sunt Haggai et Sacharja et Maleachi.
<Anno MCCCCXCV ea populi pars Babylone ascendit, quae tempore Cyri adhuc remanserat.>	H. 1493.
APS. 1494.	1493.	Synec. 456, 12. προεφήτευσον ἕστατοι προφητῶν Ἀγγαῖος, Ζαχαρίας (ὁ τοῦ Ἀδδῶ) καὶ Μαλαχίας.
Anno MD aedificatio templi peracta est vaticiniis ¹⁾ Haggai et Sacharja.	H. 1501.		
Anno MDXXI Pythagoras philosophus ²⁾ mortuus est, <qui XCV annos vixerat.>	APFR. 1520.
M. 1519.	1517.	Synec. 469, 19. Πυθαγόρας ὁ φιλόσοφος τέθνηκεν (ἐτῶν αθ', οἱ δὲ οὐ').
Anno MDXXIX mortuus est Darius et filius eius Xerxes ³⁾ regnavit post eum XX annos.	H. 1531.	1531.	
Anno MDXXXVII erat pugna ad Thermopylas ⁴⁾ et proelium navale Salaminum.	P. 1536.
H. 1537.	1537.	Synec. 483, 6. Ἡ ἐν Θερμοπύλαις μάχη καὶ ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.
Et eodem tempore excelluerunt philosophi ex schola Diogarae ⁵⁾ et ex schola Pindari ⁶⁾ .	H. 1535.
(Diag.)
M. 1536.
1544. (Pind.)	1534. (Diag.)
1544. (Pind.)	Synec. 483, 10. Οἱ περὶ Διαγόραν φυσικὸν φιλόσοφον ἤχμαζον. Chr. P. 303, 6. Πίνδαρος ἐγνωρίζετο
Anno MDXLIX Xerxes mortuus est et Artabanus ⁷⁾ regnavit per septem menses et post eum Artaxerxes Longimanus ⁸⁾ XLI annos.	H. 1551.	1552.	
Diebus eius dicuntur Esther et Mardachai vixisse; et apud Hebraeos floruit Esra scripturae peritus ⁹⁾ et Eliasab ¹⁰⁾ sacerdos summus*	H. 1553.
H. 1558.	1552.
1557.	Synec. 473, 8. τὰ κατὰ τὴν Ἑσθήρ καὶ Μαρδοχαίου φασὶ τινες. ἐγὼ δὲ οὐ πείθομαι. οὐκ ἂν γὰρ ἐδιδάκησε τὰς κατ' αὐτὴν πράξεις ἢ τοῦ Ἑσδρα γραφῆ. 473, 2. Ἑσδρας ἱερεὺς παρὰ Ἰουδαίοις ἐγνωρίζετο, καθ' ὃν ἀρχιερεὺς ἦν Ἐλιασίβ υἱὸς Ἰωακείμ τοῦ υἱοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδέκ.
et numerosi erant qui e schola Pythagorae erant ¹¹⁾		1562.	
Anno MDLXV Romae primum Clavium ¹²⁾ pugna Cannorum (acta est) <de	H. 1564.	1565.	Synec. 470, 12. Ἐν Ῥώμῃ Κλαυίων ἀγὼν ἑκατονταετηρῆς ἤχθη πρῶτος.

p. 52.

1) ܕܢܚܘܫܐ; nempe quod Haggai et Sacharja (cf. Esra 5, 1) vaticiniis suis studium templi aedificandi, quod paene penitus refrixerat, iterum excitaverunt. 2) ܕܢܚܘܫܐ ܕܡܘܪܝܢܐ. Sed vidimus supra p. 50, lin. 11: aliis literarum figuris hoc nomen scriptum esse in lingua Syriaca. 3) ܕܢܚܘܫܐ. 4) ܕܢܚܘܫܐ. 5) ܕܢܚܘܫܐ ܕܡܘܪܝܢܐ. 6) ܕܢܚܘܫܐ ܕܡܘܪܝܢܐ. Auctor noster Pindarum philosophum fuisse opinari videtur. 7) ܕܢܚܘܫܐ. 8) ܕܢܚܘܫܐ ܕܡܘܪܝܢܐ. 9) ܕܢܚܘܫܐ cf. ܕܢܚܘܫܐ Neh. 8, 1. 10) ܕܢܚܘܫܐ cf. ܕܢܚܘܫܐ Neh. 3, 1 oct. 11) ܕܢܚܘܫܐ. Hoc loco habemus tertiam varietatem lectionis nominis Pythagorae cf. p. 50 lin. 11. Pitbogarius; p. 51 lin. 10. Pythagoras; hic Pythagoras. 12) ܕܢܚܘܫܐ. De hoc vocabulo vide, quae annotavit Tullberg ad p. 52 lin. 2.

Dionysius	a. Hiero	a. vers. Arm.	Eusebius
qua re dominus meus Isaac ¹⁾ multa enarravit.)			
Anno MDLXIX Nehemia pincerna ascendit, ut urbem et moenia Ierusalem reficeret. Summus sacerdos Iojada erat, <vaticinita autem est hoc tempore Audis ²⁾ mulier.>	H. 1569.	1572.	<Sync. 473, 13. Νεεμίας νομομαθής... οίνοχόος Ἀρταξέρξου κ' ἔτει τοῦ αὐτοῦ Ἀρταξέρξου αἰτήσας τὸν βασιλέα ἄνεισιν εἰς Ἱερουσαλημ ἐκ Βαβυλῶνος... ἐπέκτισε δὲ τὴν πόλιν κατὰ φυλάς... κ' ἔτει Ἀρταξέρξου τοῦ Μακρόχειρος ἄρχαμένου τοῦ ἔργου καὶ τελειωθέντος κατὰ τὸ λβ' ἔτος αὐτοῦ... ἐπὶ ἀρχιερέως Ἰωδαὲ υἱοῦ Ἰασίβ' μετὰ δὲ τὸν Ἰωδαὲ Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀρχιεράτευσεν... μετὰ δὲ τὸν Ἰωάννην ὁ κατὰ Ἀλέξανδρον γενόμενος ὕστερον τὸν Μακεδόνα Ἰάσδου.>
Anno MDL saxum in Agus ³⁾ fluvium decidit.	H. 1551.	1552.	Sync. 483, 2. Αἶθος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσεν ἐν Ποταμοῖς Αἰγός.
Anno MDLXXXIII perfectum est opus aedificationis urbis et moenium auxilio Nehemiae pincernae.	F. 1583.
H. 1581.	1584.	
Floruerunt (tunc) Socrates et Democritus.	H. 1583.
APRM. 1584.
(Socr.)
H. 1681.	1581.	Sync. 489, 9. Σωκράτης φιλόσοφος καθαρτικὸς ἦνθει. Sync. 471, 11. Δημόκριτος Ἀβδηρίτης φυσικὸς φιλόσοφος ἤκμαζεν.
Cyr. p. 13 B. πς' ὀλυμπιάδι γενέσθαι φασὶ τὸν Ἀβδηρίτην Δημόκριτον.
Anno MDLXXXVII erat Athenis lues magna et terribilis <ita ut non sufficerent ⁴⁾ ad se invicem sepeliendum>.	H. 1587.	1587.	Sync. 489, 8. Ἀθηναίους ἐπίεσεν ὁ λοιμός (sic A. Schoene; libri λιμός).
Anno MDXC Artaxerxes mortuus est et post eum Sogdianos per septem menses, post eum Darius XIX annos.	H. 1592.	1592.	
Anno MDXCI cum essent terrae motus vehementes* et terribiles Atalante, quae est apud Locros, commota et insula reddita est,	M. 1590.
F. 1591.
H. 1592.	1590.	Sync. 489, 15. Σεισμῶν γεγονότων ἢ πρὸς Λοκροῖς Ἀταλάντη σχισθεῖσα νῆσος ἐγένετο.
et Plato natus est.	H. 1592.	1592.	Chr. P. 310, 15. Πλάτων ἐγεννήθη.
Anno MDC Atheniensibus erat magna afflictio.	H. 1597.
F. 1598.	1597.	Sync. 490, 1. Ἀθηναίων συμφορὰ ἐν Σικελίᾳ.
Anno MDCIX mortuus est Darius et regnavit filius eius Arthaschasta ⁶⁾ XL	H. 1611.	1611.	

p. 53.

1) De Isaaco vide Assemani, bibl. orient I, 209. 2) ܨܘܝܘܬ. Hoc nomen non invenitur in V. T.; Tullberg ad p. 52 lin. 5 opinatur auctorem nostrum cogitare de Noadja Neh. 6, 14. 3) ܨܘܝܘܬ. 4) ܨܘܝܘܬ. 5) ܨܘܝܘܬ. 6) ܨܘܝܘܬ.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
annos. His diebus mihi videtur historia Estheri (evenisse).	A. 1612.
H. 1613.	1611.	Sync. 485, 9. Εἰσέβρις φησι, κατὰ τοῦτόν μοι δοκεῖ ἡ κατὰ τὴν Ἑσθὴρ ἱστορία, εἰ δὴ αὐτός ἐστιν ὁ παρὰ μὲν Ἑβραίοις Ἀσσοῦηρος, παρὰ δὲ τοῖς ὀρθοῖς Ἀρταξέρξης.
Anno MDCXXII <bellum erat Carthaginiensium et Africani ¹⁾ > (et) Diogenes Cynicus floruit.	H. 1621.	1623.	<Sync. 491, 3. Σικελίων Ἀφρικανὸς Ῥωμαῖος δικτάτωρ πορθήσας Καρχηδὸνα Ἀφρικὴν τὴν χώραν μετωνόμασε.>
Anno MDCXXXII magnus erat terrae motus et Helice et Bura urbes Peloponnesi terra devoratae sunt.	A. 1635.
R. 1634.
H. 1637.	1637.	Sync. 491, 8. = Chr. P. 317, 1. Διογένης κυνικὸς φιλόσοφος ἐγνωρίζετο.
Sync. 490, 17. = Chr. P. 317, 10. Ἐλίχη καὶ Βοῦρα πόλεις ἐν Ἀχαΐᾳ ἦτοι Πελοποννήσῳ κατεπτώθησαν μεγάλῳ σεισμῷ, ὧν ἐτι κατὰ θάλασσαν ἰχθυ φαίνεται τοῖς πλείουσιν ἀπὸ Πατρῶν ἐπὶ Κόρινθον εἰς δεξιὰ.)
Anno MDCXLII Plato et Xenophon et Isocrates rhetor floruerunt et Alexander Pharius ²⁾ hoc tempore vixit.	PM. 1642.
H. 1643. (Pl.)
A. 1652.
H. 1653. (Al.)	1643.	Chr. P. 316, 2. Πλάτων καὶ Ξενοφῶν καὶ ἄλλοι Σωκρατικοὶ ἐγνωρίζοντο. Chr. P. 315, 17. Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.
Anno MDCLXII Abrahami natus est Alexander filius Philippi Macedonis.	H. 1661.
PFM. 1662.	1660.	Sync. 485, 12. Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου Μακεδόνων βασιλεὺς ἐξ Ὀλυμπίας ἐγεννήθη.
Anno MDCL mortuus est Arthaschasta et regnavit Ochus XXVII annos.	H. 1651.	1651.	
Anno MDCLXXIII Plato mortuus est.	H. 1672.		
Anno MDCLXXXVI mortuus est Arsēs ³⁾ et regnavit Ochus IV annos.	RB. 1673.
H. 1677.	1677.	
Anno MDCLXV Aegyptus ab Ocho rege Persarum subacta est.	F. 1665.
H. 1666.
R. 1667.
F. 1669.	1668.	
Anno MDCLXIX Ochus diruit Sidonem; floruit (tunc) Iadus ⁴⁾ summus Iudaeorum sacerdos.	H. 1670.
F. 1669.
H. 1678. (Iad.)		Sync. 486, 16. ὁ αὐτὸς (Ὀχος) καὶ Σιδῶνα κατέσκαψεν.
Anno MDCLXXX Manasse frater Iadus summi sacerdotis aedificavit* in monte Garizim templum, eodemque anno Ochus ⁵⁾ mortuus est et regnavit apud Persas Darius sex annos ac hoc eodem anno etiam Philippus rex Macedonum mortuus est et regnavit post eum apud Macedones Alexander filius eius duodecim annos et sex menses.	H. 1681.
R. 1682.
H. 1681.
H. 1680.	1681.
1681.
1680.	Sync. 484, 12. Μανασσῆς ἀδελφὸς Ἰαδδοῦς ἀρχιερέως ἠκοδόμησε τὸ ἐν Γαριζὶν ἱερὸν Σαμαρείας.
<Anno MDCLXXXI Alexander ⁶⁾ pro-			

1) 𐤀𐤃𐤁𐤁𐤁. 2) 𐤀𐤃𐤁𐤁. 3) 𐤀𐤃𐤁𐤁. 4) 𐤀𐤃𐤁𐤁. 5) scr. Arsēs Ochi. (G.) 6) Sequuntur fabulae de Alexandro M. quas omisimus.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	fectus est ut per terram migraret et populos regnaque subiceret.)			
p. 59
lib. 4.	Anno MDCLXXXI Alexander subegit Illyrios et Thraces et Thebas ¹⁾ diruit et incolas eius occidit et contra Persas fortiter dimicavit et Sardibus potitus est et devicit duces regis ad Granicum flumen.	AP. 1682.
H. 1683.
R. 1685.	1680.	Syne. 496, 3. Ἀλεξάνδρος Ἰλλυριοὺς καὶ Θρᾷκας εἶλε, Θήβας κατέσκαψε, τοὺς Δαρείου στρατηγούς ἐπὶ Γρανικῷ ποταμῷ Ἀυδῶν ἐνίκησε, Σάρδεϊς εἶλε.
	Anno MDCLXXXIII expugnavit Alexander Tyrum et urbes Iudaeas vastavit. Et quum a Iudaeis salutatus esset et deo sacra tulisset Andromachum sacerdotem in honore habuit et locis (illis) eum praefecit. Et cum eum interfecissent ii qui habitant in Samaria ..
..... Aegyptus, et urbem cepit et in ea Macedones habitare iussit.	H. 1685.
R. 1686.	1680.	Syne. 496, 5. Τύρον ἐπολιοόρησεν, Ἰουδαίαν προσελάβετο καὶ τὸν ἀρχιερεῖα Ἰαθδοῦς ἐτίμησε θύσας τῷ θεῷ (ὡς παρ' αὐτοῦ τὴν οἰκουμένην ὁμολογῶν προσειληφέναι) ἧς καὶ ἐπιμελητὴν μετὰ τῶν λοιπῶν τόπων Ἀνδρόμαχον κατέστησεν, ὃν ἀνελόντες οἱ τὴν Σαμαρέων οἰκοῦντες δίκας ἔτισαν ἐπανελθόντος Ἀλεξάνδρου ἐξ Αἰγύπτου, τὴν Σαμάρειαν πόλιν ἐλὼν Ἀλέξανδρος Μακεδόνας ἐν αὐτῇ κατώκισεν.
(Synec. 496, 20. τῷ αὐτῷ ἔτει ἢ ἐν Αἰγύπτῳ τῆς Μηδικῆς ἦχθη μάχη, καθ' ἣν Δαρείος μὲν ὑπὸ τῶν περὶ Βῆσσου ἀνηρέθη τῶν Βακτριανῶν.)
	<commiserunt magnum proelium Darius et Alexander Sypylos ²⁾ et victus est Darius rex Persiae.>			
	Et eodem anno Alexander condidit Alexandriam in terra Aegypti.	H. 1687.
= (7 Alex.)	1686.	Syne. 496, 15. Ἀλεξάνδρεια ἢ κατ' Αἰγύπτου ζ' ἔτει Ἀλεξάνδρου ἐκτίσθη. Cyr. p. 13 C. ριβ' Ὀλυμπιάδι Ἀλεξάνδρεια τὴν πρὸς Αἰγύπτου κτισθῆναι φασιν ἔτει ζ' τῆς Ἀλεξάνδρου βασιλείας.
	Hoc tempore floruerunt Anaximenes et Epicuros (et Aristoteles).	F. 1687.
H. 1688.	1687.	Cyr. p. 13 C. κατ' ἐκεῖνο δὲ τοῦ καιροῦ Ἀναξιμένης τε καὶ Ἐπίκουρος ἐγενέσθησαν οἱ φιλόσοφοι. Synec. 522, 8. Ἀναξιμένης καὶ Ἐπίκουρος ἐγνωρίζετο.
	Anno MDCLXXXIX Alexander Hircanos et Amardos ³⁾ subegit et quum ascenderet ad Ammonaeos ⁴⁾ , condidit Partonium.	H. 1688.	1686.	Syne. 497, 3. ὁ αὐτὸς Ἰρκανοὺς καὶ Μάρδοους ἐχειρώσατο.
p. 60.	Anno* MDCXC Alexander Arnisrupem ⁵⁾ cepit et Indum flumen transgressus est.	H. 1689.	1684.	Syne. 497, 4. ὁ αὐτὸς τὴν Ἀορνον πέτρην ἐχειρώσατο καὶ (Βερναβοῦν) ποταμὸν Ἰνδῶν.
	Anno MDCXCI Alexander et Phul ⁶⁾ rex Indorum proelium commiserunt. [Et Phul occisus et tota India subacta est.]	H. 1690.
A. 1691.	1690.	

1) لاطو. Itaque etiam scriptor Syriacus accusativum casum graece expressit. 2) سولوس. 3) سارد. 4) سولوس. 5) سولوس. 6) سولوس. Auctor noster Porum et Phulum Assyriorum regem confudisse videtur.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Anno MDCXCII Abrahami Alexander triginta duo annos natus Babylone mortuus est. Et post eum divisum est regnum inter multos. Tempus Ptolemaci et numerus Alexandri hinc quis est? A primo anno, quo rex factus est Philippus frater eius apud Macedones, Philippus apud Macedones regnavit VII annos et Ptolemaeus apud Aegyptus XL annos; apud Lydos et in Hellesponto regnavit Lysimachus; in Asia et Syria regnavit Antigonus.	H. 1692.	6192.	Chr. P. 322, 2. Ἀλεξάνδρος λβ' ἔτος ἄγων <ἀνααιρεθεῖς φαρμάκῳ> τελευτᾷ ἐν Βαβυλῶνι.
	Anno MDCXCVI Ptolemaeus rex Aegypti transiit fraude et dolo et cepit Ierusalem et urbes Iudaeas et multos ex illis (incolas) captivos abduxit et eos in Aegypto considerare iussit.	II. 1695.	1693.	Synec. 515, 18. Πτολεμαῖος ὁ Αἴγυυος δόλω παραλαβὼν τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἀπάτη πολλοὺς ἐκ τῆς Ἰουδαίας μετώκισεν εἰς Αἴγυπτον, <οὓς μετ' αὐτὸν ὁ Φιλάδελφος Πτολεμαῖος ἠλευθέρωσεν.>
	Floruit (tunc) Chonja ¹⁾ , summus sacerdos.	II. 1695.	1698.	Synec. 512, 3. Ἰουδαίων Ὀνειᾶς ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο υἱὸς Ἰαδδοῦς <ἀρχιερέως>.
	Anno MDCC condita est Antiochia ad ripam Orontis fluvii ab Antigono Syriae rege.		1699.	Synec. 519, 9. Ἀντίγονος Ἀντιγονίαν τὴν πρὸς τῷ Ὀρόντῃ ποταμῷ ἐκτίσεν, ἣν Σέλευκος ἐπικτίσας Ἀντιόχειαν ἀνόμασεν.
	Anno MDCCI in Syria et Babylonia et regionibus superioribus ²⁾ regnavit Seleucus I Nicator* triginta duo annos.	II. 1704.	1704.	Synec. 520, 2. Συρίας καὶ Βαβυλωνίας καὶ τῶν ἄνω τόπων πρῶτος Σέλευκος Νικάνωρ ἐβασίλευσεν ἔτη λγ'.
p. 61.	Annus MDCCV. Liber hebraicus Maccabaeorum annos regni Graecorum ab hoc anno numerat; (est vero hic liber) extra illos, qui inter libros divinos apud eos positi sunt.	II. 1704.	1702.	<cf. Synec. 519, 6. ἡ τῶν Μακκαβαίων ἱστορικὴ γραφὴ τοὺς Ἑλλήνων βασιλεῖς ἀπὸ Ἀντιόχου ἀριθμεῖ, ἣν Ἰώσηπος ἔγραψεν, ἥτις τῶν μὲν θεοπνεύστων οὐκ ἔστι, χρησίμη δὲ πάνυ πέφυκεν.>
	Sed Edesseni numerant tempus ab anno MDCCVI.	H. 1706.		Synec. 520, 4. Ἐδεσσηνοὶ τοὺς χρόνους ἐνθεν ἀριθμοῦσι.
	Anno MDCCVIII Lysimachia quae est urbs in Thracia condita est.	FM. 1706.
PAR. 1707.	1709.	Synec. 522, 1. Λυσιμαχία ἐν Θρακίῃ ἐκτίσθη.
	Et eodem anno Cyprus a Ptolemaeo subacta est.	FM. 1707.
RAP. 1708.	1712.	Synec. 522, 6. Κύπρου Πτολεμαῖος ἐκράτησεν.
	Theodorus ille atheus (tunc) floruit.	FMPR. 1708.
A. 1709.		Synec. 522, 10. Θεόδωρος ἄθεος ἐγνωρίζετο.
	Anno MDCCXII Seleucus condidit hasce urbes: Antiochiam, Laodiceam, Seleuciam, Apameam, Edessam, Haleb.	APFMR. 1713.	1715.	Synec. 520, 5. Σέλευκος Ἀντιόχειαν τὴν πρὶν Ἀντιγονίαν ἐπέκτισεν ἰβ' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Ὁ αὐτὸς Ἀποδίκειαν,

1) Λαο. 2) Ἰσ. 1204 cf. Acta ap. 19, 1 τὰ ἄνωτερά μέρη.

Dionysius	a. Hieron.	a vers. Arm	Eusebius
Anno MDCCXVI Seleucus expugnavit Babel.	H. 1716.		Σελεύκειαν, Ἀπάμειαν, Ἐδεσσαν, Βέροϊαν, Πέλλαν.
Sync. 520, 9. Σέλευκος Βαβυλῶνα παρεστῆσατο.
Anno MDCCXX Demetrius Asiae rex diruit urbem Samaritanorum et incolas captivos abduxit. <Floruit (tunc) Chonja sacerdos summus Iudaeorum.>	H. 1721.	1720.	Sync. 519, 19 = 522, 15. Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς τὴν πόλιν Σαμαρείων ἐπόρθησεν.
Anno MDCCXXX Seleucus rex Syriae in Sicilia Demetrium Asiae regem cepit, <qui illuc propter vaticinium venerat, et interfecit eum> et regnum eius occupavit.	H. 1730.		Sync. 519, 13. Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν ὁ Σέλευκος λαβὼν ἐν Κιλικίᾳ <βασιλικῶς τηρεῖσθαι προσέταξεν ἕως θανάτου> ὑπὸ χεῖρα τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχὴν κτησάμενος.
Anno MDCCXXXII Ptolemaeus mortuus est et regnavit in Aegypto loco eius Ptolemaeus Philadelphus per XXXVIII annos.	H. 1732.	1732.	
Anno MDCCXXXVI Seleucus mortuus est et regnavit* loco eius in Syria Antiochus Soter XIX annos.	H. 1736.	1736.	
Anno MDCCXXXVII translati sunt ¹⁾ libri (sacri) in Pharo insula <diebus LXX. Ptolemaeus Philadelphus, quippe qui erat vir praeclara diligens — Philadelphus enim diligens praeclara vertitur — quum de scriptis Iudaeorum comperisset [misit] ad omnes principes eorum et petivit ab illis, ut sibi illos (libros) ex Hebraea lingua in Graecam verterent>. Et ob hanc causam captivos Iudaeos in Aegypto libertos fecit et (eos) cum vasis regis ad Eleasarum summum sacerdotem Ierusalem et ad Sosthenem misit et libros Iudaicos e lingua Hebraea in Graecam vertendos curavit et eos in bibliotheca, quae ipsi ibidem instituta erat, collocavit.	H. 1736.
PFMR. 1734.
A. 1735.	1736.	<cf. Chr. P. 326, 3. Πτολεμαῖος ὁ φιλάδελφος τοὺς κατ' Αἴγυπτου αἰχμαλώτους Ἰουδαίους ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γενομένους ἐλευθέρους ἀνήκεν ἀναδέματά τε βασιλικὰ ἐν Ἱεροσολύμοις Οὐνία... ἀρχιερεῖ... διαπεμφάμενος τὰς Ἰουδαίων γραφὰς ἐκ τῆς Ἑβραίων φωνῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταβληθῆναι ἐσπούδασεν διὰ τῶν οὐ παρ' Ἑβραίοις σοφῶν... καὶ ἐν ταῖς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν κατασκευασθεῖσαις αὐτῷ βιβλιοθήκαις ἀπέθετο... ἐρμηνεύθησαν δὲ αἱ βίβλοι ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ ἐν οὐ ἡμέραις.>
Anno MDCCXLV nummi argentei Romae cusi sunt <hinc mala generatio (exiit) in mundum, hinc fons evomuit aquas amaras et irrigavit creaturas mala cupidine (?) ²⁾ , quae argentum desiderat>.	AM. 1745.
PF. 1746.		Sync. 523, 2. Ἐν Ῥώμῃ προῶτον ἀργυροῦν ἐκόπη νόμισμα.
Anno MDCCXLVI Polemon mortuus	APF. 1747.	1743.	Sync. 525, 3. Πολέμων θνήσκει ὁ φι-

p. 62.

1) sc. in Graecam sermonem. 2) kgl.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	est (atque etiam Epicurus, (ambo) Philosophi)
et floruerunt Arcesilas ¹⁾ et Crates et Zeno et Erasistratus medicus.	M. 1746.
R. 1748.
H. 1753.
(Zeno.)
H. 1760.
(Eras.)
H. 1755.		λόσοφος μεθ' ὃν Ἀλκίτας (Scal. Ἀρκεσίλας) καὶ Κράτης γνωρίζονται.
Sync. 525, 1. Ζήνωνα Στωϊκὸν θανόντα Κλεάνθης μαθητῆς διεδέξατο.
Sync. 523, 15. Νικομήθειαν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἔκτισε Νικομήθης βασιλεὺς Βιθυνῶν. cfr. Chr. P. 328, 10. Νικομήθης Βιθυνῶν βασιλεύσας Ἀστάκειαν ἐπικτίσας Νικομήθειαν ὠνόμασεν.
p. 63.	Anno MDCCLV condidit Nicomedes rex Bithyniae* urbem, quam Nicomediam nomine suo appellavit; eodemque anno rex Syriae mortuus est et regnavit Antiochus XV annos.
<Post Elieser summum sacerdotem Manasse patruus eius obtinuit summum sacerdotium.>	H. 1755.	1752.
1755.	<Sync. 512, 14. Ἰουδαίων ἀρχιεράτευσεν ἰ μετὰ Ἐλεάζαρον Μανασσῆς ὁ θεῖος τοῦ Ὀυείου ἔτη κς'.>
	Anno MDCCLXVIII Parthi Macedoniae bellum intulerunt et regnavit apud illos primus rex Arsaces ²⁾ , quam ob causam etiam Arsacidiae appellantur.	H. 1769.	1766.	
	Anno MDCCLXX Philadelphus mortuus est et regnavit in Aegypto Ptolemaeus Euergetes; eodemque tempore mortuus est etiam rex Syriae et regnavit Seleucus Kallinicus XX annos. Hoc vero tempore floruerunt Iosua bar Sira et Simeon bar Chonja sacerdos.	H. 1770.
H. 1770.	1770.
1770.	
	Anno MDCCLXXX interfecerunt Romani e Galatis circiter quadraginta milia hominum.	II. 1785.	1786.	
	Anno MDCCLXXXIII interfecerunt Romani e Galatis circiter quadraginta milia hominum.	H. 1788.	1790.	<Sync. 524, 16. Ῥωμαῖοι Γάλλων μυριάδας δ' πρὸς τοῖς τ' ἀνείλον, τοὺς δὲ ἀλχηματώτους αὐτῶν κατεδουλώσαντο, Γαλιαρίου καλοῦντες αὐτούς.>
	Anno MDCCLXXXIII erat vehemens terrae motus in Caria et in Rhodo (insula) ita ut colossus ³⁾ concideret. <Hoc tempore Simon ⁴⁾ et eius filii gloriam assequuti sunt testimonio timoris dei.>	H. 1793.	1792.	Sync. 525, 6. Καρία καὶ Ῥόδος ἐσεισθησαν, ὡς καὶ τὸν μέγαν κολοσσὸν καταπεσεῖν.
	Anno MDCCLXXXVI Ptolemaeus Philopator rex factus est in Aegypto (et regnavit) septem et decem annos.	H. 1796.	1796.	
	Anno MDCCCVIII erat bellum inter Antiochum Syriae regem et Ptolemaeum et Ptolemaeus succubuit.	PFR. 1806.
H. 1807.	1808.	<Sync. 537, 1. Ἀντιόχος ὁ μέγας Πτολεμαίου τὴν Ἰουδαίαν κρατοῦντος τοῦ Φιλοπάτορος πολέμῳ νικήσας αὐτὸν τὴν χώραν ἀφείλατο.>
	Anno MDCCCXIV ⁵⁾ rex factus est in Aegypto Ptolemaeus Epiphanes (et regnavit) XXIV annos.	H. 1813.	1813.	

1) 𐤀𐤓𐤀𐤛𐤁. 2) 𐤀𐤓𐤀𐤛𐤁 cf. versionem Eusebii Armeniam: Arsacae. 3) 𐤀𐤓𐤀𐤛𐤁. 4) 𐤀𐤓𐤀𐤛𐤁. 5) Dionysius hanc sibi legem proposuit, ut semper annum ultimum regis defuncti in canonem reciperet. Nonnunquam autem negligenter annum primum successoris ponit cfr. a. 1919. 1937 etc. (G.)

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
p. 64.	Anno MDCCCXXIV Antiochus bellum movit contra Romanos et succubuit* Antiochus. Tum vero cum illis foedus iniit, ut illis quotannis mille talenta offerret. Post cladem ad Thermophylas ¹⁾ anno MDCCCXXVI Ptolemaeus et Antiochus inter se pacem composuerunt; et foedus amicitiae cum eo iniit ²⁾ et filiam suam Cleopatram ei in matrimonium dedit, et Antiochus nomine dotis Phoeniciam et Syriam cum Samaria et Iudaea adiecit.
(Anno MDCCCIX perfectus est numerus quinque milium secundum computationem LXX (interpretum) primo anno Olympiadis CXLVIII et anno MDCCCXXIX Abrahami.
Anno MDCCCXXXVII mortuus est rex Aegypti et regnavit [post eum Ptolemaeus] Philo[metor] XXXV annos.
Aristobulus Iudaeus philosophus (tunc) floruit.
Anno MDCCCLVIII Antiochus leges Iudaicas [impugnavit]; et primum populum ³⁾ , ut ad idolatriam deficeret coegit, quum tormentis acerbis illos, qui non obediebant, afficeret. Postea (ad) Ierusalem (urbem) ascendit et ad templum dei et vasa, quae in illo erant, diripuit. Et erexit in eo imaginem Iovis et in Samaria in monte Garizim templum Iovis iterum restituit, quia hoc ab eo Samaritani petierunt. Et eodem tempore surrexit e sacerdotibus Mattathja filius Simonis ex urbe Modin (oriundus) contra duces exercitus Antiochi* cum filiis suis pro lege patrum suorum olympiade CLIII. (Et ea quae in libro Maccabaeorum scripta sunt hoc tempore (facta sunt).)
Anno MDCCCLIV Iuda Maccabaeus dux Iudaeorum filius Matthatjae expulit | M. 1824.
H. 1825.

H. 1827.
M. 1826.

H. 1837.

H. 1841.

H. 1848. | 1825.

1826.

1837.

1841.

1850. | <p><Synec. 540, 16. και πρώτον μὲν ἐν Θερμοπύλαις τῆς Ἑλλάδος Ῥωμαίους συμβαλὼν ὁ... Ἀντίοχος ἠττάται... ὥστε αὐτὸν ὑπίσπονδον γενέσθαι Ῥωμαίοις τελούντα, α τάλαντα.></p> <p>Chr. P. 334, 17 (= Synec. 537, 7). Ἀντίοχος βασιλεὺς Συρίας φιλωθεὶς Πτολεμαίῳ τῷ Ἐπιφανεῖ σπονδὰς πρὸς αὐτὸν ἐποίησατο καὶ Κλεοπάτραν τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἐκδίδωσι τῷ Πτολεμαίῳ εἰς γυναῖκα, παραχωρήσας αὐτῷ φερνῆς ὀνόματι Συρίαν καὶ Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν καὶ Ἰουδαίαν.</p> <p>Chr. P. 337, 17. Ἀριστόβουλος Ἰουδαῖος περιπατητικὸς φιλόσοφος ἐγνωρίζετο, ὃς Πτολεμαίῳ τῷ Φιλομήτορι ἐξηγήσεις τῆς Μωϋσείως γραφῆς ἀνέθηκεν.</p> |
| p. 65. | | APR. 1852.
H. 1853. | 1851. | |

1) Textus Syriacus verba: post cladem ad Thermopylas prave cum sequentibus coniungit. (G.) 2) sc. Antiochus cum Ptolemaeo. 3) sc. Israeliticum.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
duces exercitus Antiochi e loco ¹⁾ et purgavit templum et religionem patrum suorum restauravit, quae per tres annos abolita fuerat.			
Anno MDCCCLIX Iuda Maccabaeus mortuus est et locum eius per XIX annos frater eius Ionathan occupavit. ²⁾	H. 1850.	1850.	
Anno MDCCCLX Aristarchus floruit.	APR. 1860.
H. 1861.	1860.	Chr. P. 340, 17. Ἀρίσταρχος γραμματικὸς ἠμαξεν.
Anno MDCCCLXXI Appius ³⁾ Celtas subegit et Carthago a Scipione deleta est. Erant illi, inde a tempore quo condita est, DCLXVIII anni vel ut alii dicunt DCCXLVIII.	A. 1870.
H. 1871.	1867.	Syne. 555, 10. Ὀππιος Κελτοὺς ἐχειρώσατο. Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἐάλω Καρχηδῶν τὸ ἔσχατον ὑπὸ Σκίπιωνος Ἀφρικανοῦ τοῦ νέου ἔχουσα ἔτη χμ' ἀπὸ κτίσεως, κατὰ δὲ ἄλλους ψμῆ'.
Anno MDCCCLXXII Ptolemaeus Euergetes in Aegypto rex factus est (et regnavit) XXIX annos.	H. 1872.	1872.	
Anno MDCCCLXXVI Tryphon interfecit Ionathanum summum sacerdotem et loco eius erat Simeon VII annos.	AR. 1875.
H. 1876.	1878.	Syne. 555, 7. Ἐν τούτοις οὖν ἀναιρεῖται Ἰωνάθης ὑπὸ Τρύφωνος δόλῳ καὶ κρατεῖ μετ' αὐτὸν Σίμων υἱὸς αὐτοῦ ἔτη η'.
Et iterum Tryphon Antiochum filium Alexandri regem Syriae interfecit ac postremo et ipse interiit.	A. 1876.
H. 1877.
H. 1879.	1879.
1879.	
<Anno MDCCCLXXX Abrahami primus rex Edessae exstitit Orhi ⁴⁾ filius Heviae ⁵⁾ * (et regnavit) V annos; et nomine illius Edessa ⁶⁾ (Orhoa) adpellata est. Coeperunt vero (regnare) Olympiade CLXI et desierunt Olympiade CCXLIX.>			
Anno MDCCCLXXXII venit rex Syriae Antiochus Ierusalem et bellum contra eam paravit post foedus suum cum Simeone; et victus est et copiae eius deletae sunt.	R. 1883.
M. 1884.
H. 1885.	1884.	
Anno MDCCCLXXXIV Simeon summus sacerdos interfectus est et Iohannes filius eius post eum (sacerdotium) obtinuit.	H. 1883.
R. 1886.	1886.	
Et Ptolemaeus ex imperio Aegypti deiectus est ⁷⁾ et mater eius regina facta est, <et eodem anno apud Edessenos rex factus est Abdu filius Mazur ⁸⁾ (et	H. 1888.	1889.	

p. 66.

1) i. c. ex urbe Ierusalem. 2) حبر. 3) قسطنطين. 4) اورح. 5) حيا. 6) حيا. 7) حيا. 8) حيا.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	regnavit) VII annos) atque eodem anno interfecit Arsaces Parthus Antiochum.	APFMR.1888.	1888.	Synec. 555, 14. Ἀντίοχον τὸν Σιδῆτην Ἀρσάκης Πάρθος ἀνεῖλε.
	Iloc vero tempore commoverunt servi in Sicilia seditionem et bellum: et quum indagati et inclusi essent, fame cruciati sunt in claustris, ita ut mutuo se vescendi causa aggredirentur.	APFMR.1889.	1891.	Synec. 553, 15. Κατὰ Σικελίαν ὁ δουλικὸς πόλεμος. Οἱ ἐν Σικελίᾳ δοῦλοι πολιορκούμενοι εἰς ἀλληλοσφαγίαν ἐτρέπησαν.
	<Anno MDCCXCIV rex Edessae mortuus est et regnavit Pardeschat filius Gebaru ¹⁾ V annos.>			
	Anno MDCCCXCVII Hyrcanus summus sacerdos Iudaeorum diruit Samariam urbem Samaritanorum et solo aequavit eam ²⁾ , quae apud eos Sebaste appellabatur. Et postea Herodes (iterum) aedificavit illam eamque Sebasten appellavit.	PFR. 1897.
MA. 1896.	1896.	Chr. P. 344, 8. Ἰωάνθης ὁ Μακκαβαῖος Ἰουδαίων ἀρχιερεὺς τὴν Σαμάρειαν τὴν καθ' ἡμᾶς Σεβαστὴν καλουμένην, Σαμαρέων οὖσαν, πολιορκήσας εἰς ἔδαφος καθεῖλεν. ἦν ὕστερον Ἡρώδης ἀλλόφυλος βασιλεύσας Ἰουδαίων ἀναστήσας Σεβαστὴν ὠνόμασεν. Synec. 548, 11.
	<Anno MDCCC in Edessa (urbe) rex factus est Bachru filius Pardeschat (et regnavit) III annos: et post hunc Bachru filius Bachru XX annos.>			Ἰωάννης ὁ καὶ Ὑρκανὸς Ἰουδαίων ἀρχιερεὺς Σεβαστὴν πόλιν Σαμαρείας πολιορκήσας ἠδάφισε. ταύτην Ἡρώδης ἀνοικοδομήσας Σεβαστὴν εἰς ὄνομα τοῦ Καίσαρος ἐκάλεσεν.
p. 67.	Anno MDCCCCI rex factus est in Aegypto* Ptolemaeus Physcon (et regnavit) XVII annos et VI menses.	H. 1901.	1901.	
	Anno MDCCCX erat magnus (terrae) motus in Rhodo (insula), qui magnis cladibus eam affecit.	H. 1910.	1908.	
	Anno MDCCCXII Iohannes summus sacerdos mortuus est et (sacerdotium) obtinuit filius eius Aristobulos per unum annum. Et post eum surrexit Alexander (qui) per XXIV annos (illo functus est).	H. 1912.	1912.	
	Anno MDCCCXVIII iterum defectio servorum in Sicilia facta est.	PR. 1917.
H. 1918.	1919.	
	Anno MDCCCXIX in Aegypto rex factus est Ptolemaeus, qui est Alexander, (et regnavit) decem annos.	H. 1918.	1918.	
	Anno MDCCCXXIV Seleucum filium Antiochi Syriae regem vivum cremaverunt.	AF. 1921.
PMR. 1922.
H. 1923.	1919.	Synec. 553, 20. Σέλευκον ζῶντα κατέκαυσεν ὁ Κυζίκιος Ἀντίοχος.
	Anno MDCCCXXVIII Physcon rex Aegypti factus est (et regnavit) VIII annos <et in Edessa (regnavit) Mann ³⁾	H. 1928.	1928.	

1) אַבְרָהָם בֶּן גֵּבְרָא. 2) οὐδὲ βίβλ βωλ. 3) אַמַּן.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	quattuor menses et post eum Abgar Phica ¹⁾ XXV annos et IX menses).			
	Tunc etiam regna Syriae et Asiae dissoluta sunt. <Cooperunt vero Olympiade CXVII et desierunt Olympiade CLXXI. Summa vero annorum illorum erant CCXVIII anni et X menses.>	APMR. 1926.		
	Hoc vero tempore Sulla ²⁾ deleuit Athenas. ³⁾	H. 1931.		
	Anno MDCCCCXXXVII rex in Aegypto factus est Ptolemaeus Dionysius (et regnavit) XXX annos.	H. 1936.	1936.	
p. 68.	<Et Abgar interfecit Bachru et rex factus est* solus XXIII annos et V menses.>			
	Anno MDCCCCXL regnavit apud Iudaeos Selina uxor Alexandri: et hinc res Iudaeorum perturbatae sunt.	H. 1940.	1940.	
	Anno MDCCCCXLIV Romani Antiochiam Syriae deleverunt.	H. 1949.	1944.	
	<Anno MDCCCCLX rex Edessae mortuus est et erant Edesseni sine principibus per unum annum propter certamen principatum appetentium. Et postea rex eorum factus est Manu, qui vocabatur deus, (et regnavit) XVIII annos et V menses.>			
	Anno MDCCCCLXVI regina Aegypti facta est Cleopatra (et regnavit) XXII annos.	H. 1966.	1966.	
	Et hoc tempore Gaius Iulius Caesar vastavit Germaniam.	H. 1961.	1961.	
	Anno MDCCCCLXVII primus rex Romanorum factus est Gaius Iulius Caesar (et regnavit) sex annos.	H. 1968.	1968.	
	Et anno MDCCCCLXXII Gaius interfectus est, et loco eius e duobus Augustus regnavit LVI annos et VI menses.	H. 1973.	1973.	
	<Anno MDCCCCLXXX rex Edessae mortuus est et regnavit Pacorus ⁴⁾ V annos et eodem anno ascendit Pacorus et Bar-Zaphron ⁵⁾ , dux exercitus, contra Syriam et abduxerunt captivos Hyrcanum et Phasaelem fratres Herodis.>			

Sync. 570, 3. ὁ αὐτὸς (Καῖσαρ) τὸν Πῆνον ποταμὸν διαβὰς Γερμανοὺς καὶ Γάλλους ἐχειρώσατο.

1) حما. A. mufus. 2) قلاصو 3) ليل. 4) صوم. 5) حذو

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
p. 69.	Tunc regnum Iudaeorum finitum est. Et primus rex factus est* apud eos Herodes Philistaeus¹⁾ (et regnavit) XXXVII annos. <Anno MDCCCCLXXXV Pacorus mortuus est et regnavit Abgar III annos. Et post eum regnavit Abgar rufus III annos.> <et Herodes oppugnavit Ierusalem et cepit eam, postquam duo moenia destruxit, et interfecit om[n]es homines (qui) in ea (erant).> Diebus Herodis, quum dies natalis Messiae adpropinquaret, maiestas sacerdotii a maioribus (traditi) et regnum Iudaeorum dissolutum est; ratum est enim factum vaticinium Mosis, qui dixit: non cedet caput a Iuda et dux a loco lateris eius²⁾, donec veniat is cui destinatum est³⁾ et is est expectatio gentium.⁴⁾ Hoc quidem loco est Messias dux gentium. Is est de quo dicitur in vaticinio Danielis: finis est⁵⁾. Usque ad Herodem enim uncti erant duces ii, qui erant summi sacerdotes stantes coram populo Iudaeorum, qui inceperunt ab instauratione templi quae (fiebatur) diebus Darii Olympiade LXV et desierunt diebus Hyrcani Olympiade CLXXXVI. Anni vero intra illas⁶⁾ erant CCCCLXXXIII, quemadmodum liber Danielis vaticinatur dicens: cognosceas et animadvertas ab egressu verbi de perficiendo opere et de instauranda Ierusalem usque ad Messiam ducem hebdomades* LXX et hebdomades LXII sunt.⁷⁾ Illae ergo LXIX hebdomades implent spatium CCCCLXXXIII annorum, quum anni principatus ducum unctorum sint. Et ab eo tempore, quo Hyrcanus posterior abductus est in captivitatem a Parthis, Herodes filius Antipatri, quamvis non deberetur ei regnum, ab Augusto et senatu Romanorum regnum obtinuit Iu-	II. 1983.	1983.	
p. 70.		H. 1983.	1983.	Sync. 586, 16. καθ' ὃν (Ἡρώδην) τῆς τοῦ Χριστοῦ γενέσεως πλησιαζούσης ἡ ἐκ προγόνων διαδοχὴ ἀρχιερωσύνης τε καὶ ἀρχῆς τῶν Ἰουδαίων κατελύθη, συμπληρουμένης τῆς παρὰ Μωϋσῆ λεγούσης προφητείας· οὐκ ἐκλείπει ἀρχῶν ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὃ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν. Sync. 585, 15 = Chr. P. 358, 22. ἐν ταῦθα δὲ καὶ ὁ προφητευόμενος παρὰ τῶ Δανιὴλ Χριστὸς ἡγούμενος τέλος λαμβάνει. μέχρι γὰρ Ἡρώδου Χριστοὶ ἡγούμενοι. οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ ἀρχιερεῖς, οἵτινες προεστήκεισαν τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους, ἀρξάμενοι μὲν ἀπὸ τῆς κατὰ Σαργεῖον ἀνανεώσεως τοῦ ἱεροῦ κατὰ τὴν ξε' ὀλυμπιάδα, λήξαντες δὲ ἐπὶ Ὀρκανὸν ἐπὶ τῆς ρπς' ὀλυμπιάδος, τὰ δὲ μεταξὺ τούτων ἔτη γενέσθαι υπᾶ', ὅποσα καὶ ἡ τοῦ Δανιὴλ προφητεία θεσπίζει λέγουσα· καὶ γνώση καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι Ἱερουσαλήμ ἕως Χριστοῦ ἡγούμενον ἐβδομάδες ἐπτά καὶ ἐβδομάδες ξβ'. αὗται δὲ αἱ ξθ' ἐβδομάδες συμπληροῦνται χρόνον ἐτῶν υπᾶ', ὅποσα ἔτη τυγχάνει τὰ τῆς ἀρχῆς τῶν Χριστῶν ἡγούμενων. ὧν τελευταίου Ὀρκανοῦ ὑπὸ Πάρθων αἰχμαλώτου ληφθέντος Ἡρώδης ὁ Ἀντιπάτρου μηδὲν προσήκουσαν αὐτῷ τὴν τῶν Ἰουδαίων βασι-

1) לְהֵרֹדֶס. 2) Gen. 49, 10. — אֶלְמָדָרַד לֹא יִפֹּד. MT. אֶלְמָדָרַד לֹא יִפֹּד. 3) כֹּסֶם אֶלְמָדָרַד. MT. כֹּסֶם אֶלְמָדָרַד. 4) כֹּסֶם אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד. MT. כֹּסֶם אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד. 5) כֹּסֶם אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד. 6) אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד אֶלְמָדָרַד. 7) Dan, 9, 25.

Dionysius

daeorum. Et postea usque ad ever-
sionem alteram Jerusalem filii eius, et
nou ii qui a progenie erant generis
sacerdotum, dei sacerdotes erant; nec
per totum vitae tempus ut lex Mosis
(iubet, fugebantur); aliquando vero viri
ignoti (sacerdotes erant) et hi quidem
singulis annis (movere discedentes); alii
vero magno vel parvo pretio a Roma-
nis sacerdotum emerunt. De his vero
Daniel vaticinatus est dicens: post
LXII hebdomades interibit unctio et
iudicium non amplius erit apud eam¹⁾;
et templum et sanctuarium violabit
populus quidam, qui cum principe suo
veniet, et delebuntur (omnia) inundatione
belli ac postea profecto iniquatione
vastationis²⁾, et usque ad alterum tem-
porum statutorum vastationi tradetur.

<Anno MDCCCCLXXXVIII Cleopatra
insidias composuit contra regnum Iudae-
orum et Arabum et praevaluit ita ut
duo illa (regna) ab Antonio acciperet.

p. 71.

<Anno MDCCCCLXXXIX venit Cleo-
patra ut pacem componeret cum Augusto
in montibus* Libanon; atque illic dedita
est neci ipsa et is qui attulit eam³⁾, uti
antea vaticinatus est propheta dicens:
et filia regis austri ibit ad regem sep-
tentrionis et ferunt inter se foedus et tra-
detur certe ipsa et is qui attulit eam.⁴⁾

Et Cleopatrae reginae Aegypti culpa
etiam Helios et Selene liberi eius ad
mortem pervenerunt⁵⁾>

eodemque anno Aegyptus a Romanis
subacta est et dissolutum est regnum
domus Ptolemaei, quae regnavit CCXCV
annos.

Eteodem anno urbs Nicopolis condita est.

<Anno MDCCCXC regnavit apud
Edessenos Manu qui Sapul⁶⁾ vocabatur
XVIII annos et VII menses.>

Anno MDCCCXCI <erat magnus et

a. Hieron.

a. vers. Arm.

cf. H. 1984.

Fl'M. 1987.

II. 1988.

AF. 1984.

II. 1985.

II. 1988.

cf. 1987.

1990.

1988.

1989.

Eusebius

λείαν ὑπὸ Ἀγρούστου καὶ τῆς συγκλή-
του Ῥωμαίων παραλαμβάνει κῆπειτα οἱ
τούτου παῖδες μέχρι τῆς ὑστάτης Ἱερο-
σολύμων πολιορκίας. οὐκ ἔτι οἱ ἐκ δια-
δοχῆς τοῦ ἱερατικοῦ γένους ἱερῶντο τῷ
θεῷ οὐδὲ διὰ βίου κατὰ τὸν Μωυσέως
νόμον, ἕσημοι δὲ τινες ἄλλοτε ἄλλοι,
καὶ οἱ μὲν ἐνιαύσιοι, οἱ δὲ ἔτι ὀλίγω
πλέον παρὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἡγεμόνων
τὴν ἀρχιερωσύνην ἐξενοῦντο. ἐξῆς δὲ
ὁ Δανιὴλ προφητεύων λέγει· καὶ μετὰ
τὰς ζ' καὶ ξβ' εβδομάδας ἐξολεθρευθή-
σεται χρίσμα, καὶ κρίμα οὐκ ἔσται ἐν
αὐτῶ, καὶ τὸ ἱερόν καὶ τὸ ἅγιον διαφθε-
ρεῖ λαὸς ἡγοιμένον ἐρχομένου, καὶ κοπή-
σονται ἐν κατακλισμῶ πολέμου. καὶ ἐξῆς
φησι· καὶ ἐπὶ τῶν ἱερῶν βδελυγμάτων
ἐρημώσεων καὶ ἕως συντελείας καιροῦ
συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.

<cf. Africanum ap. Sync. 583, 14.

Κλεοπάτρα ἐν τῷ μεσαιολίῳ ἐαυτὴν
διεχρήσατο ἄσπιδι τῷ θηρίῳ καθ' ἑαυτῆς
ὄπλῳ χρησαμένη.>

<Africanus ap. Sync. 583, 16. τότε
Κλεοπάτρας υἱοῦς Ἥλιον καὶ Σελήνην
ἐπὶ Θηβαῖδα φυγόντας συνέλαβεν ὁ
Σεβαστός.>

Chr. P. 364, 15. Ἀγρούστος ἐλθὼν εἰς
Αἴγυπτον κρατεῖ τῆς Αἰγύπτου, τὴν τῶν
Πτολεμαίων καθελὼν βασιλείαν, διαρ-
κέσασαν ἔτη σνς'. (Eus. σιγ'.)

Africanus ap. Sync. 583, 17 ex quo sua
desumpsit Eusebius: Νικόπολις ἢ κατὰ
Ἀκτίαν ἐκτίσθη.

1) Dan. 9, 26. 𐤁𐤍 𐤓𐤕

2) ib.

3) 𐤀𐤌𐤍𐤏𐤓𐤏 𐤒𐤏𐤏𐤏𐤏𐤏 cf. Dan. 11, 6.

4) ib.

5) 𐤀𐤒𐤁𐤏 𐤀𐤌.

6) 𐤍𐤏𐤏𐤏𐤏.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	vehemens (terrae) motus in Rhodo (insula) qui magnum vicorum numerum vastavit, > atque etiam Trallis ¹⁾ motu concidit.	H. 1990.	1992.	
	Anno MDCCCXCII Romani subegerunt Calabriam et Galatiam et iis tributa imposuerunt. ²⁾	H. 1992.	1993.	Chr. P. 365, 16. Αύγουστος Καίσαρ Καλαβρίαν καὶ Γαλίτας ὑποφόρους ἐποίησεν.
	Anno MDCCCXCIV Romani denuo Cyzicum subegerunt.	H. 1995.	1995.	Syn. 593, 1. Αύγουστος Κυζικηνῶν ἐλευθερίαν ἀφείλατο.
	<Anno MDCCCXCVI magna et vehemens fames erat in Iudaea et Syria: et homines e regione (hac) dissipati sunt et discesserunt.>			<Syn. 594, 18. Λιμὸς μέγας κατὰ τὴν Ἰουδαίαν καὶ ὅλην Συρίαν ἐγένετο.>
	Anno MDCCCXCVIII Herodes in (urbe) Ierusalem multa ³⁾ aedificavit, et Samariam, quae antea vastata erat e	H. 1998.	1996.	Syn. 594, 13. Ἡρώδης πολλὰ καὶ μεγάλα ἔκτισεν ἐν Ἱερουσαλήμ.
p. 72.	fundamentis suis restituit*, atque ut honore afficeret Augustum Sebastum Romanorum regem, eam Sebasten appellavit.	H. 2000.	1996.	Syn. 594, 14. Ἡρώδης τὴν πάλαι Σαμαρείαν ἔρημον οὖσαν ἐκ θεμελίων ἤγειρε, Σεβαστήν εἰς τιμὴν τοῦ Καίσαρος ὀνομάσας.
	Anno MDCCCXCIX magnus (terrae) motus in Cyprio (insula) exortus est, qui multos vicos vastavit.	H. 2000.	1998.	Syn. 593, 4. Σεισμὸς Κύπρου πολλὰ μέρη κατέπτωσε.
	Anno MM Abrahami Marcus Lollius ⁴⁾ Germaniam depopulatus est.	H. 2000.	1998.	Syn. 592, 18. Αἰλλίος Μάρκος Ῥωμαίους Γαλατίαν (γρ. Γερμανίαν) ἐπέκτισατο.
	<Anno MMI Herodes templum Hierosolymitanum destruxit et aliud maius illo aedificavit.>			<Chr. P. 366, 16. Ἡρώδης ἐν Ἱεροσολύμοις νεῶν λύσας μείζονα οἰκοδόμησεν.
	Anno MMII Tiberius subegit Vindelicos ⁵⁾ et eos qui Thraciae confines erant omnes subiecit.	H. 2002.	2002.	Syn. 594, 19. Ἡρώδης τὸν Ἱεροσολύμων ναὸν διπλοῦν ἀνωκοδόμησεν.>
Syn. 593, 15. Τιβέριος Καίσαρ Οἰνδικοῦς καὶ τοὺς λοιποὺς παρασκευμένους τῇ Θράκῃ ὑπέταξεν.
	Anno MMV Herodes rex urbem Caesaream condidit et nomine Caesaris appellavit. Et Agrippae et Antipatri et Herodiae (> et in Galilaea quoque Gabae ⁶⁾) (urbes condidit).	H. 2005.	2005.	Syn. 595, 1 (= Chr. P. 367, 2) Ἡρώδης τὸν πάλαι Στράτωνος πύργον Καισάρειαν εἰς τιμὴν τοῦ Καίσαρος ἐπέκτισας ὀνόμασεν. Ὁ αὐτὸς Ἀνθηδόνα ἐπέκτισεν Ἀγριππίαν μετονομάσας, ἐτι δὲ Παρσανάβαν εἰς τιμὴν Ἀντιπάτρου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀντιπατρίδα ὀνόμασε καὶ ἄλλην εἰς οἰκεῖον ἐκάλεσεν ὄνομα πόλιν ἐγείρας Ἡρώδιον. ὁ αὐτὸς τὴν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ Γαβὰλ καὶ κατὰ πάσας πόλεις Συρίας καὶ Παλαιστίνης ἐπέκτισεν.
	Anno MMIX Tiberius Pannoniam subiecit.	H. 2008.	2009.	Syn. 593, 20. Τιβέριος ἐπὶ νίκῃ Παννονίων ἐθριάμβευσεν.

1) 𐤆𐤃. 2) 𐤌𐤍 𐤇𐤓𐤁 𐤇𐤓𐤁 𐤌𐤍. 3) 𐤇𐤓𐤁. 4) 𐤇𐤓𐤁. 5) 𐤌𐤍. 6) 𐤇𐤓𐤁.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Ensebius
	Anno MMX Tiberius quoque Germaniam subiecit et imperator ¹⁾ vocatus est.	H. 2008.		Sync. 593, 18. Τιβέριος Καίσαρ καταπολεμήσας Γερμανούς αυτοκράτωρ ἀνηγορεύθη.
	<Anno MMXI Herodes et Parthi bellum inter se moverunt ²⁾ >; et postea cum ille a bello discessisset, Hyrcanum summum sacerdotem Iudaeorum interfecit. Interfecit quoque filium eius, qui sacerdotium patris occupaverat; et interfecit etiam sororem eius, quae erat uxor sua et duos filios, qui sibi ab illa (geniti) erant, interfecit quum adolevisset. Interfecit vero etiam matrem occisae, quae erat socrus sua.	H. 2009.	2008.	Sync. 594, 6. Ἵρκανὸν ἐκ Παρθικῆς ἐπανελθόντα γηραιὸν <φόβῳ τῆς ἐγγενείας> Ἡρώδης ἀνεΐλεν, ὁμοίως δὲ καὶ <Ἀριστόβουλον> υἷὸν αὐτοῦ ἀρχιερέα. Ὁ αὐτὸς καὶ <Μαριάμνην> ἰδίαν γαμετὴν θυγατέρα Ἵρκανοῦ σὺν δύο παισὶν ἐξ αὐτῆς ἀνδρωθεῖσιν ἤδη φονεῦει καὶ τὴν Μαριάμνης μητέρα, οὐκείαν δὲ πενθερίαν <ὁ μαιφόνος>.
p. 73.	Anno MMXII Tiberius subiecit Armeniam et Rhaetos ³⁾ et Vindelicios ⁴⁾ et Pannoniam	H. 2011.	2011.	Sync. 593, 21. Τιβέριος ἐπὶ νίκη Ῥαϊτῶν καὶ Ἀρμενίων καὶ Οὐινδικίων καὶ Παννονίων ἐθροιάμβενσεν.
	eodemque anno in Co ⁵⁾ (insula) terrae motu multa laedebantur.	APRM. 2012	2012.	
	Anno MMXV Abrahami <et anno CCCIX Alexandri Macedonis> nata est in (urbe) Bethlehem Iudae progenies benedicta ⁶⁾ Iesu Messiae filii dei; eodemque anno missus est Cyrenius senatus consulto proconsul ⁷⁾ Iudaeae; et is tabulas publicas bonorum et incolarum componi iussit. Summa annorum ab Abrahamo usque ad Christi diem natalem erat MMXVI annorum.	H. 2015.	2015.	
	(Sequitur historia de magis p. 73 lin. 10 usque ad p. 114 lin. 10, de qua videas Thilo, cod. apocr. N. Ti p. XXXII not. 24. p. 388 —392.)	H. II milia XV.	MMXV.	
	Anno MMXIX Abrahami Herodes interfecit infantes Bethlehemi propter Christum. ⁸⁾	H. 2019.	2018.	Sync. 600, 3. Ἡρώδης <ὁ μαιφονώτατος πρὸς ταῖς πολλὰς τῶν συγγενῶν φονοκτονίας> κατὰ τὴν Βηθλεέμην ἀναίρει νήπια, τὴν τοῦ κυρίου <καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος> ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρὰ τῶν μάγων πνθόμενος γέννησιν.
p. 114 lin. 11.	Anno MMXX quum Herodes infantes Bethlehemi a filio duorum annorum et minores interficeret sicuti magi ei dixerant, opinans cum illis Christum inter-	cf. H. 2020.	2020.	<Enseb. H. E. I, VIII, 5—8 ex Ioseph. Antt. XVII, VII, 5. Ἡρώδης δὲ μειζόνως ἢ νόσος ἐπεκράτειτο δίκην ὧν παρανομήσειεν ἐκπρασσομένου τοῦ θεοῦ. πῦρ

1) βασιλεὺς. 2) Ἰηρὸς καὶ ... βασιλεὺς. 3) ἄρσι. 4) Ἰνδολοί. 5) αο. 6) Ἰουδαία, ἱεβ. 7) βασιλεὺς. 8) quem interficere studuit.

Dionysius

fectum iri, tunc enim attigit decretum iudicii divini, quod convenit ipsi et servis eius. Postquam eum* febris conterens, quae extra videri non poterat, combussit, intra tormentum eius auctum est, ita ut cibum sumere nollet, ne venter eius extenderetur¹⁾; et ulcera et dolores graves (erant) in visceribus eius et humiditumores in pedibus eius; et gremium eius²⁾ putuit et genuit vermes et spiritus aeger super ipsum coortus est; et vexatus est exhalatione foetida affligente; et dolores graves nūdique cruciantes erant ei et vis qua toleraret (eos) non erat in eo, (nam) prodidit eum deus variis doloribus.³⁾ Is vero quum omnibus suis doloribus cruciaretur, contendit ut viveret et circumspexit sanationem et liberationem corporis sui; et discessit ut se lavaret in balneis calidis, quae sunt in Calirrhoe (urbe), quorum aquae exeunt in lacum Asphaltitem. Et quum illic esset, medici voluerunt corpus eius oleo lavare. Et quum mergeretur in vasis oleo refertis penitus dissolutus est et facies eius mutata est atque erat magna commotio apud servos eius. In dolore enim perseveravit et de vita sua desperavit. Et hinc se convertit ad (urbem) Iericho et exasperatus erat et infestus erat adversus mortem et praevaluit insidiis malae actionis. Collegit enim ex omnibus Iudaeorum optimatibus⁴⁾ omnes nobiles et viros principes in locum, qui vocabatur stadium⁵⁾; et eos (illuc) includi iussit et accessivit Salomen sororem suam* et maritum eius Alexam⁶⁾ et dixit illis: Quod Iudaeos adtinet probe scio, iis diem mortis meae diem valde laetam fore, sed possum mihi ab aliis lamentationem parare, ut sit de me ululatus. Hoc est meum mandatum, quod exsequi velitis de his viris in vincula coniectis. Simul cum morte mea ad

p. 115.

p. 116.

a. Hieron.

a. vers. Argw.

Eusebius

μὲν γὰρ μαλακὸν ἦν οὐχ ᾧδε πολλὴν ἀποσημαῖνον τοῖς ἐπαφωμένοις τὴν φλόγῳσιν, ὅσῃν τοῖς ἐντὸς προσετίθει τὴν κάκωσιν, ἐπιθυμία δὲ δεινὴ τοῦ δέξασθαι τι, οὐδὲ ἦν μὴ οὐχ ὑπουργεῖν. καὶ ἔλκωσις τῶν τε ἐντέρων καὶ μάλιστα τοῦ κόλου δειναὶ ἀλγηδόνες, καὶ φλέγμα ὑγρὸν περὶ τοὺς πόδας καὶ διαυγές. 7. παραπλησία δὲ καὶ περὶ τὸ ἦτρον κάκωσις ἦν. καὶ μὴν καὶ τοῦ αἰδοίου σήψις σκώληκας ἐμποιοῦσα, πνεύματος τε ὀρθία ἐντασις, καὶ αὐτὴ λίαν ἀηδῆς ἀχθηδόνι τε τῆς ἀποφορᾶς καὶ τῷ πυκνῷ τοῦ ἄσθματος. σπασμὸς τε περὶ πᾶν ἦν μέλος ἰσχίον οὐχ ὑπομενητὴν προστιθέμενος. 8. ἐλέγτο γοῦν ὑπὸ τῶν θειαζόντων . . . ποιὴν τοῦ πολλοῦ δυσσεβοῦς ταύτην ὁ θεὸς εἰσπράττεσθαι παρὰ τοῦ βασιλέως. > (Euseb. H. E. I, VIII, 10 sqq. ex Ioseph. Bell. Iud. I. XXXIII, 5, 6. ὁ δὲ παλαιῶν τοσοῦτοις πάθεισιν, ὅμως τοῦ ζῆν ἀντείχετο, σωτηρίαν τε ἠλπίζε καὶ θεραπείας ἐπενόει. διαβὰς γοῦν τὸν Ἰορδάνην τοῖς κατὰ Καλλιρρόην θερμοῖς ἐχρῆτο. ταῦτα δὲ ἐξεῖσι μὲν εἰς τὴν Ἀσφαλτίτιν λίμνην, ὑπὸ γλυκύτερος δὲ ἐστὶ καὶ πότιμα. 11. δόξαν δ' ἐνταῦθα τοῖς ἰατροῖς ἐλαίῳ θερμῷ πᾶν ἀναθάψαι τὸ σῶμα χαλασθῆν εἰς ελαίου πλήρη πύελον ἐκλύει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὡς τεθνεῶς ἀνέστρεψεν. θορύβου δὲ τῶν θεραπεύοντων γενομένου πρὸς μὲν τὴν κραυγὴν ἀνήνεγκεν, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἀπογνοὺς τὴν σωτηρίαν, τοῖς τε στρατιώταις ἀνὰ δραχμὰς ν' ἐκέλευσε διανεῖμαι καὶ πολλὰ χρήματα τοῖς ἡγεμόσι καὶ τοῖς φίλοις. 12. αὐτὸς δ' ὑποστρέφων εἰς Ἱεριχοῦντα παραγίνεται, μελαγχολῶν ἤδη, καὶ μονονουχὶ αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ ἀπειλῶν προέκοψεν εἰς ἐπιβολὴν ἀθεμίτου πράξεως. τοὺς γὰρ ἀφ' ἐκάστης κώμης ἐπισήμους ἄνδρας ἐξ

1) ἄλλοιο. 2) οὐλο. 3) proprie: distribuit eum inter varios dolores $\text{ἡσπασεν ἑαυτὸν ἐν πολλοῖς ἀλγασίν}$. 4) γούτιο κρηίους. 5) proprie: „domus cursus equorum“ $\text{ἡσπασεν ἑαυτὸν ἐν πολλοῖς ἀλγασίν}$. 6) Ἰαλαμ.

Dionysius

eos mittatis viros, qui eos interficiant, quippe qui nolint flere propter me. Et quum desperaret de vita propter vehementem convulsionem tussis statuit, ut sibi ipsi mortem conscisceret et prendit malum et desideravit cultellum. Consuevit enim dissecare illud et tunc comedere. Et deinde surrexit et circumspexit, au adsit aliquis, qui se impediret et sustulit dexteram manum, ac si semet interficere vellet. Et paullo ante mortem suam praeter duos filios suos, quos interfecerat, etiam tertium interfecit; et tunc acerbissimis doloribus (cruciatus) interiit, hac re poenam dans quae ei destinata erat. —>

<Sacerdotes summi floruerunt diebus Messiae hi: Hannas¹⁾ et post eum Ismael filius P'habi²⁾ et post eum Elieser filius Hannae et post eum Caiphas³⁾, uti Iosephus scribit. Ille erat summus sacerdos diebus passionis et vixit etiam usque ad eversionem Ierusalem. Post Herodem rex fuit Iudaeorum Archelaos⁴⁾ novem annos.>

<Hoc vero tempore floruit Iuda Galilaeus, cuius in actis apostolorum mentio fit.⁵⁾ Quum seduceret et in desertum abduceret multos homines postulavit, ut Ierusalem ingrederentur; Messiae instar (se gessit),* qui in scripturis sacris expectatur. Et quum appropinquaret ad montem oliveti cum magna multitudine, exercitus Romanorum contra eum profectus est et interfecerunt eum ac totus eius exercitus dissipatus est et periit.>

Anno MXXII erat magna et dura et vehemens fames Romae et in omnibus occidentis regionibus, adeo ut deficeret triticum et hordeum ab hac terra et

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

ὄλης Ἰουδαίας συναγαγῶν εἰς τὸν καλούμενον ἱππύδρομον ἐκέλευσε συγκαλεῖσαι. 13. προσκαλεσάμενος δὲ Σαλώμην τὴν ἀδελφὴν καὶ τὸν ἄνδρα ταύτης Ἀλέξανδρον· οἶδα, ἔφη· Ἰουδαίους τὸν ἐμὸν ἐορτάζοντας θάνατον. δύναμαι δὲ πενθεῖσθαι δι' ἐτέρων καὶ λαμπρὸν ἐπιτάφιον σχεῖν, ἂν ὑμεῖς θελήσητε ταῖς ἐμαῖς ἐντολαῖς ἵπουργῆσαι. τοὺς δὲ φρουρουμένους ἄνδρας, ἐπειδὴν ἐκπνεύσω, τάχιστα κτείνετε περιστήσαντες τοὺς στρατιώτας, ἵνα πᾶσα οἶκος καὶ ἄκων ἐπ' ἐμοὶ δακρύσῃ. . . . 14. αὐτὸς δὲ καὶ γὰρ ἐνδεῖα τροφῆς καὶ βηγί σπασμῶδει διετείνετο, τῶν ἀλγηδόνων ἠττηθεὶς φθάσαι τὴν εἰμαρμένην ἐπέβαλετο· λαβὼν δὲ μῆλον ἠττησε καὶ μάχαιραν· εἰώθει γὰρ ἀποτεμῶν ἐσθίειν· ἔπειτα περιαρθρήσας, μὴ τις ὁ κωλίῳν αὐτὸν εἶη, ἐπῆρε τὴν δεξιὰν ὡς πλήξων ἑαυτὸν. 15. ἐπὶ δὲ τούτοις ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ συγγραφεὺς ἕτερον αὐτοῦ γνήσιον παιδα πρὸ τῆς ἐσχάτης τοῦ βίου τελευτῆς τρίτον ἐπὶ δυσίαν ἤδη προαναηρημένοις, δι' ἐπιτάξεως ἀνελόντα παραχοῖμα τὴν ζωὴν οὐ μετὰ σμικρῶν ἀλγηδόνων ἀποροῖξαι. καὶ τοιοῦτο μὲν τὸ πέρας τῆς Ἡρώδου γέρονε τελευτῆς, ποιητὴν δικαίαν ἐκτίσαντος.>

Cfr. Euseb. H. E. II, XXI ex Ioseph. B. I. II, 13, 5.

H. 2022.

2025.

<Synec. 602, 15. λιμός τε κατέσχε τὴν Ῥωμαίων ἰσχυρά, ὡς πολλῶν δηναρίων τὸν μῦδιον τοῦ σίτου πρᾶθῆναι.>

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
modius tritici secundum mensuram destinatam ¹⁾ emeretur pro mille viginti septem et dimidio (denariorum).			
Anno MMXXIV regnavit in Edessa (urbe Abgarus niger, qui sanatus erat, XXXVII annos et unum menses ²⁾).			
Anno MMXXIX rex Archelaos Viciniam ³⁾ in urbem Galliae ⁴⁾ in exilium missus est et loco eius Herodes erat tetrarcha per XXIV annos. Atque eodem anno Augustus mortuus est, qui regnavit LVI annos et VI menses. Et regnavit post eum Tiberius XXIII annos.	H. 2029.	2027.	Sync. 603, 5. Ἀρχέλαος υἱὸς Ἡρώδου <μετὰ θ' τῆς ἀρχῆς ἔτη> εἰς Βιένναν πόλιν Γαλατίας ὑπὸ Ῥωμαίων ἐξορίζεται.
Anno MMXXXIV magnus et vehemens motus erat in terra Asiae (et vastavit et evertit regiones ⁵⁾) et urbes ac violavit et terrorem iniecit incolis eorum, communi terrore interitus quasi laqueo (captis)). Eversae enim sunt et interierunt illo (motu) urbes tredecim: Ephesus, Magnesia, Sardes, Mostene ⁶⁾ ,* Aglajara ⁷⁾ , Caesarea ⁸⁾ , Philadelphia, Tmolus, Temus ⁹⁾ , Cyme, Myrina, Apollonia ¹⁰⁾ , Hyrcania ¹¹⁾ . <Hae omnes deletae sunt hoc terrae tremore propter peccata sua. Et exstinxit ¹²⁾ homines omnis aetatis et omnis gradus.>	H. 2029.	2029.	
Et eodem anno theatrum Pompei incendio deletum est.	H. 2034.	2033.	Sync. 603, 16. τῆς μικρῆς Ἀσίας σεισμῷ ἅ' πόλεις κατεπτώθησαν, Ἐφεσος, Μαγνησία, Σάρδεις, Μοστηνὴ, Αἰγαί, Ἱεροκασία, Φιλαδέλφεια, Τρωῶλος, Τήμνος, Μύρινα, Κύμη, Ἀπολλωνία Δία, Ὀρκανία.
Anno MMXL Philippus urbem Caesaream condidit atque etiam Iulio ¹³⁾ alteram urbem condidit.	H. 2037.	2037.	Sync. 605, 13. Τὸ Πομπηίου θέατρον ἐνεπρήσθη.
Anno MMXLIII Pilatus procurator ¹⁴⁾ in Iudaeam missus est.	H. 2041.	2039.	Sync. 605, 15. Φίλιππος τετραρχῆς Πανεάδα (παναιῶδα Β.) ἀνακτίσας Καισάρειαν Φιλίππου προσωνόμασεν. Ὁ αὐτὸς πόλιν Ἰουλιάδα ἔκτισεν.
Anno MMXLIV Herodes urbem Tiberiadem condidit et, ut honore Caesarem Tiberium afficeret, illam (ita) nominavit. Tunc vero et Liviadem ¹⁵⁾ urbem condidit.	H. 2042.	2042.	Sync. 605, 14. Τιβέριος Πόντιον Πιλάτον ἡγεμόνα τῆς Ἰουδαίας ἐξέπεμψεν.
Et eodem anno Iohannes filius Zachariae in deserto ad Iordanum fluvium concionatus est, omnibus hominibus annun-	H. 2043.	2043.	Sync. 605, 17. Ἡρώδης ἔκτισε Τιβεριάδα εἰς ὄνομα Τιβερίου Καίσαρος, ὁ αὐτὸς Αἰβιάδα.
	H. 2044.	2044.	

p. 118.

1) حبل وحصصه. 2) Sermo brevitate obscurus. Dicere vult auctor Abgarum, a Christo sanatum, anno MMXXIV regnare coepisse eundemque per XXXVII annos regnum obtinuisse. Vide praeterea, quae de Abgaro eiusque sanatione annotavit Assemani, bibl. or. I, p. 318. 420 sq. 3) حبل. 4) حبل. 5) حبل وحصصه. 6) حبل وحصصه. 7) حبل وحصصه. 8) حبل وحصصه. 9) حبل وحصصه. 10) حبل وحصصه. 11) حبل وحصصه. 12) sc. terrae ille motus. 13) sc. in honorem Iulii. 14) حبل وحصصه. 15) حبل وحصصه.

Dionysius

tians, Messiam dei filium in medio eorum adesse; atque Iesus ipse ab hoc tempore coepit (annuntiare) salutem evangelii, ostendens verbis et operibus veritatem potentiae divinae, illis qui (id) videbant.

<Herodes Herodiam uxorem Philippi fratris sui in matrimonium duxit, cum ille adhuc viveret et reiecit uxorem suam priorem (quae) secundum legem (sibi erat). Haec vero erat filia Aretae¹⁾ regis Petraeorum²⁾; Herodias vero a marito suo, quum adhuc viveret, discesserat et propter illam ei bellum erat cum Areta rege, quia* filia eius comtempta erat. Et in hoc bello totus exercitus Herodis occisus est, et monitus erat a Ioanne baptista, ne uxorem fratris sui in matrimonium duceret et audiens verba Ioannis Herodes (eum) timuit, quia vidit omne vulgus illi adhaerere. Et concionem principum suorum convocavit. Et quum verbum (illius) multum posset apud homines, timuit, ne hoc studium usque ad rebellandum procederet; videbat enim eos omnia, quae ille dicebat, peragere; et propter autoritatem Ioannis secum reputavit multo praestantius esse, si praeveniret et interficeret eum, priusquam per illum rerum mutatio efficeretur. Et postquam animum eius cura invasit de rerum mutatione a Ioanne efficienda, ob (hanc) suspicionem Herodis Ioannes vinculus missus est in domum captivorum, quae vocatur Machaerus³⁾ et ibi interfectus est. Et ab hoc tempore Herodes et Herodias pulsati sunt et extra fines Viennam⁴⁾ in urbem in exilium missi sunt. Atque ibi (ille) poenam subiit, quam Iudaeis destinaverat.>

Summa annorum ab instauratione altera templi Hierosolymitani, quae erat anno altero Darii regis Persarum, usque ad hunc annum foederis, qui erat annus XV regni Tiberii, sunt anni DXLVIII.

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

<Euseb. H. E. I, XI, 1 sequ. ex Ioseph. Antt. XVIII, 5: Ἀδελφοῦ γυναῖκα οὖσαν αὐτήν (Ἡρωδιάδα) ἠγάγετο πρὸς γάμον Ἡρώδης, ἀθετήσας μὲν τὴν προτέραν αὐτῷ κατὰ νόμους γεγενημένην (Ἀρέτα δ' ἦν αὐτῆ τοῦ Πετραίων βασιλέως θυγάτηρ) τὴν δὲ Ἡρωδιάδα, ζῶντος διαστήσας τοῦ ἀνδρός. δι' ἣν καὶ [τὸν Ἰωάννην ἀνελών] πόλεμον αἰρεται πρὸς τὸν Ἀρέταν, ὡσὰν ἡτιμασμένης αὐτῷ τῆς θυγατρὸς. 2. ἐν ᾧ πολέμῳ μάχης γενομένης πάντα φησὶ τὸν Ἡρώδου στρατὸν διαφραρῆναι καὶ ταῦτα πεπονθέναι τῆς ἐπιβουλῆς ἔνεκεν τῆς κατὰ τοῦ Ἰωάννου γεγενημένης.

6. Καὶ τῶν ἄλλων συστρεφομένων (καὶ γὰρ ἤσθησαν ἐπὶ πλείστον τῇ ἀκροάσει τῶν λόγων) δείσας Ἡρώδης το ἐπὶ τοσόνδε πιθανὸν αὐτοῖ τοῖς ἀνθρώποις, μὴ ἐπὶ ἀποστάσει τιμὴ φέροι, (πάντα γὰρ ἐώκεσαν συμβουλῇ τῇ ἐκείνου πράζοντες) πολὺ κρείττον ἡγεῖται, πρὶν τι νεώτερον ἀπ' αὐτοῦ γενέσθαι, προσλαβὼν ἀναιρεῖν ἢ μεταβολῆς γενομένης εἰς πράγματα ἐμπεσὼν μετανοεῖν. καὶ ὁ μὲν ὑποψία τῇ Ἡρώδου δέσμιος εἰς τὸν Μαχαιροῦντα πεμφθεὶς, τὸ προειρημένον φρούριον ταύτῃ κτίννυται. 3. Ἱστορεῖ δὲ καὶ τὸν Ἡρώδην τῆς βασιλείας ἀποπεπτακέναι διὰ τὴν αὐτῆν Ἡρωδιάδα, μεθ' ἧς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν ὑπερορίαν ἀπεληλάσθαι, Βιένναν τῆς Γαλλίας οἰκεῖν καταδικασθέντα.>

p. 119.

H. DXLVIII.

642.

1) אר. 2) אר. 3) אר. 4) אר.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
p. 130.	Et a Salomone et aedificatione prima templi sunt MLXI anni. A Mose vero et exitu ex Aegypto sunt MDXLI anni. Ab Abrahamo* et a regno Nini et Semiramidis sunt anni MMXLIV.	H. MLX.	1064.	
	A cataclysmo usque ad Abrahamum sunt DCCCCXLII anni.	H. MDXXXVIII.	1540.	
	Et ab Adamo usque ad cataclysmum sunt annorum MMCCXLII.	HXLIII.	2044.	
	<Anno MMXLVI misit litteras Abgar rex Edessae ad Christum in terram Hierosolymae.>	H. DCCCCXLII.	2986.
(a diluvio.)	Sync. 617, 1. Εὐσέβιος δὲ ὁ Παιμφίλου τὰ ἀπὸ Ἀδάμ ἕως Ἀβραάμ γενέσεως, ἢ κατὰ τοὺς χρόνους Νίνου καὶ Σεμιράμειος τῶν Ἀσσυρίων βασιλέων ὁμολόγηται, συντεμῶν ἔτη γρηδ' (2242 + 942) ἰστοικεῖωσε . . . 12. ἔτη δὲ τὰ πάντα ἐξ Ἀδάμ . . . κατὰ Εὐσέβιον εἰσβ'.
	Anno MMXLIX Abrahami patris gentium <et anno CCCXLII Alexandri filii Philippi Macedonis> Iesus Christus secundum profetiam de eo (enuntiatam) ad passionem allatus est anno XIX regni Tiberii.	H. ICCCXLII.	5228.
(ab Adam usque ad Chr.)	Sync. 614, 7. Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς <ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ κύριος ἡμῶν> κατὰ τὰς περὶ αὐτοῦ προφητείας ἐπὶ τὸ πάθος προΐει ἔτους ιθ' τῆς Τιβερίου βασιλείας. καθ' ὃν καιρὸν καὶ ἐν ἄλλοις μὲν Ἑλληνικοῖς ὑπομνήμασιν εὔρομεν ἱστορούμενα κατὰ λέξιν ταῦτα. ὁ ἥλιος ἐξέλιπε. Βιθυνία ἐσεισθη. Νικαίας τα πολλὰ ἔπεσεν. ἂ καὶ συνάδει τοῖς περὶ τὸ πάθος τοῦ σωτήρος ἡμῶν συμβεβηκόσιν. γράφει δὲ καὶ Φλέγων ὁ τὰς Ὀλυμπιάδας περὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἰγ' ῥήμασιν αὐτοῖς τάδε· τῷ δ' ἔτει τῆς σβ' Ὀλυμπιάδος ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου μεγίστη τῶν ἐγνωσμένων πρότερον, καὶ νύξ ὥρα ἕκτη τῆς ἡμέρας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρων ἐν οὐρανῷ φανῆναι. σεισμός τε μέγας κατὰ Βιθυνίαν γενόμενος τὰ πολλὰ Νικαίας κατεστρέψατο. καὶ ταῦτα μὲν ὁ δηλωθεὶς ἀνὴρ. τεκμήριον δ' ἂν γένοιτο τοῦ κατὰ τόδε τὸ ἔτος πεπονθέναι τὸν σωτήρα ἢ τοῦ κυρίου κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου μαρτυρία, ἣτις μετὰ τὸ ιε' ἔτος Τιβερίου τριετῆ χρόνον τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ διαγενοῦσθαι μαρτυρεῖ. κατὰ τοὺς αὐτοὺς δὲ χρόνους καὶ Ἰώσηπος ἱστορεῖ ἐν ἡμέρᾳ πεντηκοστῆς κινήσεως καὶ κτύπου ἱερέων ἀντιλαμβάνεσθαι πρῶτον, ἔπειτα φωνῆς ἀθρόων ἐνδοθεν ἀκοῦσαι ἀπὸ τοῦ ἑσωτάτου ἱεροῦ αὐτοῖς ῥήμασιν εἰπούσης, μεταβαίνωμεν ἐντεῦθεν. καὶ ἄλλο δέ τι ὁ αὐτὸς ἀναγράφει Ἰώσηπος, ὡς
	Hoc vero tempore etiam in aliis memorabilibus ¹⁾ Graecorum invenimus haec singula scripta esse: sol obscuratus est, Bithynia terrae motu concussa est, apud Niceenses magnus (domorum) numerus concidit ²⁾ , quae res ea testantur, quae tempore salvatoris nostri acciderunt. Scripsit vero etiam Phlegon (de hac re), qui Olympiades composuit, ubi in libro decimo tertio ita dicit: anno IV CCH Olympiadis erat eclipsis solis per longum tempus, quae praestantior fuit illis, quae antea fuerant; et erat nox per sex diei horas, ita ut stellae in coelo conspicerentur; et erat magnus (terrae) motus in Bithynia et magna Nicaeae (urbis) pars eversa est. Haec vir iste, cuius mentionem fecimus, dixit. Signum vero, quo hoc anno passum esse salvatorem nostrum (cognoscimus), est testimonium Iohannis, quo probatur, anno XV* Tiberii tempus trium annorum praedicationis domini nostri coepisse. De his vero temporibus etiam Iosephus scripsit, die Pentecostis tumultum et magnum motum inter sacerdotes fuisse et tum vocem validam ex templo interiore auditam esse,	H. 2047.	2048.	

p. 131.

1) 1) 1300000000. 2) 1300000000 ap. Hier. in urbe Nicaea aedes plurimae conciderunt.

Dionysius

quae dixerit: migremus ab hoc loco. Ac praeterea scripsit Iosephus: quum Pilatus procurator fuerit hoc tempore, imaginem Caesaris posuit noctu in templo, quod fieri non licuit, et (ita) magnam tumultus et seditionis materiam praebuit Iudaeis; <et partes priores ianuarum templi discissae sunt et multi bellis caesi resurrexerunt et multis apparuerunt>.

<Acta de passione et iudicio domini nostri.>

Anno MMLXVI Abrahami erat [fames] vehemens Romae et multi homines ibidem perierunt.

<Anno MMLXVII Manu filius Abgari regis Edessae mortuus est. Et regnavit Manu frater eius XIV annos.>

Et anno MMLXX mortuus est Clandius rex Romanorum. Et regnavit loco eius Nero XIII annos* et VIII menses. <Quum Nero imperium obtinisset, ad multa mala inclinavit et contra timorem dei petulanter se gessit. Ut describamus qualis fuerit nequitia eius, non est nobis tempus; multa quidem enarrantur de eo accurate, ut is qui velit ex iis de amentia huius viri cognoscere possit, qui sine religione copiam magnam hominum perdidit atque ad illam profusionem sanguinis progressus est, ut ne a caede quidem familiarium suorum et propinquorum abhorreret. Nam matrem suam et fratres suos et uxores suas et multos e stirpe sua perdidit eosque tamquam osores et inimicos suppliciiis omnis generis interfecit.>

<Anno MMLXXXIV sanctus Paulus Romae martyr mortem passus est¹⁾, quum gladio caput eius praecideretur; eodemque anno etiam Petrus, caput apostolorum, martyr mortem obiit, quum capite adverso cruci affigeretur²⁾; constanter (ambo) Christo adhaeserunt triginta quinque annos.>

<Anno MM[LXX] diebus Neronis, quum Felix procurator Iudaeae esset, Iosephus

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

Πιλάτου τοῦ ἡγεμόνος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Καίσαρος τὰς εἰκόνας νύκτωρ εἰς τὸ ἱερὸν, ὥσπερ οὐκ ἦν θέμις, ἀναθέντος, μεγίστου τε θορύβου καὶ στάσεως ἀρχὴν ἐμβεβληκότος τοῖς Ἰουδαίοις.

M. 2064.

A PFR. 2066.

2066.

H. 2070.

2070.

cfr. H. 2084.

cfr. 2083.

<Euseb. H. E. II, 20, 1 sqn. Κατὰ δὲ Νέρωνα Φήλικος τῆς Ἰουδαίας ἐπι-

1) 1040/.

2) 0411 ἰδὲ 2071/.

Omit-
tantur
quae
scripta
sunt
p. 121
lin. 10
usque
ad
p. 122
lin. 9.
p. 122
lin. 10.

p. 123.

Dionysius

rursus de dissensionibus et tumultibus enarrat, quibus sacerdotes inter se pugnant et refert ita in historia sua: exarsit discordia magnorum sacerdotum contra sacerdotes* et contra principes Ierusalem: et unusquisque eorum elegit sibi turbam dissidentium et tumultuantium et erat princeps illorum. Ac quum hoc modo alter alteri infestus esset, invicem sibi mala verba dixerunt et coniecerunt lapides; et nemo aderat inter illos qui (eos) prohiberet, nec vir qui in urbe magno numero habebatur¹⁾ nec dux ei²⁾ erat. His quoque temporibus Hierosolymae species latronum exstitit, qui interdum media in urbe eos interficiebant, quibus offendebant. Praecipue vero diebus solemnibus illi sese turbis hominum immiscuerunt abscondentes gladios sub vestibus suis, et illis homines notos transfigentes; et simulac hi (vulnerati) ceciderunt, statim et illi ipsi inter eos homines adstabant, qui interfectos deplorabant; et propter [hanc] simulatio[nem] ignoti manserunt. Primum Ionathan summus sacerdos interfectus est et post eum multi quotidie interfecti sunt. Timor vero perpetuus erat malum peius quam calamitas ipsa et sicut in bello quisque mortem exspectabat.)

Anno MMLXXII Iudaei sediti[onem] Caesareae concitaverunt et multi ab illis perierunt.

Anno MMLXXV Felix e Iudaea revocatus est ac venit Festus procurator in locum eius.

<Et anno MMLXXVI Paulus vincetus primo Romam missus est.>

Anno MMLXXVII Iacobus sanctus frater domini nostri martyris mortem passus est, qui erat primus episcopus ecclesiae Hierosolymitanae. * <Iudaei

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

τροπεύοντος αὐτοῖς ῥήμασιν αὐθις ὁ Ἰώσηπος τὴν εἰς ἀλλήλους τῶν ἱερέων στάσιν ὡδὲ πως ἐν εἰκοστῷ (XX, 8, 8) τῆς ἀρχαιολογίας γράφει· ἐξάπτεται δὲ καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι στάσις πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς πρώτους τοῦ πλήθους τῶν Ἱεροσολύμων, ἕκαστός τε αὐτῶν, στίφος ἀνθρώπων τῶν θρασυτάτων καὶ νεωτεριστῶν ἑαυτῷ ποιήσας, ἡγεμῶν ἦν· καὶ συρράσσοντες ἐκακολόγουν τε ἀλλήλους καὶ λίθοις ἐβαλλον. ὁ δ' ἐπιπλήξων ἦν οὐδὲ εἷς, ἀλλ' ὡς ἐν ἀπροστατεύτῳ πόλει ταῦτ' ἐπράσσετο μετ' ἐξουσίας... 4. ἀλίην δὲ ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐν Ἱεροσολύμοις ὑποφυῆναι ληιστῶν τι εἶδος ἴστορεῖ, οἱ μεθ' ἡμέραν, ὡς φησὶ, καὶ ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἐφόνεον τοὺς συναντῶντας. 5. μάλιστα γὰρ ἐν ταῖς ἐορταῖς μίγνυμένους τῷ πλήθει, καὶ ταῖς ἐσθῆσιν ὑποκρύπτοντας μικρὰ ξιφίδια, τούτοις νύττειν τοὺς διαφόρους. ἔπειτα πεσόντων μέρος γίνεσθαι τῶν ἐπαγνακτούντων αὐτοὺς τοὺς πεφονευκώτας. διὸ καὶ παντάπασι ὑπ' ἀξιοπιστίας ἀνευρέτους γενέσθαι. πρῶτον μὲν οὖν ὑπ' αὐτῶν Ἰωνάθην τὸν ἀρχιερέα κατασφαγῆναι, μετὰ δ' αὐτὸν καθ' ἡμέραν ἀναιρεῖσθαι πολλοὺς, καὶ τῶν συμφορῶν τὸν φόβον εἶναι χαλεπώτερον, ἕκαστου καθάπερ ἐν πολέμῳ καθ' ὄραν τὸν θάνατον προσδεχομένου.)

Sync. 632, 19. Ἰουδαίων στάσις γέγονεν ἐν Καισαρείᾳ Στρατωνος καὶ πολλοὶ διεφθάρησαν ἐπὶ αὐτοῦ.

Sync. 636, 16. Φῆστος διάδοχος Φήλικος ὑπὸ Νέρωνος ἐπέμψθη.

H. 2071.

2069.

H. 2072.

2070.

PFR. 2077.

2077.

M. 2076.

<Euseb. H. E. II, 23. Ἰουδαῖοί γε μὴν

1) (אֵלֶּיךָ לְיִשְׂרָאֵל. 2) sc. urbi.

Dionysius

enim, quum Paulus ad Caesarem provocar[et]¹⁾ et a Festo Romam mitteretur, haec re ex suo consilio insidiarum deiecti sunt, quas contra illum conflaverant, ac se contra Iacobum fratrem domini nostri verterunt. Hic (erat) qui acceperat ab apostolis thronum episcopatus Hierosolymitani: contra hunc vero impudentia eorum haec fuit: in medium illum attulerunt et eum vexaverunt, ut fidem in Christum coram tota concione abnegaret. Is vero praeter omnium voluntatem et exspectationem egit et magna voce coram omni populo ingenue professus est, dominum nostrum Iesum Christum Dei filium esse. Et quum non possent tolerare testimonium eius, quia omnibus pius et iustus videbatur propter perfectionem vitae et sapientiam suam et timorem dei, qui in ipso erat, occasione utebantur, (quam praebebat) tempus anarchiae, quia Festus in Iudaea mortuus erat et illo tempore iis princeps non erat. Sine capite et duce erat ibidem civitatis administratio. Iacobus vero frater domini nostri, qui iustior omnibus hominibus adpellabatur, erat a (tempore) domini nostri usque adhuc dux ecclesiae Hierosolymitanae. Quum multi sint qui vocabantur Iacobus hoc tempore: de hoc constat eum fuisse sanctum inde a matris gremio nec vinum ac merum illum bibisse neque aliquid comedisse, in quo spiritus (vividus) inerat.* Neque novacula ivit super caput eius neque oleo se nuxit, nec balneo usus est. Huic soli licuit intrare in sanctissimum (templi); neque etiam lana sed sindone vestitus erat et solus in templum intrabat; inveniebant eum genibus procumbentem et remissionem (peccatorum) pro populo petentem, donec genua eius dura fierent sicut (genua) cameli, quia constanter precabatur et deum adorabat et re-

p. 126.

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

τοῦ Παύλου Καίσαρα ἐπικαλεσαμένον, ἐπὶ τε τὴν Ῥωμαίων πόλιν ὑπὸ Φήστου παραπεμφθέντος, τῆς ἐλπίδος καθ' ἣν ἐξήρτων αὐτῷ τὴν ἐπιβουλὴν ἀποπεσόντες, ἐπὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ κυρίου τρέπονται ἀδελφόν, ᾧ πρὸς τῶν ἀποστόλων ὁ τῆς ἐπισκοπῆς τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐργεχέριστο θρόνος. τοιαῦτα δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ κατὰ τούτου τολμᾶται. 2. εἰς μέσον αὐτὸν ἀγαρόντες ἄρησιν τῆς εἰς τὸν Χριστὸν πίστεως ἐπὶ παντὸς ἐξήρτων τοῦ λαοῦ. τοῦ δὲ παρά τὴν ἀπάντων γνώμην ἐλευθέρα φωνῇ καὶ μᾶλλον ἢ προσεδόκησαν ἐπὶ τῆς πληθύνος ἀπάσης παρορησιασαμένου καὶ ὁμολογήσαντος υἱὸν εἶναι τοῦ θεοῦ τὸν σωτήρα καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, μηκέθ' οἰοί τε τὴν τοῦ ἀνδρὸς μαρτυρίαν φέρειν, τῷ καὶ δικαιοτάτῳ αὐτὸν παρά τοῖς πᾶσι δι' ἀκρότητα ἧς μετῆι κατὰ τὸν βίον φιλοσοφίας τε καὶ θεοσεβείας πιστεύεσθαι, κτείνουσι, καιρὸν εἰς ἔξουσίαν λαβόντες τὴν ἀναρχίαν, ὅτι δὴ τοῦ Φήστου κατ' αὐτὸ τοῦ καιροῦ ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας τελευτήσαντος ἀναρχα καὶ ἀνεπιτρόπευτα τὰ τῆς αὐτόθι διοικήσεως καθειστήκει . . . 4. διαδέχεται δὲ τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τῶν ἀποστόλων ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου Ἰάκωβος ὁ ὀνομασθεὶς ὑπὸ πάντων δίκαιος ἀπὸ τῶν τοῦ κυρίου χρόνων μέχρι καὶ ἡμῶν ἐπεὶ πολλοὶ Ἰάκωβοι ἐκαλοῦντο. 5. οὗτος δὲ ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ἄγιος ἦν. οἶνον καὶ σίκερα οὐκ ἐπιεν, οὐδὲ ἔμφυχον ἔφαγε, ξυρὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ οὐκ ἀνέβη, ἔλαιον οὐκ ἠλείφατο, καὶ βαλανείω οὐκ ἐχρήσατο. 6. τούτῳ μόνῳ ἐξ ἦν εἰς τὰ ἄγια εἰσιέναι. οὐδὲ γὰρ ἐρεοῦν ἐφόρει, ἀλλὰ σινδόνας. καὶ μόνος εἰσῆρχετο εἰς τὸν ναὸν, ἠύροσκετό τε κείμενος ἐπὶ τοῖς γόνασι, καὶ αἰτούμενος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἄφεσιν, ὡς ἀπεσκλημέναι τὰ γόνατα αὐτοῦ δίκην καμήλου, διὰ τὸ ἀεὶ κάμπτεν προσ-

1) :... :... :... :

Dionysius

missionem pro populo quaerebat. Et propter abundantiam iustitiae suae vocabatur iustus et murus populi¹⁾ et iustitiam ei quasi profeticam attribuebant. Quidam vero e septem haeresibus, quae apud Iudaeos erant, quaerebant ex eo quaenam esset porta Iesu. Hic vero illis respondit: eum esse salvatorem. Nonnulli vero ex illis credunt Iesum esse Christum; hae vero haereses, quas antea memoravimus, non (ita) credunt; neque etiam (illi credunt), eum a mortuis resurrexisse neque eum venturum esse, ut cuique secundum opera retribuatur. Illi vero qui credebant, propter Iacobum hoc credebant. Quum vero multi e populi principibus crederent, tumultus Iudaeorum et scribarum et Pharisaeorum (exortus est) et dicebant: omnem populum, ut Iesum Christum exspectaret, coactum iri. Et concurrerunt et Iacobo dixerunt: petimus abs te ut populum retineas, qui aberravit ad Iesum quasi sit Christus. Petimus abs te, ut de Iesu omnium illorum animos sedes, qui venerunt ad diem* paschae. Tibi enim omnes obtemperabant, nam tibi nos et omnis populus testamur, te esse iustum neque te hominum personam respicere. Tu ergo hanc concionem placabis, ne de Iesu aberrent. Nam omnis populus et nos obtemperamus tibi. Ita igitur in templi tecto consistas, ut e superiore loco conspici possis et omnia verba tua ab omni populo exaudiri possint. Nam propter pascha omnes stirpes (Israelis) cum gentibus (ethnicis) convenerunt. Et eduxerunt eum in tectum templi scribae et pharisaei: et clamaverunt et dixerunt ei: iuste, tibi omnes obtemperamus; nam populus aberrat ad Iesum qui cruci affixus est, dic nobis quaenam sit porta Iesu? Et respondit voce magna et dixit: quid quaeritis ex me

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

κυνούντα τῷ θεῷ τὰ γόνυα καὶ αἰτεῖσθαι ἄφεσιν τῷ λαῷ. 7. διὰ γέ τοι τὴν ὑπερβολὴν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐκαλεῖτο δίκαιος καὶ ὀβλίαις, ὁ ἐστὶν Ἑλληνιστὶ περιοχὴ τοῦ λαοῦ καὶ δικαιοσύνη, ὡς οἱ προφῆται δηλοῦσι περὶ αὐτοῦ. 8. τινὲς οὖν τῶν ἐπὶ τὰ αἰρέσεων τῶν ἐν τῷ λαῷ, τῶν προγεγραμμένων μοι ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν, ἐπινθάνοντο αὐτοῦ, τίς ἢ θείρα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἔλεγε τοῦτον εἶναι τὸν σωτήρα. 9. ἐξ ὧν τινες ἐπίστευσαν, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστός. αἱ δὲ αἰρέσεις αἱ προειρημένα οὐκ ἐπίστευον οὔτε ἀνάστασιν οὔτε ἐρχόμενον ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὅσοι δὲ καὶ ἐπίστευσαν, διὰ Ἰάκωβον. 10. πολλῶν οὖν καὶ τῶν ἀρχόντων πιστευόντων ἦν θόρυβος τῶν Ἰουδαίων καὶ γραμματέων καὶ Φαρισαίων λεγόντων, ὅτι κινδυνεύει πᾶς ὁ λαὸς Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν προσδοκᾶν. ἔλεγον οὖν συνελθόντες τῷ Ἰακώβῳ παρακαλοῦμέν σε, ἐπίσχες τὸν λαόν, ἐπεὶ ἐπλανήθη εἰς Ἰησοῦν, ὡς αὐτοῦ ὄντος τοῦ Χριστοῦ. παρακαλοῦμέν σε πείσαι πάντας τοὺς ἐλθόντας εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ πάσχα περὶ Ἰησοῦ. σοὶ γὰρ πάντες πειθόμεθα. ἡμεῖς γὰρ μαρτυροῦμέν σοι καὶ πᾶς ὁ λαὸς, ὅτι δίκαιος εἶ καὶ ὅτι πρόσωπον οὐ λαμβάνεις. 11. πείσον οὖν σὺ τὸν λαόν περὶ Ἰησοῦ μὴ πλανᾶσθαι. καὶ γὰρ πᾶς ὁ λαὸς καὶ πάντες πειθόμεθά σοι. στήθι οὖν ἐπὶ τὸ πτερόγιον τοῦ ἱεροῦ, ἵνα ἄνωθεν ἢς ἐπιφανῆς καὶ ἡ εὐάκουστά σου τὰ ῥήματα παντὶ τῷ λαῷ. διὰ γὰρ τὸ πάσχα συνελθούθασιν πᾶσαι αἱ φυλαὶ μετὰ καὶ τῶν ἐθνῶν. 12. ἔστησαν οὖν οἱ προειρημένοι γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι τὸν Ἰάκωβον ἐπὶ τὸ πτερόγιον τοῦ ναοῦ, καὶ ἔκραξαν αὐτῷ καὶ εἶπαν, δίκαιε, ὡ πάντες πείθεσθαι ὀφείλομεν, ἐπεὶ ὁ λαὸς πλανᾶται ὀπίσω Ἰησοῦ τοῦ σταυρωθέντος, ἀπάργειλον ἡμῖν τίς ἢ θείρα

p. 127.

1) λαὸς ὄρα.

Dionysius

de filio hominis? Hic quidem sedet ad dextram magnae potentiae et paratus est, ut veniat in nubibus coeli. Et quum multi confirmarentur et praedicarent testimonium Iacobi et dicerent: Hosianna filio David: tunc denno illi scribae et pharisaei inter se loquuti sunt: male egimus, quod Jesu tale testimonium tribui passi sumus, sed ascendamus et deiciamus illum, ut timeant nec credant. Et vociferati sunt et dixerunt: o! o! iustus aberravit. Et impleverunt quod scriptum est: . . . 1) quod non convenit nobis; propter hoc opus manuum suarum comedent. Ascenderunt igitur²⁾ et deiecerunt iustum et dixerunt inter se: lapidibus obruamus iustum Iacobum. Et coeperunt lapides in eum conjicere, quia non mortuus conciderat. Sed ille convertit se et in genua procubuit et dixit: peto abs te, o domine Deus, ignosceas illis, nesciunt enim quod faciunt. Et hoc modo lapidibus occiderunt eum. Unus ex sacerdotibus e filiis Rechab filii Rechabim, qui erat ex illis de quibus Ieremia profeta testimonium protulerat³⁾, vociferatus est et dixit: cessate, quid facturi estis? Iustus preces pro vobis protulit. Et unus ex illis, fullo, arripuit lignum, quo vestes comprimere consuevit, et illud in capite iusti confregit et (hic) hoc modo mortem martyris obiit. Et sepeliverunt eum in loco illo prope templum. Erat vero post illum episcopus Hierosolymae Simeon filius Cleophae⁴⁾ frater Iosephi, sponsi Mariae, et pater Iacobi. Ille Simeon, qui Simon⁴⁾ vocabatur erat dux Hierosolymae post Iacobum filium patris sui. >

Et anno MMLXXVIII sanctus Marcus episcopus Alexandriae mortuus est et locum eius occupavit Aninus⁵⁾.

Et anno MMLXXX erat tremor magnus et (terrae) motus, quo in terra Asiae tres

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

τοῦ Ἰησοῦ. 13. καὶ ἀπεκρίνατο φωνῇ μεγάλῃ, τί με ἐπερωτᾶτε περὶ Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου; καὶ αὐτὸς κἀθήται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐκ δεξιῶν τῆς μεγάλης δυνάμεως, καὶ μέλλει ἔρχεσθαι ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 14. καὶ πολλῶν πληροφορηθέντων καὶ δοξαζόντων ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Ἰακώβου. καὶ λεγόντων ὡσανῶν τῷ υἱῷ Δαβὶδ τότε πάλιν οἱ αὐτοὶ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, κακῶς ἐποιήσαμεν τοιαύτην μαρτυρίαν παρασχόντες τῷ Ἰησοῦ. ἀλλὰ ἀναβάντες καταβύλωμεν αὐτὸν, ἵνα φοβηθέντες μὴ πιστεύσωσιν αὐτῷ. 15. καὶ ἔκραξαν λέγοντες, ὦ ὦ, καὶ ὁ δίκαιος ἐπλανήθη. καὶ ἐπλήρωσαν τὴν γραφὴν τὴν ἐν τῷ Ἰσαΐα γεγραμμένην· ἄρωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἔστι· τοίνυν τὰ γενήματα τῶν ἔργων αὐτῶν φάγονται. 16. ἀναβάντες οὖν κατέβαλον τὸν δίκαιον, καὶ ἔλεγον ἀλλήλοις, λιθάσωμεν Ἰακώβον τὸν δίκαιον. καὶ ἤρξαντο λιθάζειν αὐτὸν, ἐπεὶ καταβληθεὶς οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ στραφεὶς ἔθηκε τὰ γόνατα λέγων, παρακαλῶ, κύριε θεέ πάτερ, ἄφευ αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν. 17. οὕτω δὲ καταλιθοβολούντων αὐτὸν εἰς τῶν ἱερέων τῶν υἱῶν Ρηχάβ υἱοῦ Ραχαβείμ τῶν μαρτυρουμένων ὑπὸ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου ἔκραξε λέγων, πάνσασθε· τί ποιεῖτε; εὔχεται ὑπὲρ ὑμῶν ὁ δίκαιος. 18. καὶ λαβὼν τις ἀπ' αὐτῶν εἰς τῶν γραφέων τὸ ξύλον. ἐν ᾧ ἀπέπιξε τὰ ἱμάτια, ἤνεγκε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ δικαίου. καὶ οὕτως ἐμαρτύρησεν. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐπὶ τῷ τόπῳ παρὰ τῷ ναῷ. >

H. 2080.

2079.

Syne. 636, 13. Ἐμνηστοὶ γερῶνασι πολλοὶ ἐν Ῥώμῃ, πόλεις τε τῆς Ἀσίας

1) hoc loco desunt verba Euseb. hist. eccl. II, 23, 15 ἄρωμεν τὸν δίκαιον. 2) cf. Ier. c. 35. 3) ~~λαδο~~. 4) ~~δυνα~~ et ~~αδο~~. 5) ~~γασα~~.

Dionysius

urbes Laodicea et Hierapolis et Colossae conciderunt. <Hoc tempore populus Iudaeorum seditionem movit. Iosephus quoque enarrat mala, quae populum Iudaeorum invaserunt, referens verbis suis cum aliis* multis, multos ab illis, qui magni aestimabantur inter Iudaeos, Hierosolymae virgis caesos et a Floro capite inverso¹⁾ cruci affixos esse. Hic (tum) erat Iudaeae procurator, quum initium belli oreretur anno decimo altero imperii Neronis. Et in tota Syria seditio, quam Iudaei fecerunt, vehementi commotione²⁾ filios populi agitavit, quia omnibus locis incolae urbium sine clementia sicut in bello interficiebantur; ac vidit aliquis urbes mortuorum cadaveribus refertas, quae non sepulta sed ad unum omnia juvenum senum mulierum coniecta erant, ita ut adeo facies personarum agnoscere non posset. Et tota eparchia³⁾ plena erat miseriarum quae enarrari non possunt. Gravior vero erat comminatio rerum terribilium (propter) impudentiam (hominum), quae in dies augebatur. Haec dixit (auctor) verbis Iosephi; haec Iudaeis acciderunt.>

p. 129.

<Anno MMLXXXI Manu rex Edessae mortuus est et Abgar filius Manu regnum obtinuit per XX annos.>

Anno MMLXXXII Nero omnes Romanorum proceres interfecit <propter testimonium Messiae. Interfecit vero quoque uxorem suam et tres filias suas et cum illis filios suos>.

Anno MMLXXXIII Paulus et Petrus Romae mortem martyris passi sunt.

<Anno MMLXXXIV coepit in Neronem ira dei venire;> eodemque anno populus Iudaeorum defecit* et venit super illos

p. 130.

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

κατέπεσον τρεις, Λαοδίκεια, Ἱεράπολις καὶ Κολοσσαί.

<Euseb. H. E. II, XXVI. Ἀόθις δ' ὁ Ἰώσηπος πλεῖστα ὄσα περὶ τῆς τῶ πᾶν Ἰουδαίων ἔθνος καταλαβούσης διελθῶν συμφορᾶς δηλοῖ κατὰ λέξιν, ἐπὶ πλείστοις ἄλλοις μνησίους ὄσους τῶν παρὰ Ἰουδαίοις τετιμημένων μάστιξιν αἰκισθέντας ἐν αὐτῇ τῇ Ἱερουσαλήμ ἀνασταυρωθῆναι ὑπὸ Φλώρου. τοῦτον δὲ εἶναι τῆς Ἰουδαίας ἐπίτροπον, ὁπηνίκα τὴν ἀρχὴν ἀναρριπισθῆναι τοῦ πολέμου, ἔτους δωδεκάτου τῆς Νέρωνος ἡγεμονίας συνέβη. 2. εἶτα δὲ καὶ καθ' ὅλην τὴν Συρίαν ἐπὶ τῶν Ἰουδαίων ἀποστάσει δεινὴν φησι κατελιηφέναι ταραχὴν, πανταχόσε τῶν ἀπὸ τοῦ ἔθνους πρὸς τῶν κατὰ πόλιν ἐνοίκων ὡσὰν πολεμίων ἀνηλεῶς πορθουμένων, ὥστε ὄραν τὰς πόλεις μεστὰς ἀτάφων σωμάτων, καὶ νεκροῖς ἅμα νηπιῖς γέροντας ἐρριμμένους, γυναῖκά τε μηδὲ τῆς ἐπ' αἰδοῖ σκέπης μετελιηφότα, καὶ πᾶσαν μὲν τὴν ἐπαρχίαν μεστὴν ἀδιηγῆτων συμφορῶν, μείζονα δὲ τῶν ἐκάστοτε τολμωμένων τὴν ἐπὶ τοῖς ἀπειλουμένοις ἀνάτασιν. ταῦτα κατὰ λέξιν ὁ Ἰώσηπος. καὶ τὰ μὲν κατὰ Ἰουδαίους ἐν τούτοις ἦν.>

<Synec. 643, 21. μισοφονία τῆς τε μητρὸς Ἀγριππίνης καὶ Ὀκταβίας καὶ τῆς οἰκείας γαμετῆς, ἀδελφοῦ τε γνησίου καὶ θείου πρὸς πατρὸς καὶ ἄλλων πολλῶν συγγενῶν καὶ τῶν ἐν γερουσίᾳ. ἐπὶ πᾶσι δ' αὐτοῦ τοῖς ἀτυχήμασι καὶ τὸν πρῶτον κατὰ Χριστιανῶν ἐνεδείξατο διωγμὸν, ἠνίκα Πέτρος καὶ Παῦλος οἱ θεϊότατοι ἀπόστολοι τῶ ἱπὲρ Χριστοῦ μαρτυρησάντες κατεστέφθησαν ἀγῶνι.>

Synec. 637, 3. Ἰουδαῖοι Ῥωμαίων ἀπέστησαν ἐπὶ Γεστίου Φλώρου διὰ πλεο-

1) ܩܘܨܬܐ ܝܘܕܐ. 2) ܦܘܨܬܐ ܝܘܕܐ. 3) ܩܘܨܬܐ ܝܘܕܐ.

Dionysius

Vespasianus¹⁾ dux exercitus Romani cum magnis copiis et castra posuit ad Ierusalem; et quum eam (urbem) obsiderent coepit Neroni accidere undique mala opinio et sibi ipsi mortem conscivit.

Anno MMLXXXV Galba et Otho²⁾ regnum obtinuerunt; (milites) exercitus vero Romanorum, qui ad Ierusalem (castra posuerat), Vespasianum regem creaverunt. Is reliquit Titum filium suum et ipse profectus est ut regnum occuparet.

Anno MMLXXXVI Galba et Otho interfecti sunt et Vespasianus rex factus est. <Dixit enim Iosephus scriptor: vaticinium fuisse,³⁾ eum in vita perstiturum esse donec Hierosolyma dirueretur.> <Postquam Nero regnum obtinuit (praeterierunt) XIII anni et dimidius annus, post Galbam et Othonem I et dimidius annus. Et Vespasianum, quum bello Iudaico in Iudaea ipsa vicisset, exercitus Romanorum, qui his locis erat, extulit ut sit rex autoerator; et statim ille bellum Iudaicum Tito filio suo (gerendum) commendavit, ipse vero Romam abiit. Post discessum salvatoris nostri Iudaei, qua erant impudentia, multas insidias contra apostolos conflaverunt. Et primo interfecerunt Stephanum lapidibus, tum post illum priorem filiorum Zebedaei Iacobum trucidaverunt, tum contra Iacobum fratrem domini nostri et reliquos apostolos multa (mala) consilia struxerunt, velut mortem⁴⁾ (illis paraverunt) et eos ex terra Iudaea expulerunt. Illi vero, qui a domino nostro ad gentium terras⁵⁾ missi sunt, ut evangelium nomine eius annuntiant, atque populus ecclesiae Hierosolymitanae quasi revelatione quadam per praeclaros inter eos viros ante bellum iussi sunt discedere ex illa urbe, et ire et in Peraea⁵⁾ habitare in urbe, quae vocabatur Pella,

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

νεξίαν αὐτοῦ ἄμετρον. ἐφ' οὓς ὁ Νέρων Οὐεσπασιανὸν ἐξέπεμψε στρατοπεδάρχην πολλὰ τῆς Ἰουδαίας ἀνακτησάμενον. (Dindorf. ἀγανακτησόμενος. B.) cfr. 643, 11.

Chr. P. 450; 4. Φλάβιος Ἰώσηπος συγγραφείς, στρατηγῆσας ἐπέμπε Ἰουδαίων καὶ μέλλων εἰς τὸν πόλεμον ἀναιρεῖσθαι, θεσπίζει Οὐεσπασιανῶ περὶ τῆς Νέρωνος τελευτῆς καὶ τῆς αὐτοῦ Οὐεσπασιανῶ βασιλείας. cfr. Syne. 643, 11.

<Euseb. H. E. III, 5. Μετὰ Νέρωνα δέκα πρὸς τρισὶν ἔτεσι τὴν ἀρχὴν ἐπικρατήσαντα τῶν ἀμφὶ Γάλβαν καὶ Ὀθωνα ἐνιαυτὸν ἐπὶ μῆσιν ἐξ διαγενομένων Οὐεσπασιανὸς, ταῖς κατὰ Ἰουδαίων παρατάξεσι λαμπρυνόμενος, βασιλεὺς ἐπ' αὐτῆς ἀναδείκνυται τῆς Ἰουδαίας, αὐτοκράτωρ πρὸς τῶν αὐτόθι στρατοπέδων ἀναγορευθεὶς. τὴν ἐπὶ Ῥώμης οὖν αὐτίκα στείλλόμενος Τίτῳ τῷ παιδὶ τὸν κατὰ Ἰουδαίων ἐργχειρίζει πόλεμον. 2. μετὰ γε μὴν τὴν τοῦ σωτήρος ἡμῶν ἀνάληψιν Ἰουδαίων πρὸς τῷ κατ' αὐτοῦ τολμήματι ἤδη καὶ κατὰ τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ πλείστας ὄσας ἐπιβουλάς μεμηχανημένων, πρώτου τε Στεφάνου λίθοις ἐπ' αὐτῶν ἀνηρημένον, εἶτα δὲ μετ' αὐτὸν Ἰακώβου, ὃς ἦν Ζεβεδαίου μὲν παῖς, ἀδελφὸς δὲ Ἰωάννου τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθέντος, ἐπὶ πᾶσι τε Ἰακώβου . . . , τῶν τε λοιπῶν ἀποστόλων μυρία εἰς θάνατον ἐπιβουλενομένων, καὶ τῆς μὲν Ἰουδαίας γῆς ἀπεληλαμένων, ἐπὶ δὲ τῆ τοῦ κηρύγματος διδασκαλία τὴν εἰς σύμπαντα τὰ ἔθνη στείλαμένων πορείαν σὺν δυνάμει τοῦ Χριστοῦ φήσαντος αὐτοῖς „πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα

p. 131.

1) ܘܫܦܫܘܫܘܠ. 2) ܘܠܗ. 3) ܘܡܘܬܘܗܘܢ. 4) ܘܡܘܬܘܗܘܢ. 5) ܘܡܘܬܘܗܘܢ.

Dionysius

ut, quum numerus eorum qui in Christum crederent Hierosolymae completus esset, iudicium vindictae divinae super illam urbem veniret: scilicet super urbem quae erat caput regni Iudaeorum et super terram Iudaeam et super quemlibet, qui saevivit contra Christum et apostolos eius, ita ut deleret omnem progeniem malam ex hac regione. Illa enim mala inciderunt [in omnem populum in tota] (illa) regione, ita ut incolae Iudaeae suppliciiis gravissimis prae ceteris cruciarentur et quam plurimi simul gladio et fame et multis plagis mortiferis conciderent. Et expugnatio erat multarum Iudaeae urbium, sed illi vehementissima mala viderunt qui Hierosolymae erant, qui ad refugium quaerendum illuc confugerant quippe in urbem firmissimam. Et modus totius belli et omne quod accidit in eo singillatim, ita ut in eius fine existeret signum caedis et vastationis, (tali modi evenit), uti dictum est per prophetam de templo celeberrimo, quod fuisset dei* in antiquo tempore, tum vero igni incensum dirueretur. Qui vult haec discere, accurate e Iosephi historia quam ille scripsit, quaerat et discat. Nam Iosephus ille enarrat, homines ex tota Iudaea Paschae diebus confluisse et quasi in domum captivorum eos intrasse et Hierosolymae [inclusos] fuisse circiter trecentas myriades hominum. Nec nostrum est haec enarrare. Iusta vero erat (poena), qua illis diebus illi, qui congregati saevierant in salvatorem et in eum, qui omnia bona opera Messiae filii dei fecerat, ibidem vinciebantur quasi in domo captivorum et interitum a iudicio iusto dei accipiebant.

p. 132.

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

τὰ ἔθνη ἐν τῷ ὀνόματί μου“. 3. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας κατὰ τινα χρησμὸν τοῖς αὐτόθι δοκίμοις δι' ἀποκαλύψεως δοθέντα πρὸ τοῦ πολέμου μεταναστῆναι τῆς πόλεως καὶ τινα τῆς Περσίας πόλιν οἰκεῖν κεκελευσμένου, Πέλλαν αὐτὴν ὀνομάζουσι, ἐν ἣ τῶν εἰς Χριστὸν πεπιστευκότων ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ μετωκισμένων, ὡσὰν παντελῶς ἐπιλελοιπότων ἀγίων ἀνδρῶν αὐτὴν τε τὴν Ἰουδαίων βασιλικὴν μητρόπολιν καὶ σύμπασαν τὴν Ἰουδαίαν γῆν, ἣ ἐκ θεοῦ δίκη λοιπὸν αὐτοὺς ἄτε τοσαῦτα εἰς τε τὸν Χριστὸν καὶ τοὺς ἀποστόλους αὐτοῦ παρηνομηκότας μετῆι, τῶν ἀσεβῶν ἄρδην τὴν γενεὰν αὐτὴν ἐκείνην ἐξ ἀνθρώπων ἀφανίζουσα. 4. ὅσα μὲν οὖν τηρικᾶδε κατὰ πάντα τόπον ὄλω τῷ ἔθνει συνερρόη κακὰ, ὅπως τε αὐτὰ μάλιστα οἱ τῆς Ἰουδαίας οἰκίητορες εἰς ἔσχατον περιηλάθησαν συμφορῶν, ὅποσά τε μυριάδες ἠβηδὸν γυναῖξιν ἅμα καὶ παισὶ ξίφει καὶ λιμῷ καὶ μυρίοις ἄλλοις εἶδεσι περιπεπτώκασιν θανάτου, πόλεων τε Ἰουδαϊκῶν ὅσαι τε καὶ οἶαι γεγόνασιν πολιορκίαι, ἀλλὰ καὶ ὅποσά οἱ ἐπ' αὐτὴν Ἱερουσαλὴμ ὡσὰν ἐπὶ μητρόπολιν ὄχρωτάτην καταπεφευγότες δεινὰ καὶ πέρα δεινῶν ἐωράκασιν, τοῦ τε παντὸς πολέμου τὸν τρόπον, καὶ τῶν ἐν τούτῳ γεγενημένων ἐν μέρει ἕκαστα, καὶ ὡς ἐπὶ τέλει τὸ πρὸς τῶν προφητῶν ἀνηγορευμένον βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἐν αὐτῷ κατέστη τῷ πάλαι τοῦ θεοῦ περιβοήτῳ νεῷ, παντελῆ φθορὰν καὶ ἀφανισμόν ἔσχατον τὸν διὰ πυρὸς ὑπομειναντι, πάρεστιν ὅτω φίλον ἐπ' ἀκριβῆς ἐκ τῆς τῷ Ἰωσήφῳ γραφείσης ἀναλέξασθαι ἱστορίας. 5. ὡς δὲ αὐτὸς οὗτος τῶν ἀθροισθέντων ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἀπάσης ἐν ἡμέραις τῆς τοῦ Πάσχα εορτῆς ὡσπερ ἐν εἰρκτῇ ῥήμασιν αὐτοῖς ἀποκλεισθῆναι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἀμφὶ τριακοσίας μυριάδας τὸ πλῆθος ἱστορεῖ, ἀναγκαῖον ὑποσημῆνασθαι. 6. χοῦν γοῦν, ἐν αἰς ἡμέ-

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebins
p. 182
lin. 9
ad
p. 146
lin. 17.	<Historia expugnationis Hierosolymae secundum Iosephum.>			ραις τὸν πάντων σωτήρα καὶ εὐεργέτην τὸν Χριστὸν τοῦ θεοῦ τὰ κατὰ τὸ πάθος διατέθεινται, ταῖς αὐταῖς ὡσπερ ἐν εἰρκῇ κατακλεισθέντας τὸν μετελθόντα αὐτοὺς ὄλεθρον πρὸς τῆς θείας δίκης καταδέξασθαι.>
p. 146
lin. 18.	Consummatum est vero totum tempus usque ad alterum annum Vespasiani; et (tunc) altera Hierosolymae deletio erat XV	II. 2086.	2086.	Chr. P. 463, 7. συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος ἐπὶ τὸ β' ἔτος Οὐεσπασιανοῦ καὶ τὴν ὑστάτην ἄλωσιν Ἱεροσολύμων, ἀπὸ μὲν ιε' ἔτους καὶ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος καὶ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος ἀρχῆς εἰς ἔτη μβ', ἀπὸ δὲ ε' ἔτους Δαρείου τοῦ Ἰστάσπου, καθ' ὃ δευτέρας οἰκοδομῆς ἐτυχεν ὁ ναὸς, ἤγουν ἀπὸ β' καὶ αὐτοῦ ἐγ' ὀλυμπιάδος ἐπὶ τὸ παρὸν δεύτερον ἔτος Οὐεσπασιανοῦ εἰς ἔτη φϛ', ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἐπισκευῆς αὐτοῦ τῆς ἐπὶ Σολομῶνος γενομένης εἰς ἔτη αργ'.
p. 147.	anno* Tiberii et ab initio evangelii salvatoris nostri erant XL anni; ab inclusione quae diebus Antiochi erat, erant CCXXXVIII anni. Ab altero anno Darii templum Hierosolymitanum altera vice diebus illis exstructum est et erant ab illo DXC anni. A priore templi aedificatione quae erat diebus Salomonis, usque ad alteram deletionem, quae erat tempore Vespasiani, sunt anni MCIII. <Ab Alexandro Macedoniae rege sunt anni CCCLXXXI.> <Ab Abrahamo sunt MMLXXXVII anni.>	II. XLII.

H.
CCXXXVIII. | 42.

238. | |
	Anno MMXC Abrahami episcopatum Romanum sanctus Linus occupavit eumque per annos XII obtinuit.	II. DXC.	590.	
	Anno MMXCH vehemens (terrae) motus fuit in Cypro insula et tres urbes in ea conciderunt.	H. MCII.	1103.	
	Anno MMXCIV Vespasianus rex mortuus est et regnavit post eum Titus filius eius duos annos et duos menses.	II. 2084.	2082.	Sync. 645, 10. τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας α' ἐπίσκοπος μετὰ Πέτρον τὸν Κορυφαῖον Αἰνὸς ἔτη ιη'.
	Anno MMXCVI Titus mortuus est et post eum (regnum) obtinuit Domitianus frater eius XV annos et IV menses. <Hic movit persecutionem contra Christianos* post Neronem> et multos e nobilibus interfecit; atque etiam Chaldaeos et philosophos persecutus est et Roma expulit. <Vetuit quoque, ne quis Christianum faceret, id est ne quis (aliquem) baptizaret.>	II. 2093.
FR. 2092.	2092.	Sync. 647, 11. Ἐν Κύπρῳ τρεῖς πόλεις σεισμῷ κατεπτώθησαν.
p. 118.	Anno MMXCIV Vespasianus rex mortuus est et regnavit post eum Titus filius eius duos annos et duos menses.	II. 2094.	2094.	
	Anno MMXCVI Titus mortuus est et post eum (regnum) obtinuit Domitianus frater eius XV annos et IV menses. <Hic movit persecutionem contra Christianos* post Neronem> et multos e nobilibus interfecit; atque etiam Chaldaeos et philosophos persecutus est et Roma expulit. <Vetuit quoque, ne quis Christianum faceret, id est ne quis (aliquem) baptizaret.>	II. 2096.	2096.	
	Anno MMXCIV Vespasianus rex mortuus est et regnavit post eum Titus filius eius duos annos et duos menses.	II. 2105.
II. 2105.	2099.
2105.	Sync. 649, 18. Δομετιανὸς εὐπατριδᾶς πολλοὺς μετέστησε Ῥώμης. (Hier. in exilium mittit atque occidit.)
	Anno MMCI Abgar filius Izatis rex Edessae factus est (et regnavit) sex annos et tres menses.)	II. 2100.	2099.	Sync. 651, 20. Ἀλεξανδρείας <γ'> ἐπίσκοπος Αἰμίλιος ἔτη ιβ'.

Dionysius

Anno MMCI bellum erat inter Romanos et Nasamones¹⁾ et Dacos et vicerrunt Romani.

<Anno MMCVI Abgar rex Edessae mortuus est; et propter amorem principatus non consenserunt de uno capite, itaque cessavit (regnum) contentionibus per duos annos. Postea vero regnum occupavit Ilur Parnatasp²⁾ III annos et II menses.>

Eodemque anno in ecclesia Romana surrexit sanctus Clemens. Hoc tempore praecepit rex Domitianus, ut omnes propagines vinearum ex urbe evellerentur neve in urbe propagines plantarentur. Et ipse Domitianus persecutionem contra Christianos movit et multos e filiis nobilium interfecit, multosque persecutus est et expulit. Habitare iussit etiam Ioannem apostolum in Patmo insula, ubi etiam apocalypsin accepit.

p. 149.

<Hoc quidem tempore multae sectae ortae sunt. Primum* secta illa, quae vocabatur (secta) Ebionitarum. Modo exiguo et vili de Christo disserebant, hominis filius enim simplex (ab iis habebatur); cogitaverunt de illo, eum iustum factum esse educatione tantum per consuetudinem magistrorum; genitum esse illum e coitu viri et Mariae. Et dicunt opera legis necessaria esse nec credunt se fide vitam (aeternam) acquirere posse. Sed etiam alii sunt, qui eodem nomine Ebionitae vocentur propter insaniam suam magnam, (qua) non negant quidem eum a virgine et spiritu sancto genitum esse, sed contententur sicut illi ab initio eum verbum dei et sapientiam fuisse; et, illis prioribus impietate sua (aequales), consuetudines (illorum) servare studuerunt. Epistolas enim Pauli penitus reprobant et vocant eum legis violatorem. — Evangelio autem Hebrae-

a. Hieron.

H. 2102.
AR. 2101.
M. 2103.

H. 2108.

H. 2108.

H. 2110.

H. 2110.

a. vers. Arm.

2101.

2108.

2108.

2109.

2109.

Eusebius

Syne. 650, 6. ἐπὶ αὐτοῦ Δάκες καὶ Νασαμῶνες ἐπαναστάντες Ῥωμαίοις διεφθάρησαν.

Chr. P. 467, 2. τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἡγρεῖται τρίτος Κλήμης ἐτη θ'.

Chr. P. 466, 19 (=Synec. 650, 9). Δομετιανὸς διετάξατο ἐν ταῖς πόλεσιν ἄμπελον μὴ φυτεύεσθαι.

Syne. 650, 13. οὗτος μετὰ Νέρωνα δευτερος Χριστιανὸς ἐδίωξε 650, 9. πολλοὺς τε τῶν εὐπατριδῶν ἀνείλε.

Syne. 650, 13. καὶ Ἰωάννην τὸν θεολόγον ἄπολιν ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ περιώρισεν ἐνθα τὴν ἀποκάλυψιν ἐώρακεν, ὡς ὁ ἅγιος Εἰρηναῖός φησιν.

<Euseb. H. E. III, 27. 1. Ἐβριωναῖοις τούτους οἰκείως ἐπεφημίζον οἱ πρῶτοι, πτωχῶς καὶ ταπεινῶς τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ δοξάζοντας. 2. λιτὸν μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ κοινὸν ἡγοῦντο κατὰ προκοπὴν ἡθους αὐτὸ μόνον ἄνθρωπον διδρακωμένον, ἐξ ἀνδρός τε κοινωνίας καὶ τῆς Μαρίας γεγεννημένον. δεῖν δὲ πάντως αὐτοῖς νομικῆς θρησκείας, ὡς μὴ ἂν διὰ μόνης τῆς εἰς τὸν Χριστὸν πίστεως καὶ τοῦ κατ' αὐτὴν βίου σωθησομένων. 3. ἄλλοι δὲ παρὰ τούτους τῆς αὐτῆς ὄντες προσηγορίας τὴν μὲν τῶν εἰρημένων ἔκτοπον διεδίδρασκον ἀτοπίαν, ἐκ παρθένου καὶ ἁγίου πνεύματος μὴ ἀρνούμενοι γεγονέναι τὸν κύριον, οὐ μὴν ἔθ' ὁμοίως καὶ οὗτοι προσιπάρχειν αὐτὸν, θεὸν λόγον ὄντα καὶ σοφίαν, ὁμολογοῦντες τῇ τῶν προτέρων περιετρέποντο δυσσεβείᾳ μάλιστα ὅτε καὶ τὴν σωματικὴν περὶ τὸν νόμον λατρείαν ὁμοίως ἐκείνοις περιέπειν ἐσπούδαζον. 4. οὗτοι

1) ܘܢܫܘܬܐ. 2) ܕܡܢܫܐ ܝܘܠܕܐ. cf. Assemani, bibl. or. I, 421 sq.

Dionysius

orum, quod vocatur, praecipue utuntur; reliqua (evangelia) non tradunt; sabbatum vero ut illi observant et disciplinam Judaicam; primum vero hebdomadis diem illi observant in memoriam resurrectionis salvatoris nostri. Et propter hanc opinionem, quae illis est, nomen Ebionitarum acceperunt. Ita enim pauper vocatur in lingua hebraica. Porro et alia erat (secta) quae a Cerintho nomen duxit. Hic vero Cerinthus sicut magnus apostolus visionibus in mundum doctrinam introduxit, quae plena erat praestigiarum¹⁾, quibus mentitus est dicens, se illas res ab angelo didicisse: scilicet post resurrectionem* in terra regnum Christi futurum et (homines tum) cupiditatibus corporis iterum Hierosolymae servituros esse. Et inimicitia adversus scripturas divinas commotus in errorem delabi studens dixit per mille annos futura esse solemnia conviviorum. Et illas res, quarum cupiditate excitatus erat, videbat in somnio suo; quum corpori deditus esset cupidines amavit scilicet potus et cibi et coitus. Et ea quae desideravit assecutus est (his rebus), quae ab illis celebrabantur (nempe) solemnia et sacrificia et mactatio bestiarum. — Ille vero cum apostolo Ioanne evangelista congressus est. Quodam die enim Ioannes in balneum intravit ut se lavaret. Quum vero cognosceret Cerinthum ibi adesse, exsiluit de loco suo et ad portam profugit, quia non toleravit se esse sub tecto eodem, quo Cerinthus erat et dixit hoc: egrediamini e balneo ne super vos concidat, quia Cerinthus dei inimicus (in eo) est. — Erat vero alia haeresis quae Nicolai dicebatur. Hic quidem Nicolaus unus erat ex illis septem, qui ad curam egenorum cum Stephano eligebantur. Et erat illi uxor pulchra aspectu et post ascensionem domini nostri ab apostolis

p. 150.

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

δὲ τοῦ μὲν ἀποστόλου πάσας τὰς ἐπιστολάς ἀρνητέας ἠγοῦντο εἶναι δεῖν, ἀποστάτην ἀποκαλοῦντες αὐτὸν τοῦ νόμου· εὐαγγελίῳ δὲ μόνῳ τῷ κατ' Ἑβραίους λεγομένῳ χρώμενοι τῶν λοιπῶν σμικρὸν ἐποιοῦντο λόγον. 5. καὶ το μὲν σάββατον καὶ τὴν ἄλλην Ἰουδαϊκὴν ἀγωγὴν ὁμοίως ἐκείνοις παρεφύλαττον, ταῖς δ' αὐτὴν κυριακαῖς ἡμέραις ἡμῶν τὰ παραπλήσια εἰς μνήμην τῆς τοῦ κυρίου ἀναστάσεως ἐπετέλουν. 6. ὅθεν παρὰ τὴν τοιαύτην ἐγγείρησιν τῆς τοιαύτης λελόγησιν προσηγορίας, τοῦ Ἑβριωναίων ὀνόματος, τὴν τῆς διανοίας πτωχείαν αὐτῶν ὑποφαίνοντος· ταύτη γὰρ ἐπίκλην ἰ πτωχὸς παρ' Ἑβραίοις ὀνομάζεται.

XXVIII, 1. κατὰ τοὺς δεδηλωμένους χρόνους ἐτέρας αἰρέσεως ἀρχηγὸν γενέσθαι Κήρινθον παρελήφαμεν. . . 2. ἀλλὰ καὶ Κήρινθος ὁ δι' ἀποκαλίψεων ὡς ὑπὸ ἀποστόλου μεγάλου γεγραμμένων τερατολογίας ἡμῶν ὡς δι' ἀγγέλων αὐτῷ δεδειγμένως ψευδόμενος ἐπέισάγει λέγων μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐπίγειον εἶναι τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ, καὶ πάλιν ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ἐν Ἱερουσαλήμ τὴν σάρκα πολιτευομένην δουλεύειν. καὶ ἐχθρὸς ὑπάρχων ταῖς γραφαῖς τοῦ θεοῦ ἀριθμὸν χιλιοταετίας ἐν γάμῳ ἑορτῆς, θέλων πλανᾶν, λέγει γίνεσθαι. 5. καὶ ὡς αὐτὸς ὠρέγετο φιλοσώματος ὢν καὶ πάνυ σαρκικὸς, ἐν τούτοις ὑνειροπολεῖν ἔσεσθαι, γαστρὸς καὶ τῶν ὑπὸ γαστέρα πλησμοναῖς, τουτέστι σιτίοις καὶ ποτοῖς καὶ γάμοις, καὶ δι' ὧν εὐφημότερον ταῦτα ᾤήθη ποιεῖσθαι, ἑορταῖς καὶ θυσίας καὶ ἱερῶν σφαγαῖς. 6. . . . Ἰωάννην τὸν ἀπόστολον εἰσελθεῖν ποτε ἐν βαλανείῳ ὥστε λούσασθαι, γνόντα δὲ ἐνδον ὄντα τὸν Κήρινθον ἀποπηδῆσαι τε τοῦ τόπου καὶ ἐκφυγεῖν θυράξ, μηδ' ὑπομείναντα τὴν αὐτὴν αὐτῷ ὑποδῦναι στέγην, ταῦτο δὲ τοῦτο καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ παραινέσαι φήσαντα, „φύγωμεν,

1) ἰσοχρῶς.

Dionysius

p. 151. illi exprobrabatur* quod zelotypus esset. Tum ille eam in medium produxit et ei permisit, ut cui vellet se daret. Nam id quod de simplicitate (naturali) cupidinis dictum est, hi errantes secundum eorum libidinem peragunt et dicunt: de hac re praescripsisse (scripturam), ut iustus det corpori suo requiem suam; itaque dominatum illi praebeant, quia est in debito Christi; cum nemo possit servire duobus dominis scilicet servire domino nostro et mulieri, hi quidem e contrario agunt scortantes sine pudore. Omnes, qui huius sectae asseclae nominantur, docent nos de illo Nicolao, eum ab illo die et porro vitam suam in puritate egisse et filium ac filias eius in virginitate senuisse.>

Anno MMCX imperavit Domitianus, ut interficerentur omnes ii qui a stirpe David oriundj essent, ne quis superesset qui regnum Iudaeorum occuparet.

<Inter eos comprehendebantur etiam omnes filii gentis Iosephi, mariti Mariae.>

Anno MMCXII signa magna Romae et in tota terra videbantur. Eodemque anno Domitianus in palatio interfectus

a. Hieron.

II. 2112.

II. 2112.

a. vers. Arm.

2110.

Eusebius

μη και το βαλανειον συμπέσει, ενδον οντος Κηρίνθου του της αληθείας έχθρου·. XXIX 1. Επί τοίτω δήτα και ή λεγομένη των Νικολαϊτών αίρεσις επί σμικρότατον συνέστη χρόνον, ής δή και ή τοι' Ιωάννου Αποκάλυψις μνημονεύει. ουτοι Νικόλαον ένα των άμφι τον Στέφανον διακόνων προς των αποστόλων επί τη των ενδεών θεραπεία προκεχειρισμένων ηύχουν... 2. ώραίαν γυναικα έχων ουτος μετά την άνάληψιν την του σωτήρος προς των αποστόλων ονειδισθείς ζηλοτυπίαν εις μέσον άγαγών την γυναικα γήμαι τω βουλομένω έπέτρεψεν. ακόλουθον γάρ είναιί φασι την πράξιν ταύτην εκείνη τη φωνή, τη ότι παραχρησθαι τη σαρκί δετ. και δή κατακολουθήσαντες τω τε είρημένω άπλωσ και άβασανίστως αναίδην εκπορευούσιν οι την αίρεσιν αυτου μετιόντες 3..... και ή έγγρατεια των περισπουδάστων ήδονών το παραχρησθαι τη σαρκί έδίδασκεν. ου γάρ οίμαι έβουλετο κατά την του σωτήρος έντολήν δυσί κυρίοις δουλεύειν, ήδονή και κυρίω... πυνθάνομαι δ' έγώ τον Νικόλαον μηδεμιά έτέρα παρ' ην έγρημε κεχρησθαι γυναικι, των τε εκείνου τέκνων τας μεν θηλείας καταγρησσαι παρθένους, άφθορον δε διαμείνει τον υιον.>

Syne. 650, 11. Δομετιανός τους από γένους Δαβίδ άναιρείσθαι προσέταξεν, ίνα μή τις Ιουδαίων βασιλικού γένους άπολειφθῆ. Chr. P. 468, 3. Δομετιανός τους από γένους Δαβίδ άναιρείσθαι προσέταξεν, ίνα μή τις διαμείνῃ; διάδοχος της των Ιουδαίων βασιλικής φυλής.

<cf. Eus. H. E. III, 20, 1. έτι δε περίησαν οι από γένους του κυρίου υίωνοι Ιουδα, του κατά σάρκα λεγομένου αυτου αδελφου, ους έδηλατόρευσαν ως εκ γένους οντας Δαβίδ.>

Syne. 651, 18. Έν Ρώμη θεοσημιαί πολλα και καθ' όλης της οικουμένης γεγόνασιν.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arw.	Eusebius
	est. Et rex factus est Nerva ¹⁾ per unum annum et quattuor menses.
<Anno MMCXIII in Edessa (urbe) rex factus est Pharnataspat ²⁾ (et regnavit) per decem menses et post eum Manu filius Izatis XVI annos et VIII menses.)			
p. 152.	Episcopus Alexandriae tertius surrexit Cerdon per undecim annos.* Post Nervam rex factus est Traianus (et regnavit) XIX annos et VI menses.
Anno MMCXXV Ioannes evangelista ex hoc mundo decessit et Ephesi sepultus est. Floruerunt vero hoc tempore Papias Hierapolitanus et Polycarpus episcopus Smymae ³⁾ et Ignatius Antiochiae (episcopus), qui erant discipuli Ioannis.
Anno MMCXX erat motus (terrae) magnus et evertit quattuor urbes Asiae; Eleam Myrinam Pytanen Cywen; et duas Helladis (urbes) evertit: Opuntium ⁴⁾ et Oriton.
<Et purgavit ira (dei) eas quasi uvas ab incolis, qui in illis erant.)
Surrexit vero in ecclesia Alexandria quartus (episcopus) nomine Primon ⁵⁾ per XII annos.
Eodem tempore Traianus persecutionem ecclesiae movit; et martyris mortem passus est in ea Simeon filius Chleophae episcopus Hierosolymae et post eum (munus) obtinuit Iustus. <Hic vero erat Simon filius Chleophae fratris Iosephi mariti Mariae. Et quamvis filius centum viginti annorum esset, perstitit in pugna martyrii et post multa et varia supplicia, quae sustinuerat, cruci affixus est.)
Atque etiam Ignatius Antiochenus Romae martyris mortem obiit et post eum episcopus Antiochiae factus est Hieron.	H. 2113.	2113.	Syne. 656, 8. Ἀλεξανδρείας <δ'> ἐπίσκοπος Κέρδων ἔτη ι'.
		A. 2115.
H. 2116.	2114.	Syne. 656, 14. Ἰωάννην τὸν θεολόγον καὶ ἀπόστολον Εἰρηναῖος καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσι παραμεῖναι τὰ βίω ἕως τῶν χρόνων Τραϊανοῦ μεθ' ὃν Παππίας Ἱεραπολίτης καὶ Πολύκαρπος Σμύρνης ἐπίσκοπος ἀκουσταὶ αὐτοῦ ἐγνωρίζοντο.
		H. 2121.	2121.	Syne. 655, 17. Ἀσίας δ' πόλεις κατεπλώθησαν Ἐλαία, Μύρινα, Πιτάνη (codd. Πιτάνη) καὶ Κύμη, Ἑλλάδος δὲ Ὀπουντία καὶ Ὠριτος.
		H. 2122.		Syne. 657, 18. Ἀλεξανδρείας <ε'> ἐπίσκοπος Πρίμος ἔτη ιβ'.
		H. 2123.	2123.	Chr. P. 471, 13. Τραϊανοῦ κατὰ χριστιανῶν διωγμὸν κινήσαντος Σίμων ὁ τοῦ Κλεωπά τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας ἐπίσκοπος γενόμενος ἐμαρτύρησεν, γενόμενος ἐτῶν οὐκ... ὅς ἐπὶ πλείστας ἡμέρας αἰκισθεὶς... τῷ τοῦ σταυροῦ πάθει παραπλήσιον τοῦ κυρίου τέλος ἀπηνέγκατο. ὁμοίως δὲ καὶ Ἰγνάτιος Ἀντιοχείων ἐπίσκοπος ἐν Ῥώμῃ ἐμαρτύρησεν.
		H. 2123.	2123.	Syne. 656, 4. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Ἰβρων ἔτη κ'.
p. 153.	Anno MMCXXIV Traianus praecepit, ut persecutio Christianorum desineret ⁶⁾ * <et fides eorum denuo aedificata est>. Episcopatum ecclesiae Romanae obtinuit quintus Alexander per X annos. Templum	cf. H. 2124.	2123.	
		H. 2125.	2119.	Syne. 656, 2. Ῥώμης ἐπίσκοπος <ε'> Ἀλέξανδρος ἔτη ιβ'.

1) 390316. 2) sc. Ph. iunior, vide Assemani l. c. p. 422. 3) 110101. 4) 208020. 5) 200102. 6) Haec negligenter excerpta sunt ex nota Euseb. ad. a. Abr. 2124. (G.)

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	vero Romae, quod vocabatur (templum) omnium deorum, fulmine dirutum est et in Galatia tres urbes (terrae) motu deletae sunt.	APFMR.2126.	2124.	Sync. 655, 19. Τὸ Πάνθειον ὑπὸ γεραννοῦ διεφθάρη.
	Anno MMCXXVIII obtinuit thronum ecclesiae Hierosolymitanæ quartus Zachaeus ¹⁾ et post eum quintus Tobias et post eum Benjamin et post eum Ioannes et post eum Matthias et post eum Philippus.	F. 2125.
APMR. 2126.
APFMR.2127.
B. 2128.	2125.	Sync. 656, 1. Γαλατίας γ' πόλεις σεισμῶ κατεπτώθησαν.
<cf. H. E. IV, V, 3. Ζαχαρίας τετάρτος, πέμπτος Τωβίας, ἕκτος Βενιαμὴν, Ἰωάννης ἑβδόμος, ὄγδοος Μαθθίας, ἔνατος Φίλιππος.>
	Anno MMCXXVIII erat magnus (terrae) motus Antiochiaë, qui paene totam urbem evertit.	APFMR.2129.	2190.	Sync. 657, 8. Ἀντιόχεια κατεπτώθη παρόντος Τραϊανοῦ.
	<Anno MMCXXX in Edessa regnavit Manu filius Manu per XXIV annos et transiit in domum Romanorum ²⁾ .> Iudaei, qui in Libya erant cum ethnicis, qui cum ipsis habitabant, dissensionem movebant et bellum. Ii vero, qui in Aegypto et Alexandriae et in Cyrine et Thebaide habitabant, impugnabantur a Graecis Alexandrinis.	H. 2130.	2131.	Sync. 657, 5. Ἰουδαῖοι κατὰ Λιβύην καὶ Κυρήνην καὶ Αἴγυπτον καὶ Ἀλεξάνδρειαν καὶ Θηβαΐδα πολεμήσαντες πρὸς τοὺς συνοικοῦντας Ἕλληνας διεφθάρησαν.
	Anno MMXXXI quum Iudaei Mesopotamiae seditionem moverent, Traianus mandavit Lysiae Quietō ³⁾ , ut illos ex eparchia (sua) removeret et Quietus exercitum paravit et magnam illorum multitudinem interfecit, <ita ut plateae et domus et urbes et viae et semitae et omnis locus* cadaveribus illorum referta essent nec adesset aliquis qui ea sepeliret.> Et denuo Salamine in Cypro insula Iudaei seditionem fecerunt et ethnics, qui inter ipsos erant, interfecerunt et urbes diruerunt.	H. 2131.
F. 2132.	2131.	Sync. 657, 9. Τραϊανὸς Λυσία Κύντῳ (γρ. Κυήτῳ) τῆς Μεσοποταμίας ἐξῆραι τοὺς στασιάζοντας ἐκέλευσεν. ὁ δὲ πολλὰς μυριάδας Ἰουδαίων ἀνελὼν ἡγεμῶν τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦτο καθίσταται.
<cf. H. E. IV, 2, 5. Λουσίῳ Κυήτῳ προσέταξεν ἐκκαθῆραι τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦς, ὃς καὶ παραταξάμενος πάμπαν πλῆθος τῶν αὐτόθι φονεῦει.>
p. 154.		H. 2132.	2132.	Sync. 657, 12. Τοὺς ἐν Σαλαμῖνι τῆς Κύπρου Ἕλληνας Ἰουδαῖοι ἀνελόντες τὴν πόλιν κατέσκαψαν.
	Anno MMCXXXII Traianus morbo Selinunte ⁴⁾ perit. Et regnavit Hadrianus XXI annos.	H. 2132.	2132.	Chr. P. 473, 11. ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς ὑδρωπιάσας ἀπέθανεν ἐν Σελινοῦντι.
Sync. 657, 15. Τραϊανὸς νόσῳ τελευτᾷ κατ' Εὐσέβιον ἐν Σελινοῦντι.
	Et Hadrianus Alexandriam, quae a Iudaeis perturbata erat, restituit; et Iudaeos, qui a Romanis defecerant, iterum subiecit. <Is quoque iterum praecepit, ut omnes Iudaei ab urbe Hierosolyma discederent	H. 2133.	2133.	Sync. 659, 1. Ἀδριανὸς Ἰουδαίους κατὰ Ἀλεξανδρείαν στασιάζοντας ἐδόλυσεν.
<H. E. IV, VI, 3. τὸ πᾶν ἔθνος ἐξ ἐκείνων καὶ τῆς περὶ τὰ Ἱεροσόλυμα γῆς πάμπαν ἐπιβαίνειν εἴργεται.>

1) د. 2) id est: transfugit ad Romanos. 3) قلع/اص. 4) سلننت.

Dionysius

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

nec rursus illuc redirent.) <Hoc vero tempore exorta est secta Sabellii. Sabellius surrexit contra ecclesiam illo tempore et dixit: unam substantiam esse dei progeniei, et ob eam causam Mariam fuisse trinitatis parentem ac trinitatem cruci affixam esse. Et contra eum synodus quadraginta trium episcoporum Ancyrae in Galatia congregata est. Et constituerunt, ut excommunicarent eum et ab ecclesia eum removerent, quum nollet ab eo quod statuerat recedere.>

Anno altero Hadrianus remissionem debitorum statuit et illarum urbium, quae obligatae erant, literas incendio delevit et multis tributa condonavit. Et anno eius IV Xystus episcopus Romae erat et tres annos regnavit.

Eodem anno surrexit in ecclesia Alexandrina Iustus* et per XI annos (regnavit).

Eodem anno erat vehemens (terrae) motus et illo Nicomedia et magna pars Nicaeae concidit. Et misit Hadrianus aurum et eas denuo aedificavit.

Hierosolymae post Philippum surrexit episcopus Seneca¹⁾ et post eum Iustus et post eum Levi et post eum Afrus²⁾ et post eum Ioses³⁾ et post eum Iuda. Hi omnes exstiterunt episcopi e circumcisione usque ad eversionem⁴⁾, quae fuit diebus Hadriani.

Anno MMCXLIV Romae episcopus factus est Telesphorus (et regnavit) XX annos et (episcopus) ecclesiae Antiochenae erat Cornelius.

Eodemque tempore Nicopolis et Caesarea (terrae) motu eversae sunt. Et in ecclesia Alexandrina exstitit Eumenes (et regnavit) XIII annos.

Eodem tempore in Cephisso flumine erant abundantiae multae et ingentes et

H. 2134 =
3 Hadr.

II. 2135 =
3 Hadr.

II. 2135.

II. 2136.

II. 2140.

II. 2144.

II. 2144.

II. 2145.

H. 2146.

II. 2139.

2135.

2130.

2136.

2137.

2139.

2140.

2144.

2143.

2148.

2137.

Syn. 659, 3. Ἀδριανὸς χρεῶν ὀφειλὰς τῶν ὑπὲρ αὐτὸν πόλεων ἀνηκούσας τῷ δημοσίῳ λόγῳ ἀπέκοψε, καύσας τοὺς χάρτας.

Syn. 657, 17. Ῥωμαίων ἐπίσκοπος <ζ'> γέγονε Ξύστος ἔτη θ'.

Syn. 660, 2. Ἀλεξανδρείας <ς'> ἐπίσκοπος Ἰούστος ἔτη ι'.

Syn. 659, 7. ὁ αὐτὸς Νικομήδειαν σεισμῷ καταπρωθεῖσαν καὶ Νίκαιαν πόλεις Βιθυνίας χρημασιν ἀνεστήσατο.

<cf. Ens. H. E. IV, 5, 3. δέκατος Σενεκᾶς, ἐνδέκατος Ἰούστος, Λεὺς δωδέκατος, Ἐφρῆς τρισκαιδέκατος. τεσσαρεσκαιδέκατος Ἰωσήφ, ἐπὶ πᾶσι πεντεκαιδέκατος Ἰούδας. Syn. 661, 16 margo A. ἕως τούτου χρόνου (τῆς τελείας καὶ ἐσχάτης τοῦ ἔθνους Ἰουδαίων ἀλώσεως) διήρκεσαν οἱ ἐκ περιτομῆς ἐπίσκοποι Ἱεροσολύμων.>

Syn. 659, 22. Ῥώμης ἐπίσκοπος <ὄγδοος> Τελεσφόρος ἔτη ι'.

Syn. 660, 1. Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος τέταρτος Κορνήλιος ἔτη ιγ'.

Syn. 660, 3. Νικόπολις καὶ Καισάρεια σεισμῷ κατεπρώθησαν.

Syn. 661, 9. Ἀλεξανδρείας <ἕβδομος> ἐπισκ. Εὐμένης ἔτη ιγ'.

Syn. 659, 10. (Ἀδριανὸς) χεϊμάσας εἰς Ἀθήνας καὶ μυθηῖς τὰ Ἐλευσίνια

1) 𐤌𐤍𐤁𐤏. 2) 𐤌𐤍𐤁𐤏. 3) 𐤌𐤍𐤁𐤏. 4) sc. Hierosolymae.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
(fluvius) inundavit Eleusina urbem et perdidit et suffocavit incolas eius et omnia, quae in illa (urbe) erant, depopulatus est. Eodem tempore rex Hadrianus in illo flumine pontem fecit.			καὶ γεφυρώσας Ἐλευσίνα κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ Κηφισοῦ ποταμοῦ.
Anno MMXLV erat in ecclesia Alexandrina Eumenes (episcopus).	II. 2146.	2148.	
Anno MMCLIX Cochba, dux exercitus Iudaeorum, multis malis christianum populum affecit, quia noluerunt cum illo contra Romanos bello pugnare;	II. 2149.	2149.	Sync. 660, 18. τῆς Ἰουδαίων ἀποστάσεως Χοχβεῶς τις (ὁ μονογενῆς) ἠγρεῖτο (ὅς ἐρμηνεύετο ἄστῆρ). οὗτος Χριστιανούς ποικίλως ἐτιμωρήσατο μὴ βουλομένους κατὰ Ῥωμαίων συμμαχεῖν.
et contenderunt Romani cum Iudaeis in Palaestina et Iudaei trucidati sunt et Romani illos captivos abduxerunt. Et extirpaverunt et amoverunt eos ex* (urbe) Hierosolyma. Ab hoc tempore etiam penitus prohibiti et exclusi sunt ex urbe Hierosolyma: primum per voluntatem dei tum praecepto Romanorum.	II. 2150.	2151.	Sync. 661, 1. Ἰουδαῖοι κακῶς ἀπήλλαξαν καὶ ὁ πρὸς αὐτοὺς πόλεμος πέρας ἔσχεν. . . . ἔνθεν οὖν εἰργονται πάντῃ τῆς πόλεως ἐπιμένειν προστάξει θεοῦ καὶ Ῥωμαίων κράτει διασπαρέντες κατὰ παντός.
Episcopus Hierosolymae primus e gentibus exstitit Marcus, quum illi qui e circumcisione erant desinerent.	II. 2151.	2152.	Sync. 662, 3. πρῶτος ἐξ ἔθνῶν Μάρκος ἔτη ἦ.
<efr. Pollux pg. 218 Hardt. . . οὗτοι πάντες ἐκ περιτομῆς ὑπῆρχον ἰεὺ τὸν ἀριθμὸν. . . ἡ δὲ κατὰ τὴν Αἰλίαν συστάσα ἀγιατάτη ἐκκλησία ἐξ ἔθνῶν τυγχάνουσα πρῶτον καθιστᾷ ἐπ. ἐξ ἔθνῶν Μάρκον.>
Anno MMCLII Hadrianus morbo hydropico ¹⁾ mortuus est, et rex factus est post eum Titus Antoninus qui vocabatur Iustus cum filiis suis Aurelius et Lucius, (et regnavit) XXII annos et III menses.	II. 2153.	2153.	Sync. 661, 6. Ἀδριανὸς ὕδρωπι τελευτᾷ ἐν Βαίταις τῆς Ἰταλίας.
Et I anno illius erat Hyginus episcopus Romae, (qui regnavit) quattuor annos: et post eum Pius quindecim annos.	II. 2154
(= I Ant.)	2150.	Sync. 661, 7. Ῥώμης ἐπίσκοπος (θ') Ἰγνῖνος ἔτη δ'. Sync. 663, 17. Ῥωμαίων ἐπ. (ι') Πῖτος ἔτη ιε'.
<Anno MMCLIV in Edessa rex factus est Val filius Sahari (et regnavit) duos annos, et post eum rex factus est Manu filius Izatis et (regnavit), postquam e ditione Romanorum rediit, duodecim annos. Summa vero totius regni erat triginta sex annorum sine illis, quibus apud domum Romanorum (fuerat).>			

1) Hier. „morbo intercutis aquae“. — 1:20 .103 collectione aquae sc. sub cute. (Hautwassersucht.)

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Hoc tempore etiam Valentinus caput sectae floruit ac Cerdon, cui fides domus Marcionis erat.	H. 2156.	2153.	Sync. 662, 13. κατὰ τοὺς χρόνους Ἐπιφάνου (Seal. Ἐπιφάνου γρ. Ἐπιφάνου) καὶ Πίου ἐπ. Ῥώμης ἕως Ἀνικηίου Οὐαλεντινιανὸς καὶ Κέρδων ἀρχηγοὶ τῆς Μαρκιανῶς αἰρέσεως ἐπὶ Ῥώμης ἐγνωρίζοντο.
	Anno MMCLVII exstitit V episcopus Antiochiae Aures ¹⁾ et Alexandriae exstitit Marcus et X annos ministravit.	H. 2158.
H. 2159.	2158
= (6 Ant.)	Sync. 661, 8. Ἀντιοχείας ἐ' ἐπ. Ἐρωσ ἔτη κς'.
Sync. 663, 10. Ἀλεξανδρείας (ὄρδοος) ἐπ. Μαρκιανὸς ἔτη ι'.
	<Anno MMCLXIX in Edessa Abgar filius Manu rex factus (regnavit) XXXV annos, eodemque anno Alexandriae Celadion episcopus erat (regnans) XIV annos.	H. 2169.	2171.	Sync. 664, 3. Ἀλεξανδρείας <θ> ἐπ. Κελαδίων ἔτη ιδ'.
p. 157.	Anno MMCLXXII* Romae Anicetus episcopus (factus regnavit) XI annos, cuius diebus Polycarpus ²⁾ , quum Romam venisset, magnam haereticorum copiam convertit.	F. 2169.
A. 2171.
H. 2173.	2168.	Sync. 663, 18. Ῥώμης ἐπ. <ια> Ἀνικητος ἔτη ια'. ἐπὶ τούτου Πολύκαρπος ἐν Ῥώμῃ γενόμενος πολλοὺς ἐξ αἰρέσεων μετήγαγεν.
	Tum Hierosolymae episcopus exstitit XVII. Marcianus ³⁾ , XVIII. Publius ⁴⁾ , XIX. Maximus, XX. Iulianus, XXI. Gaius, XXII. Symmachus, XXIII. Gaius, XXIV. Iulianus, XXV. Capito.	H. 2176.	2176.	<cf. Eus. H. E. V, 12, 2. μετὰ Μάρκον ἐπισκοπεῦσαι Κασσιανὸν αἱ τῶν αὐτόθι διαδοχαὶ περιέχουσι καὶ μετὰ τούτου Πούπλιον, εἶτα Μάξιμον, καὶ ἐπὶ τούτοις Ἰουλιανὸν, ἔπειτα Γάιον, μεθ' ὃν Σύμμαχον, καὶ Γάιον ἕτερον, καὶ πάλιν ἄλλον Ἰουλιανὸν, Καπίτωνά τε πρὸς τούτοις >
	Anno MMCLXXVII mortuus est Titus rex Romanorum et regnum occupaverunt post eum Lucius et Aurelius filii eius per XIX annos et I mensem.	H. 2176.	2176.	
	Et anno illorum IV Vologaesus ⁵⁾ Parthorum rex multas Romanorum terras devastavit.	H. 2179
(= 3 Ver.)	2179
(= 3 Ver.)	Sync. 664, 15. Οὐολόγεσσος Πάρθων βασιλεὺς τὴν Ῥωμαίων χώραν κατέδραμε.
	Et anno VI illorum Lucius Parthos subiecit et eos servire fecit.	H. 2181
(= 5 Ver.)	2182
(= 6 Ver.)	Sync. 664, 13. Λούκιος Καῖσαρ Πάρθους ὑποτάξας κατ' αὐτῶν ἐθριάμβευσεν.
	Eodemque anno erat Agrippinus Alexandrinae ecclesiae episcopus (et ministravit) XII annos.	H. 2182
(= 6 Ver.)	2185
(= 9 Ver.)	Sync. 666, 1. Ἀλεξανδρείας ἐπ. <ι> Ἀγριππίνος ἔτη ιβ'.
	Anno MMCLXXXIII Abrahami orta est persecutio gravis et vehemens et immisericos contra Christianos et multi homines in illa mortem martyris passi sunt, praecipue in regionibus Galatiae.	H. 2183.	2183.	Sync. 665, 1. πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τὰς Γαλλίας νομίμως ὑπὲρ Χριστοῦ ἤθλησαν, ὧν τὰ μαρτύρια ἀναγέγραπται εἰς μνήμην τοῖς μετέπειτα.

1) ܘܪܫܘܢ. 2) ܘܪܫܘܢܘܠܘܢ. 3) ܘܪܫܘܢܘܢ. 4) ܘܪܫܘܢܘܢ. 5) ܘܪܫܘܢܘܢ.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	Etiam sanctus Polycarpus Smyrnae et Papius episcopus Tutbotae ¹⁾ discipuli Ioannis apostoli in ea (persecutione) mortem martyris obierunt.	H. 2183.	2183.	Sync. 664, 20. Πολύκαρπος ὁ ἱερωτάτος Σμύρνης ἐπίσκοπος τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρίῳ ἐτελειώθη διωγμοῦ κατὰ τὴν Ἀσίαν γεγονότος.
p. 154.	Eodemque anno lues gravis ac vehemens perdidit totam terram* et usque Romam pervenit. Alexandriae vero episcopus erat Agrippinus et in ecclesia Romana Soter ²⁾ per VIII annos et Antiochiae erat VI. episcopus Theophilus, cuius libri diversi exstant. Hoc vero tempore floruerunt hi episcopi in ecclesia: Soter Romae, Agrippinus Alexandriae, Theophilus Antiochiae, Dionysius Corinthi, Apollinarius Hierapoli. Hic contra profetiam fallacem Phrygum surrexit eamque repulit. Meliton Asiae (episcopus erat).	H. 2184.
H. 2182.
H. 2185.
H. 2185.	2184.
2185.
2185.	Sync. 665, 6. Αἰσιμῶδης τε νόσος ἐπικρατήσασα μέχρι Ῥώμης ἔφθασε.
Sync. 665, 20. Ῥωμαίων ἐπ. <ιβ'> Σωτήριχος ἔτη θ'. Ἀντιοχείας ἔτος ἐπ. Θεόφιλος ἔτη ιγ'.
	Anno MMCLXXXVIII Antonius ³⁾ perpetuo contra adversarios suos ad pugnandum cum illis paratus erat, ac tum ipse ad pugnas accessit tum duces bellorum misit. Quum Pertinax et ii qui cum illo erant apud Quados siti vexarentur, imber de coelo illis contigit, et in Germanos et Sarmatos, qui contra eos egressi erant, fulmina inciderunt et multos ex illis perdidit. Dicunt quoque literas Marci regis ⁴⁾ adesse, quibus ille testatur iam exercitum in eo fuisse ut siti periret, sed eum Christianorum precibus servatum esse, quum imber de coelo (venisset).	H. 2187.
H. 2186.
AF. 2187.	2187
(= 11 Ver.)	Sync. 665, 9. Ἀπολλινάριος ἐπ. Ἱεραπόλεως τῆς ἐν Ἀσίᾳ, ἱερός ἀνήρ, ἤμαζε καὶ Μελίτων Σαρδιανῶν ἐπ. τῆς Ἀυδίας. Sync. 665, 13. Διονύσιος ἐπ. Κορίνθου, ἱερός ἀνήρ, ἐγνωρίζετο. Sync. 666, 6. κατὰ Φρύγας συνέστη ψευδοπροφητία. (cfr. Eus. II. E. IV, 21.)
	Anno MMCLXXXVIII Antonius ³⁾ perpetuo contra adversarios suos ad pugnandum cum illis paratus erat, ac tum ipse ad pugnas accessit tum duces bellorum misit. Quum Pertinax et ii qui cum illo erant apud Quados siti vexarentur, imber de coelo illis contigit, et in Germanos et Sarmatos, qui contra eos egressi erant, fulmina inciderunt et multos ex illis perdidit. Dicunt quoque literas Marci regis ⁴⁾ adesse, quibus ille testatur iam exercitum in eo fuisse ut siti periret, sed eum Christianorum precibus servatum esse, quum imber de coelo (venisset).	H. 2189.	2188
(= 12 Ver.)	Chr. P. 486, 19. Ἀντωνῖνος αὐτοκράτωρ πυκνῶς τοῖς πολεμίοις ἐπέκειτο αὐτὸς τε παρῶν καὶ τοὺς πολεμάρχους ἀποστέλλων. καὶ Περτίνακι καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ δίψει πιεζομένοις ὄμβρος ἐκ τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ τοῖς ἀντιτασσομένοις Γερμανικοῖς καὶ Σαρμάταις σκηπτὸς ἔπεσεν, πολλοὺς τε αὐτῶν διέφθειρεν. λέγεται δὲ ὡς καὶ ἐπιστολαὶ φέρονται Μάρκου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς μαρτυροῦν μέλλοντα τὸν στρατὸν αὐτοῦ διαφθεῖρεσθαι ταῖς τῶν Χριστιανῶν εὐχαῖς διασεσῶσθαι.
	Anno MMXCII episcopus ecclesiae Romanae erat Eleutherus (ministrans) XV annos, et in ecclesia Antiochena Maximus.	H. 2193.	2189
(= 13 Ver.)	Sync. 667, 10. Ῥωμαίων <ιγ'> ἐπ. Ἐλευθέριος ἔτη ε'.
	Anno MMXCIV erat (terrae) motus et Smyrna (urbs) Asiae concidit;* et, ut denuo aedificaretur, per decem annos a tributis liberata est.	H. 2195.	2193.
2195.	Sync. 667, 11. Ἀντιοχείας ζ' ἐπ. Μάξιμος ἔτη ιγ'.
Sync. 667, 14. Σμύρνα πόλις τῆς Ἀσίας σεισμῷ κατεπιώθη καὶ πρὸς ἀνοικοδομὴν ἀνείθη τῶν φόρων ἔτη ι'.

p. 152.

1) cf. p. 152 lin. 3 et 4 ubi Papias episcopus Hieropolitanus et Polycarpus episcopus Tutbotae appellati sunt.
2) 𐤀𐤌𐤋. 3) 𐤀𐤌𐤋𐤅𐤁. 4) sc. Marci Aurelii.

Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebins
Anno MMCXCV Antoninus aegrotavit et in Pannonia mortuus est et regnavit post eum Commodus XIII annos. In ecclesia vero Alexandrina exstitit Iulius et regnavit X annos. Irenaeus episcopus Lugdunensis (tunc) floruit. Porro episcopi Hierosolymitani noti fuerunt hi alter alterum excipientes: XXVI. exstitit Maximus, XXVII. Antoninus, XXVIII. Valens, XXIX. Dulcinus¹⁾, XXX. Narcissus, XXXI. Dius, XXXII. Germanon²⁾, XXXIII. Gordianus et post eum Narcissus. Quum hi omnes sint episcopi Hierosolymae constituti, non est nobis tempus singulos eorum omnes distinguere, quia non tempus administrationis illorum consignatum est.	<p>H. 2195.
H. 2195.
H. 2198.
A. 2197.
H. 2201.</p> | <p>2195
(= 19 Ver.)
2197.

2200.</p> | <p>Sync. 667, 8. Ἀντωνίνος ἐν Παννονίαις . . . νόσω τελευτᾷ.
Sync. 668, 18. Ἀλεξανδρείας <ια> ἐπ. Ἰούλιος ἔτη ι'.
Sync. 668, 1. Εἰρηναῖος ἐπ. Λουγδύνων πόλεως Γαλλίας θείοις λόγοις καὶ πράξεσι διέλαμπε.
<cf. Eus. H. E. V, 12, 2. καὶ Οὐάλεντα καὶ Δολιχιανὸν καὶ ἐπὶ πᾶσιν Νάρκισσον, λ' ἀπὸ τῶν ἀποστόλων κατὰ τὴν τῶν ἐξῆς διαδοχὴν γεγεννημένον. VI, 10. Τοῦ δὲ Ναρκίσσου ἀνακεχωρηκόςτος καὶ μηδαμῶς ὄπη ὧν τυγχάνοι γνωσκομένου, δόξαν τοῖς ὁμόρον ἐκκλησιῶν προεστῶσιν ἐφ' ἑτέρου μετῆσιν ἐπισκόπου χειροτονίαν. Δίος τοῦτω ἵνομα ἦν. ὃν οὐ πολὺν προστάντια χρόνον Γερμανίων διαδέχεται καὶ τοῦτον Γόρδιος, καθ' ὃν ὡσπερ ἐξ ἀναβιώσεως ἀναφανείς ποθεν ὁ Νάρκισσος αὐθις ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ἐπὶ τὴν προστασίαν παρακαλεῖται.></p> |
| <p>Anno MMCCIII in Capitolium fulmen irruit et vehemens incendium bibliothecam et multa aedificia³⁾ deletit. <Et in Edessa regnavit Abgar Sures cum filio suo per I annum et VII menses et post eum regnavit Manu filius eius XXVI annos.> Episcopus ecclesiae Antiochenae exstitit Serapion et in ecclesia Alexandrina exstitit Demetrius (regnans) XXXXIII annos. <Hoc tempore synodus Nauaxariae⁴⁾(?) congregata est. Praeterea hoc tempore floruerunt episcopi Demetrius Alexandrinus, Serapion Antiocheus, Narcissus Hierosolymitanus, Irenaeus Lugdunensis, Dionysius Corinthius, Apollinaris* Hierapolitanus, Victor Romanus, Alexander Alexandriae parvae (episcopus); Theophilus Caesareae, Polycrates et Bacylides⁵⁾ pastores . . . floruerunt.></p> | <p>H. 2204.
A. 2203.

H. 2206.
AP. 2205.
H. 2205.

H. 2211.</p> | <p>2202.

2206
(= 11 Comm.)
2206.

2210.</p> | <p>Sync. 668, 4. τὰς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ βιβλιοθήκας καὶ ἄλλα τούτου μέρη σκηπτὸς κατέφλεξε. cf. Chr. P. 492, 4.

Sync. 668, 16. Ἀντιοχείας η' ἐπ. Σεραπίων ἔτη κε'.
Sync. 668, 19. Ἀλεξανδρείας <ιβ> ἐπ. Δημήτριος ἔτη μγ'.
<Eus. H. E. V, 22. Ἴ γε μὴν τῆς Κομόδου βασιλείας ἔτει ιγ' ἔτεσι τὴν ἐπισκοπὴν λειτουρηγῆκότα Ἐλεῦθερον διαδέχεται Βίκτωρ. ἐν ᾧ καὶ Ἰουλιανου ι' ἔτος ἀναπλήσαντος τῶν κατ' Ἀλεξανδρείαν παροικίων τὴν λειτουργίαν ἐγχειρίζεται Δημήτριος. καθ' οὗς καὶ τῆς Ἀντιοχείων ἐκκλησίας ἡ' ἀπὸ τῶν ἀποστόλων ὁ πρόσθεν ἤδη δεδηλωμένος ἐτι τότε Σεραπίων ἐπ. ἐγνωρίζετο. Καισαρείας δὲ τῆς ἐπὶ τῇ Παλαιστίνῃ</p> |

1) ܡܘܠܘܢܝܘܢ. 2) ܡܘܠܘܢܝܘܢ. 3) ܡܘܠܘܢܝܘܢ. 4) ܡܘܠܘܢܝܘܢ. 5) ܡܘܠܘܢܝܘܢ.

Dionysius

⟨Anno MMCCVIII Commodus persecutionem contra Christianos movit et multi martyris mortem passi sunt.⟩ Et mox ipse supplicio affectus est, quum subito moreretur et suffocaretur in domo Bestiani¹⁾. Et post eum regnavit Pertinax VI menses et post eum Severus²⁾ XVIII annos.

Anno MMCCXIII bellum erat inter Iudaeos et Samaritanos.

Anno MMCCXV Saphurius³⁾ erat episcopus ecclesiae Romanae. Hoc tempore vero persecutio gravis erat in ecclesiam et Leonides pater Origenis mortem martyris obiit et Alexander confessione sua martyrii corona ornatus est. ⟨Porro tunc Narcissus episcopus Hierosolymae floruit. Hic vero Narcissus erat vir fortis (fide), qui fortiter facta peregit. Is quidem beatus tempore festi Paschae, quum diaconis oleum deesset et magna tristitia ob hanc rem concionem teneret, praecepit illis diaconis, quum tristitiam concionis videret, ut sibi aquam afferrent. Et quum illam attulissent et de ea precatus esset, mandavit illis, ut in illam lucernas suas fide seria⁴⁾ domini nostri immitterent. Quod quum fecissent, haec aqua in substantiam* olei mutata est vi divina et precibus probi. Et quum honestis rebus studeret et omnia mala irrita faceret, tres viri mala agentes, quia timebant ne in manus illius inciderent, contra eum causam excogitaverunt eumque coram populo caluminatione accusaverunt. Quorum unus dixit: si non ita est, igni cremari (paratus sum),

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

καθηγείτο Θεόφιλος. καὶ Νάρκισσος δὲ ὁμοίως . . . τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας ἔτι τότε τὴν λειτουργίαν εἶχεν. Κορίνθου δὲ τῆς καθ' Ἑλλάδα κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐπίσκοπος ἦν Βάκχυλλος, καὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ παροικίας Πολυκράτης.⟩

II. 2208.

2208

(= 13 Comm.)

Chr. P. 492, 14. Κόμμοδος αἰφνίδιον ἐτελεύτησεν ἀποπνιγείς ἐν οἰκίᾳ Βεστιανοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ.

H. 2209.

2209.

H. 2210.

2210.

Sync. 669, 9. Περτίνιαξ . . . βασιλεύσας κατὰ Εὐσέριον μῆνας ἕξ.

H. 2218.

PR. 2212.

H. 2217.

2216.

A. 2216.

H. 2218.

2216.

Sync. 670, 14. Ῥώμης <ιε> Ζεφυρίνος . . . κατὰ δὲ Εὐσέβιον ἔτη ιβ'.

Sync. 669, 21. Λεωνίδης Ὁριγένους πατὴρ ἱμαρτύρησε διαγωμοῦ γεγονότος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

⟨Eus. II. E. VI, 9. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα παράδοξα οἱ τῆς παροικίας πολῖται ὡσάν ἐκ παραδόσεως τῶν κατὰ διαδοχὴν ἀδελφῶν τοῦ Ναρκίσσου μνημονεύουσιν, ἐν οἷς καὶ τοιούδε τι θαῦμα δι' αὐτοῦ γεγονὸς ἱστοροῦσι. 2. κατὰ τὴν μεγάλην ποτὲ τοῦ πάσχα διανυκτέρευσιν τοῦ λαιῶν φασὶ τοῖς διακόνοις ἐπιλιπεῖν. ἐφ' ᾧ τὸ πᾶν πλῆθος δεινῆς ἀθυμίας διαλαβούσης τὸν Νάρκισσον τοῖς τα φῶτα παρασκευάζουσιν ἐπιτάξαι ὕδωρ ἀνιμῆσαντας ὡς αὐτὸν κομῆσθαι. 3. τούτου δὲ ἅμα λόγῳ πραχθέντος ἐπευξάμενον τῷ ὕδατι ἐγγεῖλαι κατὰ τῶν λύχνων πίστει τῇ εἰς τὸν κύριον γνησίᾳ παρακελεύσασθαι. ποιησάντων δὲ καὶ τοῦτο παρὰ πάντα λόγον δυνάμει παραδόξῳ καὶ θεῖᾳ μεταβαλεῖν ἐξ ὕδατος εἰς ἐλαῖον ποιότητα τὴν φύσιν . . . 4. . . τὸ εὐτονον αὐτοῦ καὶ στεροδὸν τοῦ βίου φαῦλοί τινες ἀνθρώποισιν μὴ οἰοῖ τε φέρειν, δέει τοῦ μὴ

1) ܩܘܣܬܘܩܘܕܐ apud H. Vestilianus.

2) ܩܘܣܘܩܘܕܐ.

3) ܩܘܣܘܩܘܩܐ.

4) ܩܘܣܘܩܘܩܐ proprie: fide penetrante.

Dionysius

alter vero dixit: si non est verum, in morbum, qui sanari non potest, incidam. Ultimus trium vero dixit: si non haec (re vera) aspexi, oculi mei caeci fiant. Et quum dicerent (haec) procaces (illi), nemo e credentibus credidit haec, sed sicut hi de se statuerunt et eodem dolore, quem hi sibi elegerunt, (ita) confestim et repente in eos supplicium irruit. Et quia Narcissus non potuit ministrare (sacra) propter senectutis gravitatem, Alexandro episcopo Caesareae visione notum factum est, ut veniret et viseret loca gubernii illius. Et quum Hierosolymam veniret, toti ecclesiae ibidem (ille) apparuit (dicens): exite, episcopum excipiat, qui a deo vobis electus est. Et quum exiissent, offenderunt Alexandrum venientem. Et tunc ab episcopis et fratribus et tota ecclesia ibi retentus est, nec eum rursus ad locum suum redire passi sunt, sed ministravit cum Narcisso, dum ille viveret.)

<Hoc tempore etiam Montani haeresis erat. Urbs quaedam erat in Mysia cui nomen erat Ardebu¹⁾, ex qua vir quidem (oriundus) erat, qui nuper crediderat²⁾, cuius nomen erat* Montanus, cuius cor Satani plenum erat, quum diceret et vaticinaretur verba insolita et contra ecclesiae integritatem. Et gloriatus est Montanus et contra animam suam locutus est, in se

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

δίκτην ὑποσχεῖν ἄλόντας, διὰ τὸ μυρία κακὰ ἑαυτοῖς συνειδέναί, συσκευὴν κατ' αὐτοῦ προλαβόντες συρράπτοισι, καὶ τινα δεινὴν καταχέουσι αὐτοῦ διαβολὴν. 5. εἶτα πιστοῦμενοι τοὺς ἀχρωμένους ὄρκοις ἐβεβαίουν τὰς κατηγορίας, καὶ ὁ μὲν ἢ μὴν ἀπόλοιτο πυρὶ ὤμνεν, ὁ δὲ ἢ μὴν σκαῖ νύσω δαπανηθεῖν τὸ σῶμα, ὁ δὲ τρίτος ἢ μὴν τὰς ὁράσεις πηρωθεῖν. ἀλλ' οὐδ' οὕτως αὐτοῖς, καίπερ ὀμνύουσι, τῶν πιστῶν τις προσεῖχε τὸν νοῦν. . . . 7. ἀλλ' . . . ὁ τῆς δίκης μέγας ὀφθαλμὸς . . . μετήει . . . ὡς τάχιστα τοὺς ἀσεβεῖς αἰς καθ' ἑαυτῶν ἐπιποροῦντες κατεδήσαντο ἀράς. XI. καὶ δὴ μηκέθ' οἶον τε ὄντος λειτουργεῖν διὰ λιπαρὸν γῆρας τὸν εἰρημένον Ἀλέξανδρον, ἐπίσκοπον ἐτέρας ὑπάρχοντα παροικίας, οἰκονομία θεοῦ ἐπὶ τὴν ἄμα τῷ Ναρκισσῷ λειτουργίαν ἐκάλει, κατὰ ἀποκάλυψιν νύκτωρ αὐτῷ δι' ὁράματος φανεῖσαν. 2. . . τὴν πορείαν ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα . . . πεποιημένον φιλοφρονέστατα οἱ τῆδε ὑπολαβόντες οὐκέτ' οἰκιάδε παλινοστεῖν αὐτῷ ἐπιτρέπουσι, καθ' ἐτέραν ἀποκάλυψιν καὶ αὐτοῖς νύκτωρ ὀφθεῖσαν, μίαν τε φωνὴν σαφεστάτην τοῖς μάλιστα αὐτῶν σπουδαίοις χρήσασαν. εἰδῆλου γὰρ προελθόντας ἔξω πυλῶν τὸν ἐκ θεοῦ προωρισμένον αὐτοῖς ἐπίσκοπον ὑποδέξασθαι. τοῦτο δὲ πράξαντες μετὰ κοινῆς τῶν ἐπισκόπων οἱ τὰς περὶ διεῖπον ἐκκλησίας, γνώμης ἐπάναγκες αὐτὸν παραμένειν βιάζονται.)

<cf. Eus. H. E. V, 7. κόμη τις εἶναι λέγεται ἐν τῇ κατὰ τὴν Φρυγίαν Μυσία, καλουμένη Ἀρδαβαῦ τοῦνομα· εὐθα φασὶ τινα τῶν νεοπίστων πρώτως, Μοντανὸν τοῦνομα κτλ. sequentia multo proluxiora apud Eusebium extant quam in versione Syria.)

p. 162.

1) ܐܪܕܘܒܘ.

2) i. e. qui nuper Christianam fidem amplexus erat.

Dionysius

esse spiritum paraleti. Atque duas mulieres e suis produxit et eas implevit spiritu mendacii easque profetas appellavit, quarum alteri nomen erat Priseae¹⁾, alteri Maximillae. Contra illos²⁾ pugnavit sanctus Apollinarius Hierapoleos As[fiati]cae episcopus.)

Anno MMCCXXVI Severus mortuus est, cum barbaris contendens. Et regnavit post eum Antoninus septem annos.

Anno MMCCXXIV erat episcopus octavus Asclepiadus et Hierosolymae erat Alexander.

Anno MMCCXXXII erat aquarum inundatio Edessae e flumine, quod ab occidentali parte illam urbem circumdabat, quod flumen vocatur Dizan³⁾. Erant noctu in eo inundationes vehementes, quum omnes homines dormirent et in quavis domo silentium et quies essent. Hoc flumen, quum esset impletum usque ad oram, et exitus eius ad orientalem murum obstructi essent, vi coacervationis (augarum), quae inter montes et (urbis) plateas fluctuabant, (coacta) tunc plenitudo (augarum) se ad posteriorem (urbis) partem convertit. Et quum quisque in lecto suo dormiret, aquae ad eos ascenderunt per ianuas et per fenestras, et in cubilibus (aqua) submergebantur.* Et illae domus, quas aedificaverant luto et lateribus, dissolutae sunt et conciderunt et obruerunt possessores suos in medio suo, et illae subito factae sunt sepulcra incolarum suorum. Et vaticinium completum est quod dixit: „et sepulcra eorum erunt in domibus eorum in sempiternum“⁴⁾ Mergebantur vero plus quam bis milia hominum et magna pecudis copia. Quum vero duraret plenitudo (aquae) ad murum, hic subito discissus est et concidit et aquis obrutus est; et (aqua) devastavit etiam urbem et omnia proluvit, quae aquarum inundatio prostraverat: cadavera hominum

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

H. 2226.

2227.

Ch. P. 497 14. *ἔτελείτησε Σεβήρος εἰς τὸ βαρβαρικόν.*

H. 2227.

2228. (Asc.)

A. 2225. (Asc.)

2231. (Al.)

A. 2227.

H. 2228. (Al.)

(cfr. Chronicon Edessenum ad a. DXIII Graecorum (= 202) apud Asseman. B. O. I pg. 390 sq. de anno cfr. eundem Assemanum l. c. N. 2. Ceterum Dionysius nonnulla habet quae in Chronico desunt.)

p. 363.

1) ܡܫܥܘܬܐ.

2) sc. contra Montanum eiusque assecclas.

3) ܕܝܙܢ.

4) cf. Ps. 49, 12.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	et bestiarum et ligna et ornamenta magna et vasa pretiosa et omnia quae in plateis et tabernis (urbis) erant. Devastavit enim etiam abscondita et aedificia et agros et omnia bona, quae in iis erant, in valle Edessae et Harani. Et videbantur lecti strati procedentes in medio illius (vallis) et interdum etiam possessores eorum in illis.)			
	⟨Anno MMCCXXXIII erat bellum grave ac vehemens et sanguine hominum inebriata est terra Edessena usque ad Haran. Et hoc bello Antoninus rex Romanorum occisus est;⟩ et post eum regnavit Macrinus unum annum, qui et ipse ab Heraclio interfectus est. Et regnavit post eum Antoninus Eligabal. ⟨Tunc etiam regnum Edessenum desiit, cuius imperii* spatium erat trecentorum quinquaginta trium annorum. Et subacti sunt sub Romanorum ditionem ab hoc tempore et porro.⟩	II. 2233.		⟨Sync. 672, 11. ὁ δ' αὐτὸς (Καράκαλλος) Ἀραβαὶνι τῷ Περσῶν βασιλεῖ πολεμεῖν δοκιμάσας ἀναιρεῖται δόλω πρὸς Καρίας (γρ. Κάροαις) καὶ Ἐδέσση. πόλεις δ' αὐταὶ τῆς Ὀσσορηῆς.⟩
	Anno MMCCXXXIV erat episcopus ecclesiae Antiochenae Philetus, in ecclesia vero Romana Callistus.	II. 2234.	2233.	Sync. 676, 3. Ἀντιοχείας ἐπ. ι' Φίλητος ἢ Φίλιππος ἔτη η'.
	Anno MMCCXXXVI in Palaestina Nicopolis urbs condita est, quae olim Emmaus appellabatur.	II. 2236.
A. 2235.	2239.	Sync. 674, 9. Ῥωμαίων (ις') ἐπ. Κάλιστος ἔτη η'.
	Anno MMCCXXXVIII Antoninus in foro Romano interfectus est et post eum regnum obtinuit Alexander, filius eius de Mammaea, per XIII annos. Hic primus Christianus inter Romanorum reges videbatur; et Mammaeam quoque matrem Alexandri dicunt non ex mulieribus (huius) mundi fuisse, sed mulierem quae Deum magis quam ille timebat, ita ut multae historiae sint de eius praeclare actis.	II. 2237.	2237.	Chr. P. 499, 5. Παλαιστίνης Νικόπολις ἢ πρότερον Ἐμμαοῦς ἐκτίσθη πόλις.
	Anno MMCCXL erat Urbanus episcopus ecclesiae Romanae (ministrans per) IX annos et in ecclesia Antiochena existit Sabnus ¹⁾ ; Origenes Alexandriae floruit.	II. 2238.	2239.	
	Anno MMCCXL erat Urbanus episcopus ecclesiae Romanae (ministrans per) IX annos et in ecclesia Antiochena existit Sabnus ¹⁾ ; Origenes Alexandriae floruit.	AR. 2240.
II. 2241.	2236.	Sync. 676, 2. Ῥώμης (ις') ἐπ. Οὐρβανὺς ἔτη ξ'.
		II. 2245.	2245.	Sync. 676, 4. Ἀντιοχείας ια' ἐπ. Ζέβεννος ἔτη ε'.
		II. 2246.
A. 2245.	2247.	cf. Syncelli ineptias pg. 670, 2.

1) ܫܒܢܘܫ.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arn.	Eusebius
	Anno MMCCXLVI Heraclius episcopus ecclesiae Alexandrinae factus est (et administravit) XIX annos; (eodemque tempore Alexandriae erat tumultus magnus,) et Origenes inde discessit et in (urbe) Caesarea Palaestinae domicilium habuit. Eodem anno Romanae ecclesiae Pontianus episcopus erat (et ministravit per) V annos.	A. 2246.
H. 2247.	2250.	Syne. 680, 18. Ἀλεξανδροείας ἐπ. <ιγ'> Ἰρακλῆς ἔτη ις'.
	Anno* MMCCCLI Alexander Moguntiaci interfectus est et regnavit Maximinus tres annos. Hic movit gravem persecutionem contra ecclesiae duces, et dimovit deiecit dispulit eos a sedibus suis, et multi in hac persecutione martyris mortem passi sunt. Et ob hanc rem dens velocem iram misit et eum ex hac vita eripuit, quum occideretur Aquileiae. Et regnavit post eum Gordianus sex annos.	A. 2248.
H. 2249.	2252.	Syne. 681, 1. Ὁριγένης <ὁ ματαιόφρων> ἀπὸ Ἀλεξάνδρου εἰς Καισάρειαν Παλαιστίνης μετέστη.
p. 165.	Anno* MMCCCLV Alexander Moguntiaci interfectus est et regnavit Maximinus tres annos. Hic movit gravem persecutionem contra ecclesiae duces, et dimovit deiecit dispulit eos a sedibus suis, et multi in hac persecutione martyris mortem passi sunt. Et ob hanc rem dens velocem iram misit et eum ex hac vita eripuit, quum occideretur Aquileiae. Et regnavit post eum Gordianus sex annos.	A. 2248.
H. 2250.	2246.	Syne. 680, 14. Ῥώμης ἐπ. ις' Ποντιανὸς ἔτη γ'.
	Anno MMCCCLV Alexander Moguntiaci interfectus est et regnavit Maximinus tres annos. Hic movit gravem persecutionem contra ecclesiae duces, et dimovit deiecit dispulit eos a sedibus suis, et multi in hac persecutione martyris mortem passi sunt. Et ob hanc rem dens velocem iram misit et eum ex hac vita eripuit, quum occideretur Aquileiae. Et regnavit post eum Gordianus sex annos.	A. 2249.
H. 2251.	2252.	Syne. 675, 20. Καὶ Ἀλέξανδρος . . . ἀναιρεῖται . . . ἐν Μογοντιακῷ στρατιωτικῇ ἐπαναστάσει.
	Anno MMCCCLV Alexander Moguntiaci interfectus est et regnavit Maximinus tres annos. Hic movit gravem persecutionem contra ecclesiae duces, et dimovit deiecit dispulit eos a sedibus suis, et multi in hac persecutione martyris mortem passi sunt. Et ob hanc rem dens velocem iram misit et eum ex hac vita eripuit, quum occideretur Aquileiae. Et regnavit post eum Gordianus sex annos.	II. 2253.	2254.	Syne. 680, 4. Μαξιμῖνος κατὰ Χριστιανῶν διωγμὸν ἐκίνησεν.
	Anno MMCCCLV Alexander Moguntiaci interfectus est et regnavit Maximinus tres annos. Hic movit gravem persecutionem contra ecclesiae duces, et dimovit deiecit dispulit eos a sedibus suis, et multi in hac persecutione martyris mortem passi sunt. Et ob hanc rem dens velocem iram misit et eum ex hac vita eripuit, quum occideretur Aquileiae. Et regnavit post eum Gordianus sex annos.	H. 2254.	2255.	Syne. 680, 7. Οὗτος ἀνηρέθη κακῶς ὑπὸ τῶν στρατευμάτων ἐν Ἀκυλῆια.
	Anno MMCCCLV Alexander Moguntiaci interfectus est et regnavit Maximinus tres annos. Hic movit gravem persecutionem contra ecclesiae duces, et dimovit deiecit dispulit eos a sedibus suis, et multi in hac persecutione martyris mortem passi sunt. Et ob hanc rem dens velocem iram misit et eum ex hac vita eripuit, quum occideretur Aquileiae. Et regnavit post eum Gordianus sex annos.	H. 2255.	2256.	Syne. 680, 13. Ῥώμης ἐπ. <ιη'> Ἀντέρωσ μῆνα ἕνα.
Syne. 681, 12. Ῥώμης ἐπ. <κ'> Φλαβιανὸς μάρτυς ἔτη ιγ'.
	Anno MMCCCLV Alexander Moguntiaci interfectus est et regnavit Maximinus tres annos. Hic movit gravem persecutionem contra ecclesiae duces, et dimovit deiecit dispulit eos a sedibus suis, et multi in hac persecutione martyris mortem passi sunt. Et ob hanc rem dens velocem iram misit et eum ex hac vita eripuit, quum occideretur Aquileiae. Et regnavit post eum Gordianus sex annos.			<Euseb. H. E. VI, 29, 2. Ἐξ ἄγροῦ φασὶ τὸν Φαβιανὸν μετὰ τὴν Ἀντέρωτος τελευτὴν ἅμ' ἑτέροις συνελθόντα ἐπιχωριάζειν τῇ Ῥώμῃ, ἔνθα παραδοξότατα πρὸς τῆς θείας καὶ οὐρανοῦ χάριτος ἐπὶ τὸν κλῆρον παρεληλυθέναι. 3. τῶν γὰρ ἀδελφῶν ¹⁾ ὑπάντων χειροτονίας ἕνεκεν τῆς τοῦ μέλλοντος διαδέξασθαι τὴν ἐπισκοπὴν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας συγκεροτημένων, πλείστων τε ἐπιφανῶν καὶ ἐνδοξῶν ἀνδρῶν τοῖς πολλοῖς ἐν ὑπονοίᾳ ὑπαρχόντων, ὁ Φαβιανὸς παρὼν οὐδενὸς μὲν ἀνθρώπων εἰς διάνοιαν ἤει, ὅμως δ' οὖν ἀθρόως ἐκ μετεώρου περιστερὰν καταπιᾶσαν ἐπικαθεσθῆναι τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ μνημονεύουσι . . . 4. ἔφ' ὃ τὸν πάντα λαὸν ὡσπερ ὑφ' ἑνὸς πνεύματος θείου κινηθέντα ὁμόσε προθυμία πάσῃ καὶ μιᾷ ψυχῇ ἄξιον ἐπιβοῆσαι, καὶ ἀμελ-

1) sc. ad episcopatum ecclesiae.

1) Auctor Syrius falso monachos tunc fuisse fingit.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
p. 166.	eius requievit ac repente* populus clamavit quasi una voce, illum esse dignum (episcopatu) habendum; deinde eum extulerunt et considere iusserunt in throno episcopatus.			λήτως ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς ἐπισκοπῆς λαβόντας αὐτὸν ἐπιθεῖναι.
	Anno MMCCCLX Gordianus ad Eufra-	H. 2260.	2261.	
	ten interfectus est et regnavit post eum Philippus septem annos. Regno Philippi millennium completum est et agon millennii celebratus est et ferae bestiae interfectae sunt et ludi in campo Martio per tres dies et tres noctes (acti) sunt. <De hoc (rege) vero sermo erat: eum fuisse Christianum. Atque altero die festi voluit apud preces se populo immiscere; et quum Fabianus episcopus ei hoc non concederet, ut (fidem) profiteretur et animam suam illis adnumeraret, qui propter peccata sua poenitentiam agebant, dicens se eum non admissurum esse, nisi propter multa flagitia ¹⁾ id fecisset, quod ei imperatum esset et ea recusavisset ex toto pectore, sicut ei praeceptum esset: ostendit opere mentem sinceram, quae timore dei regebatur; itaque postea eum in ecclesiam denuo recepit.>			<Euseb. H. E. VI, 34. τοῦτον κατέχει λόγος Χριστιανὸν ὄντα ἐν ἡμέρᾳ τῆς ἰσιότητος τοῦ πάσχα παννυχίδος τῶν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας εὐχῶν τῶ πλήθει μετασχεῖν ἐθελῆσαι, οὐ πρότερον δὲ ὑπὸ τοῦ τηνικάδε προεστῶτος ἐπιτραπῆναι εἰσβαλεῖν ἢ ἐξομολογήσασθαι, καὶ τοῖς ἐν παραπτώμασιν ἐξεταζομένοις μετανοίας τε χώραν ἰσχυροσιν ἑαυτὸν καταλέξει· ἄλλως γὰρ μὴ ἂν ποτε πρὸς αὐτοῦ, μὴ οὐχὶ τοῦτο ποιήσαντα, διὰ πολλὰς τῶν κατ' αὐτὸν αἰτίας παραδεχθῆναι. καὶ πειθαρχῆσαι γε προθύμως λέγεται, τὸ γνήσιον καὶ εὐλαβῆς τῆς περὶ τὸ θεῖον φόβον διαθέσεως ἔργοις ἐπιδειγμένον.>
Sync. 684, 1. Ἀλεξανδρείας <ιδ'> ἐπ. Διονύσιος ἔτη ιζ'.
	Anno MMCCCLXIV Dionysius episcopus Alexandriae erat (et ministravit) per XVII annos.	A. 2264.
H. 2265.	2265.	
	Anno MMCCCLXVII rex Philippus, qui crediderat ²⁾ , cum filiis suis interfectus est et regnavit Decius unum annum et tres menses. <Hic Decius quidem* illum credentem et [deum timentem Philippum] et filios eius interfecit propter inimicitiam quae erat ei, quia sanctus ille imminuit et extirpavit adorationem idolorum. Per inimicitiam, quae in eo erat, inflammata est ira eius etiam in nos et movit persecutionem contra pastores sanctos ecclesiae et contra omnes homines qui in illa erant; et evertit diruit dissipavit ecclesias	H. 2267.	2268.	<cf. Euseb. H. E. VI, 39.>

1) μᾶ. 2) i. e. qui Christianam fidem professus erat.

Dionysius

et templa et effudit sanguinem filii sui. Hac enim persecutione (ille) mortem martyrismis passus est. (Item) Fabianus episcopus Romae et Alexander episcopus Hierosolymae et Dionysius (episcopus) Alexandriae, et Origenes multa tulit; presbyteri vero et anachoretæ et fideles homines seculares¹⁾, qui ad fidem transierunt, mortem martyrismis hoc anno obierunt. Et exiit e loco suo permotus igni irae suae, quam in illos iniecerat, ut omnes regiones pervaderet et omnes fideles persequeretur. > <Pervenit etiam Ephesum in urbem, in qua maiora quam in omnibus locis aliis mala peregit, de quibus rebus ego nunc sermonem meum finiam et paullo latius de malis, quae in hac urbe Epheso peracta sunt, disseram. > —

Sequitur historia martyrii Ephesini inde a p. 167 lin. 17 usque ad p. 178 lin. 15.

Anno MMCLXIX erat sanctus Cornelius episcopus Romanus (et ministravit) duo annos. Et post eum erat sanctus Lucius (episcopus per) octo menses et post eum Stephanus tres annos. <Hoc tempore fluvius, qui Alexandriam magnam praeterfluit, in sanguinem conversus est et paullo post aruit et solum eius exsiccatum est. Et quum id per multos dies factum esset, homines coeperunt* affligi miseria deficientis aquae. Tunc deus misericordia commotus (fluvium) redire fecit sicut mos eius prior erat.²⁾>

Anno MMCLXX Novatus ecclesiam discidit <et Donatus haeresin movit>. <Ille vero Novatus dixit: quemlibet, qui se aliquo modo compotem fecisset adorationis idolorum vel sacrificiorum, quae Decius in persecutione instituit, ab ecclesia non (rursus) recipi posse, quippe quasi mortuus sit secundum apostoli enuntiatum, quo dixit: si quis peccat, qui accepit baptismum, peccatum eius mor-

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

H. 2269.

2264.

Sync. 705, 4. Ρωμαίων <κβ'> ἐπ. Κορνήλιος ἔτη γ'.

H. 2270.

2268.

Sync. 705, 5. 'Ρωμαίων <κγ'> ἐπ. Λουκιος ἔτη β'.

Sync. 714, 10. 'Ρωμαίων <κδ'> ἐπ. Στέφανος ἔτη β'.

H. 2269.

2270.

Sync. 705, 6. Ναυᾶτος αἰρεσιάρχης πρεσβύτερος 'Ρώμης ἐγνωρίζετο.

<cf. Euseb. H. E. VI, 43. et Polluc. p. 238.>

p. 179.

1) ܡܢܗܘܢ ܒܢܝ ܗܘܢܝ ܡܘܢܕܝ. 2) i. e. fluvius intra ripas consuetas recessit.

Dionysius

tale est, non iam adest sacrificium, quod pro peccato eius offeratur.¹⁾ Et propter hanc rem synodus Romae congregata est sexaginta episcoporum et excommunicaverunt illum et ex ecclesia eiecerunt eum, quia nolebat id quod statuerat omittere.) Hoc tempore quoque erat pestilentia, quae totam terram grassabatur, et praecipue Alexandriae et in Aegypto (invaluit); atque (erat ita vehemens et gravis, ut homines se ab eo retinerent, ut se invicem sepelirent. Praecipue vero (morbus) invaluit in paganos, prae omnibus aliis hominibus, quia si quis ex illis morbo affectus erat, propinqui eius eum relinquebant et fugiebant; et moriebantur neque aderat [aliquis], qui asportaret et sepeliret quemque ex illis, ita ut domus et plateae et viae et porticus illis referta essent; et foetebant et putrescebant neque aderat, qui eos sepeliret. Christiani vero prout* poterant illorum (cadavera) asportaverunt et sepeliverunt, quippe qui essent misericordiae erga homines studiosissimi; (itaque) prout poterant illorum (cadavera) sepeliebant. Dabant aurum²⁾ et fodiebant magnas foveas et coacervabant illa in iis. Id vero magnopere Christianos in oculis paganorum gratos reddidit, quia hi secundum legem suam mortuis non appropinquabant.)

(Hoc tempore synodus in urbe Laodicea congregata est;) eodemque anno thronum Antiochiae sanctus Demetrius occupavit.

Anno MMCCLXXI interfecti sunt Gallus et Volusianus in foro Flamini. Et reges facti sunt Valerianus et Gallienus (et regnaverunt) per annos quindecim.

Anno MMCCLXXII Valerianus persecutionem contra ecclesiam movit; eodemque anno Shapur rex Persarum contra Syriam profectus est eamque vastavit et diripuit. (Et Valerianus descendit

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

H. 2269.

H. 2269.

H. 2270.

A. 2273.

H. 2274.

H. 2275.

2272.

2271.

2273.

Sync. 714, 13. Ἀντιοχείας ἰδ' ἐπ. Δημητριανὸς ἔτη ἰδ'.

Sync. 706, 2. ἐσφάγησάν <τε προδοθέντες ὑπὸ τῆς ἰδίας δυνάμεως> ἐν ἀγορᾷ Φλαμενίου.

p. 180.

1) cf. Hebr. 10, 26. 2) sc. fossoribus.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arw.	Eusebius
	contra eum, ut bellum gereret, cum magno exercitu. Et quum inter se concurrerent et proelio contenderent, Valerianus victus est et totus illius exercitus trucidatus est et ipse captus est. Et abduxerunt illum in Persiam atque ibidem servi loco habebatur usque ad mortem suam. Persae etiam Cappadociam depopulati sunt et everterunt, ut amplius non (ab incolis) habitaretur et etiam insulas occidentales vastaverunt et Ciliciam et Antiochiam destruxerunt.) Et ab eo tempore, quo Valerianus in captivitatem abductus erat, Gallienus Christianos non turbavit.			
p. 181.	Anno MMCLXXIII¹⁾ episcopus Antiochiae* sanctus Cyrillus²⁾ et Romae Eutychianus³⁾ per VIII menses et post eum Gaius⁴⁾ per XV annos. Alexandriae exstitit sanctus Theonas⁵⁾ per XVIII annos. Hoc tempore subversiones turbulentae Manichaeorum in mundum intrabant. <Hic vero Mani gente arabica et barbara erat et in terram Aegypti intravit et (ibi) doctrinam suam propagavit, et corrupit (homines) sectae suae daemoniacae per verbum stultum, quod prodiit ex animo suo et (ad illos) [transiit,] et (ita) animum suum illis dedit qui sibi similes erant. Et studuit similitudinem domini nostri in animo suo ostendere et pronuntiavit de se, se esse spiritum paraclatum. Et amentia sua elatus est et elegit sibi duodecim discipulos exemplo Christi.>	H. 2276.	2274.	
	Anno MMCLXXVI⁶⁾ episcopus Antiochiae Samosatensis⁶⁾ episcopus Antiochiae.	H. 2277.	2278.	Sync. 723, 5. τῷ δ' ἔτει Πρόβου ἢ τῶν μανέντων Μανιχαίων πανώλεθρος πανώλεια τῷ τῶν ἀνθρώπων παρεσίχθη βίω.
	Anno MMCLXXX⁶⁾ episcopus Alexandriae episcopus Maximus per IX annos, et in ecclesia Romana erat sanctus Dionysius,	A. 2280.
H. 2281.	2282.	<Euseb. H. E. VII, 31, βάρβαρος δῆτα τὸν βίον αὐτῷ λόγῳ καὶ τρόπῳ, τὴν τε φύσιν δαιμονικός τις ὦν καὶ μανιώδης, ἀκόλουθα τοῦτοις ἐργειῶν, Χριστὸν αὐτὸν μορφαίεσθαι ἐπειρᾶτο, τότε μὲν τὸν παράκλητον, καὶ αὐτὸ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτὸς ἑαυτὸν ἀνακηρύττων, καὶ τυφούμενός γε ἐπὶ τῇ μανίᾳ, τότε δέ, οἷα Χριστὸς, μαθητὰς δώδεκα κοινωνοῦς τῆς καινοτομίας αἰρούμενος.>
	Hierosolymae erat Hymenaeus.	A. 2281.
H. 2282.	2279.	Sync. 714, 14. Ἀντιοχείας ἰε' ἐπ. Παῦλος ὁ Σαμοσατεὺς ἔτη η'.
	<Anno MMCLXXII synodus Cartha-	A. 2282.
H. 2283.	2282.	Sync. 714, 19. Ἀλεξανδρείας <ιε'> ἐπ. Μάξιμος ἔτη η'.
				Sync. 714, 12. Ρώμης <κς'> ἐπ. Διονύσιος ἔτη η'.
				Sync. 725, 16. Ἱεροσολύμων <λη'> ἐπ. Ὑμέναιος ἔτη ιβ'.

1) Rectius eosdem episcopos recenset Dionysius a. 2208 pg. 1883. (G.)
5) γαίολ. 6) ἡμεῖς ἡμεῖς.

2) γαίολ. 3) γαίολ. 4) γαίολ.

	Dionysius	a. Hieron.	a. vers. Arm.	Eusebius
	giniensis in Africa congregata est diebus venerandi et sancti Cypriani Carthaginiensis et domini Stephani Romani et Demetrii Antiocheni et Dionysii Alexandrini.)			
p. 182.	Anno MMCLXXXIV Paulus Samosatenus* denegavit veram doctrinam et haeresin Artemonis instauravit et contra eum synodus Antiochena congregata est; et illa eum excommunicavit et deiecit, quia noluit se avertere ab illo, quod statuerat; et loco eius erat Dominus episcopus Antiochiae. (Hoc tempore nova Antiochia ab imperatore Storonio ¹) condita est, qui etiam rex postremo fuit et Apameae interfectus est.)	H. 2283.
BPRS. 2284. | 2283. | Sync. 714, 15. οὗτος (sc. Παῦλος) ἐξώσθη θεία ψήφῳ καὶ κρίσει πατέρων ἁγίων τὴν Ἀρτέμωνος ἀνανεωσάμενος αἵρεσιν.

(cfr. Polluc. pg. 240. Παῦλος ὁ Σαμοσατεὺς τὴν Ἀρτέμωνος αἵρεσιν ἀνανεώσατο . . . καθ' ὃν σύνοδος ἐπισκόπων συνήλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ . . . οἵτινες τὸν ἄθεον ἐξετίσαντες καὶ βλάσφημον ἐδρηκότες καθείλον.)
Sync. 714, 17. Ἀντιοχείας 15' ἐπ. Δουμνίνο; ἐτη γ'. |
| | Anno MMCLXXX Galienus Mediolani interfectus est. Et regnavit post eum Claudius per unum annum et decem menses. (Floruerunt vero hoc tempore pastores ecclesiae: sanctus Cyprianus Carthaginiensis, Stephanus Romanus, Firmianus Caesarensis, Gregorius et Athenodorus ²), fratres, episcopi Ponti, et Helenus Tarsi, Nacuma ³) Iconii et Humanus Hierosolymae et Maximus Alexandriae et Theotecnus ⁴) Palaestinae et Maximus Bostrae. ⁵) | H. 2285. | 2286. | (Euseb. H. E. VII, 28, 1. Τούτων οὐ μάλιστα διέπρεπον Φιριλλιανὸς μὲν τῆς Καππαδόκων Καισαρείας ἐπίσκοπος ἦν, Γρηγόριος δὲ καὶ Ἀθηνόδωρος ἀδελφοί, τῶν κατὰ Πόντον παροικιῶν ποιμένες, καὶ ἐπὶ τούτοις Ἐλενος τῆς ἐν Ταρσῶ παροικίας, καὶ Νικομαῖς τῆς ἐν Ἰκονίῳ οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας Ὑμέναιος, τῆς τε ὁμοῦρον ταύτης Καισαρείας Θεότεκνος, Μάξιμος ἔτι πρὸς τούτοις τῶν κατὰ Βόστραν δὲ καὶ οὗτος ἀδελφῶν διαπρεπῶς ἤγετο.) |
| | Eusebius Laodiceae et Anatolius Laodiceae, laudatus ob doctrinam philosophicam, floruit. | F. 2289.
H. 2290.
H. 2295. (Ana.)
F. 2296. | 2292. | Sync. 723, 3. Ἀνατόλιος ὁ Λαοδικείας ἐπίσκοπος φιλοσόφοις μαθήμασι διαπρέπων ἐγνωρίζετο. |
| | Anno MMCLXXXVII mortuus est Claudius et Aurelianus regnavit quinque annos et sex menses. Et hoc tempore sanctus Timotheus episcopus ecclesiae Antiochenae erat. | H. 2287. | 2288. | |
| | Anno MMCCXCI Aurelianus, quum sese pararet, ut contra nos persecutionem moveret*, fulmen e coelo cohibuit, | H. 2288.

A. 2291.
H. 2292. | 2292. | (Euseb. H. E. VII, 32, 2. κατὰ τούσδε τῆς Ἀντιοχείων ἐπίσκοπῆς μετὰ Δόμνον ἠγήσατο Τίμαιος.)
Sync. 722. 12. τῶ 5' αὐτοῦ ἔτει Ἀύρηλιανὸς μίλλων διωγμὸν κινεῖν κατὰ Χριστιανῶν θείῳ κεραυνῷ διακαλύπεται. |

1) سوريان. 2) قريون. 3) كوما. 4) قوما. 5) كوما.

Dionysius

cuius repentino ictu interfectus est. Et regnavit Tacitus sex menses et in Ponto occisus est; et regnavit Plurianus¹⁾ tres menses et interfectus est Tarsi et regnavit Probus VI annos et IV menses.

Anno MMCCXCII Felix episcopus ecclesiae Romanae erat (et) per V annos (ministravit).

Anno MMCCXCVIII sanctus Cyrillus episcopus Antiochiae erat et in ecclesia Romana exstitit Eutyechianus²⁾ (et) per octo menses (ministravit); et post eum Gaius per XV annos; in ecclesia Alexandriae exstitit sanctus Theonus (et ministravit) per XIX annos.

Anno MMCCXCIX Probus Sirmii occisus est et regnavit Carus cum filiis suis Carino et Numeriano II annos. Carus mortuus est in Mesopotomia et Numerianus ab eo in Thracia interfectus erat et Carinus pariter interfectus est in proelio (quo) cum Cornace (contendit). Et regnavit post illos Diocletianus XX

annos. Et anno tertio regni sui Maximinum Heraclium regni consortem fecit.

Anno MMCCCX regnum in regione Orontis(?)³⁾ obtinuit Constantius pater Constantini magni (et regnavit) XII annos.

Anno MMCCCXIII Marcellinus episcopus ecclesiae Romanae erat; eodemque anno terra Aegypti defecit et venit magnus exercitus Romanorum et circumdedit urbem⁴⁾ eamque fame cruciavit. <Sed quaedam pars exercitum Romanorum iuivit et cum illis erat Eusebius, qui non in urbe inclusus erat, sed apud ducem exercitus Romani liberam loquendi facultatem acquisivit et nomen illustris viri sibi paravit; Anatolius vero episcopus urbis vidit populum urbis fame perentem et Eusebio hoc indicavit. Eusebius vero petiit a duce exercitus Romanorum, ut illis qui apud ipsum erant discedere

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

H. 2294.

2289.

Syn. 724, 1. 'Ρωμαίων <κξ'> ἐπ. Φήλιξ ἔτη ε'.

H. 2297.

Syn. 722, 6. 'Αντιοχείας <ιξ'> ἐπ. Κύριλλος ἔτη ιε'.

H. 2298.

2296.

Syn. 724, 2. τῆς 'Ρωμαίων ἐκκλησίας μετὰ Φήλικα γέγονεν Εὐτυχιανὸς μῆνας η', μεθ' ὃν Γάιος <κθ'> ἐπ. ἔτη ιε'.

H. 2299.

2302.

Syn. 724, 7. 'Αλεξανδρείας <ις'> ἐπ. Θεωνὰς ἔτη ιη'.

H. 2299.

2301.

Syn. 723, 9. Πρόβος ἐσφάγη ἐν Σιρμείῳ.

H. 2303.

F. 2304.

H. 2306.

2310.

H. 2313.

H. 2314.

2312.

<Eus. II. E. VII, 32, 8. θατέρου μέρους τῆς πόλεως τῷ 'Ρωμαϊκῷ συμμαχοῦντος στρατῶ ταύτητε τυγχάνοντος ἀπολιορκήτου τὸν Εὐσέβιον (ἔτι γὰρ εἶναι τότε αὐτόθι πρὸ τῆς ἐπὶ Συρίαν μεταναστίασεως) ἐν τοῖς ἀπολιορκήτοις ὄντα, μέγα τε κλέος καὶ διαβόητον ὄνομα μέχρι καὶ τοῦ 'Ρωμαίων στρατηλάτου κεκτημένον, περὶ τῶν λιμῶ διαφθειρομένων κατὰ τὴν πολιορκίαν πέμψας ὁ 'Ανατόλιος

1) ܩܘܪܝܢܘܣ. 2) ܩܘܪܝܢܘܣ. 3) ܩܪܝܢܘܣ. Tullberg add. p. 37 legendum censet ܩܪܝܢܘܣ Britannia. 4) i. e. Alexandriam cf. lin. 17 T. S.

Dionysius

permitteret et quum haec ab illo impetrasset [Anatolio] haec omnia indicavit. Et Anatolius populo urbis persuasit nec statuit. Tum dixit illis: hac in re certe non resistetis mihi, ut senes et anus et pueros et saucios ex urbe exire patiamini, ut cibus inveniatur illis qui remanent. Tunc vero vestitu muliebri viros amicerunt, qui noctu exierunt. Hoc modo paullatim servavit unumquemque, qui mortem effugere voluit. Postremo vero Alexandrini a Romanis devicti sunt et ii, qui erant autores defectionis, occisi sunt.

Anno MMCCCXVI Zebedaeus¹⁾ erat episcopus Hierosolymae (et ministravit) per III annos* et post eum erat (episcopus) Hermon et in ecclesia Antiochena erat Tyramus²⁾ et Alexandriae Petrus, qui gloriose post illos mortem martyris obiit IX persecutionis anno.

Anno MMCCCXVII Veturius dux exercitus Christianos, qui in militia erant, paululum persecutus est et hinc persecutio in omnes fideles invaluit.

Anno MMCCCXIX erat vehemens (terrae) motus et Tyri et Sidone magna (urbis) pars concidit et cum illa multi perierunt.

Anno MMCCCXX erat ecclesiarum extirpatio.

Anno XIX huius regni mense Adar in die festo azymorum Diocletianus edictum promulgavit, quod omnibus regionibus divulgatum est; et in illo praecepit, ut aedificia ecclesiarum usque ad terram destruerentur et scripta igni comburerentur, ut ii qui in honoribus essent ignominia afficerentur et ii qui in servitute essent liberarentur; si perseverarent nec desciscerent³⁾, libertate sua

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

ἐκδιδάσκει θ. . . ὁ δὲ αὐτίκα τὴν ἐπαγγελίαν δεξάμενος, βουλὴν τῶν Ἀλεξανδρέων συναγαγὼν, τὰ μὲν πρῶτα πάντας ἡξίου φιλικὴν δοῦναι Ῥωμαίοις δεξιάν, ὡς δ' ἀγοραῖοντας ἐπὶ τῷ λόγῳ συνείδεν, ἀλλ' οὐ τοῦτω γε, φησὶν, ἀντιλέξειν ποθ' ἴμας οἶομαι, εἰ τοὺς περιττοὺς καὶ ἡμῖν αὐτοῖς οὐδαμῆ χρησίμους, γραῖδας καὶ νήπια καὶ πρεσβύτας, ἐκδοῦναι πυλῶν ἕξω βαδίζειν ὅποι καὶ βούλοιντο συμβουλευσάμει
11. τῇ δὲ τούτων προφάσει καὶ μυρίουσ ἄλλους λεληθότως γυναικείαν στολὴν ἀμπισχομένους, νύκτωρ τε τῇ ἐκείνου φροντίδι τῶν πυλῶν ἐξίοντας καὶ ἐπὶ τὴν Ῥωμαίων στρατιῶν ὀρμῶντας (διεσώσατο).>

p. 185.

F. 2315.

2317.

II. 2316.

II. 2319.

2319.

II. 2319.

II. 2320.

II. 2317.

2317.

II. 2320.

II. 2320.

<Euseb. H. E. VIII, 2, 4. Ἔτος τοῦτο ἦν ἰθ' τῆς Διοκλητιανοῦ βασιλείας, Δύστρος μὴν (λέγοιτο δ' ἐν οὗτος Μάρτιος κατὰ Ῥωμαίους) ἐν ᾧ τῆς τοῦ σωτηρίου πάθους ἐορτῆς ἐπελανούσης ἤπλωτο πανταχόσε βασιλικὰ γράμματα, τὰς μὲν ἐκκλησίας εἰς ἔδαφος φέρειν, τὰς δὲ γραφὰς ἀφανεῖς πυρὶ γενέσθαι προστάττοντα, καὶ τοὺς μὲν τιμῆς ἐπιλημμένους ἀτίμους, τοὺς δὲ ἐν οἰκεί-

1) ܕܝܘܢܝܫܘܫ. 2) ܕܝܘܪܝܡܘܢ. 3) sc. a fide Christiana.

Dionysius

privarentur; et principes illi, qui quovis loco ecclesiae caput essent, in vincula conjicerentur et deinde ut sacra ferrent cogerentur. Ab illis vero pastoribus (nonnulli) timore (commoti) desperaverunt, in nonnullos vero ab illis (Diocletianus) variis tormentis irruit. Erant qui verberibus, qui pectine ferreo, qui tegano (vexabantur), qui bestiis feris proiciebantur, qui in alto maris mergebantur, qui glacie et frigore martyrii coronam assequabantur. Nicomediae vero martyris mortem passi sunt Dorotheus et Petrus et Gorgonius cum* multis aliis, qui erant e domo regis et cum multis aliis, qui numerum excedunt, qui glacie interficiebantur in foris et in quovis loco¹⁾. Martyrium subiit vero Antimus episcopus Nicomediae et Lucianus Tyrannio²⁾ episcopus Tyri, Silvanus³⁾ episcopus Emesae, Zenobius episcopus Sidonis, Salonus episcopus Gazae cum triginta novem aliis, quorum capita praecisa sunt, ut igni comburerentur: Pamphilus episcopus Caesareae, Petrus episcopus Alexandriae cum aliis. Faustus, Dius, Ammonius, Phileas⁴⁾, Hesychius⁵⁾, Theodorus episcopi ecclesiae Aegyptiacae cum viris illustribus. In lacu Augusteo quadraginta viri simul martyrii coronam adepti sunt. Hi vero capita et illustres et optimates provinciae erant et in glaciem lacus proiciebantur per totam noctem; et postquam mortui sunt igni eos combussit. Sanctum vero Sergium⁶⁾ et Bacchum⁷⁾ currere iussit dux in acutos ferreos palos. Et quum omnibus tormentis eos affecisset, praecidit capita eorum lapide acuto.⁸⁾

Anno MMCCCXXI Diocletianus et Maximinus regnum recusaverunt: et loco illorum Maximinum et Severum reges creaverunt. <Consuetudo quaedam erat regum Romanorum, cuius causa aliquando fuit timor inimicorum, sive haec fuit

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

ταίς, εἰ ἐπιμένοιεν τῇ τοῦ Χριστιανισμοῦ προθέσει, ἐλευθερίας στερεῖσθαι προαγορεύοντα ἦ μετ' οὐ πολὺ δὲ προσετάτετο τοὺς τῶν ἐκκλησιῶν προέδρους πάντας τοὺς κατὰ πάντα τόπον πρῶτα μὲν δεσμοῖς παραδίδοσθαι, εἰθ' ὕστερον πάσῃ μηχανῇ θύειν ἐξαναγκάζεσθαι. Sequentia in epitomen redacta reddunt verba Euseb. H. E. VIII, 3, 6, 13.)

p. 186.

1) حلاله. 2) تيرانيو. 3) سيلفانوس. 4) فيلاس. 5) هسكيوس. 6) سيرجيوس. 7) باخوس. 8) حرقه.

Dionysius

p. 137.

causa, quod alter* imperio se abdicare coactus est et caput suum abrasit et domum abiit, quamvis nondum (ei) adductus esset finis administrationis imperii ab hoc tempore et ultra: atque etiam secundum legem (ita fiebat), si quis animam suam servabat, cui (regnandi munus) quavis ratione molestum erat. Hi igitur ita egerunt et reliquerunt coronam regni sui.)

Anno MMCCCXXII Constantinus magno cum honore e mundo decessit, et regnavit post eum filius eius Constantinus per annos XXXI et X menses.

(Nunc mihi in animo est, paullulum sermonem meum interrompere et ostendere, (quomodo) deus per fideles suos admirabilia fecerit et satanas mala per suos cultores protulerit. Hic quidem Constantius senex cum Helena uxore sua fideles erant et deum timentes, quorum in regno per totum tempus nemo persecutionem movit, sed erga omnes illi quiete et benevolenter egerunt. Tum honorabilis Constantius vitam finivit et e mundo hoc decessit ab omnibus propter benevolentiam suam laudatus. Constantinus vero filius eius non ad fidem patris sui elatus est, sed omni tempore persecutorem fidei Christianae se praebuit; adeo, quum morbus aliquis malus corpus eius attigisset, non adactus est, ut a malo persecutionis suae desisteret, ita ut studio suo adorationis idolorum Saulo persecutori similis fieret. Ita vero coacervavit* minas et caedes contra omnes Christianos. Quum vero includeret eos et interficeret et cruci affigeret et lapidibus obrueret, morbus ille in corpore eius semper ingravescebat et totum eius corpus scabie pollutum erat et spiritus eius putidus erat similitudine sepulcri cadaverum pleni, quia omnibus lateribus caput eius corrosum erat; eodem modo etiam odor putredinis ab eo ex omnibus partibus discessit et nihilominus plenus erat minarum et caedis

p. 138.

t. Hieron.

a. vers. Arm.

H. 2322.

Eusebius

(cfr. F. Combefis O. F. F. Illustrium Christi martyrum lecti triumpho, vetustis Graecorum monumentis consignati Paris. 1660 qui liber inde a pg. 253 inscriptus est: S. Silvestri Rom. antistitis acta antiqua probatiora ex duplici vetusto codice F. Combefis O. F. F. eruit, Latio reddidit, partim vindicavit Paris. 1659.¹⁾ Partem narrationis habes etiam in S. Hadriani papae Epistola Act. II concil. Nicaeni Mansi XII 1058C sq. Latine extat vita S. P. N. Sylvestri apud Surium M. Decembr. pg. 369 sq.

272. ἐν δὲ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δόγμα ἐξέθετο ὁ βασιλεὺς πάντας τοῖς Χριστιανοῖς ἀναγκάζεσθαι θύειν τοῖς εἰδώλοις, ὅθεν ὁ ἅγιος Σιλβέστρος ὑποχωρήσας τῆς πόλεως ἐν τῷ Σορακτινῷ (γρ. Σορακτινῷ) ὄρει μετὰ τῶν αὐτοῦ κληρικῶν ἐλάσθαιεν. Κωνσταντῖνος τοίνυν Μαξιμίαν τὴν Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως θυγατέρα ἔχων γυναῖκα καὶ πολλοὺς τῶν Χριστιανῶν ἀνελῶν, ἐλεφαντινῇ λέπρᾳ κατ' ὅλου τοῦ σώματος πληγείς ἐτραυματίσθη . . . Quae sequuntur de magorum et medicorum consiliis, multo uberiora sunt quam Syriaca; propterea omisi.

273. ἀνεφάνησαν δὲ τινες ἱερεῖς τοῦ Καπετωλίου λέγοντες ὀφείλει γενέσθαι κόλυμβος ἡγουν κολυμβήθρα ἐν τῷ Καπετωλίῳ καὶ πληρωθῆναι αὐτὴν ἀφθόρων παίδων αἵματος, ἐν ᾧ ζέοντί ἐστι καὶ ὡσανεὶ καπνίζοντι λουσάμενον αὐτὸν δυνηθῆναι καθαρισθῆναι. Ὅθεν τινὲς ἐκ πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν πλήθος παίδων ἐκόμισαν. ἐν ὥρσμένῃ τοίνυν ἡμέρᾳ ἀπιόντι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τὸ Καπετώλιον 274. ἐτοιμῶν ὄντων τῶν ὀφειλόντων ἀνελεῖν τοὺς παῖδας, ἀπήντησαν αἱ μητέρες τῶν παίδων λυσίκομοι, τῶν ἰδίων μαστῶν γεγυμνωμένων, κοκκυτοῦς καὶ ἀλαλαγμοῦς ἀφιεῖσαι

1) Nonnulla correxi ex codice Parisino Graeco DXIII pg. 81 sq.

Dionysius

contra quemque, qui non deos adorabat (precans), ut sibi sanationem corporis afferrent. Quum vero videret ille corpus summ in dies magis dissolvi et scabie, qua affectum erat, corrumpi: misit et convocavit omnes magos et incantatores et sapientes¹⁾, tum qui intra imperium suum tum qui extra illud erant.

Ex historia Constantini magni. Quia (ille) totus erat coniectus scabie, reges et sapientes eius, quos convocaverat, (consilium dederunt), ut afferri iuberet infantes saginatos²⁾ trecentos, et mactaret illos et lavaretur sanguine eorum. Tum Constantinus paulo post emisit (nuntios) secundum malum effatum illorum et collegit multos infantes et surrexit, ut iret illuc ubi mortem obituri erant, ut se sanguine eorum lavaret, (proficiscens) eum cohortibus suis qui in urbe erant. Et quum iret, audivit sonum magni ululatus lamentationis, ita ut tota urbs agigaretur. Quod quum rex audiret, dixit: quinam est sonus iste? Responderunt ei: Sunt matres infantium illorum, quae ululant de filiis suis*) dilectis. Et surrexit lacrimans et ad domum suam regiam rediit. Quum a malis suis consiliariis, qui sine misericordia erant, vituperaretur, dixit: vita illorum, quia hi innocentes et puri sunt, maioris mihi pretii est, quam sanatio corporis mei; ac ne haec quidem (fortasse) mihi re vera continget, ut, si laver sanguine illorum, purus fiam a scabie mea.³⁾ Et rex mandavit, ut matribus illorum nummi darentur et magnis cum honoribus in vicos suos dimitterentur. Deus vero bonus et misericors Christianorum videns quae ille fecisset, se ad illum convertit; et quum (ille) nocte dormiret in lecto suo,

p. 89.

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

πάντα τε τὸν αέρα ταῖς ὀδυρτικαῖς φωναῖς πληροῦσαι, μεγίστην πτόησιν καὶ φοικτῆν τῷ τε βασιλεῖ καὶ τῇ συγκλήτῳ ἐνεποίησαν. πινθόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς τίς ἢ αἰτία ἢ τὴν τοσαύτην τῶν γυναικῶν πληθὺν ὀδυρτικαῖς βοαῖς προσελθεῖν καταναγκάσασα. καὶ γνοὺς τὰς μητέρας τῶν τεθνηξομένων, ὑπάρχων παιδίων ἔκτηθείς τῇ τῆς ἀπανθροπείας καὶ τῇ τοῦ μύσου ὑπερβολῇ καὶ φιλάνθρωπον ἦθος ἀναλαβὼν, ἤροξοτο δακρῦειν καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγειν προζοίω τῆς ἐμαυτοῦ ὑγείας τὴν τῶν 275. ἀφθόρων παιδίων σωτηρίαν . . . κρεῖσσον γὰρ ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τῶν ἀφθόρων παιδίων σωτηρίας ἀσθενεῖν ἢ περὶ τῆ αὐτῶν ἀναίρεσει τῇ δεινῇ καὶ ἀπανθρώπῳ τὴν αὐτῶν ἀνανεώσασθαι ζώην ἢ ὅμως ἀνανεώσασθαι ἔδηλόν ἐστιν, τῆς ἀπηνόου ἀπανθροπείας δήλης ὑπαρχούσης . . . ταῦτα λέγων ὁ βασιλεὺς αὐτίς ἐπὶ τὸ παλάτιον τὴν πορείαν ἐποίησατο· οὐ μόνον τοίνυν τοὺς παῖδας ταῖς γεννησαμένας ἀπέδωκεν, ἀλλὰ γὰρ καὶ χοήματα καὶ ἀννόνας· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀναλώματα ἐπανιούσαις αὐταῖς παρασχέσθαι ἐκέλευσεν· ὥστε τὰς μετὰ πένθους καὶ δακρῶν 276. παραγενομένας, χαιρούσας καὶ σιωπώσας τὰς ἰδίας οἰκίας καταλαμβάνειν.

Ταῦτῃ τοίνυν τῇ νυκτὶ ὀπτασίαν ὄρα, ἐν ἣ ἐφάνησαν αὐτῷ οἱ ἄγιοι ἀπόστολοι λέγοντες·

276. ἡμεῖς ἐσμὲν Πέτρος καὶ Παῦλος οἱ πεμφθέντες παρὰ τοῦ Θεοῦ δοῦναί σοι σωτηρίας σύμβολον ἵνα πέμψῃς πρὸς Σίλβεστρον ἐπίσκοπον ὃς τὸν διωγμὸν τὸν σὸν δεδοικῶς ἐν τῷ σηλαίῳ τῷ ὄντι ἐν τῷ Σοραπινῷ ἔρει κρύπτεται. καὶ τοῦτον μετὰ τιμῆς μεγίστης ποιήσεις πρὸς σε παραγενέσθαι. ὃς εἰ γε τῆς νοθεσίας αὐτοῦ ἀνάσχη, ὑποδειξαί σοι δυνήσεται κολυμβήθραν εὐσεβείας, ἐν ἣ ἀπολουσάμενος πάντων τῶν τραυμάτων σου τὸν ὄντον ἀποσμηξῇ καὶ

1) cf. Dan. 2, 2. 2) *Loza*. 3) *Diane* vult: neque spero fore ut saner, etiamsi sanguine illorum corpus meum lavetur, ita ut timendum sit ne illi infantes frustra mactentur.

Dionysius

misit ad eum duos e discipulis suis scilicet Petrum et Paulum; et apparuerunt ei in somnio et dixerunt ei: quia deus misericordiam tuam vidit, quod pepercisti infantibus, illum etiam tui miseruit et misit nos, ut tibi ostendamus fontem aquae. Atque ubi lavatus eris in illo, a scabie tua purus fies; sed mittas et arcessas Sylvestrem episcopum, qui timore tui (permotus) confugit in montes et se in specu occultavit. Hic veniet et indicabit tibi fontem aquae. Ubi vero descenderis ad hunc, a scabie tua purus fies. Et quum rex expergisceretur, misit viros in locum, quem ei apostoli indicaverant et Sylvestrem arcessiverunt. Et rex surrexit, ut illi obviam iret eumque magno cum honore exceperit et eum interrogavit dicens: suntne vobis dii, qui vocantur Petrus et Paulus? Et Sylvester dixit: Petrus et Paulus non sunt dii, sed servi dei*. Rex respondit: Sunt vobis imagines illorum? asseratis illas mihi, aspiciam eas. Et quum (illas) ei attulissent dixit: non est aliquid, quod his imaginibus accuratius sit. Hac figura enim (illi) mihi apparuerunt et mecum locuti sunt (praecipientes), ut ad te mitterem et te arcesserem, quia tu mihi fontem aquae ostensurus esses. Sylvester respondit: locuti sunt ad te de aqua baptismatis. Si credis in deum nostrum et nomine eius in has aquas descendis, cum scabie corporis tui etiam scabiem peccatorum tuorum exues. Rex dixit: si non crederem, non ad te misissem. Sylvester ei respondit: ieiunium agas die sabbathi et preces mittas ad deum, ut tibi ignoscat, quod fecisti servis illius, et imperes, ut ecclesia aperiatur et claudantur domus idolorum et magorum et vatium¹⁾; et imperes ut illi christiani, quos in vincula coniecisti, exeant (e carcere); et quod adinet ad eos, qui

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Ensebius

υγιής γενόμενος ζωής καταξιώθησθι ἤν σὺ τοῖς ἀφθόροις ἐχαρίσω παισί. ἐν τούτοις τοῖς λόγοις διυπνισθεῖς ὁ βασιλεὺς . . . 277 ἀπέστειλεν ἐν τῷ Σοραπτινῷ ὄρει καὶ καθὼς προσετέχθη μετὰ πάσης τιμῆς τὸν ἅγιον Σίλβεστρον παραγενέσθαι ἐποίησεν. καὶ εἰσιόντα αὐτὸν ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς πρῶτον ἠσπάσατο λέγων . . . ἔχετε θεοὺς τινὰς Πέτρον καὶ Παῦλον οὕτω καλουμένους. ὁ δὲ ἅγιος Σίλβεστρος ἔφη. . . Πέτρος δὲ καὶ Παῦλος θεοὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ δοῦλοι εἰσὶν τοῦ Θεοῦ . . . 278. ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς περιχαρῆς γενόμενος ἔφη· παρακαλῶ σε, Σίλβεστρο ἐπίσκοπε, εἰ εἰσὶν ἐν σοὶ τινες αἰτιῶν εἰκόνας, δεῖξόν μοι ταύτας καὶ ποιήσόν μοι τοὺς χαρακτῆρας αὐτῶν φανεροὺς ἵνα ἴδω εἰ αὐτοὶ εἰσὶν οἱ εἰρηκότες μοι παρὰ τοῦ Θεοῦ πεπέμψθαι. τότε ὁ Σίλβεστρος ἐκέλευσεν τῷ διακόνῳ αὐτοῦ κομίσει τὰς ἰδέας αὐτῶν, ἃς τινὰς θεασάμενος ὁ Ἀύγουστος ἤρξατο βοᾶν καὶ λέγειν· Ὅντως, οὐδὲν ἀληθέστερον τῶν εἰκόνων τούτων, ὡνπερ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ τοὺς χαρακτῆρας ἐν τῇ ὀπτασίᾳ ἐθεασάμην. οὗτοί μοι εἰρήκασιν πέμψον πρὸς Σίλβεστρον τὸν ἐπ. καὶ ὑποδεῖξει σοὶ τὴν κολυμβήθραν τῆς εὐσεβείας, ἐν ἣ λουσάμενος τύχη τῶν σῶν τραυμάτων τῆς υἰγείας. Πρὸς ὃν ὁ μακάριος Σίλβεστρος ἀπεκρίθη· Γνωθι, ὦ βασιλεῦ, κολυμβήθραν εὐσεβείας σοὶ ὑποδεχθῆναι, εἰ Θεὸν εἶναι πάσῃ καρδίᾳ πιστεύσης. Πρὸς ὃν ὁ Ἀύγουστος· Ἐγὼ εἰ μὴ ἐπίστευον, οὐκ ἂν πρὸς σε ἐπεμψα. τότε ὁ ἅγιος Σίλβεστρος λέγει· ἐκείνου ἔξαιτουῦντος· ἐν τῇ ἐβδομάδι ταύτῃ νήστευσον. καὶ ἀποθέμενος τὴν ἄλουργίδα, εἰσελθε εἰς τὸ κουβούκλιόν σου, κάκεισε ῥίψας ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ ἑδάφους ἐν σάκκῳ δεήθητι μετὰ δακρῶν καὶ στεναγμῶν τοῦ δεσπότου Θεοῦ εξομο-

p. 190

1) Lat.

Dionysius

bus nil est, manda ut illis condonetur de publico¹⁾ et pro facultate eleemosynas des. Haec vero omnia rex fecit sicuti ei praescriptum erat. Quum vero dies sacer primus hebdomadis adesset, Sylvester regem adduxit ad baptisma ei dicens: hae aquae o rex peccatorum remissionem efficiunt et virtutem uberrimam praebent ei, qui toto corde credit, et vitam aeternam illi parant. Et quum Sylvester eum ad baptisma descendere faceret, propter magnam regis fidem omnia inflammata sunt quasi ignis face²⁾ et sicut tegavum*, quod efferbuit, vox eius audita est³⁾, et omnis regis scabies ab eo remota est, et apparuit aqua, qua offundebatur sicut cortex piscium⁴⁾, et (ipse) erat totus sicut puerulus ablactatus⁵⁾; ac sicubi (haec) mutatio apparuit in corpore eius, (ille in fide) confirmatus est⁶⁾ et credidit in remissionem peccatorum et [in vitam] novi mundi. Deinde post baptisma, quod in omne aevum (valet), rex coepit dicere: Hic est deus verus; nam si deus hominis fuisset, non me denuo reficere potuisset; et hic solus adoretur et ille error, qui usque ad diem nostrum (valuit), penitus tollatur. Et cum ille multa verba locutus esset de dei timore et de adoratione unius dei et de vanitate adorationis deorum factitiorum, laudaverunt illum optimates et tota urbs. Et mandavit, ut paullo post ecclesia magna et ampla Constantinopoli aedificaretur. Haec ita evenerunt anno octavo regis Constantini filii Constantii.)

n. 191.

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

λογούμενος κατὰ ἄγνοιαν πεφρονεικέναι τοὺς ἀγίους αὐτοῦ δούλους· καὶ τῇ αὐτῇ ἑβδομάδι τοὺς ναοὺς τῶν εἰδώλων κλεισθῆναι κέλευσον, καὶ πάσας τὰς μισαὺς θυσίας σχολιάσαι· τοῖς οὐφείλουσιν χρήματα τοῖς δημοσίοις, μὴ ἔχουσιν δὲ πόθεν ἀποτίσαι συγχώρησον. 280. τοὺς δεσμίους ἀπόλυσον, τοῖς ἐν ἔξορίαις καὶ μετάλλοις καὶ ἐν πᾶσι θλίψεσιν καταπονομένοις ἄνεσιν χάρισαι· ἐντολὰς καὶ ἐλεημοσύνας γενέσθαι πρόσταξον. παροχὰς τοῖς αἰτουῦσιν δικαίας παράσχου... ἔποσχομένου τοῦτιν τοῦ βασιλέως ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ὁμοῖα ποιεῖν, ὁ ἅγιος Σίλβεστρος ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν αὐτοῦ κεφαλὴν ἐνλογήσας τε αὐτὸν καὶ ποιήσας κατηχούμενον ἀπήλθεν... 281. καὶ τῷ σαββάτῳ ὅτε ἐτελέσθη αὐτοῖς ἡ ὠρισμένη νηστεία ἐν τῇ ἑσπέρᾳ εἶπεν τῷ βασιλεῖ ὁ μακάριος Σίλβεστρος· "Ἄκουσόν μου, βασιλεῦ· τὸ ὕδωρ τοῦτο διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς ἀγίας καὶ ζωοποιῦ Τριάδος θεῖαν δύναμιν προσλαμβάνον ὥσπερ τὸ σῶμα τὸ ἔξωθεν ἀπὸ παντὸς ῥύπου καθαρῖζει, οὕτως καὶ τὴν ψυχὴν ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας καὶ πάσης κηλίδος καθαῖρον, ἡλίον λαμπροτέραν ἀπεργάζεται. διὰ τοι τοῦτο εἰσελθε νῦν ἐν τῷ ἡγιασμένῳ λούτρῳ τοῦτω καθαρῖσθησόμενος πάντων τῶν πεπραγμένων σοι πταισμάτων. 282. Τούτων δὲ οὕτως λεχθέντων, ἠνύλογησεν ὁ ἅγιος τὰ ὕδατα καὶ χρισθέντος τοῦ Ἀνγούστου τῷ ἀγίῳ χρίσματι καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ ἐν τῷ αὐτὸν βαπτίζεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀγίου Σιλβέστρον ἐν τῷ τῆς παναγίας καὶ ζωορχικῆς Τριάδος ὀνόματι, εξαίφνης λαμπηδῶν τις ἀμέτρον φωτὸς πλήρης ὑπάρχων, ἐξέλαμψεν καὶ ἤχος ἐγένετο ὥσπερ τηγάνου βράζοντος, καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς ὅλος ὑγιής καὶ καθαρὸς γενόμενος, πάντα τὰ ὕδατα ὡς ἄν

Anno MMCCCXXIV mortuus est Maximianus rex Romanorum, et regnavit Maxentius filius eius VI annos.
Anno MMCCCXXV mortuus est Severus et obtinuit regnum eius Constan-

II. 2324.

II. 2323.

1) ܩܘܨܘܐ ܕܥܡܢܐ. 2) ܩܘܨܘܐ. 3) sc. vox aquae effervescentis, quae ebullivit et stridit. 4) sc. tota aqua, qua baptizatus erat, robigine scabiei quasi squamis piscium impleta erat 5) ܩܘܨܘܐ ܕܥܡܢܐ. 6) ܩܘܨܘܐ.

Dionysius

tinus; et eodem anno subegit etiam Maximinum regem occidentis et regnum eius occupavit rex Constantinus. (Elegit vero sibi* socium regni Licinium affinem suum¹⁾, sororis suae Constantinae maritum. Maximinus enim rex Syriae crudeliter et sine misericordia Christianos persecutus est. Et quum Christiani hoc modo ab illo sine misericordia vexarentur et ille pastores eorum interficeret et in exilium mitteret et sacerdotes et omnem populum in vincula conjiceret, ecclesias vero et altaria et templa omnia dirueret et everteret et usque ad fundamenta dejiceret et cultores eorum spoliaret, et quum ita in filios ecclesiae (fieri) statueret: deus movit ei miseriam vexationum et (conscientiae morsus) ingressae sunt in animam eius. Quum enim membrorum ventris, quae nominare indecorum est, abscessus fieret, erat ei collectio aquarum²⁾ et postea dolor profundus, qui ei attulit suffocationem³⁾, et simul erant in visceribus eius fistulae ulcerum⁴⁾, quibus nemo mederi potuit, e quibus defluerunt vermes multi qui non defecerunt⁵⁾. Et quum ita peior eius conditio fieret, timorem ineffabilem aspectus eius iis iniecit, qui illi appropinquabant; et illi medici, qui odorem eius foetidum tolerare non poterant, sine misericordia interfecti sunt. Et quum ita summa angustia illis omnibus esset, sensit propter illa, quae contra servitores Dei commiserat, se ista sustinere et praecepit propinquis suis, ut desineret confestim persecutio Christianorum; et ut secundum praeceptum regis ecclesiae illorum paullatim sumtibus regis aedificarentur* et illis omnia restituerentur, quae alicui erepta essent, et ut episcopi et sacerdotes ad eos redirent. Et tunc opus verbum secutum est: et honorati sunt (Christi-

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

ἰχθύων λεπίδας πεπληρωμένα καταλιπών· ἔφησε δὲ καὶ τοῦτο ὁ βασιλεὺς, ὅτιπερ ἐν τοῖς ἕδασι νύπορχον ἡσθόμεν, ὅτι χεῖρ τις ὡς ἂν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεμφθεῖσα ἤψατό μου. ἐνδυσάμενος δὲ λευκὴν ἐσθῆτα ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τοῦ βαπτίσματος αὐτοῦ, τοῦτον τὸν νόμον ἐξεφώνησεν, ὥστε πάντα τὸν τολμῶντα βλασφημῆσαι εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν ἢ τινα Χριστιανὸν ἀδικῆσαι. τὸ ἡμῖν τῆς αὐτοῦ ὑποστάσεως ἀφαιρεῖσθαι.

283. Ἴνα δὲ πᾶσιν καταφανῆς γένηται ἐξ ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ πεπιστευκέναι, ἐν τῷ παλατίῳ αὐτοῦ τῷ λεγομένῳ Λατερανησίῳ λαβὼν δίκελλαν, οἰκείαις χερσὶν αὐτῷ πρώτος ἤρξατο ὀρύγειν, καὶ διαγραφὴν ποιησάμενος, προσέταξεν ἐκκλησίαν οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ δεσπότη ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(Euseb. H. E. VIII, 16, 3. μέτεσι γοῦν αὐτὸν θεήλατος κόλυσις, ἐξ αὐτῆς αὐτοῦ καταρξαμένη σαρκὸς, καὶ μέχρι τῆς ψυχῆς προελθοῦσα. 4. ἀθρόα μὲν γὰρ περὶ τὰ μέσα τῶν ἀπορρήτων τοῦ σώματος ἀπόστασις γίνεται αὐτῷ, εἶθ' ἔλκος ἐν βέθει σφυγγῶδες, καὶ τούτων ἀνίατος νομὴ κατὰ τῶν ἐνδοτάτω σπλάγγνων, ἀφ' ὧν ἄλεκτόν τι πλῆθος σκολήκων βρούειν, θανατώδη τε ὀσμὴν ἀποπνέειν, τοῦ παντὸς ὄγκου τῶν σωματίων ἐκ πολυτροφίας αὐτῷ καὶ πρὸ τῆς νόσου εἰς ὑπεροβλήν πλῆθους πιμελῆς μεταβεβληκότος, ἣν τότε κατασαπέισαν ἀφόρητον καὶ φοικτοτάτην τοῖς πλησιάζουσι περιέχειν τὴν θέαν. 5. ἰατρῶν δ' οὖν οἱ μὲν οἶδ' ὅπως ὑπομῆναι τὴν τοῦ δυσώδους ὑπερβάλλουσαν ἀτοπίαν οἰοί τε κατεσφάττοντο XVII, 1 Καὶ δὴ τοσοῦτοις καλαίων κακοῖς συναίσθησιν τῶν κατὰ τῶν θεοσεβῶν αὐτῷ τετολμημένων ἰσχυεῖ εἶτα τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἀνα-

p. 192.

p. 193.

1) οὐδα. 2) ἰ.α.ο. 3) ἰ.π.ο. 4) ἰ.α.ο.α. ἰ.α.ο. ap. Euseb. h. eccl. VIII, 16, 4 ἔλκος . . . σφυγγῶδες. 5) ἄδ. ἡ! ap. Euseb. l. c. ἄλεκτόν τι πλῆθος.

Dionysius

ani) ornatu et laude magis quam antea, ita ut Iudaei et profani et omnes gentes eorum gloriam viderent. Omnia mutata sunt et Christiani confessi sunt, nullos alios deos esse praeter hunc (deum). Maximinus vero, postquam coram omnibus deum professus est, mortuus est et regnum eius obtinuit Constantinus, ita ut hic Maximinus, quo (regnante) bellum movebatur inter ipsum et Constantinum ob Christianorum persecutionem, tertius esset. Et quum acies ex adverso instructae essent scilicet exercitus tyranni et exercitus Constantini, hic vero tyrannus in domo absconditus esset: a deo supplicium accepit, quo dignus erat et repente totum corpus eius percussus est et (ipse) doloribus acerrimis cruciatus est et profligatus est et fame evanuit; et totum corpus eius, igni qui non videbatur, perfusum est. Species illius corrupta est malo, quod (ipsum) vivum feriebat¹⁾(?), oculi eius exsiliuerunt et e locis suis exierunt* et caecus remansit. Et quum confiteretur haec omnia propter ea, quae contra servos dei commissa erant, sibi contigisse, anima eius reliquit eum. Armenia interior, quum non ferret eius persecutiones, defecit ab illo et misit contra eum magnas copias et tota (terra) illic vastata est. Exercitus vero totus, qui (ibi) commoratus est, dedit dexteram pacis Constantino sine bello; illa vero quae tyranno evenerunt a deo in iustam ultionem conversa sunt. Et quia diebus horum tyrannorum non erat fames nec lues nec bellum, repente haec omnia existerunt: fames et lues et bella multa; omnis Armeniae exercitus deperditus est; et illi qui erant in agris fame perierunt; et illi, quibus alimenta erant, lue perierunt; et tunc ita indurata est fames, ut modius tritici duobus milibus quingentis nummis venderetur. Maxentius

p. 104

a. Hieron.

a. vers. Arab.

Eusebius

καλέσας, μηδὲν ὑπερθεμένους τὸν κατὰ Χριστιανῶν ἀποπαῦσαι διωγμὸν, νόμῳ τε καὶ δόγματι βασιλικῷ τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν οἰκοδομεῖν ἐπισπέρχειν τε καὶ τὰ συνήθη διαπραττέσθαι 2. αὐτίκα γοῶν ἔργου τῷ λόγῳ παρηκολουθηκότος ἤπλωτο κατὰ πόλεις βασιλικὰ διατάγματα κτλ. (sequentia desunt apud Dionysium.)

⟨Euseb. H. E. IX, 10, 14. τῆς παρατάξεως ἔτ' αὐτῷ πρὸ τοῦ πεδίου συνειστώσης, οἴκοι μὲνων αὐτὸς καὶ ζορπαζόμενος τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν ἐπέχει. ἄθροια θεοῦ πληγὴς καθ' ὅλου τοῦ σώματος μάστιγι, ὡς ἀλγηδόσι δειναῖς καὶ περιωδυνίαις ἐλαινώμενον πρηγῆ καταπεσεῖν λιμῷ φθειρόμενον, τὰς τε σάρκας ὅλας ἀοράτω καὶ θεηλάτῳ πυρὶ τηκόμενον ὡς διαρρεύσαντα, τὸ μὲν πᾶν εἶδος τῆς παλαιᾶς μορφῆς ἀφανισθῆναι 15 σφοδρότερον δ' ἔτι μᾶλλον τῆς θέρμης αὐτὸν ἐκ βάθους μυελῶν καταφλεγούσης προσηδῶσι μὲν αὐτῷ τὰ ὄμματα. καὶ τῆς ιδίας λήξεως ἀποπεσόντα πηρὸν αὐτὸν ἀφήσιν 16. . . . καὶ τὸ πανύστατον ἐνδίκως ταῦτα τῆς κατὰ τοῦ Χριστοῦ παροιμίας χάριν [μολογήσας παθεῖν τὴν ψυχὴν ἀφήσιν.]⟩

⟨Euseb. H. E. IX, 8, 3 . . . μὴ λιμὸν μηδὲ λοιμὸν μηδὲ μὴν πόλεμον ἐπὶ τῶν αὐτοῦ συμβῆναι καιρὸν ἐθρασύνετο (ὁ τύραννος). ταῦτα δ' οὖν ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐπελθόντα καὶ τῆς αὐτοῦ καταστροφῆς περιελήφει τὰ προοίμια. 4. αὐτὸς μὲν οὖν περὶ τὸν πρὸς Ἀρμενίου πόλεμον ἅμα τοῖς αὐτοῦ στρατοπέδοις κατεπονείτο, τοῖς δὲ λοιποῖς τῶν τὰς ὑπ' αὐτὸν πόλεις οἰκούντων

1) de hoc loco corrupto vide quae Tullbergius annotavit ad lin. 15. 16 huius paginae.

Dionysius

vero, qui ab illis scelestis reliquus fuit, Romae rex factus est, cuius malitia transiit ad omnes illos, qui coram eo erant.¹⁾ Constantinum vero, quum de illo audiret, miseruit illorum qui Romae violabantur et deum in auxilium suum vocavit et paullatim, ut cum illo contenderet, profectus est. Et tunc quum (deinceps) primum alterum tertium exercituum tyranni aggredere, dei auxilio eos oppressit. Et quum Romam perveniret sollicitudine agitata est, ne propter tyrannum* egeretur populum Romanum adoriri, sed deus quasi vinculis ferreis traxit et eduxit illum extra urbem. Et quum impetum faceret, devictus est et tergum vertit. Et conatus est cum illis, qui apud se erant transire pontem, qui tunc in flumine erat. Et quum conscendissent et (ille) completus esset (hominibus), soluta sunt vincula pontis et lintres²⁾ in extremam (fluminis) altitudinem demersi sunt. Et quum ille mortuus esset, Romani Constantinum magno cum honore exceperunt. Et Constantinus omnes Christianos libertate donavit anno octavo (regni sui.) <Eodem vero tempore Helena regina Hierosolymam descendit, ut eam aedificaret, et ut perscrutaretur (eam) ad reperiendam crucem Christi, quia de hac re in somnio visionem habuerat.³⁾ Illa vero descendit Hierosolymam et invenit illam Hierosolymam veterem devastatam, secundum illud quod per profetam dictum erat. Ibi sepulchrum Christi, ex quo sepultus surrexit, perscrutata est magno cum labore; et quamquam res difficilima erat⁴⁾ tamen (illa) gratia dei invenit (crucem). Rem vero, in qua erat causa difficultatis⁵⁾, parvum numerum dico eorum, qui (tunc) in Christum credebant; hi post passionem illum locum honoraverant, illi* vero, qui

p. 135.

p. 136.

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

δεινὸς ὁ λιμὸς τε ἅμα καὶ λοιμὸς κατετρύχτην, ὡς ἐνὸς μέτρον πυρῶν διαχίλιας καὶ πεντακοσίας Ἀττικὰς ἀντικαταλλάττεσθαι.)

<Euseb. II. E. IX, 9, 2 . . . Κωνσταντίνος τῶν ἐπὶ Ρώμης κατατυραννομένων φειδῶ λαβὼν, θεὸν . . . σύμμαχον δι' ἐνχῶν ἐπικαλεσάμενος πρόεισι πανστρατιᾶ . . . ὁ τῆς ἐκ θεοῦ σιμμαχίας ἀνημέρος βασιλεὺς ἐπιὼν πρώτη καὶ δευτέρα καὶ τρίτη τοῦ τυράννου παρατάξει, ἐν μάλα τε πάσας ἐλὼν, πρόεισιν ἐπὶ πλείστον ὄσον τῆς Ἰταλίας, ἤδη τε αὐτῆς Ρώμης ἄγχιστα ἦν. 4. εἰδ' ὡς μὴ τοῦ τυράννου χάριν Ῥωμαίοις πολεμεῖν ἀναγκάζοιτο, θεὸς αὐτὸς δεσμοῖς τισιν ὥσπερ τὸν τυράννον πορρωτάτω πηλῶν ἐξέλκει. 5. . . . καὶ Μαξέντιος νῦντα δοὺς τῇ ἐκ θεοῦ μετὰ Κωνσταντίνου δυνάμει τὸν πρὸ τῆς πορείας διήγει ποταμὸν, ὃν αὐτὸς σκάφεισι ξηζῆας καὶ ἐν μάλα γεφυρώσας μηχανῆν ὀλέθρου καθ' ἑαυτοῦ συνεστήσατο . . . ἰταίτη δῆτα τοῦ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ξείγματος διαλυθέντος ὑφίζανει μὲν ἢ διάβασις, χωρεῖ δ' ἀθρόως αὐτάνδρα κατὰ τοῦ βιθοῦ τὰ σκάφη.

<cf. Sozom. hist. eccl. II, 1 et Theodoret. hist. eccl. I, 18. De inventione Crucis extant Acta graece scripta in Codice Vaticano 866. Sed Patribus S. I. „operae pretium non fuit, curare descriptionem“. Acta SS. Maii I. I p. 362F. cfr. etiam Alexandri Monachi de crucis inventionem narrationem apud J. Gretserum S. I. de cruce Christi, Ingolstadtii 1600 T. I. lib. I. c. 62. 72.)

1) sc. omnes, qui aderant, crudelitate eius vexabantur. 2) sc. quibus pons impositus erat. 3) cf. de his rebus Nestle apud Lipsium (die edessenische Abgarsage 1880, p. 85 not. 2) et Lipsium I. c. p. 71. 72. 4) εὐχρηστικῶς. 5) videns Tullbergium ad lib. 15 huius paginae.

Dionysius

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

ex adversariis erant, locum inquinaverant, vel adeo ibidem templum Veneris quasi in contrarium aedificaverant; et imaginem eius in sepulchro erexerant afferentes errorem memoriae loci.¹⁾ Sic res olim peracta est et perstitit, dum matri regis innotuit; et illa imaginem immundam deiecit et perfodit (terram) et locum sanctum detexit. Et quum illum mundasset et sepulchrum aperuisset in eo tres cruces invenit: unam domini nostri, et duas alias duorum latronum. Invenit vero etiam tabulam, in qua variis scripturis Christus rex Iudaeorum pronuntiatus erat. Mater vero regis, quia non novit, quaenam (illarum) crux honorata sit, magna cura (commota) erat. Mulier vero quaedam regionis (illius) correpta erat morbo per diuturnum tempus et iam morti propinqua erat. (Tunc) Macarius episcopus urbis mandavit, ut imagines afferrentur et illi (mulieri) deinceps imponerentur. Et postquam ei duae illae cruces latronum appropinquatae sunt nec aliud quid effectum est, nisi quod anima illius contrita ad vitae finem perveniret, tertia (crux), quae Christi erat, allata est; et ubi mulier illam attigit, a morte ad vitam sese convertit et sanata est. Sicubi hac causa crux salvatoris cognita est, mater regis templum magnum in sepulchro aedificavit, et Hierosolymam novam e regione antiquae condidit. Et crucem salvatoris^{*} divisit et partem eius in cista argentea honorifice servavit²⁾ eamque reliquit, ut iis (praesto) sit, qui postea vellent eam ibidem spectare; alteram partem vero sustulit et ad regem misit; atque etiam illos clavos, qui manibus eius³⁾ infixi erant, rex servavit; et eos clavos, quos regina in sepulchro invenit, regi (illa) misit, qui fecit ex illis cassidem⁴⁾ capiti suo et frenos⁵⁾ equo suo et belli tempore illis

p. 137.

1) sc. hac re loci memoria sublata est.

2) 120.

3) sc. Christi.

4) 110000.

5) 110000.

Dionysius

a. Hieron.

a. vers. Arm.

Eusebius

utebatur. Hic vero rex etiam magnam auri copiam Macario misit in (usum) ecclesiarum, quae a matre aedificatae erant et eum cohortatus est, ut aedificatio illorum procederet. Hierosolyman novam perfecit (regina); et Bethlehemi in loco natali (Christi) ecclesiam posuit; item in monte, ubi fuerat ascensio, (fecit). Ita modestus¹⁾ erat animus eius²⁾, ut cum reliquis mulieribus in mixtione sacri coetus precibus se daret; eodemque modo ut virginibus illis, quae ordini ecclesiae adscriptae erant, delicias ciborum praeparans ipsa manibus suis serviret et cibos coctos in mensa illis offerret. Multa quoque ex opibus suis ecclesiis et pauperibus dono dedit. Postquam in omni timore Dei vitam suam peregit, in fine octoginta annorum ex hoc mundo decessit; et cadaver eius in urbem regni Roman abstulerunt et ibidem* in sepulchro regio sepeliverunt. — Finitus est liber, quem ab Eusebio desumpsimus cum aliis rebus quas collegimus e multis ad peragendam viam, qua ingressi eramus.

p. 198.

1) ~~sc.~~ 2) sc. reginae.

Index nominum

(Numeri indicant paginas editionis.)

- Aaron* summus sacerdos 8. moritur in monte Hor 9.
- Akhera* urbs condita 23.
- Abgar* litteras ad Salvatorem mittit 48.
- Abgar* f. Izatis v. Edessenorum reges.
- Abgar Sures* v. Edessenorum reges.
- Abia* rex Iudae 16.
- Abiathar* summus sacerdos 14.
- Abimelech* rex 12.
- Abdon* index 13.
- Abraham* nascitur 1. ex urbe Harra profectus, Euphraten transit 2. generat Ismaelum 2. verbum Dei in figura hominis Abrahae apparet 2.
- Acanthus* urbs condita 23.
- Achaeus* condit Achaiam 10.
- Achaia* urbs condita 10.
- Achus* rex Iudae 20.
- Achencheres* regina Aegypti 7.
- Achiab* pseudopropheta 26.
- Achis* Silonita 15. 16.
- Aegae* 46.
- Aegospotami* lapis e coelo decidit in fluvium 30.
- Aegyptus* nomen accipit a rege Aegypti 9. a Romanis subacta 41.
- Aesopus* fabularum scriptor 26.
- Aethiopia* clades in ea regione 8.
- Aethiopes* ab Indo flumine demigrant et inxta Aegyptum consistunt 6.
- Agrippina* urbs ab Herode condita 43.
- Agrippinus* papa Alexandrinus 65. 66.
- Ahasja* rex Iudae 17.
- Alba* urbs ab Ascanio condita 13.
- Alexander* expugnat Ilium 13.
- Alexander* Alexandriae parvae episcopus 67.
- Alexander* Narcissi coadunctor, mox successor 69. 70. 74.
- Alexander* papa 61.
- Alexander* Mammaeae imp. 71. Christianis favet 71. Moguntiaci interfecit 72.
- Alexander* Pheraeus 31.
- Alexander* Philippi Myrios et Thraeces subigit 32. Thebas diruit 32. ad Granicum vincit 32. Sardes cepit 32. Tyrum expugnat 32. Darium ad Arbela devincit 32. Alexandriam condit 32. Hyrcanos et Mardos subigit 32. Aornin expugnat 32. Indum transgreditur 32. Phulum devincit et obtruncat 32. ad Ammonis oraculum ascendit 32. Paraetionium condit 32.
- Anatolius* ep. Laodiceus 77. 78.
- Anaximenes* philosophus 32.
- Ancyra* synodus ibidem congregata 63.
- Androconus* — Androclus Ephesi conditor 14.
- Andromachus* a Samaritanis interemptus 32.
- Andronicus* v. Androconus.
- Anicetus* papa 65.
- Anteros* papa 72.
- Anthimus* martyr ep. Nicomediae 80.
- Antiochia* a Caso et Belo condita 3. terrae motu vexata 62. Synodus ibi congregata 77.
- Antipatris* ab Herode condita 43.
- Antoninus* episc. Hierosolymitanus 67.
- Antoninus* imp. vocatus Iustus 64.
- Antoninus* imp. Eligabal 71.
- Antoninus* imp. Severi filius 67.
- Aornis* rupes ab Alexandro capta 32.
- Apis* Memphin condit 4. Aegyptii ei simulacra ponunt 3.
- Apollinarius* ep. Hierapolitanus 66. 67.
- Apollonia* 46.
- Apophis* rex Aegypti, Iosephi Pharao 4.
- Apteras* Cretam condit 8.
- Aquileia* 72.
- Arhaces* rex Medorum 19.
- Archelaus* rex factus 45. Vientiam in exilium missus 46.
- Ardehu* vicus Mysiae 69.
- Areopagus* constitutus 9.
- Aretus* rex Petraeorum 47.
- Aristoteles* 32.
- Armamithres* Assyriorum rex 3.
- Arius* Assyriorum rex 2.
- Armenii* a Tiberio subacti 43.
- Arses* rex Persarum 31.
- Artabanus* 29.
- Artaxerxes* Longimanus Persarum rex 29.
- Artaxerxes* Mnemon Persarum rex 30.
- Artaxerxes* III v. Ochus.
- Artemon* haereticus 77.
- Arthaschasta* v. Artaxerxes Mnemon.
- Asa* rex Iudae 16.
- Ascanius* Aeneae f. 13.
- Asclepiades* patriarcha Antiochenus 70.
- Assis* 14.
- Asturas* (vel Istoros Ἰστρος) urbs condita 23.
- Atalante* terrae motu insula reddita 30.
- Athalja* regina 17 (quae de nefario eius regimine mutilata extant apud Dionysium, integra invenies in Spelunca Thesauri pg. 46).
- Athenae* conditae ab Ogygo 4. primae nave longae ibi extractae 20.
- Athenae Diales* in Euboea conditae 7.
- Athenienses* peste laborant 30. eorum clades in Sicilia 30.
- Athenodorus* episcopus 77.
- Athoris* frater Achencheris rex Aegypti 7.
- Aulis* prophetis 30.
- Augustus* imp. moritur 46.
- Augusteus* laeus 80.
- Aurelianus* imp. 77.
- Aurelius* Antoninus imp. 65. contra Quados et Sarmatos pugnat 66. in Pannonia moritur 67.
- Azarias* summus sacerdos 19.
- Azarias* f. Iojachini 24. 25.
- Azoris* Carthaginis auctor 12.
- S. Bacchus* 80.
- Baesa* rex Israel 16.
- Babylon* a Semirami aedificata 1.
- Bacchyllus* Corinthiorum ep. 68.
- Balaac* rex Assyriorum 4.
- Barac* index 11.
- Baruch* propheta 25. 26.
- Battus* Cyrenen condit 23.
- Beloehus* Assyriorum rex 3.
- Belthasar* Chaldaeorum rex 27.
- Belus* Nini pater 1. Antiochiam condit 3.
- Benjamin* ep. Hierosol. 62.
- Benjaminitae* trucidati 13.
- Bithynia* condita 10. terrae motu concussa 48.
- Bous* 13.
- Borysthenes* urbs condita 23.
- Bura* urbs a terra devorata 31.
- Byzantium* conditum 23.
- Cadmea* condita 9.
- Cadmea* in Sicilia (= Cilicia) condita 10.
- Cadmus* condit Cadmeam 9.
- Caesarea* olim Stratonis turris condita ab Herode 42. Iudaei in hac urbe seditionem concitant 50. terrae motu concussa 63.
- Caiphias* sacerdos summus 45.
- Calabria et Galatia* Romanis subactae 42.
- Calehedon* urbs condita 22.
- Calliste* condita 10.
- Callistus* papa 71.
- Camarina* urbs condita 25.

- Cambyses* Persarum rex 28. qui et alter Nabuchodonosor 28.
Capito ep. Hierosol. 65.
Capitolium a Numa rege conditum 22. fulmine tactum 67.
Carchedo Carthaginis auctor 12.
Carinus imp. 78.
Carthago urbs condita 12. a Didone condita 14. diruta 31. Synodus ibi congregata 76.
Carus imp. 78.
Cassianus (Dionys. Marcianus) ep. Hierosol. 65.
Caryatae cum Telchinibus bellum contra Phoroenum movent 4.
Casus Antiochiae auctor 3.
Catana urbs condita 21.
Cecrops Athenas Diadas condit 7.
Celalio papa Alex. 65.
Cerdo haereticus 65.
Cerdo papa Alexandr. 61.
Cerindus haeresiarcha 59.
Chaldaei Phoenicibus bellum inferunt 7.
Chasnatius v. Xanthus.
Chutibath f. Elcanae 27 (cfr. Sp. Th. 51).
Chebron regnat in Aegypto cum Iosepho 5.
Chencheres rex Aegypti 8.
Chenebron rex Memphidis 6. Mosi insidias struit 6.
Cherronesos urbs condita 22.
Cheshon v. Izban.
circumcisio episcopi e circumcissione Hierosolymitani 63.
Clasiorum (= Iudi [sae]culares) pugna apud Romanos 29.
Claudius imp. 49.
Claudius imp. 77.
S. Clemens papa 58.
Cleopatra insidias struit contra Herodem et Arabum regem 41. pacem facit cum Augusto in montibus Libanon 41. se ipsam interfecit 41.
Cochba dux Iudaeorum 64.
Colossae terrae motu concussae 53.
Commodus imp. 68.
Constantinus magnus imp. 81. Christianos persequitur 81. scabie laborat 81. a S. Sylvestro sanatur 83. baptizatur 84. occupat regnum occidentis 84.
Constantinus imp. 81.
Coreyra urbs condita 22.
Cornelius patr. Antiochenus 63.
S. Cornelius papa 74.
Creta condita ab Aptera 8.
Croton urbs condita 22.
Cumae conditae 14.
Cyme 46. 61.
Cyrenius proconsul Iudaeae 43. censum facit 43.
S. Cyprianus praesul Carthaginensis 77.
Cyprus terrae motu vexata 42. 57.
Cyrene urbs condita 23. (Eusebius scrip-
- sit *Κυρήνη* quod libri Latini, Graeci et Syriaci inter se consentientes demonstrant)
S. Cyrillus patr. Antioch. 76.
Cyprus rex Persarum 27. dimittit Iudaeos 27. a Tomyri regina interfectus 28.
Cyzicus urbs condita 12. 23. Cyzicenis libertas adempta 42.
Daci a Romanis victi 58.
Danaus regnum Argivorum occupat 9.
Daniel f. Jojacimi profeta 24. 25. 26. 28. Belthasari scripturam explicat 27.
Dardania condita 9.
Dardanius condit Dardaniam 9.
Darius Arsamis f. Persarum rex 31. 32.
Darius Hystaspis f. Persarum rex 29.
Darius II Persarum rex 30.
Darid primus rex filiorum Israel 14. unctus a Samuele 14. moritur 15.
Davidis progenies 60.
Debora iudex 11.
Decius imp. 73.
Delium templum conditum 9.
Delus Apollini templum in insula dicatum 8. 9.
Demetrius papa Alex. 67.
S. Demetrius patr. Antioch. 75. 77.
Democritus 30.
Diagoras philosophus 29.
Dido Carthedi filia 14.
Dioctetianus imp. 78. ecclesiam persequitur 79. sq.
Dionysius Corinthi ep. 66. 67.
S. Dionysius papa 76.
Dionysius papa Alex. 73. 74. 77.
Dionysus contra Indos bellum movet 11. Nysam condit 11.
Iudus ep. Hierosol. 67.
Iudus ep. 80.
Dizan flumen 70.
Dolichianus ep. Hierosol. 67.
Domitianus imp. Christianos persequitur 57. Chaldaeos et philosophos urbe expellit 57. multos nobilium interfecit 57. vetuit ne quis baptizaret 57. mandat ut interficiantur qui e stirpe regis David 60.
Donnus patr. Antioch. 77.
Duarus v. Cecrops
Dyrrachium conditum 23.
Ebionitae haeretici 58. 59.
Edessa inundatio aquarum in urbe 70. sq.
Edessenorum reges Abgar f. Izatis 57. Abgar Mann 65. Abgar Sures 67. Ilur Prantespat 58. Mann 49. Mann Abgari 49. 67. Mann f. Izatis 61. 64. Mann f. Mann 62. Mann qui Sapul 41. Phernataspat. 61. Val f. Sann 64. regnum desinit 71.
Egbatanu condita 22.
Ehud index 10.
Elea 61.
Eleasar summus sacerdos 9.
Eleusis condita ab Ogygo 4.
Eleutherus papa 66.
Eli sacerdos et index 13. moritur 14.
Elias propheta 17. siccitas Eliae 17. in coelum abreptus 17.
Eliasib summus sacerdos 29.
Elieser pseudopropheta 17.
Elieser summus sacerdos 45.
Elisaeus propheta 17. 18. moritur 18.
Elon index 13.
Epaphus Memphidis auctor 9.
Ephesium templum ab Amazonibus iocensum 13.
Ephesus condita 14. terrae motu concidit 46.
Ephres ep. Hierosol. 62.
Epicurus 32.
Epidamnus v. Dyrrachium.
Epidaurus condita 7.
Erisychthon Cecropis f. templum Apollinis Ioli condit 8. 9.
Eros patr. Antioch. 65.
Esaias propheta 20. terra discissus 23.
Esau ex quo Edomitae 3.
Esa 29.
Esriel propheta 17.
Esther 29. 31.
Emmanus v. Nicopolis.
Eumenes papa Alex. 63. 64.
Eutychianus papa 76.
Eusebius Laodiceus ep. 77. 78.
Evidmerodach rex Chaldaeorum 26.
Ezechiel propheta 26. 28.
S. Fabianus papa 72. Philippum imperatorem propter flagitia ad coenam Domini non admittit 73. 74.
Fanes in Iudaea et Syria 42. Romae 45. vehemens Romae 49.
Faustus ep. 80.
Felix papa 78.
Felix procurator 49.
Festus procurator 59.
filius Ader v. Hadad.
Firmilianus praesul Caesariensis 77.
forum Flamini 75.
Gabal ab Herode conditum 43.
Gad 14.
Gaius vel Gains ep. Hierosol. 65.
Gaius papa 76.
Gaius ep. Hierosol. 65.
Gajulu f. Eljaemii Iechoniae nubit 27. eorum f. Sealthiel 27 (Sp. Th. 51).
Galatia et Calabria a Romanis subactae 42.
Galba imperator factus et interemptus 55.
Gallienus imp. 76.
Gallus imp. 75.
Garizim 31. v. Manasse.
Gela condita 22.
Germania a Tiberio subacta 43. a Lollio vastata 42.
Germanion ep. Hierosol. 67.
Gidem index 11. 12.

- Gordianus* imp. 72. 73.
Gordius ep. Hierosol. 67.
Granicus 32.
Gregorius thumaturgus 77.
Habacuc propheta 28.
Hadad rex Syriae 16.
Hadrionus imp. 62. Alexandriam restituit 62. remissionem debitorum statuit 63. Nicomedensibus et Nicaeensibus aurum mittit 63. pontem facit in Cephisso 64. moritur 64.
Haggai propheta 23. 29.
Hanan propheta 16.
Hananja f. Iojachini 24. 25.
Hananja propheta 25.
Hannas summus sacerdos 45.
Haran urbs 71.
Hasael rex Syriae 18. moritur 19.
Helena regina 81. veram crucem effodit 87. Bethlehemi ecclesiam aedificat 88.
Helenus ep. Tarsi 77.
Helice urbs a terra devorata 31.
Helius interfectus 41.
Heraclas papa Alex. 72.
Heraclius 71.
Hercules qui et Dionysus 8.
Hermon ep. Hieros. 79.
Herodes multa in Ierusalem aedificat 42. Samaritanam restituit 42. templum Hierosolymitanum tertium aedificat 42. Caesarem, Agrippinam, Antipatrida, Gabal condit 42. bellum cum Parthis 43. Hyrcanum, Mariamnem, Aristobulum, Alexandram interimit, infantes Bethlehemi interficit 43. morbus eius 44. mors 45.
Herodes Tetrarcha 46. Tiberiada et Liviana condidit 46. Iohannem Baptistam interfecit 47.
Herodium ab Herode conditum 43. (Synce. 595, 6 pro Ἡρώδιον scribendum est Ἡρώδειον.)
Heron patr. Antioch. 61.
Hesiodus 19.
Hesychius ep. et martyr 80.
Hierosolyma seditiones et turbae in urbe concitatae procreatore Felice 50.
Hierapolis terrae motu concussa 53.
Hierocaesarea 46.
Hileia sacerdos 23.
Hiramus Salomonis amicus a Nabuchodonosore interfectus 26 (Sp. Th. 43).
Hiscia rex Iudae 21.
Holoseruus 28.
Homerus sapiens 14.
Hosea propheta 19. 20.
Hulda mulier fatidica 24.
Hyginus papa 64.
Hymenaeus ep. Hierosol. 76. 77.
Hyrcani devicti ab Alexandro 32.
Hyrcania 46.
Ibzan vel Chesbon index 13.
S. Ignatius patr. Antioch. 61 martyr mortem patitur 61.
Ilium conditum 11. expugnatum 13.
Ilyrii devicti ab Alexandro 32.
Iur Prontespal v. Edessenorum reges.
Irus condit Ilium 11.
Inachus eius filii Casus 3. Belus 3. Phoroneus 3.
Irenneus episc. Lugdunensis 67.
Isaac Rebecam in matrimonium ducit 2. ei filii gemini nascuntur 3. denatus 5.
Ismael Phabi f. summus sacerdos 45.
Isocrates 31.
Istoros v. Asturias.
S. Iacobus frater Domini martyr mortem obit 50—53.
Iacob nascitur ex quo Israelitae 3. descendit in Mesopotamiam 4. procreat Ruben 4. Simconem 4. Iadam 4. Iosephum 4. in Aegyptum descendit 5. eius oraculum de Messia 5. moritur 5.
S. Iacobus frater domini, cognomine Iustus, vir piissimus, a Iudaeis lapidatus 50—53.
Iacobus Zebedaei interfectus 55.
Iaddus summus sacerdos 31. ab Alexandro honoratus 32.
Iair iudex 12.
Iambres 8.
Iannes 8.
Iechonias rex Iudae e carcere dimissus 26.
Iehu propheta 16. 17.
Iehu rex Israel 18.
Jeremias propheta 24. 25. 26.
Jesus Christus natus 43. ad passionem allatus 48.
Io mater Epaphi 9.
Iothas rex Israel 18.
Ioannes apostolus 59. eius discipuli 61. e balneo exiit Cerintho lavante 59.
Ioannes baptista in deserto concionatur 46. ab Herode obruncatus 47.
Ioannes ep. Hierosol. 62.
Ioas rex Iudae 17. Zachariam interfecit 18. a servis interceptus 18.
Iochanja rex Iudae 24.
Joel propheta 20.
Iojacim rex Iudae 24.
Iojada summus sacerdos 17. moritur CXXX annos natus 18.
Iojada alius summus sacerdos 30.
Iona Niniven missus 19.
Iomadab sacerdos 17.
Ioram rex Iudae 17.
Iosaphat rex Iudae 16.
Ioseph natus 4. venditus 4. princeps Aegypti 4. decessit de hoc mundo 5.
Ioseph ep. Hierosol. 63.
Iosephus Vespasiano regnum vaticinatur 55.
Josias rex Iudae 23.
Josua dux 9. sepultus in urbe Thimnat-Serach 10.
Josua summus sacerdos 28.
Jotham rex Iudae 20.
Jubilaeum principium XLV inbillaei 1.
Judaei Iudaeorum prima 24. altera 24. tertia captivitas 25. calamitates et seditio 54. seditio in Aegypto 62. Cyrenae 62. in Libya 62. in Thebaide 62. in Mesopotamia 62. Salamine in Cypro 62. Iudaei cum Romanis dimittunt 64. Iudaeorum bellum cum Samaritanis 68.
Julus ep. Hierosol. 63.
Judas Galilaeus seditionem movet 45.
Judith 28.
Iulianus I ep. Hierosol. 65.
Iulianus II ep. Hierosol. 65.
Iulias a Philippo condita 46.
Iulius papa Alex. 67.
Iustus ep. Hieros. 61. 63.
Lampsacus condita 23.
Laodicea terrae motu concussa 43. synodus ibi congregata 75.
Latini nunc Romani nuncupati 21.
Leontini conditi 22.
Lesbos condita 7.
Levi ep. Hierosol. 63.
Licinus imp. 85.
Lipara condita 23.
Livias condita urbs 46.
S. Lixus papa 57.
Loeri conditi 23.
Lollius Germaniam vastat 42.
Lucius Verus imp. 65. Parthos subicit 65.
S. Lucius papa 74.
Lusius Quietos 62.
Lynceus 9.
Lysias v. Jusins.
Macarius ep. Hierosol. 88.
Macrinus imp. 71.
Magnesia urbs condita 14. terrae motu vexata 46.
Manaem rex Israel 20.
Manasse templum in Garizim extruit 31.
Manasse rex Iudae 22. Babylona in captivitatem abductus 22. restitutus 22. Esaiam crudeliter enecat 23.
Mani haeresiarcha 76.
Manichaei 76.
Manu v. Edessen. reges.
Manu f. Adgaris v. Edessen. reges.
Manu f. Izatis v. Edessen. reges.
Manu f. Manu v. Edessen. reges.
Manu qui Sapul v. Edessen. reges.
Maphres cum Iosepho regnat 5.
Marcathonia urbs condita 22.
Marcellinus papa 78.
Marcianus v. Cassianus
Marcion haeresiarcha 65.
Marcus papa Alex. 65.
Marcus primus ex gentibus Hierosolymorum episcopus 64.
Mardachai 29.
Mardi devicti ab Alexandro 32.

- Massulia* condita 25.
Matthias ep. Hierosol. 62.
Mazentius imp. 84.
Maximilla mulier fatidica Montanistarum 70.
Maximinus imp. 72.
Maximinus (Daza) imp. 80. 85.
Maximus Bostrac ep. 77.
Maximus Hierosol. ep. 65.
Maximus papa Alex. 77.
Maximus patr. Antioch. 66.
Megara condita 22.
Melchisedec 3.
Melito Sardiannus ep. 66.
Melos condita 10.
Memphis condita 4. 9.
Merodach Baladan 22.
Merris regina Aegypti 6. Mosen recipit 6. ab eius nomine urbs Meroc nuncupata 6.
Messina aedificata 4. expugnata a Lacedaemoniis 22.
Metapontium conditum 20.
Micha propheta 20.
Miletus urbs condita 11.
Misael f. Iojachini 24. 25.
Mispharmutoses inimicus Iudaeorum 6.
Moguntiacum 72.
Montanus haeresiarcha 69. 70.
Moses Hermopolin condit 6. cum Aethiopicis bellum gerit 6. Chanethothen interficit 6. ad Raguelem confugit 7. ab Amram genitus 7. aequalis Chercheris 8. Deus ei in Sinai monte apparet 8. populum ex Aegypto educit 8. sepultus in monte Hior 9.
Mostene 46.
Myrina condita 14. terrae motu concussa 46. 61.
Nabin rex Ammonitarum 11. (Nabin appellatur etiam ab auctore Speluncae Thes. 42.)
Narcissus ep. Hierosol. 67. ex aqua oleum facit 68. calumniatores eius manu divina puniti 68. 69.
Nasamonis a Romanis victi 58.
Nathan propheta 14.
Ninaxaria? synodus ibidem congregata 67.
Nuum propheta 19.
Naxos urbs condita 21.
Nebucadnezar Ierusalem expugnat 24. 25. Hiramum D annos natum interficit 25.
Nebucadnezar II v. Cambyses.
Necho Pharao Iosiam devincit et interficit 24. Ioachasum in Aegyptum abducit 24.
Nests iudex 12. 13.
Nehemia pincerna 30.
Nerva imp. 61.
Nero imp. eius nequitia 49. crimina 54. Christianos persequitur 49.
Nicaea terrae motu concussa 48. 63.
Nicolanus haeresiarcha 59. 60.
Nicomias ep. Iconiensis 77.
Nicomedia terrae motu concussa 63.
Nicopolis condita 41. terrae motu eversa 63.
Nicopolis urbs quae olim Emmans condita 71.
Ninus aedificat Ninum urbem 1. bellum gerit cum Zoroastre 1. rex totius Asiae 1.
Ninus urbs a Nino extracta 1.
Ninyas Assyriorum rex 2.
Niobe 3. 4.
Noratus schismaticus 74. 75.
Numa Pompilius fundamenta Capitolii iecit 22.
Numerianus imp. 78.
Nysa condita 11.
Obadja propheta 17.
Ochus rex 31. Aegyptum subigit 31. Sidona diruit 31.
Oded propheta 20.
Oggysus Athenas et Eleusina aedificat 4. eius diluvium 4.
Olida v. Hulda.
Opuntium (Opns) urbs terrae motu vexata 61.
Oreb 11.
Origenes 71. 74.
Oritos 61.
Othniel iudex 10.
Otho imp. interfecit 55.
Palmanolthes rex Heliopoleos 6.
Pandrosia condita 20.
Pannonia a Tiberio subacti 42. 43.
Pantheon fulmine tactum 62.
Paphos condita 10.
Papius Hierapolitanus ep. 61.
Paractonium conditum 32.
Parion conditum 22.
Parrasii 4.
Pascha Ezechiae 21. Iosiae 23.
Paulus Samosatenus patr. Antiochenus haeresiarcha 76. deiectus episcopali throno ex sententia synodi Antiochenae 77.
S. Paulus apostolus Romam missus 50. martyrium subit 49. 59.
Peca rex Israel 20.
Pellu 55.
Perinthus urbs condita 25.
persecutio Christianorum Nerone imp. 49. Domiliano imp. 58. Traiano imp. 61. Antonio imp. 65. Commodo imp. 68. Maximino imp. 72. Decio imp. 73. Valeriano imp. 75. Aureliano imp. 77. Diocletiano imp. 79. squ. Maximino imp. 85.
Perseus contra Persas proficiscitur 11.
Pertinax imp. 68.
S. Petrus apostolus crucifixus 49. 54.
S. Petrus martyr papa Alex. 79.
Phaethon 7.
Phaselis urbs condita 22.
Pherecydes rerum scriptor 28.
Phernataspat v. Edessen. reges.
Philadelphina 46.
Phileas ep. et martyr 80.
Philetus patr. Antiochenus 71.
Philippus ep. Hierosol. 62.
Philippus imp. 73.
Philippus Tetrarcha Caesaream et Iulida condit 46.
Philistaei 13. arcam Dei auferunt 14. bellum cum Israelitis gerunt 14.
Phoenices a Chaldaeis bello laccessiti 7.
Phoenix condit Bithyniam 10.
Phoroncus leges et iudicia condit 3. 4. contra eum bellum gerunt Telchines et Caryatae 4. eius filius Spartus 5.
Phrygium haeresis 66.
Paul Assyriae rex Manaem tributarium reddit 20.
Phulus rex Indiae victus et interfectus ab Alexandro 32.
Pilatus procurator in Iudaeam missus 46. imaginem Caesaris in templo ponit 49.
Pitane 61.
Pius papa 64.
Plato nascitur 30. illustris 31. moritur 31.
Polycarpus ep. Smyrnae 61. 65. martyr mortem obit 66.
Polyrates Ephesi ep. 67.
Pontianus papa 72.
Primus papa Alex. 61.
Prisca prophetis Montanistarum 70.
Probus imp. 78.
Prometheus homines philosophiam docet 5.
Ptolemaeorum regnum destructum 41.
Publius ep. Hierosol. 65.
Putcoli 28.
Pythagoras 28. 29.
Pythagorei 29.
Rechabeam rex Iuda 15.
Rhaeti de eis Tiberius triumphat 43.
Rhodus terrae motu eversa 41.
Roma condita 21. incendium urbis 53.
Romanorum domus gens nobilis apud Edessenos 64.
Romulus Romanus condit 21.
Ruth 13.
Sabellius haeresiarcha 63.
Sacharja propheta 28. 29.
Sacharja propheta et sacerdos 18.
Salamina pugna 29.
Salmanassar Samariam excidit 21.
Salomo rex 15. templum aedificat 15.
Salonus ep. Gazae et martyr 80.
Samaritani Andromachum interficiunt 32. bellum gerunt adversus Iudacos 68.
Samii 28.
Samos condita 15. 16.
Samuel propheta 13. regnat cum Saul 14. moritur 14.
Sfancle v. Zancle.
Sanherib Ierusalem obsidet 21.

Sapores rex Persarum 75.
Sardanapalus rex Ninivae 19.
Sardes captae ab Alexandro 32. terrae motu eversae 46.
Saul regnat cum Samuel 14. exstirpat Amalecitas 14. cum Jonathan interfectus a Philistaeis 14.
Scipio Africanus Carthaginem diruit (1622 = 395; inde vides, Panodorum haec obiter ex fastis Romanorum triumphalibus descripsisse, atque annum triumpho Veientani cum Carthaginensi confudisse).
Sealthiel 27.
Sebaste quae olim Samaria 42. ab Herode restituta 42.
Seeb 11.
Selene interfecta 41.
Selinus urbs condita 20. 23.
Semele Cadmi mater 9.
Semiramis multa praeclara fecit 1. expugnat Asiam 1. aggeres extruit 1. Babylona urbem aedificat 1.
Seneca ep. Hierosol. 63.
Sennacherim v. Sanberib.
Serach Aethiops ab Asa victus 16.
Serapion patr. Antioch. 67.
Serapis deus Aegyptiorum 3.
S. Sergius 80.
Serubabel f. Sealthielis et Chatibath 27.
Severus imp. 68. moritur 70.
Severus imp. 80. 84.
Side urbs condita 10.
Sidon excisa 31. terrae motu eversa 79.
Silvanus ep. Emesenus et martyr. 80.
Simeï pseudopropheta 26.
Simcon Cleophae ep. Ierusalem martyrium patitur 61.
Simeon summus sacerdos tempore Nabuchodonosoris sacros libros colligit et abscondit 26. Messiae adventum per DXCI annos exspectat (Sp. Tb. 50).
Simson iudex 13.
Sinope urbs condita 23.
Sirmium 78.
Sisal rex diripuit Ierusalem 16.
Sissera dux 11.
Smyrna condita 16. terrae motu eversa 66.
Socrates 30.
Sogdianus 30.

Solon legum lator 25.
Soter papa 66.
Sparta condita 5.
Spartus auctor Spartae 5.
Stagira condita 23.
Stephanus interfectus 55.
Stephanus papa 74. 77.
Susacim v. Sisac.
Sybaris urbs condita 22.
S. Sylvester papa 83.
Symmachus ep. Hierosol. 65.
Syracusae conditae 21.
Syris rex 6.
Tabor mons 11.
Tacitus imp. 78.
Tarentum conditum 22.
Tarsus condita urbs a Sardanapalo 19.
Telchines et Curyatae bellum contra Phoroneum et Parrasios movent 4.
Telcsporus papa 63.
Temnus 46.
Thasos condita 10.
Thebae funditis deletae ab Alexandro 32.
Thebez 12.
Theodoros ep. et martyr 80.
S. Theonas papa Alex. 76.
Theophilus Caesareae ep. 67.
Theophilus patr. Antioch. 66.
Theotecnus ep. Caesar. 77.
Thermopylae 29.
Thessalia diluvio inundata 7.
Thracas devicti ab Alexandro 32. subacti a Tiberio 42.
Thola f. Phuae iudex 12.
Thutmoses 6.
Tiberias condita 46.
Tiberius Vindelicio et Thracas subigit 42. de Pannoniis triumphat 42. Germaniam subigit 43. imperator vocatus 43. de Armeniis, Rhaetis, Vindelicio, Pannoniis triumphat 43. Augusto succedit 46.
Tiglat-Pilesar rex Assyriae 20. Achaso subvenit 20.
Timaeus patr. Antioch. 77.
S. Timotheus v. Timaeus.
Tirhaea rex Aethiopiae 21.
Titus imp. 57. bellum Iudaicum suscipit 65.
Timolus 46.

Tobias ep. Hierosol. 62.
Tomiris regina 28.
Traianus persecutionem contra Christianos movet 61. finem facit persecutionis 61. Selinunte moritur 62.
Tyalles terrae motu concussae 42.
Triopas Xanthi pater 7.
Tyrannio ep. Tyri 80.
Tyrannus patr. Antioch. 79.
Tyrus condita 12. excisa ab Alexandro 32. terrae motu vexata 79.
Ur sacerdos Samaritanos leges Mosaicas edocet 21.
Urbanus papa 71.
Urius propheta 24.
Usia rex Iudae 19. Gath Azotum et Iamnam expugnat 19. Arabes devincit 19. leprosus fit 19. moritur 20.
Usiel propheta 17.
Val f. Sanu v. Edessen. reges.
Valens ep. Hierosol. 67.
Valentinus haeresiarcha 65.
Valerianus imp. 75. ecclesiam persequitur 75.
Vespasianus in Iudaeam venit 54. imperator factus 55. moritur 57.
Veturius dux 79.
Victor papa 67.
Vindelicio a Tiberio subacti 42. de eis triumphat 43.
Vologaesus rex Parthorum 65.
Volusianus imp. 75.
Xanthus Triopae Lesbium condit 7.
Xenophon 31.
Xerxes rex Persarum 29.
Xerxes II 30.
Xystus papa 63.
Zabdas ep. Hierosol. 79.
Zacchaeus ep. Hierosol. 62.
Zadoc sacerdos et propheta 15.
Zalmuna 11.
Zanele urbs condita 20.
Zebennus patr. Antioch. 71.
Zedecea pseudopropheta 17. 26.
Zenobius ep. Sidonis et martyr 80.
Zephanja propheta 23. 24.
Zephyrinus papa 68.
Zoroaster magnus victus a Nino rege 1.

Index auctorum.

Artabanus 7.
Castor chronographus 3.
Eusebius 89.
Iosephus 48. 49. 53. 54. 56. 57.
Iosuae liber 10. 15.

Isaac dominus 30.
iudicum liber 15.
Iudith, historia de Iudith 28.
Mosis libri V 9.

Plato in Timaeo 3.
Phlegon 48.
Porphyrius 19.
Samuelis libri 15.